

Спомняте ли си мистър Хеминг?

Мистър Хеминг ви помни...

С УДОВОЛСТВИЕ
ЩЕ НАМИНА

ФИЛ ХОГАН

ARTLINE STUDIOS

ФИЛ ХОГАН
С УДОВОЛСТВИЕ ЩЕ
НАМИНА

Превод: Зорница Стоянова

chitanka.info

„Чудесно страховит, зловещо комичен.“

Розамънд Лъптън

Спомняте ли си мистър Хеминг? Същият, който ви разведе преди време из уютния ви дом, който ви предложи удобен финансов пакет и договори цената със собственика, а после ви се обади с добрата новина. Лошата новина е, че след всичките тези години той все още пази ключа от вашия дом.

Но това е абсурдно, смееете се вие. При стотиците къщи, които е продал, защо ще пази ключа точно от моята?

Защото има ключове от всичките.

Цялото щастие на Уилям Хеминг е събрано в неговото китно зелено градче. Той познава всеки сантиметър от него, чувства се като негов галеник и е готов да го защити на всяка цена — може би не точно със собствения си живот, но вашия би жертвал, ако се наложи.

„Като сюжет и стил... Фил Хоган напомня на Джон Ъпдайк или на Ричард Йейтс, на онази класическа линия в американската проза, толкова богата на детайли, домашен уют и смъртоносни компромиси.“

Sunday Herald

ЗА АВТОРА

Фил Хоган е роден в малък индустриален град в Северна Англия, в момента живее в малко градче на юг. Семейен е, баща на четири деца, журналист от двайсет и пет години насам. Автор е на още три романа и на книга със събрани статии за семейния живот.

Тази творба е художествено произведение. Описаните имена, персонажи, места и случки са продукт на въображението на автора. Всички изказвания, случки, описания, информация и материали от всякакъв друг вид, съдържащи се в произведението, са само и единствено с цел забавление и не трябва да се разчита на тяхната точност, нито да бъдат правени опити да бъдат възпроизведени, тъй като това може да доведе до наранявания.

1.

Ако опрете пистолет в главата ми и ме накарате да ви опиша себе си, сигурно бих започнал оттам, че всички ние сме създания, определени от навика. Да, но, бихте се зачудили вие, що за определено от навика създание може да бъде един роб на чуждите навици. Ще ви кажа само, че това, което обичам най-много и това, за което съм създаден, е постоянството и най-доброто, което мога да направя, е да чакам, да вярвам и да се надявам случилото се наскоро в нашето скромно, но спретнато градче да бъде забравено и всичко да си тръгне спокойно постарому. Точно в този момент съм щастлив, че се чувам как дишам. Въздухът е опасно разреден. Като че нахлува през ушите ми. И все пак сцената тук — полуосветена, в сънен унес преди зазоряване — е спокойна: захвърлена мънистена огърлица, етажерка с книги, разтворена книга, оставена върху нощното шкафче с кориците нагоре, сякаш и тя — като цялото градче в този тих час — е потънала в дълбок сън. Не мога да различа заглавието, но точно тази книга, с познатото изображение върху предната корица (силует на мъж, очертан със златист контур) ме връща към оня ден, не чак толкова отдавна, когато вятърът се обърна и небето притъмня и кроткият живот — стреснат от внезапното прогърмяване на необичайното — скочи на задните си крака, прекатури фенера и обърна колибата на огнен ад, чиито лумнали нависоко трептящи пламъци можеха да се видят от стотици километри разстояние.

Беше ден, който започна спокойно също като днешния. Поредният изгрев — смея да кажа любовно обагрен — макар че, ако тук спирам да вмъкна няколко думи за момичето, което стои в основата на станалото (или най-малкото нейните привички са в основата), то е само за да илюстрирам контраста между нещата от живота — как красотата и грозотата могат да съжителстват изненадващо близо рамо до рамо, невидими една за друга. Как в един момент може да лежиш в топлия, тиктакащ сумрак, очаквайки завръщането на възлюбената (ето я, прибира се след сутрешния джогинг — прещракването на ключа ѝ в

ключалката, шуртенето на вода, пълнеща ароматна вана), а в следващия момент да обмисляш нещо ужасяващо, драматично, скандално.

Ето такъв е пътят, по който паметта ми се втурва да възстановява оня ден, макар истината да е, че новината стигна до мен едва след като тя вече беше тръгнала в свежото ясно утро с велосипеда си, а аз се бях отправил към офиса. Всеки от жителите на нашето китно зелено градче си го спомня по свой начин. Става въпрос за това, че в оня ден семейство Куксън от „Истфийлд Лейн“ току-що се бяха прибрали от годишния си пролетен отпуск, изкаран на Сейшелите, за да се натъкнат на едноседмичен труп, съсипващ визуалната хармония на добре поддържаната им градина в покрития с плочи вътрешен двор.

Всеки брокер има по някой клиент като семейство Куксън, затова не ме съдете твърде строго, като ви кажа, че се наложи да потисна една усмивка, когато моята служителка Зоуи, с широко ококорени от възмущение и тревога очи, съобщи новината. Къщата на Куксън — хубав старинен имот в самия край на града, с поля и гори наоколо и само на десетина минути пеша до клуба по тенис и крикет — застояваше в нашия регистър вече повече от осемнайсет месеца. В условия на спад на пазара моят старши консултант Катя, забележително старателна литовка, беше спазарила имота на два пъти — с клиенти, които отчаяно го желяеха, но се оттеглиха в ярост и сълзи и отидоха да вложат обезценените си акции другаде, докарани до емоционален колапс от безуспешните опити на Куксън в продължение на седмици и месеци да си намерят нов идеален дом и от отказа им да обмислят евентуално преместване във временно жилище под наем, за да спасят въпросните сделки. Бях загубил броя на имотите, от които самите Куксън се бяха отказали в последния момент — луксозни жилища, отговарящи на всяко условие от списъка им с изисквания, който беше изкарал и трима ни навън да оглеждаме преустроени вятърни мелници и пивоварни, една превъзходна джорджианска градска къща на площада, един многообещаващ апартамент на брега на реката, решен в дъбово дърво и гранит, една извънградска хижа с просторна зеленчукова градина, принадлежала на търговец на вълна. Пътищата на индивидуалните приумици на двамата — пояс от тисови дървета за нея, професионална кухня с винарска изба за него — рядко се пресичаха. Щом присветнеше на едно място, на друго веднага

гаснеше. Виждаше се как се препират беззвучно в колата си. Веднъж чух мисис Куксън да ме нарича „оня шибан подлец Хеминг“, което ми се стори малко прекалено, въпреки че в конкретната ситуация — бях се спотаил в една ниша на площадката точно под тях, докато те стояха и спореха за естетическите достойнства на кръглите прозорци — предполагам, че беше права.

— Ти мислиш ли, че Куксън наистина искат да се местят? — казваше често Катя.

„Сега най-вероятно искат“, мислех си аз.

Но казва ли ти някой? Шестнайсет години бяха живели на това място. Децата им бяха излетели вече от семейното гнездо. Той беше зъболекар, тя държеше четири аптеки. И сега, прехвърлили четирийсетте и по-отчуждени от всякога, според мен я бяха докарали дотам, че да избират от две беди по-малката — въпросът не беше в това дали да живеят охолно, или да се посвятят, а дали да останат в този брак до края на живота си, или да се отърват от него. В подхвърлените помежду им забележки относно интериор или размер на стая можеше да се прозре по-широк смисъл. Че търсеха нещо — търсеха, но то определено не беше нов общ дом. По-скоро изглеждаха вкопчени в изтощителна пасивна война, в която за оръжие си бяха избрали издирването на имот.

Въобще не ги харесвах тези Куксън, обаче определено ме удивляваха. Последния път, когато ги бях видял — или всъщност не бях успял да ги видя — беше няколко месеца преди отпътуването им за топлиите страни. Бях организирал оглед на едно новопостроено дизайнерско местенце — солидно и шикозно, с фитнес салон и басейн. Пристигнах малко по-рано, проверих стаите, автоматичните щори и осветлението. Прехвърлих набързо представянето, което Катя беше стъкмила. После зачаках, обиколих стаите, разходих се по алеята. След двайсетина минути звъннах на мистър Куксън. Той играеше голф.

— Сигурен ли сте, че беше за днес? — рече.

Отвърнах му, че да, за днес се бяхме разбрали и замълчах, за да му дам възможност да се извини. Не се извини.

— Ако трябва да бъда честен, мисля, че жена ми май вече не се интересува — каза.

В общия случай не бих се трогнал особено, ако ми вържат тенекия. При други обстоятелства щях да използвам времето да

подуша из къщата, докато продаващите я собственици ги няма. В този случай обаче продаващи собственици нямаше, нямаше никой, в чийто реален живот да мога да надникна. Само обичайните търговски посредници с присъщите им способности за лустросване на луксозните стаи с разни модни глезотии: фотьойл ала Корбюзие^[1] — кожа и хром, дългокосмест килим, бутикови завеси и спално бельо. Нищо, което да загатва за живо, пълнокръвно присъствие или за индивидуален вкус, нито следа от човешко същество, вдълбана в гнездото.

Заклучих и си тръгнах. Вятърът беше студен, но поне не валеше. Когато условията и времето позволяват, вървя пеша. От нашия офис — „Хемингс“ се намира точно в центъра, от северната страна на стария площад — може да се стигне пеша до всяка точка на града за не повече от половин час. А какъв по-добър начин да избистриш фокуса и да извлечеш четлива информация от ежедневната мъгла? Имам навик да криввам в произволни посоки. Вървя и дебна за изгодни възможности. Нащрек съм за всякакви новопоявили се съобщения за продажби и нашествия от конкурентни агенти. Старателно чета хвърчащите обяви, закачени по огради и стълбове, известяващи за частни и обществени строителни инициативи. Не ми убягва нито къде се градят скелета, нито какво разтоварват доставчиците, нито какво се товари на подемниците. Замирише ли ми на прясна боя, като че ми порастват крила. Мога да различа от прилично разстояние червения цвят на токущо монтирана алармена система. Понякога прибягвам до театралния си бинокъл (крайно необходимо пособие за един добре оборудван брокер на недвижими имоти). И докато правя своите обиколки, си задавам въпроса на кого какво му приляга. За седемнайсет години в бизнеса имам продадени, често повече от веднъж, имоти на всяка улица в града. Лице може и да забравя, но уверявам ви, къща не съм забравял никога.

И така, когато стигнах до града и тръгнах надолу по „Бозел Авеню“ — широка и заможна улица, разделенена и с нацъфтели кестени по това време на годината — пред погледа ми се мярна фигурата на мъж, около четирийсетгодишен, който излезе от № 4 — едната от двойка крайградски къщи, строени през 1930-те, разположени малко по-навътре от пътя. Занимавал се бях и с двете къщи преди време. № 4 имаше еркерна стаичка-кабинет над гаража. Познавах тази къща. Мъжа обаче не си спомнях. Или може би грешах?

Разхождаше или по-скоро теглеше дребно куче. Дори и от разстояние можех да забележа колко е нервен. Беше висок на ръст, поради което горкото куче — някакъв вид териер с бяла кичуреста козина — изглеждаше още по-дребно. Екипиран беше с маратонки и непромокаемо яке с качулка, а оредяващата му коса беше въздълга и пригладена назад. Кучето се опитваше да души по портите и оградите и джафкаше в израз на протест, когато той го дръпваше настрана. Имаше вид на кибритлия човек, който се пали от най-малките житейски неразбории. Уж подгонен от бръснещия вятър, аз тръгнах след него и кучето по главния път, после надолу по хълма до кръстопътя, докато се озовахме пред засводения вход и двора, към който гледаше собственият ми скромнен апартамент, намиращ се в един неколкостаяжен тухлен жилищен блок. И точно тук, пред входа на чудния разделен общински парк отдясно, той спря по средата на пътеката, за да изчака кучето да си свърши работата.

Точно по средата на пътеката. Не ме и погледна дори, когато се приближих. Кучето се сниши, готово да скочи, после разтръска косматата си муцуна и се прозина. Очаквах мъжът да извади торбичка и да си събере мръсотията, той обаче просто изчака кучето да довърши, след което дръпна каишката и продължи нататък.

— Ей! — провикнах се подире му. — Извинете...

Мъжът — май все пак го познавах — се обърна с вкиснато изражение, което вероятно трябваше да се равнява на нещо средно между цивилизована усмивка и хапливо натъртване.

— Извинявам се — казах, — но ми се струва, че кучето ви изпусна нещо.

И двамата погледнахме към лайното, което сочех — спретнато навито и димящо — направо ме шашна с необичайно големия си размер за такова дребно куче.

Той се опули насреща ми.

— И какво искате да направите с него?

— Аз какво искам да направя? Реших, че *вие* може би искате да направите нещо с него — усмихнах се отново.

— Да, ама аз не искам, затова майната му. Абе що не си гледаш работата, префърцунен мазник такъв!

Постоя опулен срещу мен още секунда, после дръпна каишката и продължи по пътеката към парка. Аз останах и ги огледах в гръб,

кучето изнедоволства още веднъж, когато прекосиха през тревата и слязоха надолу по стъпалата, отдалечавайки се по пътеката покрай реката. Той така и не се обърна.

Префърцунен мазник? А аз винаги съм се възприемал като съвестен гражданин — даже образцов гражданин. В кошчето за боклук наблизо имаше парче от картичка. Подпъгнах го под изстиващата кашава пирамида и я прехвърлих в картонена кутия от бърза храна. Върнах се обратно нагоре по хълма до двора, където бях паркирал колата. „Добре“, разсъждавах си, „тоя маниак ме унижи, и какво от това? Можеш да откачиш от яд, а може и да предприемеш правилните действия.“

Сложих кутията под предната седалка до мен в колата и отскочих до вкъщи, за да направя справка в досиетата, които пазя там. Не ми отне много време. Аз съм много организиран човек. Оказа се, че сме продали къщата през 2007 г. на Джудит Бриджинс. Вероятно тя я беше препродала на въпросния дебелокож простак. Набрах номера на стационарния телефон, който имах в документите. Отсреща не вдигна никой. Отидох с колата до там и паркирах малко по-нататък по „Возел Авеню“, после се върнах пеша до №4 с купчина рекламни дипляни върху кутията. Единственият начин да ме види някой минувач в градината зад високия прорасъл жив плет беше, ако надзърне откъм портата, но дори и тогава можеше да ме мерне само за секунда-две. Натиснах звънеца и пак набрах номера на домашния телефон. Чух го как звъни отвътре. Никой не вдигна.

Тогава извадих ключа от джоба на елека си, отключих вратата, изчаках малко и прекрачих прага. О, да. Винаги съм обичал първия миг в празна къща, когато дъхът и движението ми още не са разомагьосали тишината и покоя вътре. Ориентирах се къде е кухнята и се загледах в чистия, покрит с плочи, кремавобял под. Щеше ли да свърши работа? Не съвсем. Може би всекидневната... Отворих вратата към просторна стая с кът за хранене, нареден с вкус. Френски прозорци гледаха към неокосен вътрешен двор и занемарени цветни лехи. Очевидно собственикът не го биваше в градинарството. Но пък имаше усет към модерен и атрактивен интериорен дизайн, както личеше по красивия, плътен, бял — наречете го, ако щете, префърцунен — килим във формата на сърце.

„Точно това ни трябва“, помислих си аз.

Плъзнах лайното — все още удивително непокътнато, като чисто нова пластмасова имитация — в луксозния център на килима и поспрях за малко, за да се полюбувам на карамеленото му съвършенство и удовлетворяващо противния му аромат, който, реейки се свободно из забраненото пространство на стаята, достигна до ноздрите ми. Кучето несъмнено щеше да го надуши в мига, в който двамата със стопанина му си влязат въщи. „Баф-баф, господарю! Ела да видиш!“ Тръгнах си. С удоволствие бих се насладил на една едночасова обиколка из къщата и то не само заради това, че сутринта ми се беше скапала. С удоволствие бих се скатал някъде и бих се полюбувал на озадачената и стресната физиономия на оня, като се прибере. Но ме чакаше работа. Измъкнах се на пръсти и на излизане мушнах една рекламна дипляна в пощенския отвор. Вятърът беше утихнал и аз, не без известно удовлетворение, закрачих обратно по „Возел Авеню“, оставяйки дипляни и в пощенските кутии на другите къщи на път към колата, а после се върнах с нея до въщи и прибрах ключа на сигурно място. Сладък успех.

Добре де — чувам ви да питате с известен скептицизъм (и с оня пистолет, опрян в главата ми) — от всички чудесни къщи, които си продал през седемнайсетте години, откакто си в бизнеса, точно от *тази* ли имаш ключ? На което аз ще отговоря: не, разбира се — имам ключове от всичките.

---

[1] Дьо Корбюзие (1887–1965) — швейцарски архитект със значим принос в модерната архитектура и градоустройство. — Б.пр. ↑

2.

На шест години съм и нещата, които съм приемал за истина, се разпадат. Стаите са притихнали. Говорът идва от другаде — майка ми и баща ми, леля ми. Вечер майка ми ме целува, но почти не говори. Книжката със стихотворения, която ми чете, лежи недовършена. Баща ми се прибира от офиса. Двамата с майка ми вечерят, докато аз броя монетите в касичката си или гледам телевизия по пижама. Ето ме, скръстил крака, с щръкнали уши, с чаша мляко пред мен. Райли мърка и притваря очи, докато аз го галя между ушите. Много дни са това, но се сливат в един, а друг път споменът е отделен и доста ярък: грапавият плат на пердето върху бузата ми, докато стоя скрит на тъмно зад него, мирисът на цигарата на майка ми. Открил съм откъде се чуват тихите им гласове. Те са навсякъде, където мислят, че мен ме няма. Лежа, сгушен под канапето с парче хляб в ръка или пък зад плетения стол в зимната градина. Гледам как майка ми докосва корема си, където живее бебето ѝ. Ето ме — едно невидимо момче. Когато майка ми е в леглото, баща ми не ме пуска в тъмната стая. Райли Влиза и излиза. Понякога и аз се промъквам след него, когато майка ми спи, и пропълзявам под леглото.

В друг спомен леля ми Лилиан шепне нещо на баща ми. Ръката ѝ е върху неговата, от което дъхът ми спира.

Чичо Ричард ме взима да ме води на футболен мач — с неизменната глъчка, с миризмата на пържен лук. По пътя към къщи той спира колата и мадамата се изкачва по стъпалата към къщата си. Странно е да изкачваш стълби към къща. Стаята е малка. „Това е Уилям“ — казва чичо Ричард на мадамата, разрошвайки косата ми. Оставят ме сам в стаята. Телевизорът е включен, но аз, след като си изяждам бисквитата, отивам в кухнята. По-малка е от кухнята в нашата къща, има влажни дрехи, провесени да съхнат. В чекмеджето намирам бяло-синя лъжичка. Направена е от онова, от което са направени чашите. Един ден мадамата ще каже: „Кой ми е взел лъжичката?“ и отговорът ще бъде „Господин Никой“.

Друг път съм изчезнал. Чувам ги как ме викат по име — баща ми, леля ми, братовчедка ми. Скоро дори и новите ни съседи излизат да ме търсят. А аз съм се сврял на скришно в раклата на кадифеното кремаво канапе откъм долния край на леглото, което баща ми сега споделя с леля Лилиан. Гласовете от улицата навън се чуват при мен между одеялата. В устата си имам бонбон, взел съм си го от буркана. В къщата е тихо. Минава доста време, а светлината в лятното небе още не е угаснала напълно. Вероятно съм заспал. Когато баща ми се връща с полицаия и мистър Дамато — италианецът, който живее отсреща — аз седя на стълбите пред къщи и чета книга.

— Къде беше? — пита баща ми.

А аз мигам по оня начин, който баща ми понякога нарича нагъл.

— Никъде.

Повече нищо не им казвам. Той ме разтърсва за рамото, а полицаият гледа сурово. Леля Лилиан изхвърча отвътре, като че са ме открили мъртъв. Няколко дни по-късно вестникът публикува снимка на безизразната ми физиономия. А отгоре пише: „Щастливият Уилям Хеминг, осемгодишен, у дома в безопасност след мистериозно изчезване“. Братовчедка ми Изобел е на тринайсет. Навира ми вестника в носа и ми натяква за неприятностите, дето съм причинявал.

— Само ядове от тебе, нищо друго! — изсъсква.

Един следобед, когато Изобел е на петнайсет, а аз на десет, тя ме сварва в гардероба си и опищява цялата къща. Не съм направил нищо, просто си стоя там, по-тих и от мишка. Какъв ѝ е проблемът? Сега обаче сериозно съм загазил.

— Не съм я шпионирал — казвам на леля Лилиан, когато ме обвинява (даже с око, опряно на процепа, едва виждах лицето ѝ, докато пееше заедно с поп парчето и си лакираше ноктите), но тя се е вторачила в мен със зяпнала уста.

— Виж, взел ми е гребена! — крещи Изобел и го издърпва от ръката ми.

Баща ми е бесен и не може да се сдържи да не ми цапардоса два-три шамара по главата. Напъхва ме в моя гардероб и заключва вратата.

— А да видим сега дали ще ти хареса — казва.

Всъщност нямам нищо против.

Изваждам ключа от касичката си в тъмното и издълбавам резка в дървото, после още една над нея. Ето това ще бъде моят знак, скрит

тук завинаги. Разстоянието между резките е широко точно колкото пръста ми — просто перфектно. Представям си как пропълзвам в това пространство и лежа там съвсем неподвижно.

Изобел никога повече няма да ме намери. И все пак нещата ѝ често-често мистериозно се разместват или пък изчезват — клечките ѝ за уши, напарфюмираните ѝ джунджурии. Веднъж ме вижда да я наблюдавам как се целува с едно момче на алеята, обвила ръце около врата му. Направо побеснява. После всеки път, когато целува момче — а те не са едно или две — мисли, че съм там. Всеки път се оглежда за мен, аз обаче съм скрит. Ако поискам, мога да изляза от сенките в парка, като призрак.

От прозореца на моята стая виждам как мисис Дамато приготвя вечерята отгатык улицата. Кухнята е светла, запотена от пара. Как ми се иска да съм там, в килера ѝ, зад вратата, посред бурканите и ароматните пакети, и колбасите, увиснали като вкочанени ръце от тавана. Промъкнах се у тях, макар тя така и да не разбра нищо, по време на голямата ваканция, когато времето беше горещо и бяха оставили кухненската врата отворена, да се проветрява. Мисис Дамато чистеше с прахосмукачката на горния етаж.

Малкият ѝ син, Антъни, си играеше в кошарката в дневната. Видя ме като влязох и се изправи на крачета. Аз му помахах — като ангел, слязъл свише. Когато заизлизах, той все още стоеше прав, хванат за пръчките на своята клетка. Върху метална скаричка изстиваха все още топлички кейчета и аз си взех едно, половината дадох на него. Бръмченето на прахосмукачката спря изведнъж и двамата вдигнахме очи към тавана. Чуваше се как мисис Дамато припява отгоре с италианския си фалцет.

Ето такива са дните, които си спомням. След разправиите с братовчедката Изобел, баща ми ме изпрати да уча надалече от Норфък. Било добра възможност, каза. Майка ми беше оставила известна сума пари преди да почине и той каза, че съм длъжен много да се старая заради нея. Аз разбирах и от половин дума. Всъщност акъл имах дори повече от нужното, за да пожъна успехи, само дето куражът никога не ми е достигал. За компенсация работех върху камуфлажа си. Стараех се да стоя встрани от крайностите на триумфа и провалите, не надигах

много глава в клас, в спортните игри си понасях нужните удари, за да избегна постоянния тормоз от страна на яките спортни момчета, които командваха парада пред безразличния късоглед поглед на надзорничката ни, мисис Лакхам. Странях от разните групички, смеех се, когато другите се смееха, посвивах се при критичните забележки на преподавателите. Нито с другите, нито против тях, научих се да бъда умерен, добронамерено общителен, да си чакам реда и да си знам мястото. А когато веднъж или два пъти на срок се преструвах на болен или контузен, то не беше (както при другите момчета), за да се измъкна от следобедните занимания по физическо, а за да си осигуря половин час свобода, в който да мога да се разходя из излъсканите, та чак скърцащи от чистота, коридори на различните корпуси, воден от примамливия мирис на оставени без надзор незаключени спални помещения, познати също толкова, колкото и моето собствено — в обзавеждането, в наредбата, в размерите — но поели аромата на своите законни отсъстващи обитатели. Ето на това му казвах аз златна възможност.

Нямах кой знае какво да си говоря със съучениците, нито пък те имаха за какво да говорят с мен, но ги бях опознал — ако не всички, то поне приличен брой от тях — благодарение на комиксите им, на нещата, които колекционираха, на нещата, с които се развличаха, на писмата, на картичките от майките, братята и сестрите им и щедрите им кръстници, чиито подаръци под формата на пари и бонбони пристигаха придружени от остроумни и сърдечни поздравии и съвети за успехи и радост от живота. Измъквах всякакви тайни за тях — какви са фамилните им прозвища; кои са оперирани от апендицит, кои от сливици; кои щяха да ходят на ски през зимата; на кого семейството си беше взело Джак Ръсел териер на име Доб (с приложена снимка); на кого му се беше родила сестричка; на кого трябваше да му се напомни да използва инхалатора си за астма. Понякога изникваше по някой лишен от въображение дневник за четене, а по време на пролетния семестър в X клас един и същи омачкан брой на *Пентхаус* се появи на няколко места. Напълних цяла тетрадка — от онези със спиралите — с откритията и догадките си (имах подозрения, че Томъртън е гей; заекването на Фолкс се оказа последствие от тормоз в детските му години), после тетрадките станаха две, после три, четири, пет и още, и още, докато заниманието ми набираше сила. Държах животите им, на

всички тях — и на хилавите и унижаваните, и на тарторите, и на тъпаците, и на младите Моцартовци и Айнщайновци — заключени в своя скрин.

Беше ли твърде налудничаво да смятам това за свое хоби? За някакъв обсебващ спорт? Сравнете го ако щете с живия интерес към *Пентхаус* — това е все една и съща ободряваща възможност за едно момче да остане няколко мига насаме в пещерата на забранените съкровища. Нечий зорък поглед може и да ме е забелязал как ставам от масата, преди да е сервиран десертът, или как се измъквам от библиотеката по време на часовете за самоподготовка. Не че съм бил непредпазлив. Импулсивността ми беше балансирана от преценка на риска. Аз планирах. Правех стратегии за това как да изляза. Готов бях да дам добре отрепетирано обяснение — на някоя чистачка, на някой случайно минаващ полузаинтересован преподавател — защо съм там, където не бива да бъда. Но, разбира се, опасността беше част от предизвикателството. Какво е животът без някой внезапен сблъсък, който да ти напомни, че килимчето може да бъде измъкнато изпод краката ти само за един кратък миг? На едно общоучилищно събрание мистър Уилямс ни прочете смразяващ репортаж от *Йоркшир Поуст* за местен младеж, който се самоубил, като се хвърлил от чукарите на Лейк Дистрикт. „Целият град“, каза той, „скърбял като за свой собствен загубен син.“ Съучениците ми потънаха в неловко мълчание, аз обаче веднага си представих себе си — безразсъдно пристъпящ по ръба, брулен от ветровете над пропастта на някое неочаквано откритие — едно сродно и безстрашно присъствие в сянката на този славен и незабравим загубен син. Ние можехме да го направим — загубеният син и аз — защото беше на пътя ни и защото и двамата знаехме, че усещането не може да се сравни с никое друго на света.

В началото на последните ни две години в училище, когато вече се смятахме за почти пораснали, някои от нас се сдобиваха със собствена стая и заключващо се бюро, но пък свиването на нечий ключ от нечие сако (а понякога и на някоя малка връзка ключове с новановеничка халка, обещаваща тайна, скрита в метална или дървена кутия) беше само въпрос на удобен момент — ту сакото ще бъде окачено в някоя от съблекалните, ту ще бъде оставено на облегалката

на някой стол, ту ще лежи, метнато на игрището по време на обяда с половината съдържание, разсипано на тревата.

Претичвайки бързо до стаята на жертвите си, можех спокойно да се отдам на десетминутно задълбочено тършуване или просто да се потопя за малко в непознатата атмосфера. Често се намираше и по нещо за хапване. Само два пъти съм бил изненадан от неочаквано завърнал се обитател на стаята — раздрънкване на дръжката на вратата, измънкано „Мамка му...“ докато човекът повторно преравя джобовете си за ключа и после ехото от стъпките му, докато се отдалечава към учебните кабинети, за да се изправи срещу негодуванието на домакинката мисис Блейк. Тези моменти си бяха изпитание за нервите, макар мисис Блейк никак да не бързаше да угоди на безпокойството на безотговорния хлапак и докато се дотъреше намусено след него до стаята с оригиналния ключ, неговият вече лежеше сигурно в коша ѝ за изгубени вещи — върнат там незнайно как от нечия незнайна ръка. Издълбавах своя знак навсякъде, където никой не би могъл да го види, навсякъде, където не би трябвало да бъде.

Колкото и учестено да биеше сърцето ми в тези моменти, умът ми работеше по-бързо. Имаше обаче още какво да уча.

Прехласването ми по едно момче, на име Марино, съвсем не беше нещо уникално. Капитан във всички отбори, ненадминат по физическа сила и хладнокръвие, той беше обект на всеобщо възхищение. Пътищата ни никога не се пресичаха. Аз бях само един от многото по-нисши екземпляри, които знаеха, че трябва да стоят на почтително разстояние от него и антуража му от побойници и тежкари — и те като него „на ти“ с ръгбито, крикета и гребането — които се влачеха подире му. В съботните сутрини всички тържествувахме, когато отборът му, начело с него, жънеше победи на игрището. Виждам го бях с момичета в кафенето на Джо в града. Говореше се, че има мотор, който държи в тайна, заключен някъде вън от училището. Каквото и да имаше той, всички го искаха. Беше недостижим.

Но в началото на последните ни две години в училище двамата с Марино се случихме в общ курс по история с общ учител — дребосъкът мистър Стамп, който още в първия час от летния семестър взе, че ни разпредели да работим заедно в екип. Това така и не стана. Марино благоволи да говори с мен само два пъти — единият път, след

часовете, за да ме предупреди да не му се мяркам пред очите, и още веднъж, седмица по-късно, когато ме сграбчи за яката и вратовръзката и ме притисна до стената в съблекалнята на салона по физическо и с многозначително снишен глас ме предупреди, че ако продължавам да се влача подире му, съм мъртъв.

Което беше жалко, защото това само затвърди решителността ми да разбия защитата на Марино и да вляза в свещеното му обиталище, намиращо се под южния фронтон на корпуса „Хук Хаус“. За нещастие обаче, влизането там съвсем не изглеждаше лека задача. Знаех програмата на Марино в най-малки подробности като своята собствена и обстойно бях проучил всички списъци за спортните занимания, датите за състезания и програмите за тренировки. Малко вероятно беше пътищата ни да се пресекат или дори само да мина в близост до него, без да налетя на телохранителите му, които Марино насъскваше срещу мен всеки път, когато ме видеше да се навъртам наоколо. Веднъж двама от тях ме проснаха на земята в блока за природни науки, което предизвика дружен смях сред стройните редици на подмазвачите. На всички беше започнало да им намирисва на кръв. И аз отново се оттеглих в периферията. Рискувах да се изложа на показ и да загубя трудно извоюваните предимства, които незабележимостта ми даваше. Само че колкото по-невъзможно започваше да изглежда доближаването ми до Марино — колкото по-враждебно ставаше неговото поведение, толкова повече той се превръщаше в Светия Граал за мен.

И тогава ми се отвори възможност. Всички момчета биваха насърчавани да се включват в извънкласни занимания. Аз се бях записал в кино клуба (започнал бях да харесвам уестърните — по това време нищо не можеше да ме развълнува повече от някой хладнокръвен пришълец с пистолет, притекъл се на помощ на почтените граждани, тормозени от разюздани и безскрупулни грубияни). А също така и в клуба по шах. Шахът даваше възможност на момчетата, които не ги биваше в спорта, да прегърнат училищния състезателен дух без болка, а за мен лично беше и начин да демонстрирам общителност, без да се откривам прекалено. Както обикновено, стараех се да не печеля твърде често, макар да беше повече от ясно, че бях три хода напред спрямо останалите от клуба. Един следобед забелязах Марино — широкоплещест, изпънат,

самоуверен — да се носи плавно като кораб по коридора. Шмугнах се в една ниша, откъдето можех да го наблюдавам. Носеше нещо, което очевидно се опитваше да скрие. Преносим шах — не от скъпите, а от онези пластмасови комплекти в разчертана на квадрати метална кутия, които се продаваха в града. Нямах идея, че играе шах. Дали пък не се срамуваше, че може да го вземат за лъохман? Немислимо беше да се включи в клуба по шах, но с кого смяташе да играе тогава? Може пък сега да започваше — зарибил се е от по-умния си малък брат през ваканцията и още не смее да се разкрие пред играчите от клуба.

После ми просветна какво да направя и докато се усетя, вече тичах подире му, а сърцето ми щеше да изскочи от вълнение. Настигнах го, точно когато спря пред един от страничните входи на общежитието си.

— Марино...

Той се обърна стъписан.

— Видях те, че носиш шах. Хрумна ми да изиграем една партия.

Все същото недоумение.

— Ти будалкаш ли ме нещо?

— Или пък ако сега си му хванал цаката, аз, не че казвам, че е така, но мога, ако искаш, да ти покажа някои ходове. Аз съм в клуба по шах. Казват, че съм добър. Искаш ли?

Марино не отговори. Изблъска ме грубо и ми затръшна вратата в лицето. Обидил ли го бях? „Добре поне, че не каза «не»“, помислих си. Още имаше надежда.

В часа по история, на който ходехме и двамата, се появи нова възможност. Марино не го биваше много в науките, рядко взимаше участие и все зяпаше през прозореца към вътрешния двор, докато мистър Стамп говореше за несправедливата война на Оливър Кромвел срещу ирландците. Във въпросния ден обаче Марино четеше нещо под чина си — писмо, написано на бледожълт лист, макар пликът да беше бял и да имаше вид по-скоро на поздравителна картичка. Да не би днес да беше рожденият му ден? Толкова се беше захласнал в писмото, а аз — в това да го наблюдавам от задната редица, че и двамата не забелязахме дребосъка мистър Стамп (нито обърнахме внимание на внезапно настъпилата тишина, възвестяваща приближаването му), докато той не удари по чина на Марино с навитата на руло карта, която ползваше, за да посочва илюстрациите и движенията на войсковите

части върху дъската отпред. Този път я използва, за да посочи писмото и протегна ръка към него. Марино му го подаде.

Мистър Стамп плъзна поглед по съдържанието и се усмихна тъжно.

— Любовните писма няма да ви помогнат при подготовката на доклада за Пуританската революция^[1] — каза.

Марино, приковал поглед в писмото, беше загубил и ума, и дума.

— Е? — мистър Стамп чакаше отговор, при все че на практика не беше задал въпрос. — Мистър Марино?

— Не, сър — отвърна Марино.

— Не, сър — повтори мистър Стамп. — Седем дни.

Той демонстративно сгъна писмото, прибра го в плика и го пхна във вътрешния джоб на овехтялото си сако с маншети, общити с кожа.

В сивите очи на Марино просветна нещо, което приличаше по-скоро на отчаяние, отколкото на поражение. Какво ли толкова важно имаше в това писмо? Любовно писмо, беше казал мистър Стамп. Някое момиче от града, без съмнение. Страхуваше се, че мистър Стамп ще го прочете и ще разкрие тези сладки безсмислици в учителската стая или още по-лошо — на директора, което бог знае до какви последствия можеше да доведе. Сигурно Марино планираше да избяга с това момиче! Във въображението ми се запрескачаха всякакви възможности.

Представете си само какво удовлетворение ми донесе това неочаквано падение на Марино, след като съвсем наскоро бях изпитал на собствен гръб грубите му думи и отношение. И все пак, въпреки цялата му арогантност и високомерие — а може би именно поради тях — това унижение в ръцете на мистър Стамп хвърли върху него нова, трагична светлина — един пречупен, ослепен Самсон, лъв, окован във вериги, лишен от лъвския си рев. Потискаща, изпъваща нервите тишина остана да тегне над стаята до края на часа, сякаш всички очаквахме с едно последно свръхчовешко усилие нашият обожаван, страховит и всемогъщ капитан изведнъж да разкъса оковите на престореното си уважение към властта, да прескочи преградата на чиновете и да погълне мистър Стамп цял-целеничък. Кой не искаше това?

Марино обаче не помръдна от мястото си, виждаше се само гневното потрепване на здраво стиснатите му челюсти, ушите му

горяха от срам. Когато извън звънецът за следобедната почивка, той нарочно изостана зад нас, за да говори с мистър Стамп. Докато се мотаех около вратата, успях да чуя умолителното му мънкане, на което мистър Стамп отговори с висок назидателен тон, който трябваше да издава пълното му пренебрежение към явното желание на Марино да не се разгласява случилото се:

— А не трябваше ли да помислите за това, преди да ви хрумне да го четете в моя час по история?

И погледна с недоволено изражение нагоре към стърчащия над него Марино, от когото явно очакваше да сведе глава пред желязната логика на такава необорима позиция, сякаш вече не наказанието беше важно, а смирението. Но Марино така и не продума и мистър Стамп го освободи — със сурово смръщена физиономия и с очи, пълни с тъга.

Когато мина покрай мен в коридора, Марино ме изглежда навъсено, макар трудно да можеше да ме обвини за своето унижение — или по-скоро трудно можеше да се досети, че ако не бях наблюдавал толкова прехласнато несръчното му шикалкавене, мистър Стамп можеше и въобще да не забележи с какво се занимава.

Горкият Марино. Къде бяха сега яките му нахилени другарчета, които всеки ден го бранеха от негодите на простосмъртните? Какво бяха те пред силата на дребничкия мистър Стамп?

Истината беше, че развръзката на случилото се в онзи ден зависеше изцяло от мен. Позамотах се пред кабинета по история, докато мистър Стамп затвори куфарчето си, изключи аудио и видео оборудването и излезе отвътре — писмото все така се подаваше от джоба на самото му. Дали съм се надявал най-сетне да спечеля благоразположението на Марино? Не мога да отрека. Твърде много ми беше коствало да му вляза в дирята и да вдишам отблизо загадъчния му аромат, за да бъда равнодушен към настъпилия обрат в положението му. Но имаше и нещо друго. Представете си трепетната възбуда на един филателист например, зърнал скъпоценния „жълт трескилинг“^[2] в купчина шведска кореспонденция от XIX век, или пък някой орнитолог, натъкнал се на ливаден дърдавец^[3], или катерач, открил по-труден маршрут. Стигаше ми само мисълта, че мога да се добера до чинията на Марино и апетитът ми най-неочаквано се разбуждаше — нов шанс за сбъждане на несбъднато досега изживяване, нов шанс за постигане на непостигната досега цел —

донякъде това беше причината, накарала ме да последвам мистър Стамп, който вече бързаше напред по коридора, воден вероятно от мисълта за сладко и препечени филийки, без да има ни най-малка представа, че оставя подире си следа с много по-съблазнителен аромат.

Мога обаче веднага да ви кажа, че нещата не приеха желания обрат, че се провалих — чисто и просто поради недооценяване на риска, и че още преди да е изтекла седмицата, завинаги се сбогувах и с мистър Стамп, и с Марино, и с неговите тъпоглавци, и с цялото училище. Бях изключен.

---

[1] English Civil War (англ.) — поредица от политически конфликти и въоръжени сблъсъци в Англия между Парламента и привържениците на краля (1642–1651). — Б.пр. ↑

[2] Treskilling Yellow (англ.) — най-рядката и скъпа пощенска марка в света, валидирана през 1858 г. в Швеция. — Б.пр. ↑

[3] Защитен вид прелетна птица от разред Жеравоподобни. — Б.пр. ↑

3.

Баща ми беше починал предната година и затова леля Лилиан дойде да ме прибере, след като с директора се бяха договорили, че най-добре за мен ще бъде да си тръгна без много шум и без други последствия. Толкова години старание в памет на майка ми и накрая нищо.

— А ти какво очакваше, Уилям? — сопна ми се тя. — Какво друго можехме да направим? Какво си мислеше, за бога?

Какво, какво, какво. Не си я представях леля Лилиан да стане да ме защитава. Директорът определено я беше изненадал, като ѝ беше казал, че съм що-годе кротък и старателен, но беше добавил, че въпреки това е с вързани ръце, предвид свидетелите и моя озадачаващо категоричен отказ да дам каквото и да било обяснение на постъпката си (бях се върнал към изпитания метод за самозащита от детските си години — мълчах като риба).

— Извадил си късмет, че не са ти повдигнали обвинение — каза леля Лилиан.

Всъщност, що се отнася до този финален епизод в училище, късметът ми беше сработил във всички посоки.

Макар да бях от дежурните в стола, никой не забеляза отсъствието ми, когато тръгнах след мистър Стамп, който първо си взе порцията, а после отиде до апартамента си, който ползваше като отговорник за Зимното крило. Не ми се наложи да чакам дълго, защото след десетина минути той се появи отново, преоблечен в друго, потънко сако — писмото очевидно не беше в него — и ежедневен панталон. Вървеше бодро, като се потупваше по бедрото с прегънат вестник. Последвах го до тенис корта отатък езерцето и статуята на основателя на училището, където четирима от средния курс играеха по двойки под късното следобедно слънце. Той се настани в един от шезлонгите на тревата, кръстоса крака и отвори вестника. Не изглеждаше да го чете много задълбочено, по-скоро прехвърляше заглавията, като плюнчеше палеца си и прелистваше страница след

страница. Наблюдаваше усмихнат играта и от време на време подвикваше на някое от момчетата къде с похвала, къде със съвет. И те му отвърщаха по същия начин с подвикване, макар да не беше много ясно каква част от забележките му чуваха в действителност. На два-три пъти даже той им върна и топката, когато излезе извън очертаванията на корта.

Нямах голям избор. Не беше чак толкова горещо. Малко вероятно беше мистър Стамп да си свали сакото. А и да го свалеше, после какво? Да подпали огън в гората или някаква друга щуротия да измисля, че да му отвлека вниманието? В корпуса на средния курс отгатакъ тревните площи мярнах секретарката мис Стайлс в офиса ѝ. И изведнъж в главата ми изплува сценарий, в който аз излизам от прикритието си под колоните и се обаждам на мис Стайлс от външния автомат, като вкарвам в действие възрастния си глас („Бихте ли ме свързали с мистър Стамп, ако обичате. Да, опасявам се, че е *спешно*. Да, обажда се доктор *Блътър*“). Чувам я как приказва с някого от другата страна и тогава някой по-наблюдателен, може би самата мис Стайлс, забелязва, че мистър Стамп е седнал на има-няма стотина метра от оттам. Докато мис Стайлс изпрати някое от момчетата, което припва да повика мистър Стамп, аз вече съм на позиция, готов за скок и тогава, стига мистър Стамп да не си вземе сакото, а той, разбира се, може и да го направи...

В този момент обаче сцената пред мен се смени. Играещите тенис спряха за по глътка вода и един от тях се просна на тревата зачервен и задъхан. Мистър Стамп на секундата скокна. „Чуйте...“ — извика. — „Чуйте... Аз мога да вляза на мястото на Томпсън.“

Момчетата се спогледаха и любезно се постараха да угодят на ентузиазма му. Чак тогава видях, че мистър Стамп беше с обувки за тенис — т.е. нарочно се беше подготвил точно за този момент. Смъкна си якето, метна го развълнувано върху стола и се затича сковано към момчетата.

Майната ѝ на мис Стайлс. Щом като мистър Стамп застана на корта с гръб към мен, с матовото си олисяло теме, отразяващо следобедното слънце, веднага тръгнах небрежно натам, после спрях до стола му, изчаках го да подхвърли нагоре една жълта топка за сервис... и бързо измъкнах ключовете от джоба му.

Хукнах към Зимния корпус? Наоколо нямаше жива душа. След ядене момчетата трябваше да са си по стаите или да гледат телевизия, или пък спортуваха нещо навън. Отключих стаята на мистър Стамп, Влязох и заключих след себе си. По-различно беше от нашите стаи — по-вехто някак, по-мрачно, с повече дървения. Имаше кът за сядане с фотьойл, кухненски бокс и нещо като кабинет с бюро и книги. Изтърканото работно сако на мистър Стамп висеше на закачалката в спретнатата му спалня. Пликът беше в джоба му, недокоснат, както и предполагагах. Издърпах жълтия лист и бързо зачетох.

„Скъпи Дейвид“ — започваше писмото със заоблен момичешки почерк, а името беше увенчано с хвъркащи сърца, пронизани със стрелички. Надолу следваше нещо за вечер в киното, за „това, как ме повози на колелото си“, за „прекрасното време, което прекарахме заедно!!“. Нататък продължаваше с още възклицания и сантименталности и препратки към приятели и училищни занимания и накрая завършваше така: „Надявам се, че ще можеш да дойдеш в петък! Сара ххх“. В плика (сега забелязах, че беше предаден на ръка) имаше и покана за партито по случай осемнайсетия рожден ден на Сара. Аха. Сега ми стана ясно защо така се беше вкиснал Марино. Партито беше довечера.

Адресът — хотел на няколко мили извън града, а отдолу имаше и схема как се стига дотам. В края на поканата пишеше (и явно това беше голямата мъка на Марино): „Вход само с покани“.

Измъкнах писмото и върнах плика обратно в джоба на сакото на мистър Стамп. Писмото прибрах в моя джоб. Сега беше моментът да изчезна с моя трофей. Да, ама как, като пред мен беше целият уютен живот на мистър Стамп и целият беше на мое разположение — гардеробът му, напоен с миризма на тютюн, чекмеджето с карираните му чорапи, бюрото му, затрупано с тетрадки за проверяване, кутията с бисквити? На скрина беше изправена сватбена снимка в рамка — очевидно мистър Стамп на млади години, за ръка с по-висока от него жена, държаща цветя. Изглеждаха толкова щастливи. Дали сега тя беше мъртва? Или пък някъде в чужбина? Или с друг мъж може би? Тези призраци от миналото направо крещяха за моето любопитство, аз обаче нямах време. Прегледах набързо съдържанието на куфарчето на мистър Стамп, което се състоеше от домашни за проверяване, два малки портокала, няколко учебника и навитата му на руло карта,

залепена в двата края. А също така и една топка от гумени ластици, с която имаше навик да тупка по бюрото, когато изникнеше проблем за разрешаване в клас. Под писмата и сметките в чекмеджето на бюрото му намерих пакетче конфискувани желирани бонбони (тях ще ги взема, помислих си), запалка и две-три поздравителни картички плюс една моментна снимка на усмихнато момче в спортен екип. Видимо на не повече от девет години. Отначало не можах да го разпозная, но после, като се вгледах по-отблизо, видях, че е Марино. Я гледай ти! Защо пък ще пази снимка на Марино? Е да, разбира се, всички обичаха Марино. Че даже и мистър Стамп, който нямаше собствени деца и семейство. Колко ли разочарован трябва да е бил, че трябва да конфискува писмото на Марино. Помислих си да взема снимката, но затворих чекмеджето, като вместо нея взех топчето от ластици. Излязох от Зимния корпус. Почувствах се радостен и се самопоздравих за самообладанието. Едва когато излязох навън и ме лъхна вятърът, усетих, че съм плувнал в пот.

Сега мистър Стамп наблюдаваше играта от страни, застанал в тревната площ до корта по риза, със скръстени ръце. Дошли бяха още две момчета, които биеха сервиси на втория корт. Приблжих се небрежно до стола на мистър Стамп и пуснах ключа му на тревата до вестника, все едно че е паднал от джоба му. Този път обаче той ме забеляза.

— Хеминг! — провикна се. — Какво правиш тук, момче? Ела насам!

Краката ми, признавам си, омекнаха като желе. Не бързах, стисках топката от ластици в джоба на ученическото си сако, докато вървах към него.

Той присви очи насреща ми с нетърпение.

— Слушай — рече, — я тичай до столовата и кажи на жените да пратят по някого една кана с лимонада, може и скуош, за моите млади приятели тука. За моя сметка. Ще се справиш ли?

— Разбира се, сър — отвърнах аз. — Ей сега. Лимонада, сър.

Той ме изгледа изпитателно. Невъзможно беше за един дребен, властен човечец като мистър Стамп да знае дали му се подиграваш, или изпълняваш това, което иска от теб. Тръгнах бързо през тревата нататък, а сърцето ми биеше лудо.

Предадох искането му в столовата. Откъм единствената заета маса в далечния ъгъл ме гледаха Марино и приятелчетата му. Марино се беше облегал назад на стола си. Следяха ме с ленивото безразличие на хищници в джунглата, наблюдаващи снимачен екип в далечината. Вместо да отместя поглед обаче, аз отвърнах на зяпналите им физиономии, като преминах последователно през всички опулени лица, докато накрая не срещнах враждебния поглед на Марино. Поканата му беше в моя джоб. Направил бях това, което той не би посмял. И сега какво? Само до преди два часа щеше да е достатъчно да се вмъкна в стаята му през прозореца и да лепна поканата върху огледалото в банята — достатъчно щеше да ми е само да си го представя колко сащисан ще бъде, като си влезе. Мислил си бях обаче и за друг сценарий, в който с широки крачки заставам посред тях и казвам: „Дръж си кучетата, Марино. Струва ми се, че имам нещо, което ще те заинтересува...“.

Какво исках всъщност? Да бъда още едно от неговите кучета-пазачи — да го следвам по петите, да го гледам в очите в очакване на блага дума или жест?

Изведнъж един от четиримата ритна стола пред него и аз бързо отстъпих назад. Тръгнах си, както и очаквах да направя. Никой не ме последва, даже не се и засмяха, а аз хукнах към моята стая. Чувствах се развълнуван. Усещах, че нещо е станало с мен, някаква промяна, че изведнъж ми се отваря шанс да се възползвам от този ден максимално, с всички възможни средства, колкото и време да ми коства. Дали съм си мислил, че мога да мина за Марино? Кой знае. Но когато в седем часа заставах пред огледалото в старомодното си спортно яке, с карирана риза и черни ученически панталони, вече знаех какво е усещането.

Взех едно незаклучено колело от навеса, където стояха колелата, и след около пет километра вече бях пред хотела. Оставих колелото в единия ъгъл на паркинга и се отдръпнах настрани да погледам пристигащите гости. Някои ги докараха родителите им, други дойдоха на групички с такси. От втория етаж гърмеше музика. Хрумна ми, че Марино все пак може и да се появи отнякъде, но той не се появи. Изчаках още половин час, след което показах поканата на входа и тръгнах нагоре по посока на шумотевицата. Всички се бяха изтупали в готини дрехи. Някои от момчетата, вече прилично подпийнали,

танцуваха. Момичетата бяха с тежък черен грим и къси, прилепнали по тялото рокли с дълги чорапи до над коленете. Тръгнах към мацето, което беше в центъра на вниманието. Хубавка беше, с руса коса, вързана нависоко, с кичури, падащи отстрани.

Докоснах ръката ѝ.

— Ти ли си Сара?

Тя ме погледна безразлично.

— Да...

— Нося съобщение от Марино. За съжаление няма да може да дойде тази вечер.

— Дейвид? *Обеща ми*, че ще дойде.

— Има ръгби утре. Аз дойдох вместо него.

— Направо супер — въздъхна тя.

Придадох си леко засегнат вид.

— О, извинявай — добави тя през смях. — Не исках да прозвучи така.

— Нямах предвид да го заместя напълно.

Тя се огледа наоколо.

— Познаваш ли някого тук?

— Само тебе — протегнах ръка. — Аз съм Уилям.

— О — усмихна се тя и я разтърси сърдечно. — Колко официално.

Усмихнах ѝ се и аз. Имам хубава усмивка. И, смея да кажа, съвсем сносен външен вид, или както би се изразила леля ми (която често можеше да бъде видяна да чете филмови и модни списания в свободното си време), „правилни“ или „приятни“ черти.

— Играеш ли ръгби, Уилям?

— Честно казано, не съм много по спорта.

— Нямах си нищо за пиене — каза тя. — Вземи си бира.

— Има ли портокалов сок?

— Сигурно има — и пак ми се усмихна колебливо. — Забавен си.

— Така ли? — усмихнах ѝ се пак и аз.

Приятелите ѝ дойдоха да я откънат на дансинга. Аз си взех чаша сок от един поднос на бара и се смесих с тълпата. Не че се чувствах много на място, но пък ми беше интересно. „Направо да не повярваш“, помислих си, „колко много неща са готови да кажат хората

на напълно непознат след едно-две питиета.“ Достатъчно беше да попитам някого откъде се познават със Сара и за нула време вече бях наясно с половината ѝ биография — че обича театъра и има кон, че учи в интернат, но не живее там, че има брат близък на име Робин, който миналата година е приет да следва в университет. И какво ли още не. Едно момче, видимо търсещо си компания, се опита да ми продаде малко екстази. „Не, благодаря“, отвърнах му доста разумно, „за днес вече стига.“

Взех си втора чаша и излязох във фоайето, а оттам се качих с асансьора на следващия етаж. Когато се отвориха вратите, се озовах срещу отворен склад, натъпкан догоре с чаршафи и възглавници. Надникнах вътре. Беше топло и бяло и ухаеше на свежо. Позадържах се за малко, само колкото да положа буза върху една купчина с кърпи. Когато излязох, в коридора имаше камериерка, но беше обърната с гръб към мен и тъкмо влизаше в една от хотелските стаи. Притичах до асансьора и се престорих, че чакам. След малко тя излезе, премести се пред съседната врата и я отключи с карта, висяща на колана ѝ. Наблюдавах я внимателно какво точно прави, докато си вършеше работата по коридора. Не влизаше във всяка стая, а също така забелязах, че когато излизаше, не заключваше вратите, ами просто ги оставяше да се затворят зад нея с отчетливо щракване. Когато си тръгна обаче, разбрах, че са заключени.

Продължих с разузнаването. На следващия етаж видях количка, паркирана пред една от стаите. Вратата беше отворена и вътре имаше мъж, който се беше покачил на стълба. Поздравих и като посочих с чашата към тавана, попитах го какво прави. Той ми отговори дружелюбно с чужд акцент, че сменя крушка. Надникнах в стаята. Никъде не видях багаж или дрехи. Миришеше на освежител за въздух, едва доловимо примесен с миризмата на мъжа вътре.

— От гостите ли сте, сър? — попита той, забелязвайки чашата ми.

— Да — отвърнах. — Тъкмо бях тръгнал натам.

— Аа — усмихна се той, слезе от стълбата и влезе в банята.

Подпрял беше вратата с едното от колелцата на количката. Трябваше ми само нещо, което да попречи на вратата да се затвори напълно, а в същото време той да си помисли, че се е затворила. Някакво картонче може би? Плат? Аха! Бръкнах в джоба на панталона

си и напипах желираните бонбони от чекмеджето на мистър Стамп. Перфектно — хем бяха малки, хем не се смачкваха лесно. Наведох се и пъгнах две в долния ъгъл на касата на вратата. Сега оставаше само да му отвлека вниманието в подходящия момент.

Отдалечих се малко надолу по коридора и го зачаках да излезе. След пет-шест минути той се появи. Издърпа количката и вратата тръгна да се затваря...

— Извинете! Извинете! — развиках се аз откъм другия край на коридора тъкмо в момента, в който мъжът вероятно очакваше да чуе последното щракване на затварящата се врата, което удостоверяваше свършената работа за деня. Стреснал го бях очевидно.

— Извинявам се, бихте ли ми помогнали? Вратата на стаята ми явно се е заключила, докато съм бил навън.

Докарах го леко подпийнал на вид.

— А, да, сър. Забравили сте си ключа вътре?

— Ключът, да, вътре е.

— Трябва да се обърнете към рецепцията, моля.

— Да, да, разбира се. *Точно* това ще направя.

И му обърнах гръб, за негово облекчение. Влязох в асансьора и слязох обратно на купона. Сега беше още по-шумно, с думкаща музика и доста на брой порядъчно накиснати купонджии, повечето на моята възраст, с вдигнати ръце във въздуха. Дансингът беше претъпкан. Оставих празната си чаша на бара и се смесих с тълпата. Две момичета веднага ми се лепнаха от двете страни и ме подканиха да правя същото, което правеха и те.

Тогава пред погледа ми изплува Сара с коктейл в ръка.

— Честит рожден ден — казах аз.

— Търсих те — отвърна тя.

— Трябваше за малко да си отида до стаята.

— Отседнал си *тук*? В хотела?

— Така беше по-лесно.

— И училището ти е ОК за това?

— Честно ли? Май че не е.

— Уау — възкликна тя. — Ама ти си пълен с изненади!

— Ами ти?

Е, читателю, тя повече не се отдели от мен (ако не броим едно бързо обаждане до родителите ѝ, за да каже нещо за оправдание, че няма да се прибира). В тишината на фойето на долния етаж си говорихме за „Ромео и Жулиета“ (любимата ни Шекспирова пиеса), докато тя пушеше цигара след цигара и едва не се заплака, когато ѝ разказах, че съм имал пони, което е умряло при падане, когато съм бил осемгодишен. Представете си също така учудването ни, когато в ранните часове, докато си шепняхме следкоктейлно в стая № 313 на хотел „Пайк Ридинг“ (желираните бонбони идеално бяха свършили работа за мезе), неочаквано открихме, че и двамата имаме близнаци — тя брат, а аз сестра.

— О, Боже, как се казва? — попита тя и се изправи седнала в леглото, гола и огряна от лунната светлина като в сцена от някой филм.

— Изобел — казах аз, галейки я по ръката. — Честно казано, мисля, че нашите винаги са предпочитали нея пред мен. Винаги тя е била по-умната от двамата.

— О, божичко... — възкликна пак Сара.

Да, така беше, сякаш бяхме създадени един за друг.

Не помня как съм се прибрал с колелото до училище. Умът ми вреше и кипеше от лоши предчувствия. Всичко вървеше твърде гладко. Много хубаво не е на хубаво. Представях си как стаята ми е претършувана до последното ъгълче и как директорът, заедно с цялата училищна управа, чака да ме посрещне с тетрадките ми със спирали, с педантично детайлните бележки за всеки един от съучениците ми, с дневниците, пълни с техни семейни снимки и поздравителни картички, а да не говорим за топката от ластици на мистър Стамп и за сувенирната китайска лъжичка от посещението ми в апартамента на мадамата на чичо Ричард от преди години. Но не. Всичко си изглеждаше съвсем нормално като за събота сутринта, може би само с малко повече оживление сред момчетата, някои от които вече бяха облекли екипите за предстоящите мачове през деня. Излязох на въздух и тръгнах през двора към столовата. Закуската беше на привършване, но все още имаше останал бекон, малко рохки бъркани яйца и препечени филийки. Бях неописуемо гладен. Цялата столова беше на мое разположение, нямаше никой друг вътре, освен мен, но тъкмо си

бях сипал от кафявия сос, когато някой сграбчи ръцете ми изневиделица откъм гърба и над мен се възправи Марино — в ръгби екип в цветовете на отбора му, с бутонки с шипове, задиращи в настилката по пода. Дали спомена Сара? Нямахше нужда. Достатъчно ясно беше това, което последва, с цялата му внезапност и отмъстителност. Всичко ми се разми. Имаше болезнени удари, псувни, стол, запратен във въздуха и предполагах, че после някак си съм се измъкнал, защото следващото, което си спомням, са кръсъци и суматоха, и тичащи възрастни, а по средата — като кон, изправен на задните си крака, стои Марино, притиснал с ръце лицето си и реве до небесата от болка.

Късметът ми беше дотук. Излезе ми през носа, както се изразява леля Лилиан — най-вече заради изискването на богатите и влиятелни родители на Марино и адвоката им незабавно да напусна училището. Или той, или аз. Те, от своя страна, се съгласиха случаят да не стига до полицията. Всъщност никой нямаше интерес да ме изправят пред съда с обвинение — нито аз, нито училището, разбира се, а още по-малко пък самият Марино, чиято репутация на най-готиния Голиат щеше сериозно да пострада при евентуално публично разгласяване. Аз обаче отговорях на всички въпроси със загадъчна усмивка, докато мислите ми все ме връщаха обратно в стая №313. При тази внезапна буря от събития имах странното чувство, че се наблюдавам отстрани, че гледам цялата олелия отгоре, от някакви надземни висоти. Останах затворен в стаята си през цялото време, докато възрастните спореха чрез факсове и телефонни обаждания.

Това трябваше да е краят. Имаше обаче още едно нещо, което трябваше да направя. И то се оказа изненадващо лесно. Никой не стоеше да варди на вратата ми. Не бяхме в Съветска Русия. И тъй като Марино все още не се беше върнал от болницата, а подробностите за моята злощастна участ още не се бяха разпространили напълно, нямаше нищо, което да ми попречи да изляза от общежитието и да прекося игрището — заето в момента от блъскащи се играчи и приповдигнати запалянковци — и да вляза право в съблекалнята на отбор номер едно. Никой не ме обезпокои. Не беше трудно да открия черния анцуг на Марино с жълтото капитанско райе. Ключовете му, заедно с няколко монети, бяха в една от маратонките му под скамейката. Предположих, че като се върне, Марино ще дойде направо

на игрището и бях прав. Докато стоях и дебнех изпод дърветата, той най-сетне се появи — като герой, завръщащ се от войната, посред радостните възгласи на верните си фенове, с превръзка и лепенка през лицето и с кървавочервено око. Забелязах, че се уговаря нещо с физкултурника, мистър Фрит. Явно беше, че няма да може да играе, но пък можеше да бъде рефер. Облече си съдийска жилетка и докато говореше, заразмахва една връзка със съдийска свирка. Мистър Фрит му зачисли два отбора от долния курс и той затича заедно с тях. По-малките даваха всичко от себе си да не изостават. Страшна гордост беше за тях да имат Марино за рефер. Неговите хора го наблюдаваха разколебани — дали да го подкрепят и да застанат на страната на малките заради него, или да запазят възгласите си за големите от „Хук и Бентам“. Той беше сам.

Оставих Марино в клопката на тъпото ръग्би и най-спокойно тръгнах към стаята му. Ех, че кеф да завъртя ключа в тази ключалка, да отворя забранената врата, да вдишам ароматите на това свещено място, все едно че бяха чист планински въздух. Имаше неща, които определено си заслужаваха да бъдат видени и оценени по достойнство. От всяка повърхност проблясваше по някой спортен трофей. По стените имаше грамоти в рамки, а също и една снимка на Марино, здрависващ се с някаква спортна знаменитост. В едно от чекмеджетата намерих кафеникавия несесер от крокодилска кожа с принадлежностите му за бръснене, които той използваше в общата баня с такава елегантна небрежност, плъзгайки гладко острието на бръснача през завидно наболата си брада с онази естествена грация, която само атлетите притежават. Легнах на леглото му, прелистих някаква програма за ръग्би мач между „Южна Африка“ и „Бритиш Айънс“ от преди няколко години. Опитах се да почувствам стойността, която тя имаше за него. Отворих телчетата по средата и извадих двойната страница, на която имаше снимка — като прощален спомен от училище. Последното нещо, което намерих, мушнато небрежно под леглото, беше комплектът за шах. Отворих закопчалката и видях от вътрешната страна етикет с името на законния му притежател — беше на едно от момчетата от шах клуба. Предположих, че Марино му го е взел при някое от перченията си и просто го е задържал. И най-тържествено си обещах да му го върна.

После отворих гардероба. Вътре беше готиното му каубойско тютюнево яке от щавена кожа, с което го бях виждал облечен в града през уикендите в компанията на бандата му и на онези вълнуващи момичета — вероятно и Сара е била там — които се събираха около игралните машини в кафенето.

Колко жалко, че Марино се беше оказал толкова слабохарактерен и лишен от въображение. Колко малко можеше да се вземе от него. Разбрал бях, че номерът е да се отдръпнеш точно в момента, преди да си почувствал топлината на човека. В светлината на следобедното слънце виждах гъмжилото от играчи, тичащи в кръг, чувах далечните им викове. Опитах се да различа Марино, само че той беше твърде надалеч и твърде дребен. Облякох якето — тежко и изгъркано. Беше ми прекалено широко в раменете и въпреки това го чувствах по мярка. Застанах до прозореца в позата на онази гигантска статуя на Исус над Рио де Жанейро, с разперени ръце, като че готов да бъде разпънат на кръст, с дълги кожени ресни, висящи от ръкавите. Ако трябва да съм честен, почувствах се като същински Цар на царете. И, разбира се, аз също щях да възкръсна и да се възцаря отново.

4.

Леля Лилиан ми намери частен колеж, в който трябваше да започна от септември. Междувременно, безспорно от страх да не се мотая из къщата й месеци наред, ме върза с работа за през лятото в една фирма за недвижими имоти — „Мауер и Мауер“, собственост на някакви далечни роднини на семейството. Въобще не се изненадах, като научих, че се намира на километри разстояние от Норфък и точно на триста и двадесет километра път с влака. Старият мистър Мауер — другият Мауер очевидно отдавна се беше споминал — ме взе от гарата и ме откара до квартирата ми — уханна къща за гости с една приятна женица за хазяйка на име мисис Бъртън, чиято спалня, както установих (няколко минути, след като си разопаковах багажа), беше превърната в дом за внушителна колекция от керамични фигурки на стопански животни.

Мистър Мауер ме взе след закуска. Почти никаква идея си нямах с какво точно се занимават брокерите на недвижими имоти. Но, мили боже, само щом разбрах — когато отидохме до къщата на едни клиенти и мистър Мауер, вместо да почука на вратата, просто отключи и ме подкани да вляза...

— И собствениците ти дават ключовете просто ей така? — попитах аз.

— Разбира се — отвърна мистър Мауер, сваляйки бомбето си като знак за това, че се намира в чужда къща. — Ако работят по празниците или са много заети и не могат да присъстват. Често се случва. Тогава трябва задължително да си дошъл достатъчно време преди евентуалния купувач. За да се увериш, че всичко е тип-топ.

Обиколихме къщата, като междувременно мистър Мауер ми обръщаше внимание на някои подробности. На горния етаж отвори една врата към просторен кабинет със старомодно писалище, въртящ се стол, етажерки с книги и две малки картини на стената. Влязохме да погледнем през прозореца.

— Какво можеш да ми кажеш за двора? — попита ме той.

— Поляната е окосена?

— Отлично. Какво друго виждаш?

— Дървета? Храсти?

— Браво, моето момче. Което означава, че дворът не е изложен на погледите на съседите. Хората ценят личното си пространство. — Мистър Мауер потри носа си от едната страна. — Когато купувачът пристигне, това ще бъде едно от първите неща, които смятам да му кажа.

Когато купувачите дойдоха — семейна двойка с дъщери близначки, които оставиха в колата да си сплитат плитки една на друга — направихме с тях същата обиколка, но добавихме и някои подробности за застраховката на покрива, за ниската престъпност в района и за добрите местни училища. После мистър Мауер ме отведе със себе си в офиса, за да се запозная с екипа му. Рита, флегматичната му секретарка, ми обясни системата за картотекиране във фирмата, а също и как да отговарям на телефонни обаждания, в случай че всички са заети. Следобед двамата с мистър Мауер отидохме до още два имота — на едното място се договаряхме със собствениците за продажбата, като преброихме стаите и се поинтересувахме за гаранцията на газовия котел и дали завесите ще бъдат включени в цената. Той ме представи на клиентите като „младият Уилям“.

В края на деня аз вече знаех, че просто няма начин да се върна обратно в училище; че трябва да започна нов живот тук, в това китно, зелено градче, както го определяха рекламните брошури на „Мауер и Мауер“, само на четирийсет и осем минути път с бързия влак до центъра на Лондон. Моментално се превърнах в най-всеотдайния, най-старателния служител, който фирмата някога беше имала, и в края на лятото мистър Мауер беше зарадван, макар и изненадан, от желанието ми да остана. Леля Лилиан, благодарна за всяка една причина, която би ме задържала на около триста километра разстояние от нея, се съгласи да ми изпраща месечна издръжка, която, както изчислих, щеше да стига за много повече, отколкото да покрива само дребните ми ежедневни разходи и щеше да позволи скромните ми възнаграждения да се натрупат във влог в банката.

— Знаеш ли какво ти трябва на тебе? — каза веднъж мистър Мауер, радостно усмихнат. — Шофьорски курсове.

Въпреки че имаше двама консултанти по продажбите, Гай и Стела, аз бях този, който мистър Мауер взе под крилото си. Гай, който вероятно вече гонеше трийсет, гледаше начумерено и току ми измисляше разни робски задачи или ме пращаше до кафенето да се редя за сандвича му за обяд и за всякакви нездравословни закуски. Вземаше хапчета за язва на стомаха, която му вкисваше настроението. Успях обаче да събудя майчинския инстинкт на Стела, по-старшата от двамата, която от време на време ми носеше разни домашни печива и сияеше от скрито задоволство, когато следвах мистър Мауер насамнатам, носейки чантата му, но също така и попивайки детайлните му уроци относно ипотекирането, прехвърлянето на имоти и закона за защита на потребителите или помагайки му в измислянето на нови маркетингови стратегии и реклами за вестника. Той ме научи как да разчитам подробни планове и винаги да гледам събеседника си в очите. На деветнайсетия ми рожден ден, в присъствието на целия екип, той ми подари театрален бинокъл. („За инспекция на покривите“ — обясни той. — „Задължителна част от въоръжението на един брокер.“) Реши, че имам творчески талант и ме прикачи към Клиф, фотографа, да го придружавам като художествен консултант, когато ходеше по къщите на клиентите. Може би се страхуваше да не се отегча по някое време. Вероятно е мислел, че като млад мъж, загубил шансовете си да учи в университет и лишен от предизвикателствата на умствения труд, трябва да получа всички възможни интелектуални стимули, които продаването на една къща би могло да предложи. Макар на мен друг стимул въобще да не ми беше нужен.

Трябваше да минат месеци обаче, преди да остана сам в къща, обявена за продажба. Рита се стараяше да организира визитите тогава, когато клиентът си беше вкъщи; Клиф ме взимаше от офиса с вана си и след като свършихме работа, ме връщаше обратно. Не ми беше нужно много време да осъзная, че Клиф, който работеше в магазин за фотографски принадлежности в града, можеше просто да бъде освободен да си върви, веднага щом приключим. И така, когато един ден Рита ми заяви, че ми дава комплект ключове за имота, в който трябваше да се влезе, аз се почувствах така, сякаш цял живот се бях готвил за този момент. Работих с Клиф както обикновено, акцентирайки върху най-продаваемите аспекти на къщата, изваждайки

от кадър кошчетата за боклук и т.н. После му казах, че имам и друга работа и ще се върна до офиса пеша.

— Аха, разбирам — изкиска се той с уелския си акцент. — Малко лично време, а? Малко поскатаване, така? Споко, няма да кажа — и ми смигна.

Перфектно. Със сигурност той също имаше какво да си свърши.

Веднага щом се разкара, аз свих в обратна посока и се върнах в къщата. Нямах много време, нито пък знаех много за двойката, която живееше там, но след като веднъж вече бях обиколил къщата заедно с Клиф, знаех кои шкафове и чекмеджета трябва да прероя. Седнах на дивана в дневната отпред и докато подхвърлях в устата си зърна грозде от фруктиерата, запрелиствах снимки, сметки и писма. Имаха пиано, а също така и син, малко по-млад от мен, който вероятно можеше да свири на него. Предположих, че сигурно са чудесни родители. Представих си едно момче тийнейджър, с който може би се гордееха. Но казва ли ти някой?

Сега вече знам, че не можеш да знаеш всичко за всички. Трябва да мислиш за това като за вълнуващ проект в процес на развитие. Прекрачването на прага на непозната къща е като първия ред на някоя завладяваща история. А проникването по-надълбоко в най-добрия случай прилича на нещо като влюбване.

Ето защо в мига, в който заключих вратата, вече знаех, че трябва да се върна отново. Извадих си копие от ключа при obuцаря на главната улица (в днешно време във всеки супермаркет биха го направили ей така, като за добро утро, без въобще да попитат за какво ти е) и върнах оригинала на Рита. Преди да отида в къщата за втори път една седмица по-късно, вече се бях сдобил със собствен фотоапарат — скъп „Полароид“, закупен със спестяванията ми от магазина на Клиф („Охо, имаш си вече и собствен апарат, а? Ще трябва да внимавам!“). Снимах всичко наред, направих копия на всякакви документи — договори, надраскани набързо бележки, банкови документи, фактури, паспорти, удостоверения за раждане, адресни регистрации — които вечерта след това разпечатах в библиотеката. Взех една празна папка от офиса и я напълних с тайните им. Как само заобичах тези хора! Веднъж, докато прелиствах един албум със снимки от някаква лятна ваканция на Канарските острови, направо усетих слънцето върху лицето си; чух виковете на летуващите от отсрещната

страна на синия басейн. Истинско удоволствие беше за мен да следя заетия им график, да си представям ежедневните им занимания, за които се осведомявах от календара, висящ на магнитна кукичка на хладилника и от сивия бележник в едно от чекмеджетата на скрина в коридора, където оставих своя знак (първият от многото следващи в този град), издълбан от вътрешната страна на кутията от орехово дърво на един стар стенен часовник. Една сутрин наблюдавах как цялото семейство напуска къщата в 8:20 със синьото си комби. На следващата сутрин ги видях как пристигат в гимназия „Уенгам“, където синът им слезе от колата (в 8:32), без да каже нито дума и закрачи ядосано нагоре по алеята с калъфа си за флейта в ръка. На третата сутрин пристигнах на гарата тъкмо навреме, за да видя как комбито им свива в паркинга (в 8:39), след което мъжът слезе, целуна жена си по бузата и взе влака за Лондон в 8:55 (разбрал бях, че работеше там като счетоводител за френската застрахователна компания „GGV“). На четвъртата сутрин (в 8:45), въоръжен с театралния си бинокъл, видях как жена му пристига в магазина за луксозни стоки в центъра, където продаваше домашен текстил на втория етаж. Същият ден по обяд бях там и я наблюдавах как показва разни топове с платове на клиенти на магазина, облечена в униформа — бяла блуза и черна пола, с модно разрошена прическа и потракваща с токчета по пода, докато отиваше да вдигне телефона. Когато мина покрай мен, разпознах парфюма ѝ от спалнята у тях. Определено се изненадах да чуя гласа ѝ.

Това е. Изцедих сока от тях, макар те да не разбраха. Саймън и Дженифър (Джени) Финч и синът им Томас, „Холанд Роуд“ №45. Те бяха първият ми обект. Първата пеперуда, закарфичена на дъската ми. Нататък щеше да има и по-редки, и по-ярки от тях, но те бяха първите.

Така стоят нещата — обичаме се, отегчаваме се, местим се. В крайна сметка къщата беше продадена, но това нямаше никакво значение. Знаех къде ще отидат („Мейпълс“ №3, в северния край на града). И кой би могъл да каже дали няма да ми се прииска да ги видя отново някой ден, след още някое и друго завъртане на света?

Новите обитатели, за моя изненада, се оказаха също толкова интригуващи. Но това е друга история, макар че тя също е в темата. Както и още много други истории.

В случай че съм пропуснал да отбележа, тази професия е дар свише.

Но, ще попитате вие, какво се случва оттук насетне? Мога да кажа, че това нещо расте и се развива и заявява своите странни прищевки; че е някакво верую или господар, срещу чиято воля не можеш да застанеш току-така; че служенето на това верую или на този господар ти доставя радост и става част от теб.

Започва с някоя леснодостъпна приятност — можем да го определим като „първо ниво“ — т.е. нещо, до което имаш достъп с позволени средства. Клиентът ти поверява ключа; ти пристигаеш в къщата около час преди купувача; потапяш се в атмосферата; вземаш със себе си нещо малко, но съществено; оставяш свой знак и отваряш нова папка.

После идва предизвикателството. Настъпва денят, в който усещаш, че гледката от подножието е станала вече твърде позната и се изкушаваш да стигнеш по-нависоко, до по-свеж въздух, до по-сложни нива. Чувстваш как дишането ти се учестява. И ставаш част от категорията на неканените гости. Сега идва въпросът за правилната преценка на риска по отношение на частната собственост. Какви са шансовете да влезеш, без да бъдеш забелязан? Как без риск да стигнеш до изкушението вътре? Дали няма да се озовеш на покрива в търсене на водосточната тръба? Спокойствие ли търсиш, или предизвикателство? Новост? Търпение? Степен на трудност? Или върховното удоволствие от пълното проникване? (Бих казал, че последното, макар да е напълно постижимо — но повече за него после — не е за хора със слаби сърца.)

Засега нека кажем, че има най-разнообразни видове риск. Тук спада и силната тръпка, изпитвана при преценката и планирането. Тя може да бъде и пагубна. Това, което в нормални условия безспорно си е чиста лудост, в заслепяващия изблик на ентузиазъм придобива очертанията на зряло и постижимо желание. И най-големият глупак например може да се досети, че пъти по-лесно е да влезеш в нечие жилище, когато собственикът го няма, отколкото да ти се налага да излизаш, когато собственикът е вътре (след като се е прибрал неочаквано, затръшнал е вратата след себе си и вече си представя една заслужена чаша чай, да речем). И аз съм имал своите издънки. Изживявах се като голям смелчага и непукист, но честно казано, ако имах няколко години отгоре, щях да знам как да действам в точния момент и как да обърна привидно безнадеждната ситуация в своя

полза. Вместо това обаче единствената ми реакция беше да хукна да бягам, което несъмнено привлече вниманието на стопанката (жена с пазарска торба, пълна с хранителни продукти) тъкмо в момента, в който наливаше вода в чайника. Не ме питайте какво щях да направя, ако ме беше видяла. Знам само, че макар да бях съвсем в началото на това самотно начинание, още тогава осъзнах, че само за един миг мога да загубя всичко. Научих си урока. Седемнайсет години по-късно мога да преброя случаите, в които съм бил изненадан, но не и хващан в действителност, на пръстите на едната си ръка — и всички те са били резултат от факта, че удоволствието е било за сметка на мисленето. Един-единствен път съм се изправял в директен сблъсък лице в лице (и за него ще разкажа, но по-късно).

Така или иначе, в последно време съм станал свръхбдителен. Винаги знам къде са изходите. През годините съм заприличал на птиците — нащрек и за най-леките трепвания. В крайна сметка трохите са там, за да бъдат клъвнати — защо да се стряскаш от полъха на вятъра, внезапно разлюлял листата; сянката се променя, чисто и просто защото облакът се движи. И Все пак човек знае, че стават и земетресения.

Та да се върнем на моя отговор — това нещо се превръща във втора природа. Тук, сред чуждите вещи, се чувствам като у дома си, движа се тихо и уверено. Знам къде държат личните си неща, знам как подреждат живота си. Следя плановете им и напасвам своите по тях. Опитвам се да не си задавам много въпроси, а скромно приемам подаръка, вълнението от това да съм тук, на това място, да вдишвам въздуха на тази височина. Ще ви призная, че си имам ритуал. Оставям своя знак, като винаги използвам ключа от червената касичка, която майка ми ми беше подарила навремето. Хапвам, пийвам нещо, понякога се случва да взема малък спомен — чаена лъжичка, чорап. Но също така си имам и правила. В моето „изкуство“ не се използват никакви камери, никакви кабели или микрофони. Не надничам през прозорците. Къде му е удоволствието на това? Не съм ловец, не съм воайор. Аз просто съпреживявам живота — такъв, какъвто е. Мислете за мен като за невидим брат или чичо, или любовник. Аз не създавам проблеми. Мога да бъда там, когато вие сте там, но също и когато ви няма, а още по-вероятно — точно преди да се приберете. Съгласен съм, че трябва малко време, за да свикне човек с тази идея. Но не се ли

опитваме всички ние да майсторим живот, оформен по живота на другите, като все търсим онази сглобка, която ще ни пасне най-добре?
Кой може да каже, че не е така?

5.

Две неща се случиха, когато бях на дваайсет и една. Първото беше, че наследих това, което беше останало от парите на майка ми и ги инвестирах, заедно със спестяванията си от Мауер, в четири акра стари жп релси по протежение на реката, откъм гърба на група изоставени и залостени търговски постройки.

Второто беше, че Гай напусна фирмата. Беше болен в продължение на няколко месеца, след като беше успял да се натрови, както се изрази Стела, с любезното съдействие на тарелка размразено пилешко в хладилника му, което беше капало в чиния със сготвена паста на долния рафт. Дълго време даваше обезпокоителни признаци, че се подобрява, но после се влоши отново. Отслабна с повече от дваайсет килограма и по едно време мистър Мауер, не без основание, заключи, че се очертава възстановяването на Гай да го задържи далеч от работата за по-дълго, отколкото един сносен семеен бизнес можеше да понесе. Всички ние му съчувствахме, но нямаше друг избор, както каза той, освен да пожелае на Гай всичко най-добро и да го освободи от ангажимента му към фирмата.

Имайки предвид често високомерното отношение на Гай към мен, аз лично не можех да кажа, че съжалявам за освобождаването му. Отначало бяха разни дебелашки критики, маскирани като шеги, обикновено далеч от ушите на мистър Мауер. Дотолкова можех да изтърпя. Но нещата започнаха да се променят. Макар официално все още да се водех стажант, отдавна вече не бях просто преработващ колежанин — бях си взел шофьорските изпити и до момента имах реализирани немалко продажби по метода, на който мистър Мауер ме беше научил — възприел бях старомодните му маниери, костюмите му от туид, кожените му чепици, типични за провинциален чиновник от малко градче, снабдявани от „Хилдс и Син“, местни търговци на дрехи за джентълмени. Аз бях новото свежо попълнение. Вероятно не трябваше да се изненадвам, че Гай го прие твърде лично.

Няколко седмици преди първия му престой в болницата той спретна един скандал в офиса, което доведе до обтягане на отношенията между мен и мистър Мауер. Разбрах го, когато една сутрин мистър Мауер Влетя разгневен в офиса, след като току-що се беше обадил от дома си на клиент във връзка с една предстояща сделка на „Брайърли Грейндж“.

— Мисис Уендъл беше *много* изненадана — каза мистър Мауер, обръщайки се към всички ни. — Може ли някой да познае защо беше много изненадана?

Никой не можа да познае.

— Защото се оказва, че семейство Уендъл се е *отказало* от сделката на „Брайърли Грейндж“ преди два дни. — Мистър Мауер изчака думите му да произведат нужния ефект. — Да, аз също съм сащисан. Оказва се обаче също така, че тя е оставила съобщение на телефонния ни секретар в сряда рано сутринта. И след като никой не ѝ е върнал обаждане, е звъннала отново следобеда. Говорила е с млад мъж...

Тук Гай погледна многозначително към мен — и аз за секунда се усъмних, че... *възможно ли е* да съм бил аз? Не... не, аз категорично *не съм* говорил с мисис Уендъл. А дали? Семето на съмнението поникна и разцъфна, защото мистър Мауер, макар реално да не ме беше обвинил, се обърна директно към мен, недоумявайки как, по дяволите, *някой*, може да бъде способен на такова безочливо безхаберие, та всичко *така* да се съсипе и заради една провалена сделка да излязат от строя цели четири други, и да стане такова невъобразимо мазало, мамка му.

— Аз ще се заема — обади се Гай, приклецил телефона между челюстта и рамото си.

Докато Рита изрови номерата, аз продължих да браня невинността си, изтъквайки, че всъщност сега смътно си спомням как в сряда сутринта, когато съм влязъл в офиса, не съм заварил никакви съобщения на телефонния секретар и съм се усъмнил, че нещо не е наред. Сега обаче никой не се интересуваше от секретаря и колкото повече протестирах, толкова повече мистър Мауер настояваше, с известно раздражение, че стореното вече е сторено; след малко всички се заеха да набират телефони, а аз останах да стърча отстрани и накрая

Гай довърши публичното ми опозоряване, предлагайки да взема и аз да помогна, като изтичам до кафенето за понички.

— Имам нужда от гориво — поясни важно.

Той беше. Сигурен бях, че е бил той. От начина, по който ми отправяше продължителни предупредителни погледи през останалата част от деня и през цялата следваща седмица, можах да заключа, че е бил той. Изтрил е от секретаря съобщението на мисис Уендъл и после не е отговорил на следващото ѝ обаждане с единствената цел да направи така, че да изглеждам като слабоумен ученик.

Две седмици след провала с Уендъл трима конкуриращи се купувачи, готови да ми дадат предложения за една не особено атрактивна, но пък изключително изгодна къща с възможност за преустройство, ми се обадиха един след друг през интервали от по един час, за да кажат, че се отказват от сделката. Никой от тримата не можа да ми даде убедителна причина защо се е отметнал. Лош късмет ли беше? Казал ли бях нещо? Мистър Мауер сбърчи устни, като чу новината, но не каза нищо.

Поседях умислен около половин час, после се метнах в колата и отидох да се срещна лично с един от купувачите, който знаех, че работи в една автоборса на околоръстното. Той първоначално ме помисли за клиент и бавничко се приближи към мен, когато ме видя да разглеждам колите втора употреба отпред. Но когато ме разпозна, се притесни и започна да пелтечи нещо за времето и за състоянието на пазара за коли, докато аз не го притиснах с въпроса за къщата. След още мънкане и запъване, накрая призна, че се бил отказал от покупката заради това, което разбрал за съседа.

— Съседа ли?

— Вижте — рече той, — не че имам нещо против хората с ментални проблеми. Това си е трагедия. Моят собствен дядо е в дом, но нали разбирате... ние имаме деца. И да гледат човека по улицата облечен с горнище на пижама? Явно даже не е и толкова възрастен. А чух, че бил съвсем неуправляем, като се задейства. Това си е сериозен тормоз, ден и нощ, да крещи, да удря, да плаче. Веднъж даже видели дим да излиза от прозореца.

Имаше ли нещо вярно в това? Нищо подобно не бях чул.

— Сигурен съм, че няма от какво да се притеснявате — казах аз. — Нека да проверя, какво ще кажете? Може да организираме още един

оглед. Сигурен съм, че един разговор с досегашните собственици ще ви успокои.

Той направи кисела гримаса.

— Съжалявам. Аз не мисля така.

— Наистина, убеден съм, че който и да ви е наговорил това, само е искал да ви подведе.

Върнах се в офиса и се обадох на човека, който продаваше къщата. Не, никога не било имало проблеми със съседа. Да, на улицата имало едно-две семейства, които се грижели за възрастни роднини, но те никога не били създавали проблеми. Вярвах му напълно.

Гай беше проблемът. Навсякъде личаха неговите отпечатъци.

Аз обаче също можех да бъда проблем. Минаха още няколко седмици и един следобед чух как Гай шепне нещо на някого в телефонната слушалка, настоявайки да му се обади по-късно у дома. Само по себе си това беше достатъчно подозрително — когато мистър Мауер и Стела ги нямаше в офиса, Гай беше повече от щастлив да пилее щедро неограничени количества от времето си за „принудително бездействие“, както обичаше да се изразява, в мъркане по телефона с лековерни магазинерки или в брътвежи с другари по чашка от склада за строителни материали. А после, когато всички си тръгнахме, той решаваше да остане в офиса, тъкмо когато идваше чистачката. „Имам да се свържа само с още няколко клиента“ — обясняваше.

Скрих се във входа на пасажа отсреща, откъдето можех да го видя ясно как стои прегърбен над бюрото си и говори по телефона. После затвори и зачака пред факса. Следващите петнайсет минути сновеше неспокойно между факса и ксерокса. Накрая излезе с куфарчето си. Аз отстъпих в сянката и продължих да го наблюдавам, докато се качи в колата си и отпраши нанякъде.

На другата сутрин дойдох първи в офиса заедно с Рита, която отключи. Когато тя отиде да загрее чайника, аз се огледах наоколо. На бюрото на Гай нямаше нищо особено, което да заслужаваше внимание. Имаше обаче други следи: справка за операциите на факса, заедно с телефонен номер; копирната машина беше нагласена за увеличение на 200%. Натиснах бутона за пренабиране на последния номер на телефона на Гай. Отговори женски глас. Беше кметството — отдел

„Устройствено планиране“. С какво би могла да ми помогне? Помолих я за номера на факса там. Няма проблем, отвърна тя. Същият като последния номер в справката. О, Гай, в какво си се забъркал? Ще излъжа, ако кажа, че не бях развълнуван поне малко.

Изчаках до петък следобед, който Гай обикновено прекарваше в офиса, разчиствайки бюрото си преди предстоящата лудница през уикенда. След обяд, по време на обичайното му безкрайно дълго посещение на тоалетната, измъкнах ключовете от сакото му. Казах на Рита, че из града имаме много табели „Продава се“ за прибиране и че ако някой пита, ще бъда навън с вана.

Двустайната квартира на Гай беше на пет минути с кола от офиса. Паркирах вана на място, където да не се вижда, и влязох. Постоях за момент, да усетя атмосферата. Вратата към спалнята му беше открената, лъхна ме възкисела миризма на спарено от през нощта. Отворих втора врата, зад която се откри ергенска бърлога, тъмна и разхвърляна, с кожен диван и грамаден телевизор, а към него видео плейър и колекция от екшън филми. Близко до прозореца имаше кът за хранене и там, върху масата, редом до неизмитата чаша от кафе на Гай, бяха разпрострени фотокопия А4 формат, подредени в голям правоъгълник.

Ето какво било значи — план-скица, подпечатан с печата на кметството и надписан: „РИВЪР ДЕВ 1“. На пръв поглед изглеждаше като план на централната градска част, но и доста се различаваше от онези, които се бяха натрупали с годините в един от шкафовете в офиса. В този вариант главната улица, с редицата занемарени търговски сградички, беше отстъпила място на „пешеходна търговска зона“. Имаше заштриховани жилищни блокове и „пешеходна алея“, лъкатушеща покрай реката. Причината за потайната активност на Гай беше маркирана в жълто: парцел между гарата и реката. Знаех го този парцел — един грозен участък оттатък жп линията, който можеше да се види от моста, затрупан с камъни и чакъл, и ръждясващи метални отпадъци, застроен с безразборно пръснати паянтови постройки. Изглеждаше непродаваем. Тук обаче беше многозначително отбелязан с две въпросителни. Очевидно Гай и приятелят му от кметството се надяваха да ударят джакпота с вътрешна информация, като грабнат този участък, преди скицата да стане публично достояние, и после да го препродадат на предприемача. Но имаше ли Гай някакви пари

изобщо? Малко вероятно ми се виждаше. От преравянето на чекмеджетата му не излезе нищо, освен стари разплащателни чекове от „Мауерс“, застраховка за МПС, битови сметки и документи за овърдрафт. Никакви издайнически полици за ипотеките, никакви скрити капиталовложения. Може би партньорът му беше човекът с парите, а Гай беше вътре заради връзката си с „Мауерс“.

Първата ми мисъл беше просто да разоблича Гай, но после, в един славен миг на прояснение, видях какво можеше да се случи. Видях бъдещето. Бях двайсет и една годишен и го видях точно там, в кухнята на Гай.

Чиниите от закуската му бяха все още в мивката. Отворих мърлявия му хладилник. Напазарувал беше за уикенда. Спомням си, че си взех парче мини ябълков пай от един отворен пакет. И тогава съзрях суровото, размразяващо се пилешко — седящо си кротко и приканващо, в гьолче размразена розова водица и чакащо само едно леко накланяне на чинията (горният рафт на хладилника беше убедително пълен) и съвсем минимално пренареждане на храната на долния рафт. Направо перфектно! Лесно беше да си представя как Гай се прибира вкъщи вечерта, след като се е отбил в „Cutters“ за няколко петъчни бири с тъпите си приятели, твърде наквасен, за да може да се закълне, че онази чиния с остатъци от паста е била покрита с фолио; как наднича в хладилника, умиращ от глад, и грабва първото нещо, попаднало пред очите му. Нали така се казваше в онази поговорка — че отмъщението се сервира студено? Аз самият никога не съм си приготвял храна вкъщи. На мен няма как да ми се случи такъв инцидент. За разлика от Гай. Тъй де, сам си беше виновен.

Оставих апартамента му така, както го бях намерил и отидох с колата да направя копие от ключа му, след което върнах неговия в джоба му, докато той говореше по телефона, най-вероятно планирайки вечерта си. А Рита, дори и да се беше озадачила къде са се дянали въпросните табели „Продава се“, въобще не отвори дума за тях.

Никак не се изненадах, когато на следващата сутрин Гай не се появи на работа, нито се впечатлих, че не вдигна телефона, когато Рита му звънна.

— Много странно — каза тя.

— Може да е забегнал с гаджето — ухилих се аз. — Със Стела.
Рита не схвана шегата.

— Стела има ангажименти тази сутрин.

Трябваше да действам бързо, въпреки че уикендът можеше да ми даде малко преднина. Отидох до въпросния парцел — запуснато, осеяно с отломки дворно място близо до гарата, с висока ограда срещу вандали и със заключена порта. Нямаше нищо, което да подсказва, че предстои продажба, само предупредителни съобщения от охранителната фирма, чиито кучета пазачи патрулираха в района. Взех телефонния им номер и се обадох от една телефонна кабина. Мъжът, който ми вдигна, не знаеше нищо за собственика на парцела, но ми даде номера, с който той разполагаше за връзка в случай на проблем. „Търсете службата за събиране на вземания“ — каза. — „Но няма да намерите никого до понеделник.“

На следващата сутрин, докато търсех информация за мисис Бъртън, мистър Мауер ме извика да ме попита дали имам нещо против да дойда да заместя Гай за неделното му дежурство. Стела беше ходила до квартирата на Гай, но каза, че нямало никого. Чак в понеделник успя да разбере какво се беше случило — прилошало му, след като ял нещо, после му прилошало още повече, излязъл на чист въздух рано сутринта, припаднал на улицата и го приели в болницата.

— Много е зле — каза тя.

Изимитирах разтревоженото изражение на Рита. Стела се усмихна:

— Няма страшно, ще оживее.

Същия следобед отново отидох в апартамента на Гай. Намерих не само факсовете от кметството, но и една от анкетните ни карти, откъсната от служебните папки. Като се върнах в офиса, открих имота в регистъра — вписан, но замразен. Въобще не беше работено по него, никакви признаци някога да е влизал в продажба. Цената, разбира се, беше най-ниската възможна. Обадох се да питам дали още се продава и казах, че мога да намеря заинтересован купувач.

— Това са купувачите, за които говорихме преди няколко седмици.

— А, вероятно сте говорили с Гай — казах аз. — В момента го няма. Но сега хората питат дали може да смъкнете още малко от цената.

Отне известно време, но в крайна сметка купих мястото, като ползвах услугите на адвокат извън града. Отсъствието на Гай — което

се проточи, поради възникнали усложнения, свързани, както разбрахме, с хроничните му стомашни проблеми — ми даде шанс да блесна пред мистър Мауер. Придвигил бях една от замрелите сделки на Гай, убеждавайки продавачите да коригират нереалистичната оценка, като свалят малко цената (след като ги попитах какво мислят за слуховете, че общинският терен в близост е определен за зона за кратковременно паркиране). Мистър Мауер без съмнение беше изненадан от светкавичния ми успех с този толкова безперспективен промишлено замърсен участък до реката, който Гай мотаеше вече цяла година. Представете си задоволството му, когато обявих, че съм намерил фирма купувач.

— Това се казва отлична новина — грейна той. — Кой го взима?

— „Дамато Асошиейтс“. Искат да строят скейт парк.

— Скейт парк казваш? Великолепно.

Това беше преди доста време. В ранните години на скейтбординга, поне за нашия град, но определено ми беше забавно да си представям паниката, изписана по лицата на градските управници, изправени пред перспективата за пълчища буйни подрастващи, шляещи се срещу новопостроените им сгради. Не беше толкова лесно, обаче. Отложих новата си инвестиция. Зачаках. И тъкмо когато вече бях започнал да се страхувам, че може да се наложи *наистина* да откривам скейт парк, нещата се отприщиха. Беше вълнуващ период. През следващите години всеки средно голям град в страната се стараяше да превърне застоялите и буренясали райони около своите водоеми в луксозни терени за лъскави апартаменти, магазини или частни спортни салони. Нашият град беше първият.

О, Гай. Така и не го видях отново, въпреки че се върнах в апартамента му още веднъж. Имах известни опасения, че може да ме посрещне миризма на застояло повръщано и диария, макар да знаех, че Стела е изпратила един от хигиенистите ни да почисти апартамента. Не бях стоял вътре и 30 секунди, когато чух удар по прозореца и целият изтръгнах. Наострих слух. Нищо. Изчаках няколко минути и пропълзах до прозореца. Стъклото беше омазано с кръв. Отдръгнах се моментално. Сега чух много слабо стържене отвън. Отидох до вратата и се заслушах, сърцето ми щеше да изскочи. Нищо. Върнах се до прозореца и зачаках. Накрая се осмелих да го откряхна и да надникна навън. Просто птица, просната мъртва на земята. Едва не се изсмях на

глас. Преди да си тръгна, направих няколко снимки — на костюмите на Гай, окачени в гардероба, и на хладилника му — сега празен и светец от чистота. На телефонния секретар в дневната му намерих две стари обаядания, и двете гласящи едно и също: „Гай, аз съм. Къде си, по дяволите?“.

6.

Времето лети, както се казва. Животът ми е константен като звездите. Чувствам се привързан към града, който навремето ме прие в обятията си и сега, на свой ред аз защитавам неговите интереси. И все пак, винаги е трябвало да пазя първо собствения си гръб, да залагам на сигурно. Наясно бях с това много преди проблема с Гай, много преди името ми да замени това на мистър Мауер на табелката над вратата. Всяка непристойна борба за пари трябва да се разглежда в този контекст. Парите ми осигуриха голяма преднина и това беше всичко, от което се нуждаех. Едва ли бихте предположили в колко добра позиция се озовах. Не членувам в комитети; местните ротарианци не ме познават; не се интересувам от Търговската камара. Но една доста прилична част от приходите ми изтича в подкрепа на благородни каузи — като например поддържане на заетост за младежите от проблемните райони на града. Подпомагам финансово един културен дом и три родителски кооператива, „Хемингс“ финансира местните училища и вечерните курсове за възрастни. Няма да продължавам. По всяка вероятност хората в обкръжението ми от последните години — Зоуи, Катя и останалите — са озадачени от това колко сепло я карам, имайки предвид скромната ми кола, нежеланието ми да ходя на почивка; скучният ми и непроменящ се гардероб. И дори да са успели да съвместят тези признаци на въздържаност с другите ми малки странности (като например това, че настоявам да бъда наричан мистър Хеминг), без съмнение биха били шокирани, ако открият, че малкото ми жилище, намиращо се в непретенциозен квартал близо до общинския парк, е всъщност един от нашите готово обзаведени апартаменти, вписан в собствените ни регистри, нает и плащан в брой всеки месец от мистър Лакхам (точно така, заел съм името на неустрашимата мисис Лакхам от ученическите ми години) — кротък, анонимен наемател и икономичен потребител на електричество и отопление. Истината беше, че колкото и да обичах този гостоприемнен град, който осмисляше живота ми и ме правеше щастлив, бях готов да

опаковам всички веществени доказателства за своето съществуване в два куфара и да се изнеса за половин час. Можех във всеки един момент да изчезна и да започна начисто отначало. Живеех с ясното съзнание, че рано или късно може да се стигне дотам.

Дори Зоуи, с която имах кратка връзка, не знаеше нищо за дома ми — макар че, признавам си, да я държа в неведение не беше никак лесно и изискваше доста такт и хитрост, непропорционални на отплатата. Накрая трябваше да избирам между удобствата на редовния сексуален живот и практическата нужда да запазя личното си пространство недокоснато от чужди погледи.

Изненадани сте, убеден съм, от разкритието, че съм изкушен от удобствата на редовния сексуален живот. Вярно е, стоял съм в чужди гардероби, наврял глава в чужди дрехи, но не съм от ония, дето се възбуждат, мастурбирайки в чужди джобове. Съвсем не. Всъщност, като знаете за успеха ми със Сара, гаджето на Марино, от преди години, въобще не трябва да се съмнявате, че импулсите ми в това отношение са напълно в границите на нормалното. Усмихна ли се на някоя жена, ясни са ми последствията. Имал съм кратки флиртове за по една нощ на младини, по времето на „Мауерс“, но като цяло са се случвали извън града и винаги сме отивали у момичето. Всъщност нищо не се е променило оттогава, само дето отговорността и позицията ми са ме направили по-предпазлив. Има една-две дами, с които се срещам от време на време — дискретно, по същество и срещу съответната сума в брой. Мога да си позволя хотелска стая, благодаря. Един масаж често върши чудесна работа. Малко подло, ще кажете вие. Да, но няма излишни рискове. Обикновен наблюдател — може би някой в собствения ми гардероб! — не би забелязал нищо необичайно.

Зоуи беше от онези досадни недоразумения, които следват от прекалената близост между мъже и жени в малък офис. Бях ѝ шеф, но не бях много по-възрастен от нея. Зелените ѝ очи и услужливата ѝ усмивка често ме преследваха. Имаше известно изкушение, известна тайнственост, каквито според мен има при всички жени. Продължи шест седмици, макар че, ако трябва да съм честен, чарът ѝ, в романтичния смисъл на думата, започна да вехне още в мига, в който ме покани у тях. Това беше повратната точка, разбира се: изчезването на изкушението и тайнствеността. Може би щеше да бъде по-вълнуваща за мен, ако просто бях пообиколил из дома ѝ, без тя да е

там, усложнявайки нещата с въпроси за миналото ми и за това каква музика харесвам и без да ме гледа страстно в лицето, опитвайки се да прочете мислите ми. Какво мога да кажа? От толкова време насам невидимостта е била неизменна част от моите любими, най-запомнящи се моменти. Точно обратното на опитите на горката Зоуи да ме примами на светло, вън от моята бърлога.

Отначало на шега, а после все по-на сериозно, потайността ми взе да предизвиква въпроси: „Ама ти къде *всъщност* живееш?“. И все се смееше, като че нарочно я будалках. Повече от ясно беше, че заведе ли Зоуи у нас, тя щеше да придобие погрешно впечатление или дори още по-лошо — да стигне до верните изводи. Когато един ден просто казах „край!“, тя се почувства наранена и с право озадачена от доводите ми („Нещата не се получават...“, „Не е в тебе причината, аз съм виновен...“), вдъхновени от трите романтични комедии, които бяхме гледали заедно двамата, притиснати твърде близо един до друг в киното.

Уверих я, че няма друга. Истината е, че макар пламенните сексуални връзки да са нещо чудесно и дори необходимо, за мен истинската интимност е другаде. Това е нещо силно и всепоглъщащо, нещо осмислящо и пропиващо в теб, нещо, което те изпълва целия, тихо и бавно. То успокоява. То разпалва сетивата и ума.

Очаквах Зоуи да напусне агенцията, тя обаче остана, вероятно за да убеди себе си, че не ѝ пука за мен, или просто за да ми докаже, че съм сгрешил, като не съм харесал откритото ѝ сърце и веселия ѝ нрав. А може пък да ѝ доставяше удоволствие фактът, че двамата с нея имахме обща несподелена с никого история, като че криехме нещо от Катя — старши експерт по продажбите и доста практична жена, на която, уверен съм, ѝ беше абсолютно все едно. Каквито и мотиви да имаше, Зоуи продължаваше да бъде все така приповдигната в офиса, на моменти дори толкова приповдигната, че чак плашеше. Срещаше се с разни мъже след работа — личеше си по равнодушието, с което уж небрежно слагаше на устните си гланц преди тръгване. Последното ѝ увлечение беше някакъв принц на мечтите, с когото непохватно се опитваше да ми натрие носа, докато всичко не се разби на пух и прах и не я изкара от строя за няколко седмици. Когато се върна, Катя ми хвърли предупредителен поглед, но, с типичната си литовска резервираност, не каза нищо.

Цялата суетня покрай горката Зоуи ми показва колко много съм се отклонил от основната си цел. Общо взето винаги съм се стремил да правя така, че хората да остават доволни и животът да тече гладко. Като някой Ангел хранител. Досега съм успял да държа очите си отворени. При обиколките си из домовете на моите съграждани с радост сменям от време на време по някоя крушка или някой опасен кабел, или поправам някой съмнителен парен котел. Някога мистър Мауер беше особено благосклонен към мен и подходи многоаспектно, когато ме въвеждаше в тънкостите на брокерството — плати не малко за вечерни курсове от различни области на професията, първо на основно, а после и на средно ниво. А аз бях старателен ученик. Вече съм значително напреднал. Наясно съм с всичко, което е от значение за една къща — електрическата и отоплителната инсталация, тухлите, арматурата и вентилацията, рисковете от срутване на конструкцията и от нахлуване на вредители. Хората могат да бъдат адски разсеяни. Винаги има някой идиот, който заминава за уикенда и забравя половината прозорци отворени или някое неизправно тоалетно казанче да тече и да навърта разораваша сметка на водомера.

Но има също и хора, към които трябва да се подхожда с твърда ръка. За разните плямпала и самохвалковци нямам милост. И аз, като всеки друг, страдам от тях в препълнените влакове (пътувам до Лондон веднъж месечно) — крещят по телефоните си, разпиляват вещите си по седалките; в града — паркират грамадните си тузарски коли по улиците, вместо да намерят място в някой от многобройните паркинги на съвсем разумна цена. Това са същите тези хора, които оставят прорасналите клонове на дърветата им да правят сянка и да ръсят листа и плодове в дворовете на съседите им; чиито шумни партита с гости за вечеря продължават до късно през нощта; които демонстрират речовитото присъствие в градските комитети и гръмогласно поощряват горките си деца откъм тъч линиите на игрищата или от предните редици в публиката на училищните представления. Познаваме ги добре, защото те държат да бъдат познавани.

Да, това, за което говоря, е някакво чудовище, сглобено от различни части; нещо като онези портрети на заподозрени, рисувани по описание на свидетели; някаква социална гротеска. Но как идеално някои хора пасват на нейните очертания.

Познавах Прийс Гуиндир от преди няколко години. Продали бяхме на него и жена му една къща в китното кварталче „Пайпърс“ — малък комплекс от луксозни нови жилища, всяко със собствена четвъртакрова зелена площ, построени на мястото на старата болница. Виждах ги двамата от време на време — първо се сепвах от характерния нахален тон на Гуиндир, а след това съзирах и бледия му тен сред тълпата — я на някоя благотворителна училищна вечеринка (разните местни инициативи са чудесни места за гледане, чуване и научаване), я на някой летен панаир. Докато той говореше, жена му, заобиколена от слушатели, го гледаше с пламенна гордост, примигваща като птица и балансираща чинийка с чаша кафе или пък стискаща чаша вино. И те, като повечето клиенти, не ме помнеха. Невидим бях за тях също толкова, колкото и в деня, в който ги развеждах из бъдещата им къща и ги убеждавах, че нашето градче е най-подходящото място за растящото им семейство. (Ще ми се да не бях, защото наистина има и такива новоидващи купувачи, чиито примамливи предложения въобще не препращам към продаващите, тъй като съм убеден, че едно малко градче не може да приюти толкова много жители с чудовищен егоизъм.)

В един късен зимен следобед видях — или по-скоро мярнах — Гуиндир, докато се разхождах навън. Валеше от сутринта и аз вървях леко приведен, но разпознах колата му — сребрист офроудър с носачи за ски на покрива и с лепенка на дракон на задното стъкло — и различих профила му, когато профуча покрай мен по тесния извънградски път в посока накъм града. Не видях много добре какво се случи, но когато мина покрай една уединена виличка надолу по пътя, се чу дрънчене. Отляво, точно до ивицата трева при бордюра, беше паркирана малка кола, а от другата страна се беше образувала голяма локва. Предположих, че колата принадлежи на някого, който живее там. Гуиндир явно я беше ударил, опитвайки се да мине на скорост през стеснението. Сега беше спрял по средата на пътя и стоповете му примигнаха колебливо за кратко — явно се чудеше дали аз — на четиридесет и пет метра разстояние и приближаващ се към него, можех да разчета регистрационния му номер в ръмвация дъжд и слабата светлина. Надявах се да постъпи според правилата, но, както и предполагах, той веднага даде газ и след миг го изгубих от поглед. Никой не излезе от къщата, а междувременно аз ускорих крачка, за да

погледна какви са щетите — страничното огледало беше виснало откъртено, на калната настилка имаше натрошени стъкла. Колата беше черешово червена на цвят, позагубила блясък с годините, леко понадраскана, но въпреки това изглеждаше добре поддържана.

Продължих към вкъщи, където записах името и адреса на Гуиндир на едно листче и после се върнах обратно. Вече се беше стъмнило напълно и прозорците на къщата светеха. Пъхнах бележката — в найлонов плик, за да се запази от дъжда — под чистачката на колата и се прибрах у дома. Рано на следващата сутрин, беше неделя, отново се върнах и си намерих едно местенце надолу по пътя, откъдето имаше добра видимост към къщата. Малко след девет отвътре излезе една жена и заключи вратата след себе си. Около шейсет и нещо годишна, спретнато облечена. Първо видях бележката, а после смутено забеляза и счупеното огледало. Прочете листчето и се озърна наоколо. След това го сгъна с решителна физиономия, или поне на мен така ми се стори, и подкара колата. Когато мина покрай моята кола, аз се поприведох надолу, а сетне я последвах. Не беше трудно. Караше бавно, пък и движението в града не беше никак натоварено. Но вместо да тръгне наляво по посока на старата болница, тя зави надясно, продължи нагоре по хълма и спря накрая на цяла върволица возила, паркирани пред „Сейнт Тиоболд“. Беше тръгнала на църква. Трябваше да се сетя.

Но това донякъде улесняваше нещата. Прибрах се вкъщи, включих чайника и проверих часовете на службите в „Сейнт Тиоболд“. После прекосих града пеша и стигнах до „Пайпърс“. Да се намери място с добра видимост към входната врата на семейство Гуиндир не беше лесна задача, но аз знаех, че около кварталчето има горичка с пътека, по която хората разхождаха кучетата си и която въртеше обиколно покрай разни малки магазинчета, покрай едно училище, покрай гробищата и стигаше до центъра на града. Оттук минаваше пряк път за „Пайпърс“. Не че беше добра идея да се мотая наоколо, но ако правилно бях изчислил времето, щях да успея да видя жената, ако решеше да дойде. Снощният дъжд беше спрял. За да убия времето, разходих се бавничко до магазинчетата и си купих вестник, който се престорих, че преглеждам, докато се връщах все така бавно по пътеката.

Погледнах часовника си. Време беше богомолците да започнат да се разотиват. Ако тя въобще имаше намерение да дойде, вероятно щеше да предпочете да приключи със случая по най-бързия начин. Може би беше потърсила първо духовна опора, преди да се реши да дойде. Стоях горе на пътеката и чаках, забил поглед във вестника, все едно че бях спрял в крачка, захласнат по някаква футболна история. Не се наложи да чакам дълго. След няколко минути мярнах черешово червената кола на жената да свива в кварталчето, но почти веднага я изгубих от поглед. Чух затръшване на автомобилна врата, а после прозвуча и лаещият глас на Гуиндир. Заслизах по пътеката между оградите на прилежащите имоти и скоро я видях — паркирана тъкмо на изхода на алеята на Гуиндир и препречила пътя на неговото грамадно возило, което също беше спряло там с работещ двигател. Слязох бавно по улицата от отсрещната страна на къщата. Гласът на жената се чуваше слабо, но добре се виждаше как показва на Гуиндир бележката и сочи повреденото огледало на колата си. От тона му („Уверявам ви, скъпа госпожо...“) ми стана ясно, че възраженията ѝ няма да доведат до никъде. На прага на входната врата изникна жена му, по халат и чехли, гушнала сиамска котка (втора котка надничаше между голите ѝ прасци) и гледаща с одобрение как съпругът ѝ упорито се опитва да разкара госпожата и да я принуди да премести колата си. Тя постоя-постоя безпомощно, пък накрая седна зад волана, запали и с мъка заобръща пред безразличните погледи на двамата съпрузи.

Подмина ме на завоя с лице, пребледняло от разочарование. Сърцето ми се сви от съчувствие към горката набожна женица. А във въображението ми веднага изплува картина на вдовишките ѝ навици и домакинство — уютна камина с ръжен и кофа за въглища; котка с тигрова окраска, свита на кравайче върху черджето пред камината; бисквити; метална кутия с ретро мотив от Коронацията отгоре, в която съхраняваше спестяванията си; а върху нощното шкафче — черно-бяла фотография на съпруга ѝ, загинал в изпълнение на благороден дълг.

Колко ли щеше да струва подмяната на такова огледало? Както се оказа, не повече от четирийсет паунда. Самият чарк намерих при един от местните дистрибутори; без проблем открих и майстор, който срещу щедро възнаграждение от стотачка в брой се съгласи да дойде да го монтира на място, след като приключи съботната му смяна в един от градските автосервизи. Сигурно ще попитате как съм разбрал, че през

уикенда мисис Уейд ще ходи на гости при дъщеря си Ели (и ще пътува с влака по-надалечко), а може би и как съм узнал името ѝ. Представете си вместо отговор удивлението ѝ, когато се прибра и видя, че справедливостта е възтържествувала.

Дотогава и Гуиндир беше започнал да осъзнава, че най-неочаквано в живота му са се заредили мистерия след мистерия, само че далеч не така чакани и желани. Мога да си представя колко обезпокоително трябва да е било за зает мъж като него няколко сутрини по ред копчетата на ризите му да се разхвърчават, преди още да е посегнал да ги закопчае, или дори още по-лошо — докато яде закуската си във влака или в офиса. А да не говорим за връзките на обувките му — скъсени с три четвърти от дължината, сякаш някой ги беше прерязал със скалпел (аз винаги си нося скалпел). Гуиндир имаше великолепна колекция от часовници, които държеше във витрината на старинната палисандрова тоалетка у тях. Но къде ли се беше дянал Ролекса му от 1970-те — любимият му? Къде ли наистина? (Представях си как Гуиндир преобръща семейната спалня с главата надолу, търсейки скъпоценния си часовник, докато копчетата хвърчат от ризата му пред изумения поглед на жена му.) Нямах никаква идея за цената на часовника му, но собственикът на една заложна къща в Лондон ми предложи стотачка и половина за него. „Отлично“ — рекох аз толкова весело, че май го озадачих.

Следващата сряда мисис Гуиндир се върна от седмичното си посещение при фризьора и намери тавана на дневната прогизнал от вода заради протекла връзка при един от радиаторите на горния етаж. Извика водопроводчика. В петък ситуацията се повтори, този път заради повредена връзка при разширителния съд.

В събота се появи камион за доставки с нова миялна машина, която не бяха поръчвали, а вечерта два бушона изгърмяха и оставиха къщата в пълен мрак по време на вечерята им със семейство Бриксън. В понеделник пристигна гребен тренажор, последван в сряда от комплект градински мебели от тиково дърво. В състояние на тревога семейство Гуиндир закриха кредитната карта, която явно някак си, неизвестно как, беше привлякла доставчици на дребно и поръчала тези стоки, макар с това доставките да не спряха (да не би случайно да бяха забравили, че имат и други кредитни карти?): скоро бяха озадачени собственици на електрическо пиано, сватбена рокля, декоративна

скулптура и красиво кожено седло за обездка от голям магазин за конен спорт. Полицията нищо не можа да направи. Със сутрешната поща междувременно дойдоха потвърждения за резервации на Мавриций, Нова Зеландия и езерата в Норфък, заедно с билети за Лондонски мюзикъли и за фестивал на традиционните спортове в Хайландс.

Седмици наред семейство Гуиндир живяха в страх от звънеца на входната врата. А когато се прибраха от гостуването си при роднини в Уелс за великденските празници, намериха къщата си пълна с мяучещи котки, които бяха влезли през котешката вратичка, но не бяха успели да излязат, дори и за да се изпишкат. Дали мисис Гуиндир не беше нагласила по погрешка вратичката само за влизане, преди да откарат своите две сиамки, Путъл и Минг, в хотела за домашни любимци? И при липсата на други доказателства (защото, разбира се, всички следи от примамки — рибни деликатеси, безплатни котешки вечери на закрито — бяха заличени) на семейство Гуиндир не им оставаше нищо друго, освен да започнат да се обвиняват взаимно един друг.

По време на следващото им отсъствие една извънградска фирма за ландшафтна архитектура, на която беше платено предварително (в брой, както щяха да покажат банковите извлечения, от мистър Гуиндир, който лично беше влязъл в офиса им с инструкции и дори беше посрещнал служителите с електрическите резачки, когато бяха дошли), беше премахнала един красив тисов плет, който ограждаше имота им от северната страна. Няколко сутрини по-късно мисис Гуиндир изхвърча по халат за баня да се разправя с група работници по поддръжка на пътищата, които по възможно най-груб начин и с възможно най-неразбираем акцент я информираха, че са били наети да изкъртят паважа от алеята за автомобили пред къщата и да го заменят с обикновен чакъл.

Разбираемо семейство Гуиндир бяха започнали да се страхуват да напуснат къщата. През есента мистър Гуиндир влезе в местната преса, след като му беше наложена глоба от съда, въпреки че беше пледирал невинен за кражба на пълен резервоар с дизел от бензиностанция. Обяснението му — че някой явно е откраднал колата му, заредил я е и после я е върнал в двора му — беше абсолютно неправдоподобно и човек би казал, че адвокатът му с право не се възползвал от възможността за обжалване. В крайна сметка къде беше

уликата? Охранителните камери, както е известно, са нагласени да следят по-скоро регистрационните номера, отколкото шофьорите. Нямахше улики някой да е прониквал в колата, а аз бях готов да се закълна, че резервните ключове още си бяха в най-горното дясно чекмедже на старинния френски скрин в антрето, където ги бях оставил.

През пролетта семейство Гуиндир обявиха къщата за продажба. Зоуи отговори на обаждането, но със случая се ангажирах лично аз, при това с най-голямо удоволствие. Седнах на дивана в дневната им, която познавах толкова добре — този път поканен от домакините — с папка върху коляното. Беше прекрасен ден. „Идеален за бъдещи планове“, помислих си аз. Прийс Гуиндир направо ме прекъсна, докато бърборех за тенденциите за покачване на цените и за това как човек кипи от енергия на това хубаво време. Жена му не се виждаше никъде.

— Ще останете ли в района, мистър Гуиндир? — попитах аз.

— Не, няма — каза той и не добави нищо повече.

7.

Щеше ми се да тегля чертата под случая с „Бозел Авеню“ №4, но имаше неща, които не можех да пренебрегна. Нещо около този мъж с неуправляемото куче просто не ми даваше мира. Вероятно съм чувствал, че честта ми — честта на *града* — трябва да бъде възмездена. Или пък все още съм бил под въздействието на сутрешното си разочарование от абсурдно некоректните семейство Куксън. Но погледнато по-комплексно и на фона на всичко, случило се впоследствие на „Бозел Авеню“ №4 и на други проблемни места из града, не бива да омаловажавам леля Лилиан, която остана малко встрани при всичките тези приказки за покупко-продажби на имоти, огледала за странично виждане и нежелани гребни тренажори.

Последния път, когато я видях, беше няколко седмици преди двайсет и първия ми рожден ден (и няколко месеца преди мистър Мауер да ми стисне ръката и да ми даде кутийка с визитки, напечатани с моето име и с уточнението „консултант продажби“ към него). Писала беше на мистър Мауер с приложена сума за билет и с молба да отида в къщата ѝ в Норфък. Не бях ходил там, откакто бях напуснал училище, въпреки че тя ме беше посещавала в офиса два пъти през това време в присъствието на мистър Мауер, засмян и наливащ кафе и изтъкващ различни подробности относно моя прогрес.

Градчето не се беше променило особено, макар сега да ми изглеждаше по-малко. Тя ме посрещна с изненадваща скована прегръдка и двамата седнахме в градината, където тя запали цигара и без да откъсва поглед от моравата, не спря да пуши през цялото време, докато говорихме. Оказа се, че поводът за посещението ми е завещанието на майка ми, макар адвокатът вече да се беше свързал с мен и да бяхме поизчерпали темата. Каза ми, че се радва, че нещата при Мауер вървят толкова добре и ме похвали колко възмъжал изглеждам, което според мен беше резултат от това, че живеех самостоятелно. Усетих обаче и друго — опитваше се да ми даде да разбере, че вече сам отговарям за себе си и че тя вече е изпълнила

дълга си към покойните ми родители. Не каза, че това е облекчение за нея, но не ме и покани да остана за през нощта. Имало вечерен влак, рече, който щял да ме върне при мисис Бъртън преди единайсет.

Влязохме вътре за чай и сандвичи. Купила беше сладкиш от пекарната, на масата бяха наредени салфетки и сребърни съдове. Погледнах над чашата си с чай през прозореца към къщата отгатакъ улицата, в която някога живееха семейство Дамато и си спомних за кухнята там — с кейкчетата, изстиващи върху металната скаричка. Леля Лилиан ме забеляза, но аз побързах да подчертая колко добре изглежда и ѝ направих комплимент за новите тапети. Тя пък ми отвърна с похвала колко чаровен съм бил станал, но когато я попитах за братовчедката Изобел, се умълча и поясни само, че се е омъжила за офицер от армията и живее в чужбина. Избърса сметаната от ъгълчето на устата си, остави вилицата върху чинийката и се пресегна за цигарите си. Вилницата проблясваше в меката светлина. Погледнах отражението на леля Лилиан в нея. И в ума ми веднага изплува онзи драматичен финал в училище — с Марино, ревящ в шок и залитащ назад, с вилицата от закуската ми забита в бузата му и с кръв, капещата от дръжката ѝ. Беше гледка, отнемаща дъха. Да, разбира се, жалко беше, че трябваше да се случи. Но какво друго можех да направя? Какво трябва да направи едно момче, притиснато така неочаквано в ъгъла, освен да брани този ъгъл?

Усетих, че леля ми прочете мислите ми. Когато се качих до банята на горния етаж, тя ме последва, преструвайки се, че е заета с нещо на площадката между стълбите. Признавам, че ми се прииска да поразгледам наоколо. Зачудих се какво ли е станало със сандъчето ми от училище. Още ли беше на тавана, пълно с моите съкровища — писмата и картичките, адресирани до съучениците ми, топчето от ластици на мистър Стамп, синьо-бялата лъжичка с китайски мотиви? Имах още цял час до идването на таксито, което трябваше да ме върне на гарата (леля ми не обичаше да рискува), но умът ми, както винаги, заобмисля различни възможности. Ами ако тя получи сърдечен удар и постъпи в бърза помощ? Или пък ако се престоря, че се качвам на влака, а после си резервирам хотел и на следващия ден се промъкна незабелязано в къщата, докато тя е на среща с вдовиците от квартала или — какво пък, по дяволите — просто да взема да я ударя още сега с барометъра, който в момента висеше в долния край на стълбището, а

навремето беше окачен в стаята на майка ми и баща ми? Не направих нищо подобно, разбира се. Истината беше, че имах по-важна цел. Ако не друго, то поне исках леля ми да се убеди, че е права — че наистина съм се взел в ръце и отдавна съм се отърсил от лудостта, на която според нея може би все още бях способен.

Единственото, което вече ни свързваше, беше миналото. Като се върнахме на масата, тя мина направо към темата за майка ми. Каза, че в деня на смъртта ѝ трябвало буквално да ме извлекат изпод викторианското легло в спалнята на баба Браун. Не съм бил плакал. Но съм бил като оглушал и онемял. Замълча със смръщена физиономия, като че ли ме подканяше да обясня защо съм се държал така преди толкова много години. После заговори, че иска да изясни недоразуменията, които са останали недоизяснени...

— Недоразумения?

— За баща ти и мене.

Отпих глътка чай и великодушно я уверих, че не е нужно.

Тя ме погледна мрачно и каза, че майка ми (нейната скъпа сестра, както ми напомни) е била болна от години. От моето раждане всъщност.

— Спомняш ли си Райли? — попита.

— Котката?

Отвори чантата си и ми подаде снимка, която очевидно беше приготвила точно за този момент. Снимка на майка ми — учудващо млада, гушна котка. Беше в близък план, но отзад се забелязваше стръмна крайбрежна пътека, а в долния ѝ край — морето. Виждал бях тази снимка и преди, но сега се замислих как почти не си спомням лицето на майка си и как винаги, когато съм се сецал за нея, съм искал да усетя близостта ѝ. Но най-странното беше, че лицето на снимката поразително приличаше на моето лице — в малко по-омекотен вариант, с перука и грим.

— Приликата е толкова голяма. Сега можеш да го видиш. Разбираш ли? След това баща ти почти не можеше да те погледне.

Отначало се бях развълнувал, но сега едва не се изсмях. Какво? Защото съм му напомнял за любимата му, покойна съпруга? Защото по някакъв начин съм бил причина за болестта на майка ми? Колко глупав съм бил през всичките тези години да мисля, че не е могъл да ме гледа,

защото е бил твърде зает да гледа в леля Лилиан! Ха! Трябвало е да се досетя.

После се замислих дали леля ми също не беше болна, дали този опит да оневини баща ми, а с него и себе си, не беше част от някаква последна изповед. Нямах да получа опрощение от мен; не защото не приемах нейната версия, а защото бях научил с годините, че някои неща са неизбежни, но други са въпрос на избор.

Тя продължи.

— Трябваше да разбера — каза — колко трудна, колко *деликатна* е била ситуацията. Нещата невинаги са такива, каквито изглеждат. Тя винаги беше готова да помогне, на всичко беше готова за нас двамата с баща ти, понякога даже за сметка на собственото си дете. Че и по-лошо дори, в тези последни моменти баща ти страдаше от умствена преумора. Какво друго можеше да направи тя?

— Разбира се — казах аз весело. — А ти се влюби. Когато бях на футбол с чичо Ричард.

— Чичо ти не е бил жертва в това — прекъсна ме тя.

— Ами аз? Аз не бях ли жертва?

Тя запали още една цигара. Ръката ѝ трепереше. Пръстите ѝ винаги са били на петна от никотин.

— Ти знаеш какво си направил — каза тя посред дима над масата между нас. — Може би най-добре ще е просто да вземеш парите.

Никога повече не видях леля Лилиан. Върнах се за погребението ѝ на следващата година (по-скоро съвпадение, мисля си, отколкото силата на желанието), пътувайки заедно с мистър Мауер в неговата кола под просторното небе на обрулените от вятъра Съфък и Норфък. Спомних си, че беше близък на семейството, макар да не знаех по каква линия точно (и все още не знам, като се замисля).

Братовчедката Изобел говори с него надълго и нашироко, но мен само ме поздрави хладно. Не се върнахме в къщата след това. Съпругът на Изобел, мъж в униформа, ме гледаше изпитателно. Представа си нямам какво му беше казала за мен.

8.

Този следобед Зоуи ме забеляза да поглеждам към улицата над чашата си с кафе повече от веднъж и с искрена загриженост ме попита дали може да ми помогне с нещо. Направо ме побърква с услужливото си настроение в тежки дни. Катя беше излязла на среща с клиенти. Дадох задача на Зоуи да наглежда младия Джош, който се занимаваше с дългосрочния ни проект за обогатяване на уеб страницата ни с видеа за удобствата в кварталите и с линкове за стрийт вю.

Името на мъжа — открил го бях в избирателните списъци — беше Дъглас Шарп и живееше с Джудит Шарп, вероятно негова съпруга, същата онази Джудит Бриджинс, която беше купила къщата на „Бозел Авеню“ преди няколко години. Няколко сутрини подред нарочно минавах по „Бозел“ приблизително по същото време, по което го бях видял първата сутрин. Обикновено хората разхождат кучетата си под режим, но него така и не го засякох. Можех да се скрия и да наблюдавам къщата (аз съм изключително търпелив наблюдател), или да взема моя ключ и отново да вляза вътре. Той определено ме беше заинтригувал, а сега се заинтригувах и от жена му, с която трябваше да съм се срещал поне веднъж, когато е купувала мястото. Зачудих се за обстоятелствата около брака им. „Може би някои жени просто си падат по недодялани простаци“, помислих си. А можеше и да е някой харизматичен грубиян, добър в леглото и притежаващ цяла торба пари. И все пак, нали тя беше собственик на имота? И двамата отговаряха на всички условия за един краткосрочен проект.

Накрая любопитството ми така или иначе щеше да надделее, но само седмица по-късно едва не връхлетях върху въпросния мъж, когато минавах през летящите врати на влизане в библиотеката. Така се беше забързал, че въобще не ме и погледна — промуши се от своята страна, без да обели и дума в отговор на измърмореното от мен извинение и тръгна с широки крачки към центъра на града. Не бих казал, че не се подвоумих. Обичах да се усамотявам там от време на време. Напълно разбираемо, имайки предвид възможностите за проучвания, които

предлагаше библиотеката — от една страна там се съхраняваха старите броеве на местния вестник, а от друга атмосферата беше толкова уютна и някак домашна с тъмните усамотени кътчета, с успокояващите сумрачни коридори с книги, където винаги можеш да хванеш по нещо от шептенето на няколкото библиотекарки, щъкащи напред-назад: Маргарет, която си беше там, открай време, и сменящите се периодично по-млади нейни колежки, които идваха, както бях разбрал, от някакъв библиотекарски курс в Кеймбридж. Знаех наизуст (благодарение на дълго и търпеливо наблюдение) кода за достъп до служебната стаичка на библиотекарките, обозначена с табелка „Само за служители“, където предполагам, че си правят кафе и държат връхните дрехи и чантите си.

В този ден обаче, вместо да вляза, реших да последвам Шарп, който вече се беше отдалечил на известно разстояние пред мен и тъкмо се скриваше в приземното ниво на покрития паркинг. Ако имаше кола, значи напразно си губех времето, но той просто беше минал направо и след като излезе от другата страна, продължи между редиците паркирани автомобили отгътък. Пресече пътя и се отпрати към общинския парк, където беше разхождал кучето си миналата седмица. Днес очевидно не беше излязъл за разходка и определено личеше, че бърза за някъде. Висок на ръст, с велурено яке и спортен панталон, с въздълга, оредяваща коса, развяваща се на вятъра, изглеждаше като че току-що е излязъл от работа, за да свърши нещо набързо или да си вземе сандвич. Наближаваше обяд, но наоколо нямаше магазини. Близо до библиотеката имаше кантора на някакви надути адвокати. Можеше да работи там. Или пък в кметството. И все пак, накъде се беше запътил сега? Тръгна по пътеката покрай реката, както беше направил и предишния път. Вървеше бързо, но някак крадешком, като се стараеше да избягва локвите. Аз внимавах да не скъсявам дистанцията, но след един от завоите на реката го изгубих — предположих, че може да е тръгнал нагоре по стръмните каменни стъпала, които излизаха на „Рейстрик Роуд“, една от главните улици, обикалящи града. Докато стигна до горния край на стъпалата, той вече беше изчезнал.

Времето беше малко, за да е стигнал много далеч. Срещу зида и слизащите към реката стъпала, имаше редица масивни викториански къщи — с четири или пет спални, с тавански помещения и мазета —

заградени от едната страна от автоборса за коли втора употреба. Редицата продължаваше километър и стигаше чак до кръстопътя на „Фаунт Хил“ с пекарната и вестникарницата, и другите там магазинчета. Някога имах ключ от къщата, която беше залепена до автоборсата, но купувачът, за мое разочарование, веднага я беше преустроил на квартира със стаи под наем. За останалите къщи не знаех нищо, с изключение на това, че Шарп — освен ако не беше скочил в някой от минаващите оттук автобуси — сега трябваше да е в някоя от тях.

Наведох глава и тръгнах бавно покрай къщите. Ако се съдеше по внушителния брой звънци до всеки вход, явно цялата редица беше преустроена — вероятно за даване под наем на студенти, предположих, тъй като беше на пътя на автобусите за училището по изкуствата и учителския колеж, на двайсетина минути от „Ийст Уикли“. Само една от къщите към края на редицата, с боядисана в синьо входна врата — № 84 — беше непроменена, но и доста позанемарена — мраморните стъпала бяха нащърбени, в цепнатините между тях бяха прорасли бурени. Ветрилообразният прозорец на вратата беше счупен, первазите бяха олющени, а дограмата беше видимо прогнила. Когато минах покрай къщата, погледът ми беше привлечен от движение на горния етаж — някой дърпаше пердетата.

Продължих до автоборсата и спрях да разгледам колите отпред. Съдържателят се появи на входа и попита дали търся нещо определено.

— Само разглеждам — казах аз.

— Разглеждайте, сър. Ако имате нужда от нещо, викайте.

Помогах се напред-назад десетина минути, после повиках мъжа. Помолих го да ми разясни какви са предимствата на две от колите една спрямо друга, като междувременно не изпусках от поглед къщата, докато накрая въпросите ми се изчерпаха, както и неговите отговори.

— Всъщност е за жена ми — казах аз. — Май ще е по-добре да я доведа да си погледне лично. Сигурно ще се лепне за онази, жълто-зелената, с цвят на лимон — пошегувах се.

— Да, да, точно — отвърна той, смеейки се.

Връщайки се обратно към кръстовището по същия път, видях на горния край на стъпалата към реката да се подава фигура. Продължих да вървя. Беше момиче — по-скоро млада жена — с червено

непромокаемо яке и ботуши, което буташе велосипед. Приближавахме се един към друг. Изглеждаше останала без дъх, след като беше мъкнала колелото нагоре по стъпалата, но на лицето ѝ играеше усмивка, като на дете, което се връща от детската площадка. Не ме погледна нито когато се разминахме, нито когато аз се обърнах и я видях да заключва колелото пред къщата със синята врата. Все така невинно усмихната, взе стълбите на бегом и влезе вътре.

Вярвате ли в съдбата? Не мога да го обясня, но в този момент се почувствах повлечен от нейната съдба. Беше като отваряне на врата срещу силен порой. Сърцето ми полетя към нея — една прекрасна Червена шапчица в лапите на вълка Шарп, който без съмнение вече я очакваше в леглото под завивките с лакомо ококорени очи. Напълно пренебрегвайки железните си правила за дискретност и неизлагане на риск, аз продължих да се мотая в района около къщата повече от час (едва ли някой се е зазяпвал толкова дълго и задълбочено в рекламите на брокерските агенции по улицата или в дребните рекламки зад витрините), но никой от двамата не се появи. Бях колкото развълнуван, толкова и объркан. Взех да ми прилошава. Любувал се бях от разстояние на разни двойки, и законни, и незаконни, наблюдавал ги бях в радостта и усамотението им. Тук обаче имаше нещо изначално сбъркано. Проблемите на това момиче на мига бяха станали мои проблеми. Отдаденост и дълг в едно.

Тази случка провали всякакви по-нататъшни планове за един спокоен час, прекаран в библиотеката.

Връщайки се обратно в офиса, заварих Уенди да разрязва торта за рождения ден на Джош.

— Казах ви, мистър Хеминг — изкудкудяка тя. — *Петък.*

Джош се ухили със сконфузената усмивка на осемнайсетгодишен хлапак, заобиколен от вниманието на три жени в различни фази на това, което той би определил като „напреднала възраст“.

— Така е — усмихнах се аз, — и ей ме на. В петък.

Зоуи ми хвърли недоверчив поглед и ми наля чаша кафе, като уж случайно докосна пръстите ми със своите, докато ми я подаваше. Казах няколко думи за отличния напредък на Джош, подчертах, че е гордост за родителите си (които веднъж бях видял отдалеч) и добавих, че утвърдената политика на фирмата да осигурява шофьорски курсове на стажантите си — щедро начената по мое време от стария мистър

Мауер, за когото всички присъстващи, освен мен, имаха само най-бегла представа — ще бъде възобновена, веднага щом някой, вероятно Уенди, се заеме да организира нещата. След това се пресегнах към чекмеджето на бюрото си и изненадах Джош с личен театрален бинокъл, което не учуди никого, освен Зоуи, която явно се беше опасявала, че може да съм забравил. Всички изръкопляскаха, а най-бурно Зоуи, като заклати глава така, сякаш през цялото време бях държал целия офис в заблуда. Скромното празненство приключи набързо, когато влязоха клиенти — млада двойка, търсеца първия си дом. Телефоните зазвъняха и Катя се възползва от възможността да ме разпита насаме в задната стаичка за днешните задачи и огледи.

Моите мисли обаче продължаваха да се връщат към Шарп и към младата жена с колелото. Шарп беше класически тип женкар и хищник, а къщата на „Рейстрик Роуд“ — тайното му любовно гнездо. Тъй като тя също изглеждаше разделена на апартаментчета за даване под наем, явно Шарп беше наел едно тъкмо с такава цел. Представих си лицето на момичето — пламнало от надежда и вълнение и в същото време наивно. Вероятно не знаеше, че е женен.

А може пък и да не беше женен. Може би тази Джудит Шарп, с която живееше, му беше сестра, която се е развела и си е върнала моминското име, и е помолила брат си да дойде да живее при нея, за да ѝ помогне да изплува с големите дългове.

Не знаех нищо. Сигурно това имаше предвид леля Лилиан, казвайки, че нещата невинаги са такива, каквито изглеждат. Дали не преувеличавах? Дали това, че една жена слага ръката си върху ръката на мъж непременно означава страст, или е просто израз на съчувствие? Ами да. Ето затова съм избрал да прониквам по-надълбоко, отвъд привидността на нещата, да правя добро там, където мога и понякога да се намесвам там, където нещата не вървят на добре. Сигурно леля ми е щяла да умре по-спокойна, ако беше мразила по-малко и обичала повече.

9.

Уикендът не е най-доброто време за наблюдение. Хората се движат по-нарядко, а и движенията им са по-безинтересни. Става само ако искаш да надникнеш в някой супермаркет или градински център. И тъй като следващият ден беше неделя, реших да не бързам и да изчакам до понеделник, преди да се възползвам от възможността за едно ранно сутрешно наблюдение на „Бозел Авеню“.

Пристигнах в 6:45 и паркирах колата си на скрито под дърветата — тъкмо навреме, за да видя как една жена — по всяка вероятност Джудит — затваря дървената порта на №4. Още не се беше разсъмнало напълно, но успях да забележа, че беше червенокоса, около 45-годишна и облечена елегантно като за работа — с костюм, обувки с токчета, шлифер в екрю и чанта за лаптоп. Нямахше къде другаде да се е запътила, освен към гарата, по всяка вероятност за влака в 6:55 за „Ливърпул Стрийт“. След час мина червената пощенска кола. Изтече още половин час и най-сетне се показа самият Шарп — облечен по същия начин, както в петък, само че този път имаше и шал и носеше раница. Извадих телефона си и го снимах. Пред гаража беше паркиран нов джип „4×4“, но той тръгна пеша. Слязох от колата и го последвах. Той също отиде на гарата и мина през входната бариера с абонаментна карта. На юг или на север щеше да пътува? На юг, предположих аз, преглеждайки набързо разписанието — след три минути. Купих си билет отиване и връщане за три спирки, минах през бариерата и пресяхох моста. Той беше вече там и си купуваше бутерка. Седнах на пейката и издебнах момент да му направя още една снимка. Влакът пристигна. Оказа се обаче, че се беше качил само за една спирка — на девет минути от „Ийст Уикли“. Повървахме малко и стигнахме до училището по изкуствата и учителския колеж. А между двата малки кампуса — и двата на една и съща улица, се намираше местният център за продължаващо обучение. Тук той спря, размота шала си и си сложи слушалки за МРЗ плейър, явно с идеята да докара вида на намахан лектор, демонстриращ младежки дух пред курсистите по

фризьорство и туризъм, които се обучаваха там наред с незавършили последните си години в училище младежи и с възрастни, посещаващи курсове по компютърна грамотност.

Взех следващия влак на обратно. Предположих, че Шарп е на непълен работен ден, което обясняваше свободния петъчен следобед. Вероятно щеше да се върне с някой от обедните влакове. Но защо му беше да пътува с влак, като така прекосяваше града и минаваше през парка, при положение че имаше директен автобус от колежа и той спираше точно до къщата на „Рейстрик Роуд“? Тогава си спомних за библиотеката. Разбира се. Сигурно беше връщал книги.

Като се върнах в града, звъннах до канцеларията на колежа и се постарях да звуча по-младежки (малко ли слушах Джош всеки ден).

— Да, здравейте, извинявам се, че притеснявам, само че, вижте, трябва да се видя с Дъглас Шарп след часовете във връзка с есето ми, само че не мога да си спомня в колко часа ми каза да дойда.

— Искате ли да говорите с него?

— Боже, не, още повече ще го закърша, ако разбере, че съм забравил.

— Добре, ами той има лекция в десет и веднага след това пак влиза в час.

— Май беше този следобед. История, нали?

— История ли? Той преподава английски.

— Английски. Да, точно това исках да кажа.

— Ами мистър Шарп няма записано нищо в програмата за този следобед. Тук е само в понеделник и петък сутрин и има една лекция в сряда следобед.

— Супер. Ето това трябва да е. Мерси.

Пресметнах, че имам най-малко два часа на разположение. Върнах се обратно на „Бозел Авеню“, отключих и влязох. Вътре миришеше на препечени филийки и фасове от цигари. Прегледах набързо сутрешната поща в коридора, всичката адресирана до Джудит — сметки, каталог, рекламни материали — и сложих чайника за чай. Прелистих един бележник върху кухненската маса и една папка с документи, която намерих на писалището във всекидневната. Там беше удостоверението им за брак — с дата от преди две години, заедно с банкови извлечения, документи за ипотеки на нейно име и разрешение за кредит за джипа, който беше паркиран отвън на алеята. Имаше

документи от развод от предишния брак на Джудит и куп стари писма до адреси в Лондон, където очевидно беше живяла и работила тогава. В един фотоалбум намерих снимки на двамата, държащи чаши с шампанско на някакъв райски остров, обкичени с гирлянди и показващи сватбените си пръстени. Разходих се из стаята, направих снимки и видеозапис. На втория етаж беше кабинетът на Шарп, затрупан с книги и бумажки. На бюрото му имаше какво ли не — химикали, CD-та, опаковка парацетамол, покафеняла огризка от ябълка, преспание-глобус от рециклирано зелено стъкло. На стената висяха снимки от разни литературни събития и редом с тях — едно табло с градински птици. Под бюрото видях пакет с флаери за някакво литературно четене, водено от него миналия юли в местната книжарница.

Седнах на ниския му стол с крака, запрени в пода, и запрехвърлях имейлите му, проверих отметките му и историята на сърфиранията му в интернет — новинарски страници, порно сайтове, онлайн покер. На рафта с филмите имаше пъхнати три-четири домашно записани DVD-та в пластмасови калъфчета с надписи отгоре: „Форсингър“, „Гейтс“, „МакЛарили“. Направих им копия на моята карта памет и ги върнах на рафта.

Естествено, нямах идея какво точно търся, но чувствах, че започвам да го разгадавам този Шарп. Работеше работа под нивото му на квалификация; оженил се беше за жена с осем години по-възрастна от него; привличаше дългове като магнит; беше женкар... какво още?

Как се вписваше момичето с колелото във всичко това? Видял я бях само веднъж, но образът ѝ изплува в ума ми отново и сърцето ми се размекна. Замислих се какво ли е нейното жилище — апартамент, предположих — и се опитах да си я представя в него, движеща се от стая в стая, релаксираща пред телевизора, танцуваща на музика в кухнята. Затворих очи. Почувствах, че ако полегна на леглото тук само за миг, веднага ще се унеса и ще я засънувам — и Шарп току-виж се върнал и ме сварил така — заспал непробудно като омагьосан.

Не пропусках ли нещо? Осъзнах какво е то, чак когато слязох на долния етаж и забелязах сред рекламните хартийки, струпани на един стол до телефона, една ветеринарна брошура — „Месец на борбата с бълхите“. Къде беше кучето? Нямаше и следа от него — нито купичка в кухнята, нито кучешка гризалка, нито каквито и да било други

кучешки джунджурии. Помирисах въздуха — никаква кучешка миризма.

Отворих страничната врата към мокрото помещение, а след нея и вратата към гаража. Включих лампата. Вътре имаше елегантна бледосиня кола, домакинска стълба, комплект стикове за голф, сенокосачка, трион за дърва, висящ на стената. Колата трябваше да е на Джудит. Косачката и градинарската ножица, ако се съдеше по състоянието на градината — и зад къщата, и отпред — не се използваха често.

Изключих лампата, измих и подсуших чашата си от чая и оставих къщата така, както я бях заварил. Странно, но колкото повече научавах за Шарп, толкова повече ми се приискваше да опозная и момичето. И, разбира се, да я видя отново.

10.

По обяд отидох с колата до апартамента на „Рейстрик Роуд“. Имах ли друг избор? Постоях в колата, почаках, никакъв признак на живот — нито отварящ се прозорец, нито сянка зад пердетата, нищо. Върнах се в офиса, едва след като Катя ми се да обади да ми напомни, че имаме среща в шест с „О’Дийс“ — една предприемаческа фирма, която строеше комплекс от жилища за възрастни хора в непосредствена близост до пазара. На срещата си дадох вид, че слушам внимателно, като оставих Катя да води нещата. После тя предложи да седнем на по питие и да хапнем — така и така имахме и други теми за обсъждане, сред които и нова стратегия за семейство Куксън.

— Заминават за Сейшелите за десет дни. Може да поканим купувачи на оглед, докато ги няма — предложи тя.

Аз поклатих глава.

— Няма да го направят. Страх ги е да не им навлечем ядове с къщата. Смятат, че няма да можем да се справим с деактивирането и активирането на алармата. Както и да е, продажбите не са техен проблем.

Казах, че съм уморен, и хукнах обратно към „Рейстрик Роуд“. Сърцето ми едва не изхвъркна, когато видях, че на долния етаж свети лампа. На парапета обаче нямаше закачено колело. Сигурно го бяха внесли вътре. Извадих театралния си бинокъл и се сниших в колата. Малко след осем се появи разносвач на пици, остави мотопеда си до бордюра, качи се по стъпалата с кутията в ръка и натисна звънеца. Най-сетне. Свалих прозореца на колата. В коридора светна лампа и вратата се отвори. Момчето беше застанало така, че не успях да видя момента на размяната, но различих женски глас и смях, след което кутията изчезна в къщата и вратата се затвори отново. Зачаках. Пригади ми се, като си ги представих двамата на дивана как вечерят заедно. В 22:35 светлината вътре угасна. Сетне присветна някъде навътре по стълбището, а после и в спалнята. Следователно не ставаше

въпрос за отделен нает апартамент, както си бях помислил, а за еднофамилна къща. Което някак си още повече влоши нещата. Пердетата грееха в наситено червено. След секунди обаче прозорците потънаха в мрак. Чудех се какво ли е казал Шарп на жена си. Научна конференция? Болен приятел?

Ами момичето? Всичко, което можех да направя сега, беше да се върна рано на следващата сутрин и да я последвам до дома ѝ или по-вероятно до работното ѝ място.

Прибрах се вкъщи и седнах да сваля на компютъра снимките, които бях направил у Шарп. Определено бях озадачен: ако имотът на „Рейстрик роуд“ не беше жилище с апартаменти под наем, а еднофамилна къща — на три етажа, с изглед към парка и предоставяща възможности за разходки край реката, то как би могъл един лектор на половин щат да си позволи да я наеме? „Или по-скоро“, помислих си, „как успява да прикрива разходите?“ Прегледах банковото извлечение. Нямаше необичайни тегления в брой — ипотеката беше единственият най-сериозен разход, следван от месечната вноска за белия джип на Шарп, покривани благодарение на солидната заплата на Джудит като директор на отдел „Човешки ресурси“ в една от застрахователните фирми в града.

Това, което можех да направя, беше да разбера кой е собственикът на имота. Отворих сайта на имотния регистър, платих таксата и зададох адреса. Справката щеше да отнеме няколко часа, някъде докъм обяд. После се заех с DVD-тата, които бях копирал на картата памет. Пуснах първия запис. Беше от някакво събитие — с кимаци глави, със звънящи чаши — в „Уорнинкс“ — частна книжарница, близо до арт киното. Личеше си, че събитието е било добре посетено — пълно беше с хора с усмихнати лица, разхождащи се насам-натам с чаши вино и бърбレッци весело. Ето го и самия Шарп — излиза на малък подиум с микрофон в ръка и представя гостуваща авторка, Дж. Л. Форсингър. Шарп е домакин и водещ и любезно интервюира Джулиет, както я нарича, докато двамата седят един срещу друг в раирани кресла.

После тя си слага очила и чете някакъв откъс, след което идва ред на въпросите от публиката. А ето я и червенокосата Джудит — без съмнение инструктирана от Шарп да даде тон с първия въпрос — пита

кога за първи път е разбрала, че може един ден да стане автор на криминални романи.

И следващото видео беше с подобен сценарий. Този път след четенето Шарп тръгна с микрофона сред публиката. Джудит пак беше там и пак изяви желание да зададе първия въпрос, след нея се включиха още един-двама души. И тогава като по чудо, сякаш ми се присъни, че я виждам на екрана, се появи тя — очарователна млада жена сред тълпата, говореща по микрофона на Шарп, с прибрана назад бухнала коса. Това беше моментът на първата им среща. Така предположих. Докато тя вземаше участие, аз наблюдавах него — усмихващ се с присвити очи и с неприкрита животинска страст.

Как закопня за нея сърцето ми. Как намразих него. Любов ли беше това?

Извадих един нов скалпел от кутията си и заподострях цветните си моливи, докато гледах. „Темата за самотата е много силна във всичките ви книги, мистър Гейтс — каза тя. — Какво стои в основата на това?“

Зачудих се дали Шарп си спомня сега, че този момент е заснет на видео — изтънчената литературна вечер, със съпругата му — по-възрастна от него, напълно незабележима сред развеселената тълпа и изместена от това свежо младо цвете. Камерата се премести към друг желаещ да зададе въпрос и аз превъртях видеото напред, надявайки се да намеря още кадри с нея, но това беше всичко. Връщах и пусках момента с нейния въпрос отново и отново. Страните ѝ бяха леко поруменели. Гласът ѝ беше по-уверен и плътен, отколкото си го бях представял (а, повярвайте ми, бях си го представял) — глас, трениран да говори ясно и високо — в класна стая, в аудитория, пред много хора. Вместо да бъде притеснена в присъствието на въпросната известна личност, тя видимо се старееше да даде своя принос към всеобщото старание вечерта да протече успешно, изразявайки солидарност към това значимо за града събитие, без да прибягва към нищо друго, освен към доброто си чувство за хумор и безспорната си интелигентност. Цял ден я бях търсил и сега, сякаш изпратена от Небесата, тя сама беше дошла при мен.

Стопирах на пауза лицето ѝ на екрана и останах да я гледам от канапето така, посред задаването на въпроса, докато скрийнсейвърът не се включи. Дори и тогава продължих да усещам присъствието ѝ в

стоята. Сякаш беше част от това място, поне в този момент. Нямам обичайните удобства в обзавеждането — рядко гледам телевизия, притежавам само най-необходимите мебели. Но тук е мястото, където преспивам, заобиколен от ключовете си, разбира се — проблясващи по всички стени на слабата светлина, сякаш златни или сребърни, всеки от тях отключващ врата към различно наминаване с удоволствие. Понякога заспивам, докато броя. Нямам идея колко стотин или хиляди са — разпръснати произволно, някои отделно от останалите, други висящи по двойки или тройки на малките си кукички — и все пак, взети заедно, всички те са своеобразен колаж на нашия град, в който всяка висяща сянка е отделен дом и отделен начин на живот.

Полегнах, затворих очи и тя отново се яви пред мен.

11.

Понякога сякаш виждаме нещата обърнати на обратно. Обикновено се случва, когато се движат твърде бързо. И аз си имам своите слабости, въпреки че в старанието си да не бъда многословен може да съм създал впечатление за някаква свръхэффективност с тази бърза и гладка последователност от събития. Безсмислено е да казвам (макар да правя точно това в момента), че съм изрязал часовете, прекарани в подготовка, а също и тези, прекарани в бездействие — когато съм се отказвал да скоча към следващия остър ръб при силен вятър, когато позорно съм се оттеглял назад. Или, да речем, когато просто не виждам какво има пред мен. Само споменавам, да го имате предвид.

И ето ме на следващата сутрин — вървя натам, подобаващо облечен, а умът ми бавно се отърсва от съня, в който наеман убиец ме гони по криволичещи коридори от падащи книги. През пролука в пердетата се процежда светлина, пресягам се към телефона. Часът е 9:17. Ха — виж ти! — на мейла ми беше дошло съобщение. Къщата на „Рейстрик Роуд“ за последно беше сменила собственика си през 1976 г. и в момента се водеше на името на Гайлс (починал) и Агнес Райс. Нямаше ипотека. Изглежда беше дадена под наем.

Взех си душ, преоблякох се с чисти дрехи и реших да отскоча до едно от любимите си места за закуска — дома на семейство Уилсън — еднофамилна къща с плосък покрив, кацнала над жп линията с изглед към спортния център от едната страна и към игрищата от другата. Предишния ден почти не бях ял, затова си направих яйца и препечена филийка (семейство Уилсън и четирите им деца живеят в такъв хаос, че и турнир по борба да организираш у тях, и прасе на шиш да печеш, няма да има особена разлика) и се обадох до офиса да кажа, че ще закъснея.

Пропуснал бях сутрешното си бдение на „Рейстрик Роуд“, но тъй като беше вторник и Шарп беше свободен цял ден, имаше вероятност все още да е в леглото. Ако жена му е била на работа и е успял да я заблуди, че е бил извън града с някакво правдоподобно извинение, едва ли щеше да бърза да се прибира толкова рано и да рискува да бъде видян от някой съсед. По-вероятно беше да е останал на „Рейстрик“, очаквайки момичето да го навести през обедната си почивка. О, къде ли беше тя сега? Със сигурност работеше в града — предвид това, че беше дошла с колело през Парка и покрай реката миналия петък. От което на мен не ми ставаше по-леко. Седях до големия прозорец на семейство Уилсън и дъвчех закуската си, разлиствайки местния вестник. В подлистника с обявите бяха многобройните ни реклами със снимки на Катя и Зоуи, обясняващи значението на „Гаранция Хемингс“ и с отстъпките ни за всички продажби до Великден. Зоуи ни беше особено важен коз за вестника с непринудената си усмивка и модната си визия, Катя беше по-сериозна, но двете в комбинация отправяха комплексно послание, което звучеше едновременно и дружелюбно, и професионално издържано, че дори и секси. Направо чудесен контраст: традиционно и модерно. „Хемингс“.

Аз лично предпочитам моето лице да не присъства в рекламите. На практика никой в града не ме познава, независимо от факта, че посещавам много публични събития, концерти, официални благотворителни кампании и разни сбирки. Усвоил съм уменията да бъда харесван, без да бъда запомнящ се. Не ползвам парфюм. Там, където някои се опитват да изпъкнат, аз стоя в сянка: далеч от участниците и участващ в аплодисментите. Събития от този сорт са особено апетитни за местния вестник, разбира се. И в този брой имаше от типичните отгласи — благотворителен крос в помощ на раково болни, куп снимки от фолк и блус фестивала, състоял се в културния център миналата седмица.

И тогава ме осени една мисъл. Допих си второто кафе, измих си съдовете и разтребих. Книжарница „Уорнингс“ беше само на десет минути път пеша отгук, намираще се в старата кооперативна сграда на ъгъла — голяма лъжица за частник книжар, но пък на стратегическо място. Дори и в толкова ранен час и в такъв мъртъв ден, вътре имаше клиенти — един-двама, седнали да пият кафе в задната част на магазина. Забелязах, че подиумчето с удобните кресла, прибутани сега

назад, представляваше своеобразна сцена за литературните им събития.

Приблжих се до една жена с бадж.

— Търся една книга — рекох.

— Е — усмихна се тя, — тогава сте дошли на правилното място.

— Авторът ѝ е правил представяне тук?

— Нашите литературни вечери са известни. Пътепис ли е било?

През ноември представяхме Мойра МакЛарили. Великолепна беше.

— Не, роман.

— Барингтън Гейтс? „Купчина монети“? Беше страхотен.

— Да, точно така!

— Доста се харесва. Даже мисля, че имаме и екземпляр с автограф, стойте да погледна... — Отведе ме в секцията за художествена литература. — Г... Г, Гаскъл... О — каза тя, обхождайки повторно рафта с поглед — по-търсен е, отколкото си мислех. Опасявам се, че сме ги свършили. Искате ли да направим поръчка?

— Не, не се безпокойте. Просто ми я препоръчаха. Трябва много да сте се постарали с литературната вечер.

— Били ли сте на някоя досега? Много е приятно. И, разбира се, винаги има и по чаша вино, така да се каже.

— Предполагам. А кой е водещ на срещите?

— О, д-р Шарп. Дъглас. Направо сме късметлии, че си го имаме. Чете лекции в Кеймбридж, представяте ли си, но живее тук. Негова беше тази великолепна идея да организираме срещите в „Уорнинкс“. Правеха ги в библиотеката от време на време, но не с такъв голям успех. Тук позицията ни е по-добра. Потокът е по-голям, май че той го беше казал. Сигурна съм, че имам визитката му тук някъде... — Отиде зад щанда и взе да рови в някаква кутия. — Да, ето я — обяви, като вдигна визитката на нивото на тъмните си бифокални очила и прочете на глас името му и името на колежа.

Не се налагаше да ходя до библиотеката, но сякаш поведени от следата, която ми беше подала жената — като че знаеха от какво имам нужда всъщност — краката ми сами тръгнаха натам. Обикновено не се заседях над книги; предпочитам да разгледам, да пообиколя. Сега обаче бях заинтригуван от Барингтън Гейтс. За какво беше въпросът ѝ... за самотата? Намерих на рафта един том с твърди корици и обърнах да прочета анотацията на гърба — историята на един

милионер, издигнал се със собствени сили от низините, който се завръща в родното си село след неочакваната смърт на своя брат, загинал от удавяне. Намерих си едно тихо местенце, където да седна и скоро се захласнах, но не за дълго.

Първо чух смеха ѝ — звънна внезапно в тишината и веднага заглъхна. После я чух да говори наблизко, в краеведската секция — обсъждаше нещо с колежката си Маргарет, с глас, все още преливащ от сподавена веселост. Знаех, че е тя, още преди да мярна крадешком периферно профила ѝ и тъмната ѝ вълниста коса, която ѝ придаваше вид на героиня от филм от времето на войната. Ето защо значи Шарп беше идвал тук миналия петък — за да ѝ каже, че е свободен и да я подкани да отиде при него в къщата веднага, щом може. Запитах се какво ли е работното ѝ време. Възможно беше и тя да работи на половин ден, или пък имаше начин да си освободи някой и друг следобед в замяна на дежурство през уикенда. От колко ли време обаче работеше в библиотеката? За последно бях идвал преди има-няма месец или може би два.

Продължих да седя с наведена глава, но я виждах как се движи пъргаво напред-назад, а полата ѝ лениво се поклащаше, докато вървеше, откривайки от време на време коляното над черните ѝ ботуши. Вдишах аромата, който остави след себе си, когато мина покрай гърба на моя стол и я последвах по пътеките между стелажите, когато стана от служебното бюро с количка книги, които трябваше да върне по местата им на рафтовете. Чувах я да си тананика, докато работеше. Чувах дишането ѝ. На бюрото беше с очила, за да проверява по-дребния шрифт и се обръщаше с лъчезарна усмивка към читателите, докато пръстите ѝ щракаха по клавиатурата на компютъра. Имаше нещо прелестно в старанието, с което работеше. Даже начинът, по който сядаше или ставаше от стола с едно движение, беше възхитителен.

По едно време обаче започна току да попоглежда към телефона си и скоро причината за приповдигнатото ѝ настроение стана очевидна. Дойде Шарп и застана при въртящите се врати, докато не привлече погледа ѝ. Видях го как повдигна вежди и как тя му отвърна със смутена усмивка. После той си тръгна. Тя прошепна нещо на Маргарет и се шмугна в стаята с табелката „Само за служители“, за да вземе връхната си дреха. На връщане свали връзката, която носеше

около врата си и я остави на служебното бюро. Беше си сложила малко червило. Аз изоставих поста си и бързо я последвах навън. Шарп не беше много напред, вървеше, подрънквайки ключовете си като плейбой от 70-те години на миналия век, с нелепо впити, според мен, панталони за мъж на близо четирийсет години. Запътил се беше към паркинга. Аз заставах в плътната сянка на входа. Можех да стигна до моята кола за пет минути, но това щеше да ме забави с четири минути, а оттук до магистралата нямаше нито една стоянка за таксита. Не ми оставаше друго, освен да стоя и да чакам — и после да гледам, когато миг по-късно двамата минаха покрай мен с противния джип със затъмнени прозорци на Шарп. Д-р Шарп, шарлатанинът.

Изведнъж усетих хладния вятър и осъзнах, че съм оставил шала си в библиотеката, при което се върнах обратно. Беше си там, висеше си на стола, книгата си стоеше отворена на масата. Защо с колата, запитах се? Сигурно я беше повел някъде на разходка. Е, поне я бях открил.

Влязох през въртящата се врата. Когато минах покрай служебното бюро, видях връвчицата с баджа ѝ, закачена зад бюрото, където я беше метнала, бързайки да излезе. Маргарет беше заета някъде между стелажите. Взех си шала и на излизане мушнах връзката с баджа в джоба си. Не погледнах назад, просто продължих да вървя. Стигнах до ъгъла, зад който беше централният площад и нашият офис. Напипах връзката и пластмасовия бадж. Забързах крачка. Хем бях нетърпелив да разбера името ѝ, хем исках и да се насладя на момента.

Когато влязох в офиса, веднага ме налетяха Зоуи и Катя, които дружно се бяха опитвали да се свържат с мен.

— А, извинявам се — казах аз, проверявайки телефона си. — Изключих го, докато бях с Кърис.

— Но Кърис тъкмо се обади и искаше да говори с тебе.

— Кърис ли казах? — поклатих глава аз. — Куксън. Семейство Куксън имах предвид.

Катя ме погледна даже още по-изненадана.

— Ходили сте да се видите с Куксън? Да не би да са се отметнали? Какво казаха?

— О, нали знаеш, нищо различно. Май споменаха, че имат някакви планове за пролетна почивка.

— Нали вчера ви казах.

— Да, бе. Наистина. И беше права — усмигнах ѝ се аз. — Предложих твоята идея да направим огледи с купувачи, докато са на...

— Сейшелите.

— Точно. Изглеждаха, ами... приветливи.

— Приветливи? Значи ли това, че ще ни пуснат?

Спасих се от Катя, благодарение на телефонното обаждане на Кърис, на когото трябваше да отдели известно време. После Зоуи ме залетя със своите притеснения, най-вече с историята за наемателя на едно от крайречните ни студиа, който беше изчезнал, дължейки наем за един месец.

— Това е един от апартаментите на Дамато? — Тя кимна.

— Просто организирай да го почистят. Аз ще се оправя с другото.

Най-накрая, в уединението на задната стаичка, извадих баджа с оранжевата връзка, омотана около ламинираната служебна карта. Обърнах картата. Името ѝ беше Абигейл. Абигейл Райс. Произнесох името шепнешком.

И тогава ми просветна. *Райс*. Едва не се изсмях на глас. Къщата въобще не беше на Шарп. Беше нейна.

12.

Абигейл, о, Абигейл. Изчаках я и я последвах, когато излезе да тича рано сутринта — взе на бегом стъпалата надолу към крайречната пътека, мина по моста, прекоси парка, направи една обиколка на центъра на града, като от време на време кривваше по някоя странична улица, сякаш за да ме държи нащрек и накрая реши да се върне покрай вестникарницата и пекарната в горния край на „Фаунт Хил“. До този момент страните ѝ бяха вече поруменели, отпи вода от шишето си, разкошната ѝ здрава коса беше плътно прибрана назад с червен ластик. Въздухът се беше избистрил, умът ми също. Струваше ми се вероятно да е била сама вечерта, когато бях видял разносвача на пици. Ами следобедът, когато бях налетял на излизацията от библиотеката Шарп? Въобще не беше ходил да връща книги, а да вземе ключа от дома ѝ. *Нейният* дом.

Какво ли не бих дал за този ключ сега.

Не бях стоял безучастен обаче. Отнело ми беше малко време да откроя името на майка ѝ сред некролозите в един миналогодишен брой на *Сентинел* в библиотеката (Абигейл беше само на няколко крачки от мен, когато изрекох едно тихо „Еврика!“), което потвърждаваше, че и тя като мен е сирак. При това все още в траур — какво апетитно агънце за лукав лисугер като Шарп — презентатор с микрофон, благовиден и чаровен, проправил си път в живота ѝ с ласкателства, както вероятно беше действал и с жена си Джудит. Той не можеше да обича Абигейл. Не и така, както аз бих могъл (моето препускащо, тревожно сърце ми подсказваше толкова много).

Доближих се до къщата ѝ, като за целта взех да разнеса наши листовки по „Рейстрик Роуд“. Беше голяма къща. Прекалено голяма за майка ѝ (която, според некролога във вестника, беше починала след кратко боледуване), а сега прекалено голяма и за Абигейл. Трябваше непременно да я продаде и да я смени с някое по-уютно жилище (представих си я в една от онези викториански къщички на хълма срещу „Сейнт Тиоболд“ — приведена посред малка задна градинка

между лехи с грах или подрязваща някоя прекомерно избуяла цветна туфа, бухнала и красива като косата ѝ). Докато пъхах листовка в пощенския отвор на синята ѝ врата в следобедния хлад, задържах за малко върховете на пръстите си в топлината вътре, опитвайки се да усетя какво се криеше там.

После тръгнах бавно по улицата, надявайки се да срещна някой съсед, който да може да ми каже нещо за Абигейл или за майка ѝ, но не видях никого. И тогава — разбира се! — стигнах до вестникарницата. Помотах се сред канцеларските принадлежности, докато привлека вниманието на собственика и жена му, на които обясних как неразумно съм изхвърчал от офиса, без да си взема химикал, при положение че отивам на среща с клиенти! След известно колебание избрах най-скъпия модел, който имаха, заедно с пакет хубави пликкове за писма и кочан с фактури.

— Да сме готови за бизнес! — пошегувах се.

— Бизнесът е важен — засмя се мъжът и кимна леко с глава. — Всички трябва да правим бизнес. Иначе... пуф!

— Абсолютно — отвърнах аз, използвайки възможността да подчертая колко важно е качеството на услугите и изграждането на доверие да бъдат сред приоритетите на местния бизнес, от който зависи стабилността на общината.

Двамата сърцато се съгласиха с мен.

— И при нас е така — каза мъжът. — Работим всеки ден. Трудничко е, но...

И се усмихна.

— Но трябва да показваме на хората, че винаги сме на разположение, готови да отвърнем на всяка нужда. Всеки опира до нас по някое време. Може да не е днес, но утре обезателно. Или, както е в моя бизнес, понякога дори след година. Но, така или иначе, нещата винаги са на лична основа, не мислите ли? Всеки отделен клиент е важен.

Усмихнаха се и двамата, макар да не им стана ясно какво точно имам предвид. Мъжът отново кимна лекичко.

— Тук сме от трийсет и две години.

— Всяка сфера си е специфична. Искам да кажа, специално във вашия бранш, вие си познавате клиентите. Гордеете се с това, че знаете какво искат.

— А, да — каза жената. — Знаем, така е.

— Аз, например, в моя бизнес със смяната на дограма, винаги си записвам в бележника, когато трябва да се срещна с определен клиент. Отношение, нали разбирате. Но ето сега опрях на камък. Идвам два пъти вече, а никой не се показва. Да идвам ли пак? Не знам. Или да взема да задраскам тази госпожа от моя списък. Пък, знам ли, може и да е болна?

Жената погледна разтревожено.

— Тя ви е клиент, така ли?

— Не точно. Говорих с нея миналата година. Мисис Райс, от № 84? Сигурно я познавате. „Моля ви, рече, елате пак на пролет“. Сигурно не трябва да казвам това, но прозорците ѝ едва ли може да са в по-лошо състояние.

Лицето на жената посърна.

— От №84 ли?

И каза нещо на мъжа си на друг език.

— Тя почина — поясни мъжът, поклащайки глава. — Преди доста месеци. Дъщеря ѝ, прибра се у дома да я гледа, но жената си замина. И сега тя живее тука. Виждаме я от време на време.

— Дъщеря ѝ?

— Чудесно момиче — допълни жената. — Дойде си от Лондон. Отначало въобще не се интересуваше от вестници, но сега всеки ден идва и си купува.

Добавих един шоколад и безалкохолно към покупките си.

— За енергия — казах.

— Аа — отговори мъжа.

Камбанката на вратата издрънча, оповестявайки идването на двама нови клиенти и сложи край на непринуденото ни бърбене. Собствениците ми пожелаха приятен ден.

Напълно тривиална история. Дете, което заминава — отива да учи в университет, намира си работа или просто решава да се установи другаде — и после трябва да се върне в родния си град, за да се грижи за болен родител. Дали Абигейл възнамеряваше да остане сега? Имаше работа. Вероятно хранеше надежди за Шарп.

Сърцето ми се сви при тази мисъл. Можех ли да ги разделя, без това да я прогони от града? Листовката, която мушнах в пощата ѝ, щеше да ѝ напомни, че има избор — да продаде наследството си и да

се върне към живота си в Лондон. Би могла да си купи малък апартамент в някой хубав район. Възможно беше вече да си има собствен апартамент в Лондон, който в момента да дава под наем. При все това аз се надявах, че може и да реши да продава. Че някой ден ключът ѝ ще се озове в ръцете ми. Не виждах друг начин. Макар че, разбира се, друг начин имаше и винаги е имало.

13.

Както вече казах, щастлив съм, че мога да чуя дишането си точно в този момент. Въздухът е разреден и аз отново се сливам с духа на онези, които се осмеляват да рискуват, които достигат до такива височини, където няма достатъчно кислород — а тази история би могла да бъде разказана по-добре от по-голяма дистанция. Никога не успявам да стигна достатъчно високо, за да видя ясно безопасния край. Виждам нашироко, виждам детайли долу в ниското, но какво се крие в мъглата над мен? Може би забрава. Едно подхлъзване само! Изглежда, че винаги има още една криволичетца пътека, стесняваща се нагоре и хлъзгава под краката, с някой рогат звяр, препречил пътя, който ме държи под око. Все дотам стигам.

Като слушате това, може би предполагате, че най-лошите ми кошмари са свързани с падане. Всъщност са за разкриване и преследване, и бързо линчуване. По-малко пленителна метафора, откъдето и да го погледнете. Сякаш всеки момент ще ме пипнат. А сега, точно преди разсъмване, тази участ ми се струва по-реална и по-заплашителна от всякога. Усещам преследвачите над себе си. Лежа в ужас, в очакване на силните им викове и ужасяващ триумф. Ето тук! Тук! Там е гадината, под дъските на пода!

Сигурно е вярно това, което ми каза леля Лилян за деня на смъртта на майка ми. Обичам тесните затворени пространства. Малък килер под стълбите е идеалното място. Защитен от всички страни. В пълна тишина. В рядко използваната задна стая на леля ми си бях направил къща под дъбовата маса за хранене, покрита с голямата коледна покривка, която бях извадил от чекмеджето, и с натрупани вътре възглавници. Точно там, в зелената сянка, ме свари веднъж братовчедка ми Изобел с куклите, с които вече не играеше — Санди и гаджето на Санди, Пол, плюс още две големи розови бебета с памперси. Бях им разменил дрехите, така че Пол беше пременен в късата карирана нощница на Санди и с водни ски на краката, а Санди беше с кожухчето от овча кожа на Пол, с бялата си сестринска касинка

и нищо друго. Двамата дружно се грижеха за децата, въпреки че в действителност аз бях този, който решаваше кой да бъде наказан и кой да получи желе или сладолед. Цял ден можех да играя тази игра, ако Изобел не беше довтасала и след като се разпищя и ме заналага с юмруци, родителите ни, естествено незабавно притичаха.

— Прекалено си чувствителна — каза леля Лилиан на Изобел на вечеря.

— А ти... — започна, втрещила поглед в мене. Но не довърши, само остави ножа си за масло на масата със стиснати устни и избърса устата си.

Дали проблемите с Изобел от преди години са дали финалния тласък и са ме запратили в тази посока? Или пък малкият Дамато? Или нещо, което вече въобще не си спомням? Не ви виня, че се чудите. Като си помисля за времето около смъртта на леля ми, странно как не ми се стори неестествено да присъствам на две погребения едно след друго, макар никога до тогава да не бях ходил на погребение — дори и на родителите си. (Бих могъл да добавя, че не съм и ходил повече след тях, въпреки че много скоро и това ще се промени.) Странно е също така, че мистър Мауер не дойде на нито едно от двете. И все пак — извън моя ум, който разбираемо винаги и навсякъде търси смисъл — двете събития нямат никаква връзка помежду си. В крайна сметка нещата не се подреждат по даден начин, специално за да насочат живота ни в тази или в онази посока. Животът може и да ни изглежда нагласен, погледнат отвътре (със сигурност на един плъх ще му се види удивително това, че Природата си е направила труда да му построи подземни тунели, в които да живее), но всъщност никой не дърпа лостове. Аз лично предпочитам да възприемам себе си като творец на своята собствена съдба. Никого не искам да обвинявам. Или всъщност на никого нямам нужда да благодаря.

Дори докато работя тук сега, с тиктакация часовник, с кръвта, пулсираща диво през вените ми — и в ситуация, която далеч не е идеална — дълбоко в сърцето си просто не желая нещата да стоят по друг начин. Истината е, че смъртта винаги се навърта някъде наоколо. Нищо не може да се направи. Това поне го знам.

Един от проблемите беше в това, че Изобел обожаваше онова новородено бебе и го обвърза с мечтите си, веднага щом дойдохме да живеем у леля Лилиан. Как ще го обича и ще се грижи за него, когато майка му умре и я погребем! Аз не знаех нищо, но гледах в смътно недоумение как го люлееше и му шепнеше пред зорките погледи на леля ми и далечния ни баща.

Връщам се в лутация се ум на шестгодишното ми аз, който не разбира нищо и надничам в неговия мъгляв свят. Всичко се е променило. Райли не може да влиза в стаята на бебето, казва баща ми. Трябва да го оставим да спи. Бебето непрекъснато спи или плаче за майка ни, която си е отишла, както казват всички — баща ми, леля ми Лилиан, съседката мисис Холт.

Когато колите идват, мисис Холт ме взима да ме пази, дава ми бисквита и ме оставя да си играя. Сега пердетата са спуснати постоянно, даже и през деня.

Стоя зад пердето, когато Изобел е на неделен клуб и леля Лилиан храни бебето с биберон. Той още си няма име. Скоро ще му изберем. Бебето е увито в бяло и синьо и има най-мъничките червени ръце. По-късно, когато е дълбоко заспало в своята стая с розовите прасенца, аз заставам до кошчето му. Коремчето му се издува и хлътва. До него е новото му меко жълто кенгуру. Отивам да питам леля Лилиан как се казва кенгуруто. „Кенга“ — отговаря ми леля Лилиан. Като порасне, бебето ще обича Райли и меката му оранжева козина.

По-късно виждам леля Лилиан как си мие косата със свалена блуза. Затваря вратата, за да не я гледам. Баща ми копае. Гледам го иззад навеса с инструментите. Усещам мириса на пръстта по лопатата му.

Райли спи върху топлия син метал на колата на леля Лилиан. „Райли!“ — викам го аз. Правя онзи „ч-ч-ч“ звук, с който леля Лилиан го подмамва да дойде за ядене в кухнята. Райли помръдва с едно ухо, но продължава да мижи. Има оса. Страх ме е от оси и изчаквам да си отлети, както ми е казвал татко. В кухнята ритвам празната купичка на Райли върху твърдия под. Той дотърчава веднага, с вирната във въздуха опашка. Души купичката и поглежда нагоре към мен с учудена физиономия. Вдигам го. Голям е и тежи, но аз мога да го нося. Козината му е мека и топла. Качвам се по стълбите с него да видя

бебето. Само да го погледна. Когато чувам леля Лилиан, пускам Райли на килима и той побягва. В стаята присядам тихичко зад вратата. Бебето сънува, скрито дълбоко в кошчето си. Райли идва пак. Поглежда към мен, после към кошчето на бебето. Изчаква, после скача горе. Не мога да го видя. Но всички пазим тишина — и тримата, дишайки заедно в стаята. Затварям очи. После чувам как леля Лилиан виква веднъж, а после отново, по-строго. Бързо излизам в коридора и затварям вратата. Усещам, че лицето ми гори.

— Какво правиш горе? — пита леля Лилиан и ме повежда по стълбите. Косата ѝ е омотана в кърпа и мирише на къпано.

А после ми излиза през носа, както казва баща ми понякога. Леля Лилиан крещи, което ме кара да се разрева. Баща ми ме разтърсва. Зад мен телевизорът е включен, дават предаването с чудовищата. По-късно мисис Холт ме отвежда у тях да ми даде бисквитка и мляко. После бебето го няма, а също и Райли. Лицето на баща ми, което почти винаги е червено, сега е бяло като лицето на майка ми, когато лежеше неподвижно в леглото.

Райли е проявила майчински инстинкт, чувам някой да казва. Защото бебето си няма майка. Затова и двамата са си отишли.

14.

Изминал беше един ден. В библиотеката Абигейл и Маргарет — от време на време и по-младите стажанти — сновяха напред-назад. Погледът ми все отиваше към вратата с табелката „Само за служители“. Знаех кода за достъп, но естествено беше лудост да си представя, че мога да вляза и изляза, без да ме забележат. Щеше да е лудост дори да опитам. Вратата беше долепена до служебното бюро, но обърната към общодостъпната част на библиотеката, в която се намираха компютрите. И все пак се осмелих. Напрежението беше невероятно. Мисълта за това събуди спомени от ученическите ми години — трепетното очакване, което предхождаше другата, по-дълбоката тръпка и удоволствието от проникването в чуждата територия, от прегрешението, от присвояването и да, някаква смътна любов.

Веднъж или два пъти съм постигал равновесие между безразсъдство и храброст, знаейки, че тайната на успешното поемане на риск се крие в първичния импулс да сграбчиш възможността без колебание, веднага щом се изпречи на пътя ти. Дадох най-доброто от себе си. Изчаках ден, в който Маргарет я нямаше и Абигейл беше на пост заедно с една от стажантките, и влязох в библиотеката, облечен с велурено яке, взето от един благотворителен магазин, и с очила на очите. За персонала в библиотеката бях просто анонимен читател. Но за случайните посетители — особено за ползващите компютрите, а те бяха най-вече студенти — трябваше да изглеждам що-годе като служител. На колана си закачих бадж (прекопиран от този на Абигейл и фалшифициран с помощта на ламинатора в офиса), който от разстояние можеше да мине за истински. И въоръжен така, излязох на бойното поле. Свалих си якето и го закачих на облегалката на един стол, възможно най-далече от служебното бюро. Когато персоналят заставаше на достатъчно разстояние зад него, аз се изтеглях във от полезрението им и се преструвах, че съм зает с нещо на долното ниво, като нарочно вървах по риза, отваряйки и затваряйки чекмеджетата с

микрофишовете или подреждайки стелажите с вестниците и списанията; даже помогнах на някакъв читател с ксерокса. Когато Абигейл или стажантката се качваха на горното ниво, аз потъвах в дълбините на читалнята.

Наближи обяд и към служебното бюро се заниза безкрайна върволица от хора, връщащи книги, които първо се събираха на купчини върху бюрото, а след това трябваше да бъдат сортирани и прехвърлени на количката. После настъпи временно затишие. Стажантката изчезна зад вратата с табелката и след малко се появи отново, обличайки връхната си дреха. Излизаше да ползва обедната си почивка. Абигейл ѝ подаде пари, вероятно за да ѝ вземе сандвич от главната улица. Нямах да я има поне петнайсет минути — или дори още по-дълго, ако решеше да обядва навън или имаше други неща за вършене. Опашката пред бюрото се беше стопила. Абигейл стана и придърпа натоварената количка. Както винаги, започна с художествената литература, което я отведе по-надалеч от бюрото. Трябваше да слезе едно ниво надолу и да се качи на горното, преди отново да излезе в полезрението на вратата с табелката. Нямах идея колко време ще отнеме всичко това. Знаех обаче, че моментът е дошъл.

Изчаках да видя как Абигейл и количката изчезват бавно в секция А-Л и уж нехайно тръгнах към вратата, набрах 5-1-5-9-4 върху сивия метален панел и отворих. Бравата щракна зад мен. Заля ме вълна от напрежение, когато почувствах с всичките си сетива сцената, сред която се бях озовал — жълта купичка в мивката, плот, облицован с керамични плочки, чайник, мирис на разсипано разтворимо кафе, два библиотечни стола до маса с извити крака. На масата имаше големи чаши за чай, чаени лъжички, сив шал, купчина книги. В ъгъла бяха подпрени два чадъра и висеше самотно червеното непромокаемо яке на Абигейл, на рафта отдолу беше черната ѝ раница. Бръкнах в джобовете на якето, прерових ги — имаше кърпички, ръкавици, червен ластик за коса, фар за велосипед, неразопакована батерия. Във вътрешните джобове — ръкавица, още една ръкавица. Разтръсках якето. Нищо.

Тъкмо си поех въздух и тишината в стаичката беше нарушена от пронизителен звън. Телефонът отвън. Замръзнах, после отидох до вратата. Бюрото беше на една крачка разстояние. Нужни ми бяха само няколко секунди да изскоча, да издърпам кабела на телефона и да се

върна. Но аз не разполагах с тези няколко секунди. Отворих вратата и тя изскърца. Дрънченето на телефона отекна в цялата библиотека. Хората обърнаха глави. Появи се и тя, забързана, с отработена усмивка. Телефонът вече като че крещеше. Какво беше това обаждане, дето я привлече към стаичката? Купчината книги на масата може би — може да са били заделени от някой колега, който сега се обажда за тях? Нямаше къде да се скрия. Тя обаче трябваше да набере кода, за да влезе. Вратата беше тежка. Можех да я запъна отвътре. Тя щеше да бъде озадачена. Щеше да опита пак. И да се предаде, докато пристигне стажантката. Тъкмо стигна до бюрото и телефонът внезапно млъкна, с едно последно отзвучаващо полуиззвъняване. Тя спря. А после се въртна на пета и тръгна обратно към количката.

Затворих вратата и възобнових търсенето си с нов ентузиазъм. Сега раницата ѝ — горният джоб съдържаше хартиен плик, слушалки, списък за пазаруване. Вътре в едната преграда — натъпкан жълт пуловер. Още едно отделение. Разкопчах ципа. И тук, сам-самичък, заклещен в сгъвката при ръба, напипах единичен ключ с кръгъл дървен ключодържател, боядисан в зелено. Грабнах го и го пуснах в джоба си. Нямах идея откъде е. Главата ми щеше да се пръсне, също като в самолет — заглъхнал звук и спряло време. Знаех, че трябва да изляза, но друг инстинкт надделя. Отворих хладилника, видях мляко, йогурт и един голям шоколад. Натурален. Отчупих едно солидно кубче, обелих го от златистото фолио и го натъпках в устата си.

Чух някакво жужене наблизо. Завъртях се, готов да побягна. Шалът на масата трепереше и тогава видях телефона, с примигващ дисплей. Хвърлих се към него. Обаждане от Д. Натиснах бутона за отказ. Нервите ми крещяха да излизам, но аз не можех. Държах телефона ѝ в ръката си. Не можех да го взема, но не можех и просто да го оставя там. Хрумна ми нещо. Извадих собствения си телефон, включих го на камера и започнах да прехвърлям каквото имаше в паметта на телефона на Абигейл — „любимите“ ѝ номера, скорошните ѝ обаждания и календарът ѝ, напомнанията, снимките. Сърцето ми биеше лудо — телефонът отново зажука с обаждане от Д. Продължих нататък. Какъв беше шансът тя да влезе точно сега, преди да е свършила с разтоварването на количката, спомняйки си, че телефонът ѝ е останал на масата заедно с шала? Сигурно Шарп се обаждаше или оставяше съобщение всеки ден по това време, особено в дните, когато

тя беше дежурна и не можеше да се срещнат. А може би щеше да опита отново със стационарния телефон. Тя щеше да се ослушва за него. Щеше да бърза да си свърши задачите и да се върне обратно при бюрото.

Усетих я как се приближава. Осмелих се да се върна обратно до вратата и надникнах навън. Предният край на количката се виждаше в края на секция М-Z. Беше неподвижна, но докато гледах, се размърда. Затворих вратата. Ако излезех в този момент, тя щеше да ме види. Помислих малко за момент, после отворих отново любимите й номера, намерих номера на библиотеката (услужливо записан като „Работа“), набрах го от моя телефон и натиснах „Свързване“. Отвън отново се разнесе звучното дрънчене. Сигурен бях, че този път ще дойде по-бързо, надяваща се и очакваща. Отстъпих назад от вратата и зачаках да вдигне от другата страна, доближил устни до микрофона.

— Ало?

— Ало, библиотеката ли е?

— Да, библиотеката.

— Аа. Извинявам се, че притеснявам, но бихте ли ми казали, моля, дали съм си забравил якето там. Кафеникаво, велурено яке. Седях точно до кабинките с микрофишовете. Тъкмо слязох от колата и се усетих.

— Един момент. Сега ще проверя.

Оставих обратно телефона й на масата, отворих вратата и излязох, стиснал в едната си ръка ластика й за коса, а в другата — моя телефон. Минах през въртящата се врата и успях пак да го лепна на ухото си, тъкмо когато тя заговори оттатък.

— Ало? Ало? Да, тук е. У мен е.

Звучеше толкова доволна, че е могла да ми помогне, че още в същия момент се влюбих в нея до уши.

— Спасихте ми живота — казах й. — Идвам веднага.

— Няма проблем. Ще бъде зад бюрото.

Целият бях плувнал в пот. Още усещах горчивия вкус на шоколада в устата си. Зачаках. След десетина-петнайсет минути стажантката зави иззад ъгъла с хартиен плик в ръка. Постоях, докато влезе и зачаках да се разменят. Казаха си нещо, когато подаде плика на Абигейл и тя веднага изчезна в стаята с табелката.

Тогава влязох в библиотеката и си взех якето.

И дим да ме няма, през пътя, нагоре по хълма, с бърза крачка, докато стигнах до моя апартамент. Преоблякох се и подкарах колата към „Рейстрик Роуд“. Каква по-добра възможност — Абигейл щеше да бъде в библиотеката до края на деня. Паркирах възможно най-близо до къщата, доколкото можах да се осмеля, макар опасността от изненада да беше нищожна. Нямахме съседска стража. Улицата беше една от главните в градчето, населена основно със студенти, които идваха и си отиваха и си гледаха собствените дела. Сърцето ми биеше силно. А когато приближих до вратата, почувствах страх. Вероятно този страх беше стоял в мен през цялото време, само че изтласкан в най-задната част на ума ми заради записията около триумфа и опитите ми за бягство. Сега обаче се беше надигнал отново. Страхувах се, естествено, да не би да съм взел грешен ключ. Да не би ключът от тази къща да не е бил скрит в раницата на Абигейл, а прибран в портмонето ѝ, което бях видял с очите си, когато тя беше дала на стажантката пари за сандвич. И сега разбрах, че съм бил прав. Пъхнах го в издадената ключалка и опитах да го завъртя, надявайки се да усетя как механизмът поддава.

Като че го бях пъхнал в камък.

15.

Събудих се на канапето вкъщи на развиделяване, стиснал в ръка кадифения ластик на Абигейл, с косми от тъмната ѝ вълниста коса, оплетени в тъканта. Унесох се пак, заспивах и се будех, като че в треска, а в ума ми се прескачаха образите на Абигейл и Шарп. В девет часа се насилих да стана. Избръснах се, изкъпах се и звъннах на Уенди, за да кажа, че днес няма да бъда в офиса.

А сега какво? Нямахме смисъл да вървя след Шарп до работата му и обратно. Едва ли щеше да последва друго, освен пак да се закотвя пред къщата на „Рейстрик Роуд“, изпълнен с едва съдържан копнеж и омраза. Поседях известно време сред кутиите и чекмеджетата в задната стая. Занемарил бях сортирането и картотекирането — работата, която доскоро толкова ме зареждаше и ми носеше такова удовлетворение. Захванах се да подреждам снимки и бележки. Свалях файлове от телефона, принтирах. Обичах да имам всичко на хартия, сортирано, реално, достъпно, класифицирано. Но сега не можех да се съсредоточа. Исках Абигейл да разбере какъв мъж се е намърдал в леглото ѝ. Не беше лектор в Кеймбридж, това беше сигурно. Оттук трябваше да започна. Сетих се за визитката, която жената в „Уорнинкс“ ми беше дала и след известно колебание се обадих в университета.

Секретарката, която ми вдигна, не знаеше нищо за д-р Шарп.

— Нека само да направя справка. — Чух я как се консултира с колеги, после се върна на телефона. — Имало е човек с името Дъглас Шарп преди две или три години, но не е бил преподавател, а курсист в следдипломната квалификация. — После замълча, сякаш проверяваше още нещо. — Възможно е да е водил някакъв курс.

— Имате ли адреса му?

— Само за момент.

Отново остави слушалката, но след минута се обади мъжки глас.

— Разбрах, че се интересувате от Дъглас Шарп. Мога ли да попитам за какво става въпрос?

— Да, разбира се, благодаря ви. Обажда се брат му. Опитвам се да го открия. За съжаление има здравословен проблем в семейството и трябва да го информирам.

— Разбирам. Но се опасявам, че той напусна колежа преди известно време. Наистина нямам представа къде може да се намира в момента.

— Но е учил при вас?

— Беше докторант. Как казахте, че се казвате?

— Шарп.

— Разбира се. Казахте, че сте братя?

— Не сме много близки. Не поддържаме връзка. Но майка ни е сериозно болна. Казахте, че е напуснал преди известно време.

— Мога да помоля ръководителя му да ви се обади.

— Много мило от ваша страна. Как е името му?

— *Нейното* име. Грийнинг. Професор Грийнинг.

— Както разбирате, много е спешно...

— Разбира се.

Дадох на мъжа фиктивен номер и после затворих.

Нещата бяха започнали да се размърдват. Изчаках един час и се обадих до портиерната, като помолих да ме свържат с кабинета на проф. Грийнинг.

— Предполагам, че тя също се опитва да се свърже с мен — казах. — Името ми е Шарп.

Човекът отсреща се поколеба.

— Дъглас Шарп?

— Аз съм брат му.

— Разбирам. Един момент, сър.

Имах късмет. Заета беше, но в момента беше в почивка.

— Опасявам се, че не мога да ви помогна. Брат ви не остави адрес, когато напусна. Съчувствам ви, разбира се, но както вероятно знаете, той си тръгна под подозрение и, бих добавила, набързо.

— И не е довършил докторантурата си?

— Всъщност не. Сам се досещате, дори и само ако сте чели новините във вестниците, че това беше изключително неуместен вариант. А ние имаме съответните правомощия. Той донесе на колежа достатъчно нежелана медийна публичност. Нека не задълбаваме повече.

— Но какво се е случило?

Тя замълча, а после въздъхна:

— Ако не знаете, то вече съм казала повече от нужното.

— Портиерът изглежда го познаваше.

— И още как.

— Ако правилно съм разбрал, било е преди две години?

— Преди повече от три. Наистина не мога да ви кажа нищо повече. Все пак, късмет в търсенето.

Все още не знаех какво точно търся, но поне имах подсказка къде да го търся и след по-малко от половин минута вече се бях логнал в онлайн архива на *Кеймбридж Нюз*. Търсенето на „Дъглас + Шарп“, не даде никакви резултати, но след пет минути името на колежа ми поднесе изобилие от информация, което си струваше чакането: „Скандал на преподавателска вечеря в Колежа заради секс авантюра на професор със студентка“.

Това „професор“ си беше бая изхвърляне, но явно така беше подадена информацията: накратко в историята ставаше въпрос за разгневен баща-мюсюлманин, който пристигнал чак от Глазгоу в късния следобед, заедно с двама също толкова гневни придружители, вероятно братя, настоявайки да говори с мъжа — англичанин с авторитетна позиция — от когото дъщеря му, негова студентка, била забременяла по време на първия си семестър в Кеймбридж. Не ставаше ясно дали виновникът — без посочено име и понижен до асистент според статията — е бил там в момента, за да се изправи пред обвинителите си. Ставаше ясно само, че се е разразил сериозен спор между дошлите мъже и портиера и неговия помощник, който бързо прераснал в сбиване, в което се включили голям брой представители на академичния състав, които пристигали по това време в официално облекло за тържествената вечеря. Тяхната намеса, която целяла да успокои нещата, разбираемо влошила ситуацията още повече, тъй като имало подозрение, че виновникът е сред присъстващите, макар да нямало реални доказателства, че въобще се намира в града. Летели юмруци, проляла се кръв, събрала се тълпа (неколцина свидетели бяха реагирали достатъчно бързо и бяха заснели с камерите на телефоните си как бялото лице на един от преподавателите кърви обилно, вероятно вследствие на разкъраван нос), извикана била полиция, извършени

били арести, повдигнато било обвинение, но под натиска на университетските власти, свалено.

Избликът на насилие бил мотивиран от унижителни подробности, известни на познатите на момичето, свидетелстващи за любовни сеанси по два пъти на ден между осемнайсетгодишното девойче и „над трийсетгодишния Дон Жуан“, който го бил срещнал и прелъстил на литературно четене в една от книжарниците в града. Мъжът, за когото се знаело, че е докторант по английска литература, завел момичето, абсолютна въздържателка, на вино бар. Веднъж двамата били забелязани в лодка по река Кам.

Имаше линкове към мнения за опасностите пред студентките в първи курс, за занижения контрол от страна на университетските власти при подбора на външни преподаватели, които имат досег с уязвимите младежи (независимо, че той въобще не беше преподавал на момичето) и за цялостното negliжиране от страна на „арогантните непредставителни елити“ на проблемите, породени от различия в етническата и класовата принадлежност на студентите. В един от последните линкове се споменаващо накратко, че мерзавецът е бил отстранен заради старо, но възобновено обвинение в „морална низост“ и отчислен като докторант. Съдбата на опетненото момиче не ставаше ясна.

Какво ли беше станало с нея? Дали е била осъдена на смърт от посрамените роднини заради опетнената фамилна чест? Дали бащата и братята все още издирваха Шарп? Хрумна ми, че ако знаех кои са, можеше да им дам следа. А може би бяха приели, че станалото е станало и толкоз. Момичето можеше в момента все още да се намира в Кеймбридж, отдавна направило аборт и щастливо продължаващо обучението си с пълна стипендия в някой по-престижен колеж, усилено подготвящо се за финалните си изпити, научило ценен житейски урок и продължило напред.

Не постъпваме ли всички ние така в крайна сметка?

16.

Имах домашни задачи, които бях изоставил: боклук за изхвърляне, ризи за пералнята, костюм за химическото чистене. Отидох с колата до „Феърли“ — неравномерно застроено кварталче в покрайнините на града, където понякога си вадох ключове. Жилищен комплекс с достъпни жилища, в който имаше голям супермаркет и поредица от местни магазинчета — вестникарница, аптека, книжарничка, магазинче за акваристика, фризьорски салон, закувалня, предлагаща пържено пилешко. Погрижих се за боклука и за прането и седнах в кафенето на супермаркета с кафе, сок и препечена филийка. Събитията от предния ден — голямото вълнение и пълното разочарование — сега бяха просто размити спомени. Всичко, с което можех да се похваля, беше трофейният ластик на Абигейл — спомен, който да притискам до бузата си като свята реликва.

Извадих телефона си и прегледах набързо видеото, на което бях заснел съдържанието на нейния телефон в библиотеката. Светлината беше слаба, но много от номерата в паметта се четяха. „Д“ за Дъглас, разбира се. „Домашен“ — стационарният телефон на „Рейстрик Роуд“, „Мама“, „Адвокат“, „Работа“. Разни лондонски номера, най-вече имена на момичета, вероятно приятелки. Снимките ѝ включваха серия кадри от някакво събитие, което изглеждаше като вечер с приятелки навън; две или три снимки на по-възрастна жена — майка ѝ, предположих аз — държаща старо мече-играчка; и една снимка на автора от четенето в „Уорнинкс“, на когото се беше възхитила. Имаше и две на Шарп: едната — на фона на дъска с меню, а другата, най-вероятно направена в дома на Абигейл, от което, разбира се, още повече ми се прииска да го убия — с мечето на скута. За мое разочарование нямаше нито една снимка на самата Абигейл.

Задържах на календара ѝ: имаше поредица от отметки, отбелязани основно с „Д“, едната беше от последния вторник, когато ги бях видял да тръгват нанякъде с неговата кола. Днес също беше вторник, но за днес нямаше отметки. После се показаха напомнящата

и той отново се появи — с днешна дата: „Д. Двата лебеда Иб 1:30“ — очевидно се отнасяше за „Двата лебеда“ В Ибидж, едно ресторантче на пет-шест мили извън града. Не бях ходил там, обаче и аз като всички бях виждал статията в неделния брой на вестника във връзка с обявяването му за тризвезден ресторант. Значи среща, която според мен не вещаеше нищо добро. Що за перверзно извънбрачно залитане, маскирано като любовна авантюра? Откога за секс се плащаше с любов? Търсеше ли Абигейл нещо повече от обикновена връзка с женен мъж (ако въобще знаеше, че е женен)? Преструваше ли се Шарп, за да я прикотка? Усетих как пламвам от възмущение срещу непохватните му опити да маскира користните си цели като нещо нежно и истинско.

Изкушението да ги видя двамата заедно беше силно, но струваше ли си риска? Напоследък се бях задържал твърде дълго в библиотеката. Никой не забелязва непознатите минувачи по улицата, но колко пъти вижда човек мяркащо се лице, преди то да му стане познато? Козовете ми бяха в анонимността. Веднъж загубиш ли я, няма връщане назад. Шарп беше избрал тази затънтена кръчмичка, за да намали шансовете някой да ги забележи. Ако Абигейл ме разпознаеше там, дори и като местен читател от библиотеката, твърде вероятно беше да ме разпознае и другаде в бъдеще. Не можех да бъда уверен също така, че Шарп няма да свърже лицето ми със спречкването ни на входа на общинския парк, ако неочаквано му се изпречех пред погледа. И какво щяха да си помислят тогава? Кой е този? Частен детектив?

А и какво имаше за разкриване? Че и двамата обичат костур?

Избих си идеята от главата, довърших си закуската и реших да отида до офиса. Можех да посвърша малко работа и довечера на свежа глава да се върна към случая с Шарп. Можех отново да разгледам онлайн залаганията му. Възможно беше да има и по-сериозни следи — нещо, което да не съм забелязал в кореспонденцията му — във връзка със скандала в Кеймбридж. Животът е пълен с надежда.

Катя беше поела командването в офиса. Очите ѝ светнаха, като влязох.

— А-ха — възкликна. — „О’Дийс“!

— Имаме успех?

— Така мисля. Питат за още четвърт, а ние искаме още десет имота. Мисля, че ще се съгласят. Между другото, ето ви тук още

няколко от техните анотации, когато имате минутка.

— Ей сега ще погледна — отвърнах. — Някакви други новини?

— Говорих с мистър Куксън, но той само се ядоса, когато предложихме да доведем купувачи, докато ги няма. Вие не ми ли казахте, че са съгласни?

— Съгласни? Може да съм казал сърдечни.

— Сърдечни — това пък защо? Всичко, което направиха, беше да ни дадат разрешение да си сложим табелата на пътя отпред и то след месеци разправии.

— Добре де — казах аз. — Поне е някакво начало.

— Колко начала имаме с тях дотук?

Отидох в задната стаичка и се заех с проекта на „О’Дийс“. Уенди направи чай и ми донесе пощата. Хубаво начало на хубав пролетен ден. Наистина щеше да е адски глупаво да отида в „Двата лебеда“. Към обяд обаче вече едва издържах.

— Излизам за малко — казах на Катя. — Мисля да поогледам комплекса на „О’Дийс“. Да видя как вървят нещата.

Тя вдигна поглед изненадана, но преди да може да каже каквото и да било, аз вече бях излязъл.

Двайсет минути по-късно спрях на паркинга на „Двата лебеда“. Отворено беше от скоро, но две от малките маси навън с изглед към реката, вече бяха окупирани от самотни пиячи, пушеци и четящи вестника. Вътре нямаше клиенти все още, само персоналът сновеше нагоре-надолу, лъскайки чаши и подреждайки масите. Минах през ресторанчето. Беше обнадяващо просторно — симпатично помещение с нисък таван с открити греди, преминаващо в широка слънчева тераса с изглед към реката и изход към градината. Управителката ме поздрави.

— Маса за обяд, сър? — попита.

— Мислех си — отвърнах аз. — Но някъде по-късничко, към един и петнайсет?

— Само да погледна какво имаме.

Последвах я до бара, където тя отвори папка с резервации и план на масите. Хвърлих поглед на списъка. Шарп нямаше, но пък имаше Дъглас. Трета маса. Последната в редицата, близо до мястото, където стояхме.

— Някакъв шанс за слънчева маса?

— А, опасявам се, че не. Те винаги първи свършват. Но мога да ви сложа до прозореца. Маса за двама, нали така?

— А, не, за съжаление — усмихнах се аз.

— Добре тогава, мистър...?

— Уилямс. Благодаря.

Върнах се в колата и набрах мобилния номер на Зоуи.

— Ало?

— Зоуи, аз съм.

— Мистър Хеминг, проблем ли има?

— Тъкмо обратното. Мислех си дали, ако не си заета, можеш да излезеш да се видим при парцела на „О’Дийс“. Интересно ми е какво е твоето мнение.

— Ами не, не съм. Заета, де. Мога, разбира се, само че колата ми е на сервиз.

— Помоли Уенди да ти извика такси.

Тя замълча.

— Ами Катя?

— Не се притеснявай за това. Тъкмо се чудех как да ти покажа такъв имот отвътре. Малко да ти вдигна квалификацията. Не си длъжна да го споменаваш пред Катя.

— Да ми вдигнеш квалификацията? — изчурулика тя. — Не съм сигурна, че разбирам какво имаш предвид.

Когато пристигнах при парцела, Зоуи вече чакаше с нетърпеливата си усмивка. Не се задържахме дълго. Изненадахме мениджъра по продажбите, който се посъветва с началниците си и после ни поведе на кратък оглед. Къщата мостра не беше напълно завършена, но все пак придобихме представа за плана и концепцията. Аз кимах и задавах въпроси, на които вече знаех отговорите. Зоуи последва примера ми и се постара да изглежда също така впечатлена и ентузиазизирана, но не говори много. Честно казано, нямаше много за казване. Един-два пъти я забелязах да ме гледа с любопитство. Истина беше, че почти не бяхме оставали насаме заедно — като изключим обичайните отскачания с колата за срещи с клиенти — откакто „романтичният“ ни период стигна до мъчителен край преди две или повече години. Тя определено се развълнува, когато ѝ предложих да отидем на обяд след огледа.

— Става все по- и по-интригуващо.

Гласът ѝ беше приглушен.

— Съвсем не — отвърнах аз. — Просто обяд. В този прекрасен пролетен ден.

С оглед на миналото ни това едва ли беше най-добрата идея, но всъщност аз се нуждаех от прикрытие. Самотен обяд в ресторант просто няма как да не направи впечатление. Двойките предизвикват далеч по-слаб интерес. Не беше много честно, знам, но пък можеше да бъде ефективно.

Когато спряхме на паркинга на „Двата лебеда“, очите ѝ се разшириха при гледката на сламения покрив и живописната местност.

— Божке, колко хубаво — рече. — Даваме го нашироко, а?

— За „Хемингс“ само най-доброто — пошегувах се аз.

Защото и двамата знаехме как се обядва в „Хемингс“ — с по някой сандвич, изгълтан набързо на бюрото. Винаги съм настоявал, че бизнес обедите са неперспективни и изяждат твърде голяма част от деня.

— Да не би да имаш рожден ден? — попита тя.

Аз се усмихнах. В офиса веднъж ме беше попитала кога е рожденият ми ден и аз бях сменил темата, отказвайки да дам отговор. Направил го бях да изглежда небрежно, но за мен това беше въпрос на принцип. После обаче тя се беше вторачила в тази „странност“, както го беше приела, и току се връщаше към нея и ме караше да се чудя какви шеги да измислям. Изглежда ѝ харесваше да ме нарича „мистър Хеминг“, сякаш — имайки предвид краткия ни епизод на близост — двамата сега играехме някаква тайна игра на думи. Като цяло нямах против. Палавостта ѝ от време на време беше като изкушаващо лакомство, оживяващо атмосферата в офиса в противовес на Катя, която идваше от Литва и не намираще нищо забавно в официалностите. За останалите не беше проблем — Джош беше достатъчно млад и достатъчно изпълнителен, а Уенди достатъчно възрастна, за да помни кога към шефовете са се обръщали с „мистър“.

Сега ресторантът беше пълен. Зоуи отиде до дамската тоалетна, а аз се насочих към управителката, за да кажа, че все пак обядът ще бъде за двама.

— Няма проблем. А освен това имаме една отменена резервация, така че ще мога да ви настаня на слънчевата тераса, ако все още предпочитате.

Зоуи се върна, дойде и сервитьорката. Настоях Зоуи да бъде с лице към реката.

— Колко съобразително, мистър Хеминг.

Сервитьорката чакаше да поръчаме нещо за пиене.

— За мен само тоник — казах аз. — Най-добре да ми е бистра главата.

— О — вметна Зоуи.

— Твой ред е — подканих я аз.

— Така ли? — примига тя. — Тогава може би голяма чаша „Риоха“.

Усмихна се, сякаш от само себе си се разбираше, че се опитвам да я напия, което всъщност не беше особено трудна задача. Виждах Зоуи пияна неведнъж и бях наясно с ефекта на виното върху нея — в единия момент страшно екзалтирана, в следващия — безутешно тъжна, особено когато съвсем правилно беше започнала да усеща липсата на ентузиазъм от моя страна.

— Как ти изглеждам? — беше ме попитала веднъж по време на една от романтичните ни вечери на свещи навън, със закачлив поглед и с подпряна на дланта брадичка.

— Ето така — казал бях аз, ококорвайки широко очи.

Неведнъж вечерите навън със Зоуи бяха завършвали със сълзи. Колкото и тактичен да се опитвах да бъда, дори най-безобидната забележка можеше да я изведе от равновесие.

Околните маси вече се пълнеха. Зоуи разстла салфетката върху скута си, отметна коса назад и въздъхна доволно.

— Всъщност оттук мога да видя лебедите — рече.

Наясно бях, естествено, че можеше да придобие погрешно впечатление, но вече беше твърде късно да се безпокоя за това. Сега важното беше, че седеше между мен и трета маса. И ако изглеждахме като двойка влюбени, щастливи да бъдат заедно, толкова по-добре. Побъбрихме за напредъка на Джош с уебсайта, докато дойдоха питиетата, а после задържахме сервитьорката, докато тя реши какво ще яде. Аз избрах първото ястие от менюто и вече хвърлях нервни погледи към вратата. Зоуи, видимо доволна, че може да се възползва от случая, беше по-бавна в избора си и все още продължаваше да се колебае, когато Шарп и Абигейл се появиха и минаха през заведението, опъвайки нервите ми докрай, докато се настаняваха на тяхната маса.

Абигейл цялата сияеше, престорено скромна. Шарп я настани на нейния стол с ръка почти върху задника ѝ. Усетих, че ми призлява.

— Вие какво ще кажете, мистър Хеминг — лангустини или супа?

Буквите от менюто заиграха пред очите ми. Така и не си спомням какво избрахме — нито аз, нито Зоуи най-накрая, нито за какво намерихме да си говорим, докато дойде поръчката, но някак си на масата се появи хляб и маслини, последвани от някаква риба и ядохме, и дърдорихме за проекта на „О’Дийс“ — за това какво мисли Зоуи за цените на къщичките, как можем да притиснем „О’Дийс“ по-нататък, за да издействаме по-ниска комисионна. Погледът ми шареше между устата на Зоуи — ту говореща, ту дъвчеща — и трета маса, където бяха сервирани разядки и гарафа с вино.

Прииска ми се да бях рискувал и да бях опитал с маса, която беше по-близо до тяхната. Почувствах отчаяна нужда да мога да усетя атмосферата, настроението в бърбенето им. Колкото повече гледах, толкова повече копнеех за това. Сега Шарп се беше протегнал към нея. С мазна любезност. А тя се усмихваше с поглед, сведен надолу, като че живо заинтригувана от салатата пред себе си.

Зад тях дървена рамка разделяше помещението на две. Можех ли да се помотая там за няколко минути, без да се сблъскам с персонала? Вероятно по-късно щеше да се отвори възможност.

Ние ядохме. Те ядоха. Осъзнах, че е било грешка. Искаше ми се да не бях идвал. Имах чувството, че се давя в превзетата, дрънчаща глъчка на това място.

Зоуи, вече на втора чаша „Риоха“, беше зяпнала към мен през масата със заплашителна нежност.

— Помниш ли онова красиво бистро, където ходихме веднъж? Онова, малкото френско ресторантче в Констабъл кънтри? На връщане спряхме колата на моста и гледахме как лодките се полюшват под лунната светлина, а фенерите им се отразяваха във вълничките във водата? Как се чуваше музика и ухаеше на барбекю.

Усмихнах се, но не намерих какво да отговоря, защото аз пък си спомнях как се натискахме разпалено на предната седалка в малката ми кола със Зоуи — опряла глава на рамото ми, с мириса на шампоана ѝ. Спомнях си как трябваше да смъкна прозореца. Колко романтични ѝ се бяха видели лодките, с малките си червени перденца, осветени уютно отвътре. Колко гладко беше преминала към темата за семейните

ваканции в Норфък с по-малката ѝ сестра, която в момента била омъжена и наскоро била дарила родителите им с прекрасна внучка и колко сладка и миличка била тя. „Не мога да повярвам колко внезапно станах леля — казала беше Зоуи, смеейки се. — Аз съм старата мома в семейството!“ „Поздравления“ — отвърнал бях аз неволно.

През спомените на Зоуи мислите ми се върнаха към мъчителното ми бдение на улицата пред дома на Абигейл, със светлината, струяща от *нейната* стая. Обичах да си представям, че съм там, на мястото, което можех да виждам само откъм улицата — нейното червено перде е единствената преграда помежду ни, бузата ми се трие в сатенения плат, докато слушам как тя си ляга в своето бяло пухено легло...

Зоуи млъкна.

— Често си мисля за онази вечер — каза.

В другия край противният Шарп поднасяше на Абигейл лъжичка с нещо вкусно. Дори и от това разстояние можех да видя фалшивото му, нахилено, свръхзагрижено изражение и подозрително бялата му усмивка, докато наливаше още вино на Абигейл, докосвайки ръката ѝ от време на време и гледайки я изпитателно в лицето. Може би имаше и друго обяснение за тази ситуация. От време на време тъга и колебание помрачаваха изражението на Абигейл. Може би късаха! Трудно ми беше да разбере утешаваше ли я Шарп, или я убеждаваше. Вероятно и от двете по малко.

— Кого *гледаш* толкова? — каза Зоуи най-неочаквано.

— Извинявай, бях се отнесъл. Какво каза?

Тя поклати глава.

— Нищо. Наистина няма значение. Защо да има? Трябва да отида до тоалетната.

Ядосана ли ми беше? Остави салфетката си върху чинията и се отдалечи между масите. Сега видях обаче, че и Абигейл беше изчезнала, оставяйки Шарп сам на масата. Опитах се да разгадая ъгловататото му лице, което се беше отпуснало в изражение на неутрална бдителност, уж зад кулисите, но вече в готовност за следващото действие. Огледа се наоколо. Аз наведох глава.

Зоуи я нямаше от цяла вечност. Сервитьорката дойде да отсервира и донесе меню с десерти. Дали ще поръчам? Може би само кафе.

Но преди да си тръгне с моята поръчка, Зоуи се върна, с влажни очи и подсмърчаща. Не седна.

— Аз ще тръгвам всъщност. Съжалявам и мерси за обяда. Просто не съм...

— Но какво има?

Очевидно я бях разстроил.

— Нищо, просто не се чувствам много добре. Пък и трябва да се връщам в офиса. Имам тонове работа.

— Да не би да е от еленското месо или...

— Не, добре съм. Просто...

— Ама как ще...

— Няма значение.

Отхвърли загрижеността ми и тръгна към задния изход, откъдето се излизаше на паркинга.

Сега видях, че Абигейл и Шарп също се готвеха да си тръгват и опитах да привлека вниманието на сервитьорката, която очевидно ме забеляза, но два пъти ме подмина. Изтекоха няколко минути, преди да успея да откажа кафетата и да получа сметката. Платих в брой и избързах към изхода. Наложих се да спра заради една двойка, която влизаше, и излязох тъкмо навреме, за да видя как Зоуи си тръгва с такси. Абигейл и Шарп обаче не се виждаха никъде. Запаших колата и подкарах по главния път. Не можеше да са стигнали твърде далеч и въпреки това нямаше и следа от тях на почти празното шосе. Видях таксито на Зоуи да свива в една бензиностанция и ускорих покрай тях. Точно когато си мислех, че съм ги загубил, зад един завой зърнах колата на Шарп на известно разстояние напред, задържана от голяма група велосипедисти. Запаших дистанция. След малко той успя да направи маневра, малко рискована, и аз изостанах. Той дръпна напред, но вместо да поеме по пътя към града, зави наляво. Стигнах до завоя и ги последвах, но се оказа, че пак съм ги изгубил. Тесният път криволичеше между шубраци и поляни. Може пък да знаеше някой пряк маршрут. Слязох от колата, но докдето поглед стигаше надолу по завоите накъм долината, от тях нямаше и следа. Като че ли бяха изчезнали. И тогава, когато минавах покрай една горичка от дясната ми страна, видях нещо бяло да проблясва между дърветата и храсталациите.

Намалих и спрях на една чакълеста чупка надолу по пътчето, а после предпазливо се върнах пеша до мястото. Между дърветата имаше просека, едва забележима от надвиснали клони и гъсталак. Сигурно се използваше — макар и рядко — от горските. Пропълзях навътре, сравнително добре замаскиран, благодарение на кафяво-зеления си костюм от туид. Просеката не стигаше много навътре и затова, приклякайки в зелената сянка, веднага ги забелязах през гъстите клони и трънестите храсти — хромираното огледало, извивката на халогенните фарове, блещукащи като скъпоценни камъни, загадъчните затъмнени стъкла. Не посмях да се приближа повече. Просто чаках и наблюдавах, докато купето на колата започна едва забележимо да се поклаща и по-нататък не можах да гледам.

17.

Да кажем, че съм на десет. Баща ми е в офиса, тъй че няма как да е уикенд. Най-вероятно е през ваканцията. Леля Лилиан е застанала до Остин под моя прозорец и вика на братовчедка ми Изобел да побърза. Не знам къде отиват — прекалено рано е за урок по танци, а урокът по пиано е в събота — но леля Лилиан ми е казала, че няма да се бавят много. Разрешават ми да ходя сам в парка. Наблизо е, само че още не съм решил дали да ходя, или не. Най-страшната част са каменните стъпала, които се вият през половината път надолу, така че не може да се види какви по-големи момчета или зли кучета може да идват или да чакат в долния край. Отстрани се издига градина с вечнозелени храсти като тъмна джунгла. Отгатък е огромният слънчев квадрат на зеленото боулинг игрище, там е по-сигурно, при дядовците, които играят в неделя. Но днес не е неделя. Усещам тишината в горния край на стъпалата и решавам да не продължавам нататък.

Вкъщи от моя прозорец гледам надолу към къщата на семейство Дамато. Мисис Дамато шета нещо на горния етаж. Прозорецът на спалнята е отворен, входната врата под него също е откритата, както винаги в горещи дни. Чувам музика. Семейство Дамато, както ми е казвала леля, са италианци. В предния двор си играе малкият Антъни. Кой е това с него? Не мога да видя от живия плет, но имат играчки при себе си.

Предполагам, че този ден имаше предвид леля Лилиан, когато казваше по своя особено драматичен начин „Ти знаеш какво си направил“.

Промъквам се в кухнята на мисис Дамато. Днес няма изстиващи кейкчета, но пък за сметка на това има огромна кутия с бисквити. Разсеял се от играта, Антъни ме гледа с учудена усмивка на мургавото

си личице как влизам и излизам. Приятелката му има бялоруса косица, бели чорапки, нови бели кожени сандалки. Името ѝ е Анджела. Гушка здраво едно малко плюшено зайче и гледа нагоре към Антъни, докато той гледа към мен. Аз имам вкусни кокосови бисквити и за двамата. Слънчевият ден е идеален за приключения. Улицата е пуста. Казвам им да се хванат за ръце, докато вървим. В горния край на каменните стъпала усещам мириса на трева, чувам далечен мотор на косачка. Заобикаляме празното боулинг игрище, перфектен забранен квадрат, ограден с бели камъни. На тенис корта също няма никой, по натрошените краища на асфалтовата му покривка са избили бурени. На отдалеченото футболно игрище момчета ритат футбол, чуват се виковете им; а отатък, в долчинката, са щръкналите А-та на люлките и пързалките, твърде далече, за да различим дали има движение там.

Не отиваме на люлките. Аз им казвам, че имам една малка къщичка, можем да си играем там. Докато вървим, те развълнувано бърборят един през друг и даже ми казват по нещо за себе си.

— Аз си имам зайче — казва Анджела.

— Може ли да прием чай в твойта къщичка? — пита ме Антъни.

— Почакайте и ще видите — отговарям аз.

* * *

Истината е, че леля ми узна малко от това, което бях направил. Предположенията ѝ бяха достатъчни, за да я ужасят, да подхранят въображението ѝ, страха ѝ от това какво мога да направя някой ден.

18.

Нещата започнаха да се поразмърдват. Видях кучето на Шарп още веднъж, в петък, докато се връщах пеша към града, след като бях ходил на среща с клиент. Не знам защо реших да избира този маршрут, който ме изведе до „Бозел Авеню“, и то беше там — Барни, порода Джак Ръсел, сладко като анимационен герой и гледащо ме от една избледняваща обява, закачена на стълба на една улична лампа. „ИЗГУБЕНО“ — гласеше обявата. „НАГРАДА“. Името и телефонният номер на Шарп бяха изписани с маркер отдолу. По-нататък видях и втора обява, и трета, водещи погледа ми към пътеката горе на хълма, която започваше от „Бозел“ и стигаше до викторианското гробище, скрито зад желязна ограда и сенчести дървета. Дори и сложени в найлон, обявите бяха повредени и разкиснати от дъждовното време. Ясно беше, че висят там от седмици. Ръката ми автоматично се пресегна и взе една — движение, което остана незабелязано, поради оттренираното, всеядно събирачество, което беше станало част от живота и удоволствията ми от детските ми години насам. Малко цвят в мъглявата фъртуна от случки, свързани с Шари. Колко лесно се бях подвел. Помислих си за Абигейл — най-желаната награда от всички — и усетих, че съм започнал да губя фокус, позволявайки това, което изпитвах към нея, да се затлачи в тривиалностите около Шарп. Почувствах нужда от пречистване и всичките ми сетива изтръпнаха при мисълта за Абигейл. Тя беше мъничка светлинка, пулсираща вътре в сгромолясващата се купчина от случки — постоянна, но все така далечна.

В офиса Зоуи работеше усърдно на бюрото си. Почти не ми беше проговорила след общия ни обяд, а когато преди две сутрини я видях да минава покрай входа на общинския парк на около двасет метра пред мен, забърза крачка, сякаш имаше очи на гърба. Опитваше се да демонстрира добро настроение, когато беше на работа, но някак си не ѝ се получаваше. Сетих се за държанието ѝ непосредствено след като бяхме скъсали навремето — същата мрачна педантичност, същата

престорена веселост в приказките и поведението. Нямах какво да ѝ кажа, поне нищо от това, което би искала да чуе.

Уенди довтаса с новината, че се е намерил наемател за апартамента на „Дамато“.

— Да се надяваме, че е по-надежден — или по-надеждна — от последния.

— Надежден — поясни Уенди. — Казва се... Марио? Някакво чуждо име. Договорът е в папката, три месеца в аванс, а ключовете са на моята закачалка, ако дойде, докато ме няма. След малко излизам в обедна почивка.

Изчаках, докато излезе, после взех ключа — с надпис „Марино“ — от кукичката и се отправих към блока до реката. Рядко слизах дотам. Цялата онази история сега ми се виждаше като от друга ера. Купил бях един етаж от сградата съгласно първоначалното споразумение — или по-скоро „Дамато Асошиейтс“ го бяха купили, но впоследствие, след като компанията собственик затъна в някакви проблеми, получих пълната собственост върху цялата сграда. Все още отдавам средния етаж под наем на несемейни работещи или на двойки. Въпросният апартамент — просторен, с изглед към гърба на боулинг игрището и киното — беше светъл и анонимен и миришеше на препарати за почистване. Мебелите — каквито в момента липсваха — бяха оставили следи върху килима. Застанах до прозореца. Още един чудесен ден. От другата страна хората бяха насядали и се хранеха на масички за кафе, които персоналът на боулинга беше изнесъл на терасата. Чудесен апартамент беше. Какво ме беше довело тук под този измислен псевдоним? Лесно можех да го дам под наем отново. Може би чувствах нужда от сигурно убежище срещу нахалния поглед на Зоуи. Както стоях там, се сетих за Марино и за времето, когато гледах през неговия прозорец. Къде ли беше сега? Какво ли беше станало със страхотното му кожено яке с ресни?

Вероятно си мислите, че миналото постоянно ме преследва. Точно обратното. Аз черпя сили от близостта и дълбините му. Всички уроци, които съм научил, са там. Както някога бях взел името на мисис Лакхам за моя апартамент, сега взимах името на Марино за този и, разбира се, това на Дамато — за анонимната си фирма. Не че е важно, но не мога да не мисля за тях от време на време. За това как оставяме своя отпечатък върху живота на познати и случайно срещнати хора.

Будил съм се от сънища за мистър Стамп, в които напразно търся топката му от гумени ластици, или от такива, в които не мога да намеря ново странично огледало за поиздрасканата, но иначе добре поддържана, черешово червена кола на мисис Уейд. Интересува ме не толкова какво си спомням аз, а как са ме запомнили другите, дори и като невидимо присъствие.

Телефонът ми иззвъня. Стреснах се да не би да са ме изловили, че съм тук, но беше Уенди, която се обаждаше за една уговорена цена.

— Сега пък какво? Катя няма ли я там?

— Не, днес е свободният ѝ следобед.

— А Зоуи?

— Каза, че ще дойде, но в момента е много заета.

— Спешно ли е?

— С такова впечатление останах. Дамата иска да продава. Всъщност сега е на работа и аз ѝ казах, че ние ще ѝ се обадим. Искане да знае дали можем да отидем довечера в седем.

И ми каза адреса.

За момент думите ми излязоха от главата. Стори ми се абсурдно, някаква шега. После обаче си спомних рекламката, която бях оставил на черджето пред входа.

— Сигурна ли си, че това е адресът?

— Да, защо да не съм? Това е, да, №4. Името е мисис Шарп — Ш-А-Р-П. Сигурна съм, естествено. И преди ние сме продавали къщата. Имаме я в регистъра.

— Добре. Чудесно. Прекрасно. Кажи ѝ, че ще бъде там.

Усмихнах се. Почувствах, че внезапно нещо се беше разместило и че светът и всичките възможности, които предлагаше, сега се бяха задвижили с пълна сила. Заключих апартамента. Изведнъж ме обзе желание да повървя. Какво се беше случило, по дяволите?

Вървах повече от час — покрай реката, нагоре по околоръстния път и обратно към града. Колелото на Абигейл беше паркирано на стоянката за велосипеди пред библиотеката и когато минах оттам, можах да я видя, седнала сред група деца, с книга, отворена на скута ѝ. Беше като някакъв знак. Нещата се променяха и скоро щях да мога да бъда близо до нея. Мечти, бихте казали вие. Но кой е казал, че не мога да сбъдвам мечти? Не съм ли прекарал целия си живот дотук в правене именно на това?

Пристигнах десет минути по-рано и паркирах под кестена нагоре по улицата. Отвън беше бледосинята кола на мисис Шарп, а зад нея — комбито на „Уърд и Хюм“ — една от конкурентите ни агенции. Ранно пиле рано пее. Сигурно се бяха обадили и другаде, но това не ме притесняваше. Кой друг би искал да намали комисионната до нула (или даже да купи проклетата къща лично, както бях направил аз навремето), за да разкара нежелани клиенти от града? „Хемингс“ нямаше да е там, където е днес, ако не се съревноваваше с конкуренцията.

Беше мека петъчна вечер. Свалих прозореца. Почти моментално тишината на улицата беше нарушена от силен говор — викове на мъж и крещене на жена в отговор. Не различавах отделни думи, но внезапно вратата на къщата се отвори и се затръшна, а отвътре излезе колегата-брокер — с папка в ръка — неочаквано бързо, почти заднешком. Разпознах го — един от младите служители на „Уърд и Хюм“. Пътищата ни се бяха пресичали веднъж или два пъти в процес на работа. Той се покашля, пооправи вратовръзката си и се огледа нагоре и надолу по улицата, докато възвърне самообладанието си. Донякъде очаквах съседите да се покажат, любопитни да разберат за какво е цялата тупурдия, но освен чуруликането на птиците, друго не се чуваше.

Агентът влезе в колата си и потегли. После обаче спря успоредно на моята кола и подаде глава през прозореца с усмивка.

— На ваше място не бих си правил труда — каза, посочвайки с палец към къщата. — Семейни разправии. Явно стопанката продава зад гърба на съпруга. За лош късмет обаче той взе, че се появи неочаквано. Не изглеждаше да е много доволен. — Той погледна отново към къщата. — Според мене, докато си приказваме, вътре става още по-напечено.

Отвърнах му с отегчена усмивка, наподобяваща неговата.

— Може и да сте прав.

— Не си давайте зор.

Изчаках да се отдалечи, после слязох от колата и се приближих към къщата, чудейки се дали нещо все още може да се спаси от ситуацията. Но дори от портата можех да ги чуя как крещят с цяло

гърло. Помислих си да натисна звънеца, но си представих, че Шарп едва ли ще се зарадва да види още един брокер на вратата.

От друга страна мисис Шарп ме очакваше. А и аз имах нужда да съм в час. Проверих в регистъра за стационарния им номер и го набрах. Никой не вдигна. Когато се включи секретарят, оставих съобщение за мисис Шарп, като казах, че съм бил възпрепятстван, но бих могъл да намина утре сутринта между десет и единайсет, ако е удобно. Едва ли щеше да бъде удобно, но предположих, че мисис Шарп най-малкото щеше се обади до офиса, за да предоговорим часа.

Върнах се вкъщи. След час проверих гласовата поща в офиса. Нямах оставени съобщения. Изчаках до полунощ и пак опитах. Пак нищо. Сега като се замисли човек, ще кажете вие, това е бил моментът, в който е трябвало да забравя Шарп веднъж завинаги. Но аз вече не можех да го направя, както мечката не може да забрави малкото си или както прелетната птица не може да забрави своя неизбежен полет над земи и океани. Подвластен съм на природата, понякога дотолкова, че не мога да различа желанията от потребностите.

19.

На другата сутрин отидох направо в офиса. Решил бях да говоря с Уенди за семейство Шарп, но размислих и не подхванах въпроса. Мислех за мисис Шарп. Притеснявах ли се за нея? Може би малко. Безпокоях се как са се разбили нещата.

Грабнах куфарчето си и тръгнах пеш към „Бозел Авеню“. Бледосинята кола все още беше там, но джипът на Шарп го нямаше. Поколебах се, после отидох до предната врата и натиснах звънеца. Изчаках и опитах отново. В къщата беше тихо. Не мога да обясня защо ключът беше в джоба ми. Надявах се да заваря мисис Шарп у тях и въпреки това се бях приготвил да ги няма. Нямах представа, разбира се, къде може да са и двамата — Възможно беше да са изгладили нещата и да са отишли до супермаркета например. Където и да бяха, имайки предвид решимостта на мисис Шарп да продаде къщата и на съпруга ѝ — да я спре, не можех да приема, че поне единият от тях няма да бъде наоколо. Да рискувам да вляза в дома им щеше да е глупаво. И все пак продължавах да стоя там, а ключът вече беше в ръката ми.

Пъхнах го в ключалката, завъртях половин оборот, после внимателно отворих вратата. Оставих я да се затвори зад мен и натиснах секретата за заключване. Когато пристъпих вътре, нещо изхрущя под крака ми и след като очите ми свикнаха със слабата светлина, видях, че ламинатът в коридора е посипан с парчета стъкло и порцелан. На най-долното стъпало се търкаляше дръжка от ваза. Отидох до кухнята и през откренатата врата видях обърнат на обратно стол. Щорите бяха спуснати и лампата беше включена. Тук имаше още натрошени стъкла. По плочките на пода се виждаше размазана кръв. Приклеках и я пипнах. Засъхнала беше. По плота имаше още кръв и диря от кървави капки, водеща към мокрото помещение. Странното беше, че дори и сега не предположих най-лошото. „Най-вероятно лоша порезна рана на ръката“, помислих си аз, „от счупените стъкла.“ Вратата беше леко притворена. Побутнах я и тя

се отвори. Видях дъска за гладене с паднала до нея купчина сгънато пране, една от кърпите беше омазана с потъмняла кръв. Един от крановете капеше в бяла правоъгълна мивка, и тя оцапана в червено. Сега усетих хладния въздух, който идваше от откренатата врата към гаража. Отворих я и включих лампата.

Глупаво, знам, но всичко, което видях в гаража, просто крещеше, че е станало убийство — зъбците на висящия градински трион, стиковите за голф, проблясващата лопата, подпряна на стената. Имаше ли лопата последния път въобще? Пристъпих по-близо, видях земя по ръба ѝ.

Ами ако Шарп е... Ако е...

Лудост беше, да, но трябваше да погледна в двора. Кой не би се опитал? Спомних си, че отвън гаражът беше затворен с метална врата, но най-вероятно сега тя беше заключена. По-възможно беше да се излезе през френските прозорци. Върнах се до коридора. На масичка при входната врата, до телефона, имаше два пръстена — нейните: единият с диамант, другият — златна брачна халка, и двата оплескани с кръв.

Признавам си, разтреперих се. Трябваше да запазя спокойствие, да остана на фокус. Къщата беше празна; вратата беше заключена. Можех да го направя. Отидох до френските прозорци в дневната и погледнах навън. Дворът беше обрасъл, както винаги. Невъзможно беше да се види нещо отвъд пояса от спаружени стръкове вълчи боб^[1] в далечния край, където земята беше надигната. Трябваше ми видимост към градината. Но не ставаше през страничната врата. Дори и да беше оставена отключена, тя се виждаше откъм улицата. Каквото и да се беше случило на това място, по-добре беше да не ме забелязват тук. Трябваше ми удобна позиция. Промъкнах се обратно в коридора и се качих до стълбищната площадка на втория етаж. Там беше кабинетът на Шарп. Уверих се, че не се виждам отвън и погледнах пред прозореца. Трябваше да има нещо... Извадих театралния си бинокъл и го насочих към задната част на двора. Ясно се различаваше прясно обърната пръст на едно място, въпреки премрежените клони и гъстия листак. Възможно беше да е край на някоя зеленчукова леха, макар че Шарп очевидно не бяха запалени по градинарството, а и защо не бяха се постарали поне да разчистят околните бурени и къпинаци? Задържах погледа си върху мястото за известно време.

Да не би? Възможно ли беше?

Трябваше да изляза, но първо исках да надникна в спалнята на Шарп. Вратата беше широко разтворена. Завесите бяха все още спуснати и лампата светеше, откроявайки снежнобялата завивка върху легло с кралски размери, спретнато оправено и мержелеещо се в стаята като ектоплазма. Чекмеджетата бяха издърпани навън и изпразнени. Вратата на гардероба зееше разтворена. Първо ми хрумна, че Шарп си е стегнал куфарите и се е изнесъл. Но като се замислих... можеше да е опаковал дрехите на жена си и да е направил да изглежда така, че не той, а тя се е изнесла — че го е напуснала след скандала. Оставаше да съчини после някоя история за таен богат любовник, някой магнат например, с който тя се е запознала служебно и който я е откъмнал в любовното си гнездо в някой далечен град в чужбина или на някой тропически остров.

Какво се очакваше да направя? Можех — длъжен бях даже — да съобщя в полицията — анонимно, разбира се, от автомата на гарата. Щяха да решат, че съм някой пладнешки крадец, дошъл от гетата на Северен Лондон, който е налетял на кървави улики на престъпление. Полицията щеше да намери Джудит Шарп в плиткия ѝ гроб без годежен пръстен и без брачна халка и щеше да арестува Шарп на „Хийтроу“ или на някой ферибот терминал из Европа. Бездействието ми, само колебанието ми дори, биха осигурили на Шарп нужното му време, за да инсценира по-легитимна смърт за жена си — кълбовидна мълния, ударила злощастната ѝ кола на някоя далечна отбивка по пътя или в подножието на високите скали в Съфък — преди да придобие собственост върху къщата като неин законен съпруг. „Да, имахме скандал“, щеше да каже на полицията; показанията на агента от „Уърд и Хюм“, когото беше изхвърлил, също щяха да го потвърдят. Казал е на Джудит, че иска развод и тя е излязла с колата през нощта и не се е върнала. Да, разбира се, изглеждала е като обезумяла. Способна ли е била да посегне на живота си? Представих си как Шарп кима унило, забелязвайки погледа на състрадателния млад полицай, който неволно проследява извивката на бедрата ѝ, и добавя, че всъщност съпругата му в последно време често е страдала от депресия.

После се замислих как ли Абигейл се вписваше във всичко това. Вероятно на Шарп не му беше за първи път. Не че непременно трябваше да е убил родителите си, но със сигурност беше използвал

всяка поредна връзка — все по-уверен финансово от преди — като стъпало към следващата. Този път беше сгрешил.

Чух кола отвън. Приближих се внимателно до прозореца и отместих пердето дотолкова, че да мога да видя алеята. Никакво раздвижване. Излязох от стаята и тихо слязох по стълбите, отключих секретната брава и отворих входната врата. Навън беше чисто. Оставих вратата да се затвори след мен и чух щракването на бравата. Бях стигнал до портата, почти на улицата вече, когато се сетих за куфарчето си. Останало беше на бюрото на Шарп. Дори и сега запазих спокойствие. Даже не се и поколебах. Просто се върнах обратно и влязох отново. Този път не продължих опипом, а взех стълбите на бегом с няколко скока. Когато стигнах догоре, замръзнах. Точно пред мен — в кабинета на Шарп — стоеше самият Шарп с лице към прозореца. И разглеждаше съдържанието на моето куфарче. Не можех да помръдна. Логично беше да се е обърнал при думкането ми по стълбите, но той продължаваше да стои с гръб, приведен над куфарчето, а кокалестата му фигура сякаш изпълваше цялата стаичка. Облечен беше като за тичане — с анцуг и маратонки — и в този момент чух приглушена музика. В ушите си имаше бели слушалки.

Не съм сигурен какво точно се беше случило. Вероятно беше забелязал отражението ми в лампата или пък музиката беше спряла, когато най-горното стъпало беше изскърцало под тежестта ми. Знам само, че в мига, в който той се обърна, аз вече се бях хвърлил отгоре му с цялата си сила и настървеност, прорязвайки тишината в къщата с внезапен, почти комичен, крясък. Бързо загубих преднина. Той беше по-висок и по-силен и ме стисна в абсурдна хватка, но аз успях да го изблъскам назад, като вкарах в действие странни балетно-отбранителни движения, при което и двамата се бутнахме в бюрото, а около нас се разлетяха листа, книги и документи. Усетих вкус на кръв; ако имаше място, той със сигурност щеше да ме събори на пода, но вместо това тилът ми издрънча в етажерката с книги. Причерня ми, опитах се да го изблъскам, но той пак ме запрата върху бюрото. Тогава видях да проблясва нещо познато и ръката ми, запомнила хладното тежко стъкло на зеленото преспание, се протегна и го сграбчи. Само че не можах да го удържа, защото той изви китката ми и то падна с трясък и трмаво се търкулна по дървения под. Направих опит да го ритна с коляно в слабините, но той отново ме отблъсна и ме удари два пъти в

стомаха. Изкара ми въздуха, но аз продължих да го стискам с две ръце, както правят боксьорите, когато се изморят или печелят време, или усещат, че губят. Дали тогава загуби равновесие? Залитна назад, като ме повлече със себе си към стълбищната площадка и после се подхлъзна — краката му рязко се подкосиха. Сега стоварих цялата си тежест върху него и той полетя заднешком, удряйки главата си в гредата на парапета с успокоително потреперване. Усетих как охлаби хватката си и се строполи надолу по стълбите.

Къщата потъна в пълна тишина, нарушавана само от моето тежко дишане, и тогава го чух отново — пулсирането от слушалките на Шарп, сега разместени, е едното от двете тънки кабелчета — праметнато върху бузата му, докато той продължаваше да лежи все така неподвижно в долния край на стълбите, с единия си крак — неестествено прегънат под тялото. Главата му беше килната под странен ъгъл и по всичко изглеждаше, че това му е бил краят, обаче когато слязох долу, той започна да трепери по ужасяващ начин, с очи, облещени срещу тавана. Настъпи някакво странно безвреме, стоях задъхан там, гледах го как се гърчи и тресе, все още можех да повикам линейка, но вече бях направил своя избор.

Вътрешността на бузата ми кървеше, сигурно някак я бях прехапал. Отидох в кухнята и наплизках лицето си с вода. След това, като си върнах самообладанието, влязох в гаража, извадих стика за голф — дървен, както личеше по изпъкналата му предна част (ако правилно бях запомнил от един летен лагер в Шотландия, където ме беше изпратила леля Лилиан), прецених го на тежест и дължина и довърших Шарп с един силен удар по темето.

Заклевам се, че съвсем ясно чух камбанките на камиона за сладолед.

Знам какво си направил.

О, мили боже, де да можеше да ме види сега.

---

[1] Вълчи боб или лупина — многогодишно тревисто растение от семейство бобови, градинско цвете, цъфтящо с класовидни съцветия в различни цветове. — Б.пр. ↑

20.

Колибата е едно от любимите ми места, само че никога досега не съм влизал вътре. Ако възрастните те видят сам на гробището (а могат да те видят, защото минават за автобусната спирка направо през парка), такъв поглед ти хвърлят, че да ти стане ясно, че са те спипали как се скитосваш измежду почернелите камъни, някои от които са стари колкото самия град. Аз обаче не се скитосвам. Просто все ме тегли към тази колиба.

Колибата е в далечния край на гробището, като идваш откъм парка. От нея можеш да видиш плоския, измит до бяло покрив на павилиона, в който винаги е тъмно и има дървен под, който кънти, като тропаш отгоре, и мирише на тютюн, и е запазена територия на слабоумния пазач на парка, който дава билетчета за голф игрището и за боулинга в натоварени дни. Днес не е натоварено. И гробището е пусто. Всички обични хора на мъртвите също са покойници вече, само че са погребани в по-новото гробище от другата страна на града или пепелта им е разпръсната над водите на Броудс. Мъжът, който кара косачката и се грижи за гробището, го няма никъде. Това е неговата колиба. Виждал съм го как окопава с една лопата тревните пътеки между гробовете. По-дружелюбен е към децата от пазача в парка или от някои други възрастни и носи кепе, което лъщи като кожено от старост и мръсотия. Няколко от предните му зъби ги няма. Колибата е опряна до каменния зид на гробището. Построена е собственоръчно от непотребни дъски, с покрив, замазан с асфалт. С нагодени криво-ляво прозорци, донесени оттук-оттам, закрепени с огънати ръждясали пирони. Като надникнеш, се виждат столът и пейката, където човекът от гробището яде сандвичите си по обяд, а когато вали, чете вестник или пие чай. Съвършена е. Разхлабвам резето и с едно бутване отварям вратата.

— Ето я моята къща — казвам на децата (макар че, ако трябва да съм точен, никога не съм имал своя къща и сигурно никога няма да имам).

Започваме с изненада. Изваждам кутийка с цветни кибритени клечки, която имаме от Нощта на Гай Фокс^[1] и приклякам да запаля една. Антъни ококорва очи, като вижда червения пламък. Казвам им, че това са моите магически клечки. Драсвам още една и умело я държа, докато пламъкът се укротява и накрая угасва. Драсвам още една. Хубаво ми е да лежа на пейката, докато децата си играят отдолу. Постлал съм я отгоре с един парцал, като перде, намерил съм им и зебло да седнат, дал съм им по бисквита. А около нас, в нашето затоплено от слънцето местенце, са инструментите за поддръжката на гробището: градински инструменти, саксии и цинкови кофи, чувал с цимент, още един с пясък, трети с чакъл. Има червена туба, която мирише на нафта и издава приятен клюпкащ звук, като я повдигнеш. Слушам веселото им бърборене. Направили са си бебе от зайчето на Анджела. Сигурно му дават да яде трохи от бисквитите. Не ми се иска да ги прекъсвам, докато го дундуркат и се разбират кой, кой е в играта и какви искат да бъдат. Въображението е нещо толкова чудесно. Чувам жуженето на пчелите навън сред нацъфтелите дървета и глухарчета, а в далечината — бръмченето на косачката, макар да не съм забелязал кога се е включила отново. Затварям за малко очи и слушам тихите гласчета на децата. Сега бръмченето на косачката спира. Изправям се рязко и се втурвам към прозореца, от вътрешната страна на който има паяжини. Трябваше да съм си тръгнал досега. Имам още време, надявам се, да стигна за ужасяващото откритие на мисис Дамато и да се метна в пламъците, да почувствам цялата топлина от направената пакост.

Човекът е още далече, но мога да видя подскачащото му кепе, докато върви през гробището към колибата. Аз обаче съм бърз. Вратата изстъргва по пода, когато я блъсвам навън и се измъквам, старая се да държа главата си наведена, докато подтичвам под прикритието на старинните надгробни плочи и статуи, вдишвам дълбоко мириса на прясно окосена трева. Навън и на свобода — истинско приключение е да скачаш от камък на камък и да се промъкваш скришно. След минута-две вече не го виждам. Може да се е върнал обратно или пък да има работа в някоя друга част на гробището. Изчаквам малко при входа, зад павилиона, после минавам през парка откъм долната страна на боулинг игрището и хващам една от непавираните глухи улички, която извежда на главния път. Оттам поемам нагоре по хълма и

завивам надясно към нашата улица. Имам късмет. У Дамато всичко е спокойно, вратата си стои откряната, децата ги няма в двора. Мисис Дамато е все още горе. Чувам лекото пърпорене и тракане на шевната ѝ машина. Сنيшавам се зад едно кресло на верандата, което изглежда като чисто ново заради непрестанното шетане на мисис Дамато.

Минутите минават бавно, времето като че ли е спряло и най-накрая тя подвиква на децата. Вече е навън. Следват крясъци, писък. Гласът на един от съседите също се включва в суматохата, след него втори. Толкова се вълнувам. Стискам силно очи. Сега в коридора има някаква жена, обажда се по телефона. Викането и плачът спират. Лежа свит на пода и се ослушвам. Оставам, колкото ми стиска, и после се изсулвам откъм задната страна, надолу по стръмния двор с пълзящите по зида рози, по непавираната уличка в ниското, потънала в плътната сянка на големите дървета. Поглеждам към парка и спирам за малко. Тичам. Сляп съм за всичко. За нищо на света няма да спра, минавам отново по пътеката, по която съм минал на идване и в края ѝ, когато стигам до главния път, забавям ход. Отнякъде се чува камионът за сладолед. Още веднъж поглеждам назад и надолу към глухата уличка, но без да изчаквам и скоро излизам на нашата улица, където съм в безопасност.

Срещу нашата къща е спряла полицейска кола, бяло-небесносиня на цвят, чувам пискливия глас на мисис Дамато. Застанала е до полицая, от другата ѝ страна стои един съсед. Портата е отворена. Обръщат глави към мен, когато приближавам. Когато ме питат дали съм срещнал две деца, аз отговарям, че не съм. Настояват мисис Дамато да се успокои. Задават ми още въпроси. Къде съм бил? Да си купя бонбони от магазина, отговарям. Никой не ме кара да покажа бонбоните или да си обърна джобовете, където биха намерили една от бисквитите на мисис Дамато. Мисис Дамато май дори не знае кой съм.

Полицаят пита дали се е случвало Антъни да излиза сам досега.

— Никога, никога! — хлипа мисис Дамато. Вдига ръце и избухва в порой от пискливи брътвежи.

Идва друг съсед, казват му какво се е случило. Камионът за сладолед свива в нашата улица и внезапно се разнася веселата глъчка на звънчета.

Аз използвам възможността да се шмугна вкъщи, където си наливам чаша мляко и надничам от прозореца, дъвчейки

доказателството за своето съучастие. Чакам. Съвсем след малко отдолу се чува писък и мисис Дамато хуква по улицата, а аз я изгубвам от поглед. Когато се появява отново, носи Антъни, стиснала го е здраво и го гали по косата, а нещастното му лице е нашарено с вадички от сълзи. Сега обаче облекчението върху лицата на другите възрастни преминава в паника, защото осъзнават, че той е сам и Антъни бива сложен да седне на бордюра, за да отговаря на въпроси. Къде е момиченцето? Къде е Анджеела? Къде е тя? Той не може да отговори. Една жена тича към групата пред двора на Дамато и всички се обръщат към нея. Това майката на Анджеела ли е? Опасявам се, че да. Следват обвинения и още ридания. Трябва да е забелязала, че малкият Антъни е обут в белите сандалки на Анджеела. Сигурно мисис Дамато го кара да каже защо не е със синята си жилетка.

И в този момент пристига колата на леля Лилиан. Тя вижда струпаните хора и пресича улицата, следвана от братовчедката Изобел, подстригана спретнато на паница. Полицаят разговаря с леля Лилиан, тя има сериозен вид и клати глава. Изобел слуша със скръстени ръце. После, сякаш знае нещо, Изобел се обръща и поглежда право нагоре към мен. Като че ли се досеща, че най-лошото тепърва предстои.

---

[1] Денят на Гай Фокс (Guy Fawkes Day), Нощта на огньовете (Bonfire Night) — празник, отбелязван във Великобритания на 5 ноември, ознаменуващ годишнината от Барутния заговор — неуспешен опит да бъде взривен британският парламент и да бъде извършен държавен преврат от група католици на 5 ноември 1605 г. — Б.пр. ↑

21.

Сноп светлина влизаше през прозореца на кабинета и хвърляше зелена сянка върху стената на стълбището, отразена от преспапието, което се беше закрепило на най-горното стъпало. Отвън се чуваше далечното натрапчиво бипкане на боклукчийския камион. Сякаш мина цяла вечност, преди да помръдна. Имах усещането, че се презареждам и че колкото повече стоя там, толкова повече сила ще се влее в тялото ми. Накрая ми се струваше, че ще експлодирам от цялата тази енергия. Лошото беше, че нямах почти никаква представа как да действам оттук нататък. При всички положения трябваше да разкарам Шарп. Но как можех да бъда сигурен, че някой съсед или преминаващ моторист не ме е забелязал да влизам или дори да вървя нагоре по улицата? Не стига, че трупът на жената беше тук, а сега с тези две тела и най-загубеният полицаи щеше да се усъмни, че има и трети човек в схемата. Замислих се, че да се докара смъртта на Шарп да изглежда като нещастен случай или като самоубийство, едва ли е по силите на човек, който се занимава с покупко-продажба на къщи, пък бил той и среднограмотен в областта на електричарството и парните инсталации.

„Колко по-просто щеше да бъде“, помислих си, „ако просто се бяха убили взаимно един друг.“

Изключих музиката в слушалките на Шарп от регулатора на кабела. Очите му бяха широко отворени, беше блед като мрамор, но кръв не се виждаше никъде по тялото — само една голяма подутина на мястото, където беше ударил стикът за голф.

Отнесох стика в кухнята, изгърках го, избърсах го хубаво и го върнах обратно през мокрото помещение в гаража. Грамадният бял джип на Шарп продължаваше да си стои там, стаен в идващата откъм кухнята светлина. Явно все пак беше планирал да се отърве от тялото на жена си. Вдигнах капака на багажника и, точно както предполагах, задните седалки наистина бяха свалени надолу, за да освободят нужното място.

И какво се оказваше сега — че Шарп любезно ми беше предоставил начин да изнеса собственото му тяло. Ключът беше на стартера. Разтършувах се из багажника и намерих одеяло за пикник и син брезент в едно странично отделение. Идеално. Върнах се в коридора, постлах брезента на пода и примъкнах тялото на Шарп върху него. После свалих плейъра, изпразних джобовете му — един портфейл, малко дребни; измъкнах халката от пръста му и откопчах тежкарския му ръчен часовник. Халката сложих до тази на Джудит при телефона. Не беше толкова трудно да извлича брезента с Шарп по коридора до кухнята, успях да го прекарам и покрай дъската за гладене в мокрото. После внимателно претъркожих тялото от платното, през стъпалото, върху циментовия под на гаража. Както очаквах, брезентът беше повлякъл и парчета натрошен порцелан и стъкла от коридора и кухнята. Върнах се и го изтръсках внимателно, за да махна и най-ситните остатъци. Опитах се да изтегля Шарп нацяло. Беше абсолютно невъзможно. В крайна сметка подпрях краката му върху бронята на колата, а после — като впрегнах цялата си сила — повдигнах торса му, обърнах го странично и го търкулнах в багажника. Изправих се задъхан, подпрян с ръце на коленете, след което го покрих с брезента — дотам, докъдето можах. Брезентът не беше достатъчно голям, но одеялото за пикник скриваше всичко от коленете му нагоре. Затворих капака на багажника и погледнах през затъмнените стъкла. Не се виждаше нищо. Заобиколих откъм предницата на колата. Предното и страничните стъкла бяха по-слабо затъмнени, но и те щяха да свършат работа.

Отпред в колата намерих телефона на Шарп и го изключих. После отново се качих в кабинета и се постарях да възстановя нормалното му състояние на безпорядък, след което избърсах дръжките на вратите и другите повърхности с кърпичката си и върнах стъкленото преспание на бюрото. Накрая събрах моите пръснати документи и ги прибрах обратно в куфарчето. Имаше обаче още нещо много важно. Слязох бързо по стълбите, вдигнах телефона в коридора и намерих моето съобщение от предната вечер на телефонния секретар. Пуснах го и зачаках опцията за изтриване.

Внезапните раздвижвания, в буквалния смисъл на думата, идват, когато най-малко ги очакваш, но никое от тях не е карало пулса ми да се ускори толкова, колкото сянката, която точно в този момент се мерна

пред матирания прозорец на входната врата, последвана от дрънчене на ключове. Имах точно две секунди да направя нещо. Не си спомням дали върнах слушалката на мястото ѝ, стоях като прикован. И все пак, в момента, в който входната врата се отвори, аз вече бях в мокрото, затваряйки вратата към кухнята след себе си. В последния миг видях натрапника да спира на входа и да оставя на земята две пазарски торби. Бях достатъчно близо, за да я чуя как въздъхва. „Гледай само на какво прилича това проклето място...“ — промърмори. Беше, разбира се, Джудит Шарп.

Сърцето ми биеше лудо. Не можех да мисля, стоях и не помръдвах.

Изчаках, докато не чух как водата трополи по дъното на чайника и бързо се вмъкнах в гаража, като заключих вратата след себе си. Вътре беше тъмно като в рог, а ключът за лампата се намираше в мокрото помещение. Страхувайки се да не ритна нещо, тръгнах опипом плътно покрай колата, докато не напипах дръжката на вратата, после бавно я натиснах. Осветлението в колата се включи. Седнах на предната седалка и включих габаритите, които осветиха гаражната врата. Всичко, което трябваше да направя, беше да я отворя — и после да натисна газта до дупка. Ако тя чуеше колата, щеше да си помисли, че е мъжът ѝ, който се е прибирал, а след това се е измъкнал възможно най-бързо, за да избегне среща с нея (това очевидно беше друг съпруг, различен от онзи, който си бях представил как бяга на континента, след като е заровил нейното тяло в градината, и сега спешно се налагаше да обърне картината откъм правилната страна).

Вратата на гаража беше метална ролетна врата, което по всяка вероятност трябваше да означава, че е автоматична — и тиха. Особено ако се съдеше по неусетното пристигане на Шарп. Напипах копче колкото палец върху дистанционното за алармата на колата и го пробвах с двойно кликване. Вратата завибрира предупредително и беззвучно. Перфектно. Пригответих се за потегляне. Но тъкмо когато бях готов да въртна ключа, ме връхлетя смразяващо усещане. За втори път бях оставил куфарчето си горе.

Пълен идиот! Както миналия път, така и сега, просто нямаше как да го оставя там, само че сега имах още по-важна причина. Излязох от колата и се заслушах през вратата накъм мокрото. Нищо. Къде беше тя? Може би се беше захванала да почиства — може би беше в

коридора. Аз обаче не можех да вляза просто ей така, докато тя е в къщата. Или пък можех? Колкото повече го мислех, толкова по-очевадно изглеждаше. Първо обаче трябваше да ѝ отвлека вниманието. Сетих се за трика с телефонното обаждане от библиотеката. Намерих номера им в регистъра с номерата от предната вечер и я набрах. Изчаках малко и после чух тон заето. Всъщност и това не беше никак зле. Върнах се бързо до колата, извадих ключовете от стартера, заключих вратите и натиснах дистанционното за ролетната врата. Слънчевата светлина нахлу вътре, когато вратата се задига безшумно. Като стигна височина до рамото ми, мушнах се отдолу и ѝ дадох затваряне. Наоколо не се виждаше никой. Заобиколих отпред и натиснах звънеца. Тъкмо бях докарал дежурната усмивка за служебните посещения, когато вратата се отвори и Джудит Шарп ме погледна, хванала телефона с бинтована ръка.

— Вие ли сте мистър Хеминг?

— Аз съм, да.

— Той вече е тук — каза тя в слушалката. — Много ви благодаря. — И затвори. — Току-що получих съобщението ви и тъкмо се обаждах в офиса. Надявах се да ви заваря, преди да сте тръгнали за насам. По-добре влезте.

Аз я последвах вътре.

— Както сам можете да видите, нещата са малко... — и махна с ръка. — Както и да е, налага се да ускорим нещата.

— Разбира се — казах аз. — Инцидент ли е станал?

— Инцидент? — изглеждаше объркана.

— Ръката ви?

— О.

Мисис Шарп прокара здравата си ръка през разчорлената си червена коса. Изглеждаше ужасно. Замислих се дали не е на успокоителни.

Тя извади кутия цигари и запали една.

— Наложих се да преспя при сестра си — рече, вдишвайки дима. — Тя ме прибра от Спешното, но тази сутрин си взех такси. Не исках да идва тук. Да ви предложи кафе? Тъкмо правя в момента.

— Благодаря ви, мила. А дали бих могъл да ползвам банята?

Не изчаках отговора, ами се втурнах нагоре по стълбите. Куфарчето си беше там, където го бях оставил и като го скрих зад

гърба си, слязох крадешком на долния етаж. Тя все още беше в кухнята.

— Ще трябва само да отскоча до колата — подвикнах аз.

Излязох за минутка и после влязох отново с куфарчето под мишница. Тя седеше до кухненската маса, посред бъркотията, с ръка на челото.

— Заповядайте — каза.

Аз се усмихнах. Погледнах към вратата на мокрото, която все още беше затворена, и седнах до нея, като извадих документите и приготвих писалка. Отговаряше ми разсеяно, докато минавах през формалностите... трите спални и кабинетът, мокрото помещение, наскоро ремонтираните водосточни тръби, гаранцията за техническата изправност на парния котел.

— Купих къщата през вашата агенция. Не знам дали си спомняте.

— Звучи ми много познато — отвърнах, отпивайки от кафето, но всъщност мислех за трупа на съпруга ѝ, който беше само на десет крачки от нас. — Продали сме няколко имота в този район. Много хубава къща. Трябва да поогледам малко.

Тя изгаси цигарата си.

— Елате да ви разведа.

Изправи се изненадващо бързо и отвори вратата на мокрото помещение. Поколеба се, като видя хаоса вътре и се намръщи, сякаш чак сега си спомняше какво се беше случило.

— Това е мокрото помещение — каза, заобикаляйки дъската за гладене, — а гаражът е...

Стомахът ми се сви на топка и усетих как по челото ми изби пот. „Господи“, помислих си, „само да не се налага да убивам и нея.“

— О — каза тя. — Явно е взел ключа. Ще трябва да влезем откъм двора.

— Моля ви, не се притеснявайте, мисис Шарп — усмихнах се аз. — В крайна сметка гаражът си е гараж, нали така? — Посочих с лазерната си ролетка в противоположната посока. — Може би другите стаи?

Най-напред се качихме на горния етаж. Мисис Шарп, с решително изопнати черти, дръпна докрай завесите в семейната им

спалня и затвори чекмеджетата на скрина, мърморейки си под нос. След това влязохме в кабинета.

— Ще оставите ли етажерките за книги? — попитах аз.

Тя са загледа навън през прозореца и забелязах, че примигна, за да отпъди една сълза.

— Мисис Шарп?

Не можа да се овладее и заподсмърча. Отпусна се на стола на Шарп с глава, подпряна в дланите, и се разплака. Дадох ѝ кърпичката, която бях използвал, за да избърша пръстовите си отпечатащи от преспапието, с чиято помощ бях изпратил съпруга ѝ през глава надолу по стълбите, и произведох утешителните звуци, които се очакват от един мъж в такава ситуация.

— Съжалявам — изхлипа тя през сълзи.

После попи сълзите си и издуха нос в моята кърпичка. Известно време остана седнала, клатеща глава, прехапала устни. Усещах как времето изтича.

— Има ли това нещо общо с мистър Шарп? — попитах внимателно аз. Тя не отговори нищо. — За да бъда честен с вас, видях колегата от „Уърд и Хюм“ снощи, когато си тръгваше. Изглеждаше доста разстроен. Предполагам, че се е случило нещо неприятно.

Тя не отговори. Накрая рече:

— Въобще не искам да го виждам повече. Той и без това вече се е разкарал, надявам се, и слава богу.

— Агентът от Уърд...

— Съпругът ми.

Тя демонстративно вдигна превързаната си ръка. Бинтът вече се беше размотал.

— Стойте — казах аз. — Дайте да ви го оправя. Извадих скалпела си, опънах и срязвах на две разръфаната част и го превързах стегнато наново.

— Благодаря ви. Много мило от ваша страна.

— Лоша ли е раната? — попитах любезно.

— Драскотина. Аз съм си виновна. Не че го оправдавам. Напротив.

— Сигурна ли сте, че не искате да продължим по-късно, мисис Шарп?

Тя се притесни.

— Не, не. — Въздъхна и погледна към мен. — Просто му казах, че съм поискала оценка на къщата и той побесня. И се скарахме. Затова е такъв хаос. То не бяха летящи чаши. Пък паници, пък чинийки. Даже халката си хвърлих.

— Но къщата е ваша, защо да не продавате?

— Еми да. Аз съм я купила, преди още мистър Шарп да се появи. През вашата агенция. Както вече казах.

— Така е, да. Е, случват се такива неща. И все пак, доколкото ми е известно, хората първо опитват да поговорят.

— Никакви разговори не заслужава той — сопна се тя. — Ще ми разправя, че работел до късно. Да, ама аз разбрах какви ги върши. — И подсмъркна звучно. — Знам, че това не ви интересува.

— Разбирам ви. Аз също имам известен горчив опит.

— Женен ли сте?

— Бившата ми жена е женена за брат ми.

Тя спря да подсмърча.

— Ужас.

— Животът продължава — казах аз. — Ето това разбрах аз.

— Предполагам разбирате защо го направих. Докато се прибере, вече му бях събрала багажа. Откара ме до болницата, но аз отказах да му проговоря. Казах му само, че искам да се изнесе. До сутринта да го няма. — Погледна ме тревожно. — Ще остана при сестра ми. Мислите ли, че ще можете да задействате продажбата бързо?

— Ако сте сигурна, че искате да продължим.

— Сложил ми е пръстените при входната врата. Оставил си е и той халката. — Замълча за малко, после додаде: — Продължаваме. Продавам я.

Вече се беше поуспокоила, но не даваше никакви признаци, че възнамерява да стане от стола.

— Виждате ли онова място горе в двора, дето е разкопано под дърветата?

Аз извадих театралния си бинокъл и наново го фокусирах върху мястото с прясната земя.

— А, да. И това е...

— Жената просто преля чашата. *Предполагам разбирате защо го направих.*

Изстинах. Абигейл?

— Не е първата. От проклетата му читателска група, естествено. По-младата, предполагам. Направо изумително. — Тя прехапа долната си устна, все още загледана в градината навън. Просто не можех да я слушам повече, но тя продължаваше да дърдори. — Прибирам се от работа преди няколко седмици. А той ми казва, че Барни е избягал — това е кучето ми. Докато бил с гръб към него. Абсолютни глупости. Барни никога не би избягал. Той обаче продължи с наглостта си. Даже взе, че разлепи няколко от онези обяви със снимката на Барни. И някъде преди седмица, докато бях в градината, го намерих под една купчина със стари боклуци и камъни зад гаража. Даже не го беше скрил.

Ама разбира се... кучето.

— Каза, че било нещастен случай. *Така ли?* Едното му око го нямаше. Така му се разкрещях, че даже не можа да смогне да измисли какво да излъже и си призна. Барни си бил свършил работата върху килима, каза, и той го замерил с ботуша си.

— И това го е убило?

— Той се разбеснял, Барни. И в паниката мъжът ми го ударил с един от стиковите си за голф.

Отново се смълча. Без любимец. Без любим.

— Значи това е Барни, горе в градината.

Тя докара някаква измъчена усмивка.

— Накарах го да иде и да купи лопата. Той не иска да пипне нищо по двора. Тревата пак е прораснала, разправя. Представяте ли си? Край, отървах се от него.

Звънецът на вратата иззвъня силно и продължително. Сърцето ми подскочи, но мисис Шарп даже и не потрепна.

— Знам кой е — каза.

— Така ли?

Тя стана от стола и отиде да погледне през един от предните прозорци, после се върна обратно.

— Спрях да плащам вноската за колата му преди два месеца. Всъщност спрях да му плащам всичките сметки. Идваха вече три пъти тази седмица да му я конфискуват — обикалят из района с една грамадна жълта платформа. Той започна да я заключва в гаража. — Тя се изсмя. — Така му се пада.

— Значи тази жена... — казах аз.

— Накрая ти писва да се правиш на ударен — продължи тя. — Само че когато и другите хора разберат... ами, да кажем, че ми подшушнаха. Имаше бележка. Анонимна, разбира се. И снимка.

Аз я прекъснах.

— Знаете ли коя е?

— Хич не ме интересува коя е. Вече не. Просто искам да се махна от този живот и от тази къща и да започна начисто отначало.

Аз също исках да се махна от тази къща, разбира се. Просто трябваше да я задържа на горния етаж възможно най-дълго, за да мога да изкарам колата от гаража.

— Еми — заключих, — след като минаваме от оценка на продажба, ще ни трябват още някои детайли и, разбира се, да определим кога да дойда пак, за да направя снимки на къщата. Но първо ще трябва да взема няколко договора от офиса. Мислите ли, че мога да намина пак по-късно днес? Да ви дам време да пооправите туй-онуй...

— Ще се опитам да почистя — каза тя.

Не помръдна, само запали цигара и се загледа през прозореца към гроба на Барни. Едва ли щях да имам по-добра възможност. Взех стълбите на бегом, колкото бързо можах да се осмеля. Онези от конфискацията бяха пуснали призовка в пощенския отвор. Взех я и се изнизих. Трябваша ми само няколко секунди. Вдигнах вратата на гаража, шумгнах се вътре и влязох в колата. Всичко, което трябваше да направя, беше да я изкарам. Запалих двигателя и бавно подкарах по алеята, като пак спуснах вратата зад себе си. Веднага щом излязох на улицата, тръгнах да завивам надясно. Видях един жълт камион да изчезва нататък по главния път. Инстинктивно завъртях волана и завих наляво. Шофьорът може и да ме беше видял, но не направи опит да ме последва. Набрах малко скорост, завих надясно, после отново.

И сега какво? Планът ми — а опасявам се, че той беше единствен — беше да оставя Шарп в празния имот на Куксън и може би да го направя така, че да изглежда като нещастен случай. Защо Куксън ли? Защото ключовете от къщата им бяха в джоба ми. И то не *техните* ключове (които те така категорично отказаха да ни предоставят), а *моите*, които държах на стената си, откакто бях продал къщата за последно преди шестнайсет години. Така и така бях решил да отскоча дотам по някое време през седмицата, защото ми беше писнало, мамка

му, от проклетите им опити да ни държат настрана. Сега обаче от само себе си ми се беше предоставила такава възможност, каквато и Господ не знам дали можеше да ми предостави.

22.

Къщата на семейство Куксън беше буквално последната в града — еднофамилна къща, разположена в дъното на една живописна странична уличка и граничеща с къпинак, гора и поляни. Нямаше пряк излаз на шосето. Единствените две къщи в съседство бяха скрити зад гъсти вечнозелени храсталаци и изтеглени по-навътре от пътя. Не бях забравил, че Катя си беше наумила да сложи табела „Продава се“ в началото на уличката и приближих предпазливо. Но табелата вече беше там, подпряна с указваща посоката стрелка от шперплат, поставена сякаш нарочно, за да ме упъти към къщата. Въпреки че беше събота, наоколо нямаше жива душа. Изкачих височинката при игрището за крикет и влязох в стесняващата се уличка, нашарена от сенките на дърветата. Денят беше прекрасен, помрачаван единствено от моите пъклени помисли.

Дворът целият беше огрян от слънцето, светнал и празен. Две кофи за смет бяха изнесени отпред за събирането на боклука в сряда. За опитен наблюдател спокойствието на такава къща, останала без стопани и без надзор, има много общо с наивността на щастливо малко пате пред дебнеща лисица. Въпреки това аз спрях колата за минута-две, надничайки през тънките стволоче на брезите и боровете, които бележеха предната граница на имота. Ситният чакъл меко хрупкаше под гумите, докато влизах в завоя на алеята за колата. В горната част имаше площадка за обръщане, настлана с още по-ситен чакъл, и двоен гараж с червени врати. Решил бях да не влизам в къщата. Отстрани обаче имаше порта, която се отключваше с малкия железен ключ на връзката. Спрях, поизчаках за кратко и слязох от колата. Ключът се превъртя гладко в ключалката. Вътре пътека, покрита с плочи с неправилна форма, водеше до добре познатата ми широка веранда на семейство Куксън, с бордюри от варовик и монолити^[1] със заоблени краища. От другата страна имаше покрит басейн, а още по-нататък — терасирана полянка, градински кът с храсти и групичка плодни

дървета, полюшвани от лекия вятър. Парцелът беше заграден от гъсто преплетени глогови храсти, два пъти по-високи от човешки ръст.

Тялото на Шарп се беше изместило по пътя, макар лицето му все още да беше покрито. За момент изтръпнах, че може още да е жив и изведнъж да се нахвърли върху мен и да ме сграбчи за гърлото. Повдигнах крайчето на одеялото. Нещо беше потекло от устата му върху сивата влакнеста материя, с която беше облицована колата, там, където бузата му беше стояла притисната.

Хванах двата края на синия брезент, прецених тежестта му и го издърпах. Тялото тупна тежко върху чакъла. Не исках да оставя следи от чакъл по пътеката, затова този път хванах Шарп под мишниците и го помъкнах към къщата. Извлякох го до верандата и го положих там с лице, обърнато нагоре и с глава към басейна — все едно че е вървял назад и се е препънал в декоративните монолити и си е ударил главата в каменната настилка. Нямаше кръв. *Можеше* да мине за нещастен случай. Шарп беше небръснат; облечен беше в анцуг. Можеше да го вземат за крадец. Или не. Зачудих се дали да го снабдя с лост за джанти — инструмент за влизане с взлом — но се отказах. Можеше да бъде всеки, а причината да е тук, да остане загадка — у него нямаше нищо друго, освен връзката ключове от къщата. Дори и полицията да го идентифицираше, пак нямаше да се разбере нищо. Объркването, решил бях аз — или по-скоро бях осъзнал — беше най-добрата стратегия. Избърсах ключа от портата в ризата си (спомняйки си, че носната ми кърпа още беше у мисис Шарп), натиснах го върху пръстите на Шарп и го пъхнах в джоба му. Това беше отправна точка за цяла дузина детективски версии. Но къде щяха да изведат те? Многого следи бяха също толкова голям проблем, колкото и никаквите следи. Полицията щеше да намери точки, които да свърже, но те никога нямаше да оформят цялостна картина.

Затворих портата след себе си, без да докосвам дръжката.

Сгънах брезента и одеялото и ги натъпках в един от контейнерите за боклук отпред. Ами колата, ще попитате вие? Дали да я оставя и да рискувам криминалистите да намерят микроскопични следи от Шарп в багажника отзад? Разбира се, че не. Първо я изкарах обратно надолу по алеята и паркирах за малко под брезите, за да залича отпечатъците от гумите по чакъла. После влязох обратно, с идеята да я оставя малко по-нататък, близо до клуба по крикет, където

пътят се разширяваше. Звъннах на хората от колекторската фирма, представих се с името на Шарп и им казах къде могат да намерят колата. Оставих призовката на седалката. Наясно бях с упорството и коварството на службите за изземване на автомобили. Чувал бях, че могат да патрулират цял ден, прикрити из околните преки и чакащи удобен момент да изскочат. Нямахме никакво съмнение, че ще дойдат и ще си вземат дължимото. Напълно възможно беше жълтата платформа, която сновеше нагоре-надолу по „Бозел Авеню“, да бъде тук до десетина минути. До завръщането на Куксън колата можеше да бъде излъскана до блясък, препродадена на търг и върната обратно на пътя на стотици мили разстояние оттук.

Но тъкмо бях потеглил, и трябваше да ударя спирачки. Една кола беше препречила уличката в най-тясната ѝ част, точно след завоя. Беше червена, с табелка отгоре — учебна кола с курсист, който упражняваше обръщане. Запазих дистанция. Шофьорът, притеснен от моето присъствие, закова на място. Инструкторът вероятно го съветваше да се отпусне и да повтори всички стъпки бавно. Защото всички се учим и другите на пътя като цяло проявяват разбиране към младите шофьори. Въобще не бързаха. Аз подкарах леко. Курсистът отново запали. Задницата на колата му едва забележимо се повдигна, когато освободи ръчната спирачка. Усещаше се колко е нервен. Ясно беше, че няма да прецени наклона на пътя. Колата спря отново, стоповете панически примигаха и тръгна на заден. Сега инструкторът със сигурност му казваше да даде още малко газ. Онзи зад волана отново запали, избръмча силно и пак започна процедурата. Този път от притеснение съвсем беше забравил да освободи ръчната и колата се запъна като куче на верига.

Измина минута. Може би две. Виждайки ме през прозореца от своята страна, инструкторът възнагради търпението ми с вдигната ръка и усмивка, подобаваща на слънчевата събота. Аз наведох глава. Шофьорът вече обръщаше с неистови усилия, но покрай грамадната кола на Шарп имаше малко място за разминаване. Пак спря, пак запали и най-после започна да примърдва напред. Уличката ми се видя два пъти по-дълга, докато ги следвах от разстояние. Трябваше да прекарам колата поне в района на крикет клуба.

Най-сетне стигнахме до главния път. Учебната кола даде десен мигач и след като спря още веднъж на кръстопътя, запърпори нагоре

по хълма и се изгуби от погледа ми. Паркирах веднага след отбивката, оставих ключа на стартера и изскочих навън. Тръгнах надолу по хълма, но тогава се сетих за телефона на Шарп. Останал беше между седалките. Върнах се, взех го и затръшнах вратата отново. Сега обаче забелязах жълтия камион да завива горе на високото. Тук дърветата не осигуряваха надеждно прикритие. В обратната посока по пътя имаше каменен зид с порта и открито поле. Прескочих тромаво през портата и зачаках, готов да побягна. Звук от камиона обаче не се чу. Надзърнах. Бяха спрели преди завоя. Явно не смееха току-така да се престрашат. Показа се кльощав мъж в работен гащеризон и с нахлупена над очите бейзболна шапка. Видя колата и махна към невидимия си колега. Приблужи се опипом и надникна вътре през затъмненото стъкло, провери вратата, а после се пресегна да вземе ключовете. Вдигна ги нагоре и направи знак на колегата си да обърне. Реших, че просто ще го последва с колата на Шарп, но вместо това те докараха камиона и се захванаха да товарят джипа, като през цялото време попоглеждаха с по едно око към къщата, вероятно очаквайки собственикът да изскочи отнякъде с насочен пистолет или размахан юмрук. Без съмнение законът беше на тяхна страна, подготвени бяха и документите, но ги посрещна единствено замрялата алея с нейните източени дървета, полюшващи листа на вятъра. Мъжът с шапката се пхна в проблясващата бяла кола и след няколко минути вече бяха успели да я натоварят наполовина, а после отбръмчаха нагоре, вдигайки облак прах след себе си.

Упътих се към града по пътеката през раззелененото поле. Вървах бързо с телефона на Шарп в единия ми джоб и портфейла му — в другия. Ключовете от дома му още бяха на халката. След половин миля извадих телефона. Имаше две гласови съобщения. Първото беше от предишната вечер, от мисис Шарп, която с едва сдържана емоция му казваше, че иска като се прибере, той да се е изнесъл от къщата; второто беше от Абигейл, изпратено малко след 13 ч., т.е. преди петнайсет минути: „Здрасти, аз съм. Аз съм тук, а ти къде си? Виждам, че си изял и втората бутерка! Знаех си. Побързай! Обичам те много!“.

Гласът ѝ ме преряза като с нож.

Прекарал е нощта при нея, разбира се. Ето къде беше багажът му. Сигурно още неразопакован даже. Сутринта двамата са излизали да тичат заедно. После тя вероятно е отишла в библиотеката, а той е

прочел вестника и е изчакал, докато дойде време жена му да излезе. Тогава е свалил задните седалки и се е върнал на „Бозел“, за да събере и останалите си вещи — книгите, документите, компютъра, стиковете за голф.

Сега обаче не той, а тя беше в ума ми, изместила го беше. Знаех, че съм близо. Усетих портфейла му във вътрешния си джоб, как се поклаща срещу сърцето ми, докато вървя. Ускорих крачка по нанадолнището към „Сейнт Тиоболд“. По обувките ми имаше кал, която с типа си, заедно със специфичните следи от подметките ми в полето, несъмнено щеше да захрани някой детективски ум с още материал за догадки. Панталонът на костюма ми, както забелязах, също беше кален и прокъсан на коляното. Все детайли, за които трябваше да се погрижа на спокойствие. В момента просто исках да се добера до вкъщи. Заобиколих центъра, свих по уличката зад книжарницата на Уорнинк, покрай пекарната на Тиеполо. Минах до прозорците на библиотеката, но без да поглеждам навътре, продължих нагоре по хълма, успоредно на общинския парк и стигнах до вътрешния двор, където държах колата си. Отключих и влязох вкъщи. Светлината, която струеше през мрежестите пердета, едва не ме заслепи — познатата, успокояваща стая, блеснала с ключовете ми, подредени по стените като карта на града.

Извадих портфейла му от скъпа телешка кожа, купен без съмнение от горката му жена. Банкноти, рецепти, кредитни карти, идентификационна карта за колежа, няколко монети, прехвърлени в заципващото се отделение за по-сигурно, докато са тичали с Абигейл. Опипах внимателно отделението с палец и показалец. Знаех си, че е там. Колкото и да не ми се иска да го кажа, убил бях за него, да, а сега беше при мен. Нейният ключ — вдигнах го нагоре — късче от злато, леко като перце, с висулка с лъскаво червено сърчице.

Тя беше моя.

---

[1] Тип декоративни камъни. — Б.пр. ↑

23.

Не стигнаха, разбира се, до никакъв извод за загадъчната кутия с цветни кибритени клечки, намерена в колибата на мъжа от гробището. Можеше да бъде на всекиго. Но полицаите, то се знае, без колебание заподозряха него, тъй като така или иначе беше видян да носи синята жилетка на момчето през гробищата, когато сержантът и останалите полицаи бяха дошли да претърсят парка. Нали тъкмо на пода в неговата колиба бяха намерили кибрита, заедно с обувките на Антъни и едно от чорапчетата на Анджеа — доказателство, че има замесен и трети, неизвестен, човек. Но за какво му е точно на *него* чисто нов кибрит, както сам беше опитал да се защити, при положение че пуши лула и ползва посребрена джобна запалка, която има още от времето на службата си във флота! Питайте, когото искате! Дори и на мен обаче този довод ми се струва неубедителен, като се има предвид, че човекът е бил видян да върви през гробището с жилетката на отвлечено току-що проходило дете, а в колибата му са били намерени незнайно как появили се детски обувки. Той беше самотник без жена и без семейство. Достатъчно беше да погледне човек зъбите му. Ето такива бяха детайлите, които се обсъждаха през следващите няколко седмици. Даже не мога да кажа със сигурност дали се стигна до съд. Уликите за „посегателство“ бяха косвени. А и едва ли дете в предучилищна възраст може да бъде подложено на тормоза да участва в разпознаване на заподозрени. Въпреки това никой повече не видя човека от гробището. Може да изглежда несправедливо, но какво ако аз съм *направил* нещо? Всички сме били предупреждавани за непознатите мъже по парковете. Жалко все пак, че Дамато трябваше да се преместят. Бяха възмутени от предположението, че техният Антъни е истинският притежател на кибрита и че е избягал от кошарката си, като е подлъгал и момиченцето да го последва. Щеше ли някой от махалата да има вече спокойствието да пусне детето си с италианчето? Такива неща говореха хората. Всъщност, както всеки знае, като изключим снобите и грандоманите от Норфък, италианците са изключително

отдадени на децата си. Аз от своя страна наистина харесвах мисис Дамато.

В моя тесен семеен кръг аз си останах единственият заподозрян. В онзи следобед леля Лилиан, смъртно бледа, настоя да разбере какво си бях купил в сладкарницата. Обърна джобовете ми и откри трохи от бисквити. Отрекох да съм ходил в парка. Вдигнах рамене, когато, май беше след седмица, стана въпрос за кибрита, което накара баща ми, с почервения от яд лице, да обърне наопаки шкафа в килера, в търсене на *нашия* кибрит с шарени клечки, който леля Лилиан смъртно си спомняше, че е виждала там заедно с обикновения кибрит, фенерчетата, батериите, големия фенер и други подобни, които се държаха на това място за спешни случаи.

Трябва да кажа, че баща ми и леля Лилиан често се караха заради мен. Не беше лесно да търпят помежду си такова проблемно момче, съсипващо любовта и щастието, и бъдещето им.

И все пак накрая леля ми явно се беше успокоила, че нещата не са се стекли чак толкова зле. Изглеждаше наистина доволна от прогреса ми, когато я посетих непосредствено преди да се спомине. Наясно беше, че мистър Мауер ме харесва и ми има доверие и съвсем не беше в неин интерес да обърка цветущата ми кариера в „Мауерс“ (която процъфтяваше толкова окуражаващо далеч от нейния живот в Норфък), като хвърля съмнение върху моя характер, каквото и да беше личното й мнение. Ами Изобел? Спомням си, че я видях да си говори с мистър Мауер на погребението на леля Лилиан. Ако бяха поддържали връзка, а беше логично да мисля, че е така, Изобел със сигурност трябваше да е чула за Гай — особено като се има предвид, че неговото погребение се случи съвсем наскоро след това на леля Лилиан (съжалявам, че не го споменах досега; може би изчаквах да стане уместно да го добавя като бележка под линия). Възможно ли беше Изобел да сподели подозренията си сега?

Моята възстановка на случилото се е доста обърквана. Едно от нещата, които си спомням обаче — а то беше *в самия ден* на погребението на Гай — е, че мистър Мауер ме помоли да отида у тях и да му донеса нещо. Очакваше важен клиент, но в бързането за погребението сутринта по невнимание беше забравил една важна

папка в дома си. Каза ми, че била на горния етаж върху масичката за лампата при стълбите. Жена му не си беше вкъщи. Бях предпазлив. Бързо намерих папката. Не възнамерявах да надничам из къщата му — а и, разбира се, мистър Мауер ме чакаше в офиса да му донеса спешната папка — но просто не можах да устоя на отворената наполовина врата на спалнята отсреща. Побутнах я навътре. Малка единична стая, в която нямаше почти нищо, освен едно тясно легло и скрин. На скрина имаше рамка с черно-бяла снимка и свещ с разтечен восък върху свещника. Снимката беше на момче, не повече от деветнайсетгодишно, въпреки че точната му възраст трудно можеше да се определи. Усмиваше се, но по очите и по отнесения му поглед си личеше, че не е много в час със света около себе си. Лицето му приличаше на онези, които често виждах в детството си да надничат от автобуса, возещ децата с умствена изостаналост на училище.

Знаех малко за мистър Мауер — само това, че мисис Мауер му беше съпруга и че имаше и една дъщеря, която живееше в Испания.

Когато подадох папката на мистър Мауер, той ме докосна леко по рамото. Нямаше съмнение, че е разстроен от неочакваната смърт на Гай (която, признавам, дори и мен беше изненадала), без съмнение чувствайки се зле заради това, че беше прекратил договора на Гай по време на боледуването му. Но дали не мислеше също и за собственото си момче?

Стела не знаеше нищо за момчето, но Рита, която работеше във фирмата от години, каза, че името му е било Малкълм и че е починал, когато е бил на двайсет.

— Недъгав беше — поясни. — Почина от пневмония. Мистър Мауер душата си даваше за него, разрешаваше му понякога да идва в офиса заедно с майка си. — Рита извади една от визитните ни картички. — „Мауер и Мауер“? Това е Малкълм. Той беше другият Мауер. Малко хора знаят.

Хрумна ми, че леля Лилиан вероятно е била сред хората, които са знаели и изпращайки ме тук за лятото, е предполагала, че мистър Мауер ще ми даде възможно най-доброто. Може да му е казала, че съм имал проблеми у дома, че ще направи голяма услуга. Какъв по-добър начин за него да осмисли живота си поне малко, след като е загубил момчето си, от това да помогне на друго момче? Едва ли беше възможно нещата да се стекат по-добре, при това за всички ни. Колко

доволни бяха и двамата, когато казах, че искам да остана и да се изуча в бизнеса, и да заживея в градчето. А сега, когато Гай беше във от картинката, нима вече можеше нещо да се обърка?

Мистър Мауер обикновено не говореше открито за плановете, които имаше за мен, не го направи и в този период на обновление, който настъпи след двете погребения. И въпреки това усещах, че промяната вече витае във въздуха. Измина година, после втора. Стела се примири с моето израстване в йерархията на фирмата, след като мистър Мауер започна да ми прехвърля големи проекти, с които обикновено се занимаваше лично. А междувременно аз тайно работех по въпроса с пренасочването на финанси за собствените си сделки, свързани с апартаментите край реката.

Когато една сутрин мистър Мауер ме извика в офиса си, за да обяви, че се оттегля — и едновременно с това ми предложи аз да поема ръководството на фирмата от негово име срещу малък дял — остана изненадан, като му отговорих, че трябва да си помисля. Още по-изненадан беше, когато два дни по-късно разбра, че разполагам с достатъчно пари, за да му направя щедро контрапредложение и да откупя правата върху фирмата. За кратко изражението му се помрачи — все едно че му бях откраднал идеята и неблагодарно бях взел бъдещето си в свои ръце, преди той лично да ми го повери. Но след това се усмихна. Сега беше негов ред да поиска време да си помисли, но едва ли щеше да откаже. Накрая настоя за по-малка сума, като предложи да остане за известно време в сянка, за да съдейства за прехвърлянето. След една година семейство Мауер разпродадоха имуществото си и се преместиха в Испания, за да бъдат по-близо до дъщеря си и внуците си. Така се роди „Хемингс“ и настанаха щастливи дни.

24.

Влязох неканен в живота на Абигейл същата сутрин, в която се случи случката с мистър и мисис Шарп, само няколко минути, след като я бях видял да тръгва за работа с още влажна от сутрешния душ коса. Изненадах се, че е излизала да тича, както всяка друга сутрин. Стори ми се уморена, докато смъкваше колелото си от стъпало на стъпало по стълбите пред входа. Без съмнение беше притеснена за скъпия си Дъглас. Последното ѝ съобщение до него беше изпратено веднага след полунощ. Сигурно се страхуваше, да не би да се е сдобрил с жена си в последния момент. Огледах я как се отдалечава с колелото надолу по пътя до пролуката в зида, откъдето се слизаше до крайречната пътека.

Нямах никакви съмнения, че този път ключът ще пасне и въпреки това не отключих веднага, а спрях, за да се насладя на мига спокойствие, преди да го завъртя. После затворих вратата зад себе си, замижах, вдишах и задържах вкуса от тази първа глътка въздух в ноздрите си. Просто няколко молекули, нищо повече. Но магически молекули, особено по това време на деня, когато въздухът все още пази заряда на доскорошното човешко присъствие. Обичайните утринни аромати, реещи се във въздуха — на кафе, шампоан и кроасани, но освен тях имаше и още нещо. Там беше самата Абигейл — шумоленето на дрехите върху кожата ѝ, топлината от леглото ѝ, ментовият ѝ дъх, вихрушката от пращинки, вдигнати от едно най-обикновено завързване на обувките. Такива са знаците, които оставяме след себе си. Упойващо изкушение. Най-мечтаната височина, тръпката от новото. Прясна дрога, изкушаваща да бъде опитана.

Когато отворих очи, първото нещо, което видях, бяха два еднакви сака, по всяка вероятност саковете на Шарп, подредени един до друг в неизползвана трапезария. В желанието си да не пропиля нищичко от този ден, вървах и записвах всяка новоизникнала пред мен сцена с портативната си камера. В дневната беше пълно с масивни мебели, имаше кафе масичка с извити крака, вази, крещящи дамаски. На

горния етаж беше голямата спалня на майката на Абигейл, където още тегнеше мирис на смърт, следваше голяма стая за гости, още една малка стаичка със засек, в който беше вместено единично легло с метална рамка и след това... идваше ред на просторната стая на Абигейл — с леки дървени мебели, с разни момичешки съкровища, с лампа от 1960-те, с килимче-зебра, с бюро и лаптоп, с познатите червени пердета, които неведнъж бях гледал откъм улицата как светлеят вечер, с мечето на майка ѝ. Имаше още CD плейър, телевизор, DVD-та, рафтове с книги — романи, поезия, популярна психология, философски справочници и пътеводители. Това беше нейното съкровено пространство — такова, каквото го беше оставила като тийнейджърка и в което се беше върнала като зряла жена. Забелязах кашони, които стояха неразопаковани. И още книги с поезия, някакви стари университетски издания. Сякаш след смъртта на майка си все още не се беше решила да се нанесе в къщата изцяло. Не докоснах нищо, не отворих нито едно от чекмеджетата, не търсих нито дневници, нито снимки, нито писма. Не беше ден за ламтене, а за благодарност. Понякога това, което имаш, е всичко, от което се нуждаеш. След като бях преминал през какви ли не изпитания, за да бъда сега тук, стигаше ми просто да се отпусна в мекотата и топлия аромат на леглото ѝ, с небрежно метната на купчинка кувертюра на есенни листа и с възглавници — намачкани и ненабухкани след нощния ѝ сън.

О, сладка, уханна дрямка.

Когато Абигейл се прибра, аз бях вече на сигурно място над нея, samozаклучил се на боядисания в цвят горчица таван с грижливо съхранени стари спомени: настолни игри, играчки, бебешка количка за кукли, старо радио с кутия от орехово дърво, кашони с отдавна описано съдържание — прилежно трупана семейна съкровищница, останала с един-единствен притежател.

Разположих се върху походната си постелка в една ниша между струпани мебели и вдигнах щората на таванското прозорче към синьото звездно небе. Показах ключето от моята касичка пред камерата и издълбах знака си в една от дъските на пода. Тя слезе да вечеря в празната ехтяща кухня (с радост открих, че звукът дори от най-лекото потропване на приборите ѝ отекваше из цялата къща) и после отново се качи горе. О, Господи. Лежах в тишината на слабо

осветения от звездите полумрак, докато тя се движеше насам-натам. Чух я да говори (с кого ли?) по телефона. Послуша някакво радиопредаване. Почете книга и изпрати още няколко развълнувани послания на гласовата поща на Шарп. По някое време влезе в банята и я чух да ползва електрическа четка за зъби. Покашля се леко. Матракът ѝ проскърца, когато се обърна, за да изключи нощната лампа или да нагласи алармата. Стори ми се, че поплака малко. Имаше ли пощастлив човек от мен?

Преживял съм не малко изненади и приключения. Заснемал съм се с камерата скрит в прахоляка под леглото, докато един мъж, бързащ да не изпусне влака, гладеше ризата си в същата стая. Осветяван съм най-ненадейно в малкия заден двор на една млада жена по тъмно (всъщност сега мога да ви кажа, че това беше Зоуи). Най-добрите ми моменти са били смесица от комично и героично. Представете си ме, например, в къщата на семейство Хаут на „Андерс Клоус“ — полет от Флорида в шест часа по разписание, такси, заявено за 7:15, за да ги докара до вкъщи към 8:15 или 8:30? Станах по тъмно, взех си душ, почистих с прахосмукачката, заципих чантата си за уикенда, закусих на спокойствие. Измих и подсуших чашата си от сока (бях си донесъл собствен сок), опаковах боклука в торбичка, изметох трохите от кейка (едно големичко парче шотландски сладкиш, прибрано в шкафа), охладих чайника, измих кафеварката и я върнах на място. Точно по график таксито спря до бордюра, децата, вдигащи врява, бяха пуснати да си влязат. Щом входната врата се отвори, аз безшумно се измъкнах през зимната градина отзад, шмугнах се сред градинските храсти и излязох през една тясна, но удобна пролука в живия плет, от която се виждаше двора на болницата (където знаех, че мистър Хаут работи нещо в администрацията). Обикновено съм много прецизен в планирането на чисти излизания, въпреки че в този случай ми беше приятно да си представя как мисис Хаут спира на стълбите, докато съпругът ѝ се бори с куфарите. „Странно — представих си я да казва. — Не ти ли мирише на кафе?“ Малка ароматна загадка, която избледнява с всяко следващо помирисване на въздуха.

Безразсъдство, заплахата, победа — всичко може да изостри апетита. Абигейл беше моята цел номер едно. Вкусвах я, изпивах я, мечтаех я, вдишвах я. Тя беше най-изкушаващият наркотик, най-шаметната височина, най-рядката пеперуда — всичко в едно. Това

продължи пет дена — не можех да рискувам повече, преди да бъде открито тялото на Шарп — но какви пет дена само! Денем отивах при нея в библиотеката. Обичах да гледам как грациозно върви между стелажите, как бързо се движат ръцете ѝ, докато работи нещо на бюрото си. Когато обстоятелствата позволяваха, се приближавах и улавях уханието на парфюма ѝ. Тя не ме погледна нито веднъж. Беше свършено.

Мярках се в офиса както обикновено, въпреки че Катя или Зоуи, или Уенди може по-късно да са си спомнили (ако са ги питали, което вероятно се е случило), че в последните дни и седмици съм бил по-напрегнат от обикновено. Двамата със Зоуи ходихме с колата до комплекса за възрастни хора, отново с договор за подписване, а в същия ден Катя побѝ още две табели за продажба (както подобава, гръмнахме и бутилка шампанско за добре свършена работа накрая, при което Зоуи — видимо превъзмогнала недоразумението помежду ни — показва на Джош как да извади корковата тапа, без „преждевременно бликване“, както се изрази, при което Джош се ухили и порозовя). Отново Катя — която не беше разбрала нищо за разногласията в семейство Шарп от предишния петък — отиде да разговаря повторно с мисис Шарп, да направи оценка на къщата и да подготви документите, след което изпрати Джош да направи снимки.

През цялото това време аз почти не се сетих за Шарп, който пет дни и нощи подред беше съзерцавал слънцето и луната от задния двор на Куксън. Тогава случилото се с него ми изглеждаше като неизбежно следствие от по-сериозна необходимост. Ако се сетях за него, то беше единствено с омраза, задето беше въвлякъл и мен в смъртта си. Имаше и моменти, когато бях убеден, че характерът му е бил причината за позорния му край; че е пресякъл път, който не е трябвало да пресича. Чудех се също така (когато изобщо се случеше да се замисля за него) какъв е бил поводът за настроението му в деня на първата ни среща. Възможно беше вече да са се били сдърпали с жена му заради кучето, или пък с Абигейл заради жена му. Или да е водил кучето до къщата на Абигейл и тя да му е отказала да го пусне. Представете си само колко бесен трябва да е бил, когато се е прибрал и е заварил лайното на Барни върху килима! При такова наслагване на събития — дори и ако се приеме, че моят принос е доразпалил окончателно гнева на Шарп — смъртта на Барни е била неизбежна. Изненадващо ми се виждаше

единствено това, че горкото създание беше просъществувало толкова дълго. Жалко, че Абигейл никога нямаше да узнае от какво я бях спасил. Ето такива неща си мислех най-вече, когато се сецах за Шарп.

Сега като си спомням, ми се струва, че тези пет дена свършиха като един миг. Друг път ми изглеждат като безкрайните ученически ваканции от детството, или като невинните лета, които човек си спомня преди яростна военна атака. Чувствата ми ме теглеха все към нея, разлюлени и прииждащи като приливи, подвластни на божествената луна. Веднъж в сънената, сякаш дишаща тъмнина, ме връхлетя споменът за леглото на майка ми. С аромата на къпано, но и на нещо възкисело, когато държеше лицето ми допряно до корема си. Чуваш ли? Вътре в нея имаше мой брат или сестра, на същото място, където някога ме беше имало мен. Тук, в мекото гнездо между корабите чаршафи и голата кожа на майка ми чух близостта на този живот и се удивих от нея, и закопнях да бъда по-близо. Но всичко спираше дотам — до ухото ми, допряно до бавно пулсиращата топлина. Тук имаше любов, вечна и чиста. Трябваше само да се вслушам и тя беше там.

Пак по това време, когато стоях зад пердетата с парче хляб в ръка или зад люлеещия се стол в зимната градина и чувах гласовете им, понякога напрегнати и пискливи, си представях нейните думи като съкровища и в съня си ги правех огромни като в книжката си със стихотворения, онази с исполинските черни букви със заврънкулки. Провирах се между буквите — пропълзявах под покрива и стените на А или Н — и така тя беше близо до мен в сънищата ми. Какво стана с бебето, след като отнемахме майка? Това беше една от тайните, пазени от леля Лилиан и баща ми, който гледаше право напред и не казваше нищо.

Сега любовта се беше появила отново, в деликатен баланс — в образа на нищо неподозиращата Абигейл, чиста като мисъл, която можех да скрия на сигурно в главата си и никога да не пускам оттам. Усецах чистотата ѝ в близостта, не в прегръдка или в поглед, или в нежни думи. Тук — макар и само за пет дни — аз имах нещо истинско и трайно. Да очаквам повече, да докосна наградата и да искам да бъда

докоснат в отговор — да се въвлека изцяло (а аз знаех какво означава това) — беше сладък, но коварен избор.

Накрая се добрах до най-съкровения й неща, до тетрадката й с кожена подвързия — изписана със стихове с лилаво мастило, вътре беше пъхната и писалката й — и до тайните й от социалната мрежа, оставени една сутрин на показ в незатворения й лаптоп. Тук бяха част от снимките, които вече бях виждал. Оказа се, че вечерта с приятелки навън е била всъщност вечер с момичетата от читателската й група — сродни умове, наредени около маса с бутилки вино отгоре, една от жените уж свенливо надничаща над книга с меки корици с палав поглед. Шарп не беше в кадър, но се виждаше, че и той е там — забелязах издължените му пръсти върху столчето на една винена чаша, шикозния му ръчен часовник, поглъщащ светлината. В кожения си дневник Абигейл беше написала:

ЗВЯРЪТ

*Невидим (или тъй поне си мисли) под тъмния
небесен параван,
примигва безразлично срещу Господ нощем, но кодът
само Той разчита (и смешното е
именно в това),
а после се унася и му се присънват копненията от
деня.*

ЗВЯРЪТ II

*Дали небрежният ми чар окото ти е хванал във
онази вечер,
или пък впечатляващ ритъм, дължина на стих и
рима
слуха ти са погалили и са те приласкали нежно,
уханието ми да усетиш, да ме помилваш по ръката,
да уловиш мига и да ме вкусиш със целувка.*

Поезията, признавам си, е заключена стая, към която умът ми е напълно безсилен да намери ключа, но аз четях и препрочитах захласнато написаното, и изговарях думите, сякаш несломимата ми воля и отдаденост можеха да освободят посланието, скрито вътре.

В една от обедните ѝ почивки я последвах до минимаркета на главната улица. В библиотеката запазваше присъствие на духа, но тук беше съкрушена и тъжна, и красива. Купи си кутия с морска храна, спагети, плодове и мляко. Вечерта ароматът на вечерята ѝ, смесен с витиевати звуци на източни инструменти, достигна до мен — сам по себе си истинско пиршество. На сутринта ядох грозде и ягоди от хладилника ѝ. Колко я обичах само.

25.

Както вече споменах, Зоуи беше тази, която ни съобщи новината, хем възмутена, хем изумена, хем ококорена от старание да възмути и изуми и нас. Информацията беше оскъдна, основана най-вече на слух, който беше стигнал до един от приятелите на Зоуи, служител в адвокатска кантора, че прибрала се от почивка семейна двойка се е натъкнала на неидентифициран труп на мъж.

— Никога няма да познаете кои са — каза тя, обръщайки се към Катя с почти неуместно вълнение.

Катя зяпна срещу нея.

— О, Боже Господи, Куксън...

Зоуи прехапа уста с очи, светнали от вълнение.

Катя се обърна към мен.

— Да им се обадим ли?

— Според мен, не. Въпреки че това може да ускори продажбата.

Обедните новини не добавиха нищо ново, освен че информираха за нервното разстройство на мисис Куксън, 46-годишна, фармацевт, която открила разлагащ се труп на верандата на луксозния си дом, когато се върнала със съпруга си от десетдневна почивка на Сейшелите. Не се съобщаваше дали полицията има подозрения относно смъртта и начина, по който е починал мъжът.

— Със сигурност трябва да е бил крадец — отбеляза Уенди. — Какво друго може да търси непознат мъж в техния двор?

— А, не мога просто да седя тук така — скочи на крака Катя и погледна навън към улицата със скръстени ръце. — Знаете ли какво ще стане сега? Ще ни изкарат виновни, че сме сложили табелата и сме привлекли крадци в къщата им, докато са били на почивка. Въпреки че, разбира се, все някой трябва да е знаел, че няма да ги има.

От регионалните вечерни новини бяха изпратили репортер на мястото на събитието — ако не на самото място, то поне там, където полицията беше блокирала алеята. Разбрали бяха, че къщата е обявена за продажба и бяха вкарали в кадър табелата на „Хемингс“ с

паркираните полицейски коли на завоя, ясно видими и с ненужно мигащи светлини. Накрая са появи някакъв полицай и преповтори голите факти, като призова за съдействие всеки, който може да е видял нещо необичайно.

До следващата сутрин вече беше ясно, че издирват шофьора на бял джип „4×4“, забелязан да напуска района предишната седмица. Джош влетя в офиса, за да съобщи, че именно неговият инструктор е бил този, който се е обадил за белия джип и че сега го интервюират по телевизията и ще посочи точното място, където го е видял.

„Кой е мистериозният натрапник?“ — питаше от страниците си *Сентинел*, Влязъл най-сетне и той в час с новината от вторник. За ключовете не се казваше нищо, макар че авторът влизаше в някои подробности относно лицето на мъртвия мъж, наполовина изядено от лисици и гарвани, и стигаше до заключението, че поради липса на друга информация — никакви загрижени приятели или роднини не се бяха обадили, за да съобщят за изчезнал човек — той може да бъде идентифициран по зъбния статус. До излизането на следващия брой на *Сентинел* след една седмица, историята малко се беше попридвижила. „Натрапникът бил пациент на собственика“ — гласеше заглавието. И както можеше да се очаква при този обрат, който аз не бях предвидил, макар да беше толкова близко до ума (защото колко козметични хирурзи има в едно малко градче?), самият мистър Куксън беше идентифицирал зъбите на Шарп, след като само преди няколко месеца, ги беше избелвал с лазер за сума, възлизаща, според оценката на вестника, на 800 до 1200 паунда. „Историята се заплита“ — гласеше друго заглавие, под което се мъдреше голяма снимка на Шарп, направена по време на едно от събитията в „Уорнингс“. Статията го описваше като местен семеен мъж и щатен преподавател в Кеймбридж.

И оттук насетне, разбира се, всичко се промени.

26.

До този момент нашата табела „Продава се“ се беше появила и пред къщата на Шарп, и пред къщата на Куксън, така че едва ли можех да бъда изненадан, когато двама цивилни полицаи се появиха в офиса с обичайните си въпроси. Потвърдих, че аз съм собственикът на фирмата и че наистина съм посещавал дома на семейство Шарп наскоро (отметката на Уенди беше в дневника) и съм разговарял лично с мисис Шарп. А също и че мистър Шарп не си е бил у дома.

— И как ви се видя мисис Шарп, сър?

— Разстроена — казах аз. — Наранила си беше ръката.

— А каза ли ви как се е наранила?

— При спречкване със съпруга ѝ. Предната вечер. Мисля, че каза, че е хвърлила чаша по него. Може и повече от една да са били. Ходила беше до болницата.

Предположих, че ще им бъде от полза да знаят това, което ми беше казала тя, а те като че ли точно това искаха и да чуят. Уенди донесе кафе, хвърли разтревожен поглед към двамата мъже, облечени в подобни костюми, единият от които с татуировка на ръката, и внимателно затвори вратата след себе си. По-младият от полицаите си водеше бележки и ме наблюдаваше внимателно, докато говорех, като от време на време задаваше въпроси. Срещал ли съм мистър Шарп преди?

— Не, доколкото си спомням.

— Познавате ли мистър Геъм Бъкстън?

— Не мисля. От телевизията ли е?

Офицерът ме погледна, търсейки признаци на напрежение.

— Работи за един от конкурентите ви — „Уърд и Хюм“? Посетил е семейство Шарп в петък вечер и каза, че вие сте чакали отвън и че е разговарял с вас.

— А, така е, да. Не знаех как се казва. Но иначе да, той ми каза, че Шарп са имали някакви разногласия.

— Имате предвид скандал?

— Всъщност да, скандал. Така че аз реших да се обадя по телефона и да предложа да отложим срещата за следващата сутрин. Оставих съобщение на телефонния им секретар. Предполагам, че още е там, ако попитате мисис Шарп.

Двамата мъже размениха погледи като знак, че е време да приключват, но по-възрастният имаше още един въпрос.

— Предполагам, че вие се занимавате и с продажбата на „Истфийлд Лейн“ №1 — домът на семейство Куксън?

— Така е. Интересувате ли се, инспекторе?

Той се подсмихна.

— Сержант, сър. Детектив сержант. Опасявам се, че не е в моята категория. Случайно да имате ключ от имота?

Аз извиках Уенди.

— Ще повикаш ли Катя, моля те?

Катя дойде.

— Катя, имаме ли ключове от имота на Куксън?

Тя погледна притеснено първо двамата мъже и после мен.

— Опасявам се, че не, мистър Хеминг.

— А би ли казала на тези господата защо е така?

— Защото те предпочитат така. Някои клиенти нямат нищо против, други не са съгласни. Куксън упорито отказват засега.

Двамата мъже помълчаха известно време, като че се колебаеха дали могат да се доверят на акцента ѝ.

— Допускате ли, че се притесняват ключовете да не попаднат в грешни ръце? — попита по-младият.

Катя се намръщи.

— Надявам се, че не. Ще трябва да попитате Куксънови.

Тръгнаха си, а аз ги изпратих до улицата.

— Наистина ли случаят е стигнал вече до разследване на убийство? — попитах. — Вестниците дават противоречива информация.

— Не се предоверявайте на вестниците — грубо отвърна по-възрастният и ми благодари за помощта.

По-младият, очевидно не така нетърпелив да си тръгне, изпъна врат да огледа прашните прозорци на незаетите ни горни стаи, явно не толкова, защото се надяваше да намери някакъв отговор там, колкото да си придаде ангажиран — да не кажем важен — вид. Както и да е, на

мен това не ми хареса. Вдигнах и аз глава заедно с него и замаскирах безпокойството си с усмивка.

Не беше кой знае колко трудно да се проследят нишките на полицейското разследване. Историята се беше наредила сред основните теми в някои от националните таблоиди, в резултат на което тук-там се бяха поразровили за информацията относно Шарп и не след дълго беше излязло наяве, че не е бил щатен преподавател в Кеймбридж, а също и че е бил с осем години по-млад от съпругата си.

Междувременно Катя се беше захванала сериозно с продажбата на Куксъновия имот, което ще рече, че вече три пъти беше ходила да се среща с мисис Куксън, която при създалите се обстоятелства беше посъветвана да не разговаря с репортери, но беше намерила съпричастен слушател в лицето на Катя (изненада за тези от нас, които винаги бяха възприемали дружелюбността на Катя просто като елемент от старанието ѝ да си върши добре работата, особено имайки предвид подозрителното ѝ отношение към хората, склонни да надничат в личния живот на другите). Мисис Куксън беше споделила, че трябвало да прибегне до успокоителни, когато намерила тялото, но добавила, че най-големият шок бил, когато се разбрало, че натрапникът е имал ключове от къщата им (което беше изненада за Катя). Полицията беше упражнила известен натиск върху мисис Куксън при разпитите — даже я бяха заподозрели в лично, едва ли не интимно, *познанство* с натрапника. В допълнение *Сентинел* беше пуснал клюка, че въпросният Шарп бил женкар и зестрогонец. Споменаваше се също, че бялата кола, за която ставало въпрос в по-ранни репортажи, била всъщност личната кола на Шарп, иззета и извозена от съответните служби.

— Куксън се развеждат — съобщи Катя.

— Те май точно от това имаха нужда — казах аз. — Мистър Шарп може и да им е направил услуга.

Катя докара познатата смръщено-колеблива литовска физиономия и додаде, че мисис Куксън — чийто най-голям страх сега бил да не би да не може да продаде къщата при цялата тази публичност около трупа — смятала, че мъжът е паднал и се е убил

вследствие на нелеп инцидент. Освен това подозирала, че съпругът ѝ е замесен.

— Защото как иначе мъжът ще има ключове от къщата — продължи Катя. — Недейте забравя, че *вашият* мистър Шарп е бил пациент на мистър Куксън. Имал е финансови проблеми. Може мистър Куксън да е измислил този план, за да обере жена си. Тя има скъпоценности — злато и бижута. Мисис Куксън каза, че само лошият късмет го е спрял да не влезе в къщата.

— Е, това вече ми се струва малко прекалено — отвърнах аз. — Мистър Куксън хич не ми изглежда да е закъсал за пари. А ти откъде си толкова сигурна, че мисис Куксън *не е* имала връзка с този мъж? Може пък *тя* да го е пратила да обере скъпоценностите на съпруга ѝ. И да ме прощаваш, ама не е *моят* мистър Шарп. Никога не съм виждал този човек.

Зоуи, която обичаше клюките и на която винаги можеше да се разчита да раздуха някоя новопоявила се драма в нашето жадно за новости градче, най-безцеремонно попита за двуседмичен отпуск. Защото имала да прави някакъв ремонт, както ме информира Уенди, когато пристигнах в офиса в понеделник.

— И защо сега? — попитах.

— Понякога ѝ се налага да си ползва отпуска, мистър Хеминг. А пък и сега сме в пълен състав.

Що се отнася до мен, наложи ми се няколко пъти да ходя до мисис Шарп, която продължаваше да гледа със същото занесено изражение като на първата ни среща. Междувременно Катя също я беше посетила, но мисис Шарп — която според мен трябваше да е твърде разстроена, за да се занимава с продажбата на къщата — беше помолила да се срещне с мен лично. Имаше да се доизясняват подробности във връзка с електрическата и отоплителната инсталация, с изолацията от влага и разни финансови въпроси. Да отида повторно не беше никак лоша идея. Така щях да мога да обиколя из къщата заедно с мисис Шарп и щедро да наоставям отпечатъците си върху всичко, което можеше да съм докоснал при предишните си посещения, когато се бях размотавал неканен нагоре-надолу из къщата. Насрочих дати за евентуални огледи, при които потенциалните купувачи щяха допълнително да дозамърлят картинката.

Мисис Шарп посрещна недоумението и съболезнованията ми с дълъг безмълвен поглед през прозореца. А после беше също така учтива, макар и доста разстроена, неясно изразяваща се и избухлива, както и при предишната ни среща.

— Не знам какво е правил, но не мога да му простя. Все още не. А сега полицията смята, че и аз съм замесена!

Аз докарах съчувствен поглед. Очевидно имаше нужда да поговори с някого, по всяка вероятност чувствайки се самотна във всичко случващо се, да изплаче болката си пред някого. Седнахме коляно до коляно в кухнята да прием кафе, а тя запали цигара и изрази възмущението си от враждебните въпроси на детективите, като ме помоли да я наричам Джудит.

— Защо да съобщавам, че е изчезнал? Доколкото разбрах, веднага е изприпкал при новото си гадже. Аз бях при сестра ми. Откъде, по дяволите, да знам, че лежи мъртъв в нечий двор в другия край на града?

— Казахте ли им за тази жена?

— Показах им една снимка, на която са двамата. А те най-учтиво ми рекоха, че могло да бъде всеки. Но, обърнете внимание, взеха я със себе си. Нея трябва да търсят.

Искрено се надявах да не го направят.

Когато се върнах в офиса, двамата полицаи говореха с Катя и Уенди.

— А, Мистър Хеминг, тъкмо навреме — посрещна ме по-възрастният.

Отидохме в задната стаичка, където ме попитаха за деня, когато се бях видял с мисис Шарп, след като тя се беше върнала от болницата. Аз подчертах, че, ако трябва да сме точни, не мога да кажа със сигурност дали мисис Шарп действително се е била върнала от болницата във въпросната сутрин. И че в крайна сметка, когато съм пристигнал, тя вече е била там. По-възрастният кимна отегчено и попита в какво състояние е била къщата, а аз им казах, че по пода е имало натрошени стъкла и порцелан, и кръв.

Те се спогледаха.

— И досега не ви е хрумнало до го споменете?

— Предположих, че знаете. На мисис Шарп не ѝ ли е хрумнало да го спомене?

По-младият, който беше седнал на перваза, загадъчно затвори бележника си.

— Има ли още нещо, което бихте искали да ни кажете, сър, и за което сте предполагали, че вече знаем?

— Не мисля. За кучето предполагам, че знаете.

На следващия ден дойдоха двама униформени полицаи и поискаха от мен и от Катя да дадем пръстови отпечатъци, за което използваха преносим скенер.

— Означава ли това, че разследването е за убийство? — попитах аз.

Ръцете ми трепереха.

— Изглеждате нервен, сър — каза полицаят, докато изпъваше пръстите ми.

— Тръпки ме побиват от това — каза Катя, чийто дядо, както ни беше разказала Зоуи на една почерпка по случай Коледа, бил католически свещеник, който бил арестуван и измъчван от тайните служби. — Защо мислят, че мъжът е умрял на „Бозел Авеню“?

— За целите на разследването всичко е от значение, госпожо.

Където и да отидох в останалата част от деня, имах чувството, че ме наблюдават. Преди да си вляза вкъщи, хубаво огледах хълма във всички посоки.

Мисис Шарп, когато я видях следващия път, изглеждаше още по-изтерзана, след като дългата ръка на закона, както се изрази тя, претършувала цялата къща — заповед за обиск, който, доколкото можа да ми каже, не довел до никакъв резултат.

— Искам да кажа — рече, — нали иначе щях да съм излъскала пода на кухнята и да съм разтребила всичко след кавгата от вечерта? Да не говорим, че ръката ми беше бинтована!

— Права сте, мисис Шарп.

— Моля ви, Джудит. — Тя наля още кафе. — И освен това, казах им аз, кръвта беше моя. Ако намерите друга, рекох, само на горкичкия Барни може да е. Когато, разбира се, те настояха да изровят, за да се уверят. — Запали си цигара. Каза, че най-тежко било, като я разпитвали за Барни — дали това я било накарало да се чувства разгневена. — Разбира се, че съм била разгневена, избухнах аз. Кой не

би бил? Да си призная, иска ми се да го бях убила, мамка му. Дъглас, имам предвид, не кучето. — И тръсна глава. — Не исках кажа това.

Главата ми щеше да се пръсне от усилие да проследя всичко, което мисис Шарп знаеше, или мислеше, че знае — и беше казала на полицията — и да го напаса с фактите, такива, каквито ги знаех аз, и с това, което самият аз бях казал на полицията. Струваше ми се неизбежно да се спъна в някой щръкнал детайл и да налетя право в ръцете на тези незнаещи прошка борци срещу престъпността.

И все пак, не бяха ли хванали грешна следа самите полицаи? Защо се бяха вторачили в кръвта например, при положение че Шарп не беше загубил и капчица кръв?

Едно разкритие ми подежда обещаващо. Дни наред мира не ми даваше мисълта за стика за голф, който беше турил край и на кучето, и на стопанина му. Сега се оказа, че мисис Шарп беше отнесла и стиковите, и още много други вещи на съпруга си на сметицето и в един от многото благотворителни магазини в града след кончината му.

— И защо не? — разхлипа се тя. — И с удоволствие го казах на полицията. Нямам какво да крия, този мъж ме използва и ме измами, и изхарчи бог знае колко от моите пари за лазерно избелване на зъбите си, за да блесне пред други жени. А да не забравяме, че и кучето ми уби! Естествено, че ще му изхвърля нещата. Мразя го!

Не биваше да губя присъствие на духа. Освен показанията на мисис Шарп имаше достатъчно други неща, които да ангажират вниманието на полицията, която, според *Сентинел* (интересът в националните медии вече беше стихнал) все още не беше успяла да изгази от мътилката на мистериозната смърт и да стъпи върху потвърдата почва на версията за убийство, което би разбързало ръцете на криминалистите и детективите. Статията предполагаше, че има твърде малко категорични доказателства. Че полицията все още не може да бъде сигурна дали травмата върху главата на Шарп е причинена от декоративните камъни, ограждащи кокетната веранда на Куксън, фъртуната от толкова много подвеждащи улики щеше, надявах се аз, да продължи да ги заслепява, за да не видят пълната картина за това кой, къде, какво и защо е извършил в този така абсурдно изглеждащ случай.

Все още ми се струваше вероятно да погледнат и в друга посока, макар да не знаех на какво точно мога да се надявам. Изненадан бях, че никъде нищо не се споменава за студентката, която Шарп беше

забременил. Ако някой имаше зъб на Шарп, то със сигурност това щяха да бъдат въоръжените роднини мюсюлмани, които бяха дошли да го търсят в Кеймбридж. А може би полицията просто беше запазила тази информация в тайна — и ако беше така, то какви щяха да бъдат последствията за мен? Напълно възможно беше вече да са получили описанието на мъжа, който е ходил в „Уорнинкс“ само преди две седмици и е задавал въпроси за чаровния д-р Шарп, и да проследят нишката до Кеймбридж.

Но щеше ли жената, с която бях говорил — затрупана с работа служителка в магазин с доста клиенти, която целодневно отговаря на въпроси — да си спомни как съм изглеждал? Със сигурност, ако аз бях на нейното място, а тя на моето, едва ли щях да мога да я опиша в подробности.

Полицията продължи да кръжи около мисис Шарп, което неизбежно повлече и мен към водовъртежа. Двамата детективи отново дойдоха в офиса. Зоуи вече се беше върнала — с презаредени батерии и с особен блясък в очите.

— Да ви предложи чай или кафе, господа? — попита тя и чак ми се стори, че виждам как любопитството ѝ трепти около нея като мираж в пустиня.

Остави вратата открената, докато шеташе в кухненския бокс, което означаваше, че трябва да бъда много внимателен с подбора на думи. Полицайте искаха да чуят отново поредността на събитията, но с по-голяма точност, отколкото предишния път. И аз отново минах набързо през историята: че съм бил там предишната вечер, че съм оставил съобщение на телефонния секретар, че съм се върнал на следващата сутрин, за да говорим за продажбата на къщата.

— Всъщност — уточних аз, — мисис Шарп говореше по телефона със секретарката ми тук, в офиса, когато потропах на вратата. Или по-скоро, ако трябва да съм точен, когато позвъних на звънеца.

— А видяхте ли колата на мистър Шарп, когато пристигнахте?

Аз скръстих ръце, за да ги спра да треперят.

— Наистина не мога да ви кажа. Сигурно вече съм споменавал, че никога не съм виждал мистър Шарп. Затова не познавам колата му.

— А мисис Шарп?

— Колата ѝ?

— Срецали ли сте се с мисис Шарп преди?

— Не, доколкото си спомням. Въпреки че градът е малък. Не мога да гарантирам, че не съм я засичал в супермаркета.

По-младият погледна в бележника си.

— Бяло ауди „4×4“, идентифицирано като собственост на мистър Шарп, е било забелязано от двама служители на фирмата за събиране на вземания да излиза от „Бозел Роуд“ в събота, 4-ти, сутринта. Покъсно колата е била намерена от същите двама служители близо до мястото, където е открит мъртъв мистър Шарп. Някой, който се е представил за мистър Шарп, се е обадил на фирмата и ги е упътил къде може да бъде намерена колата. Защо тогава, питаме ние, му е трябвало на мистър Шарп да измине целия път до дома на Куксън и да съобщи за колата си на кредиторите, само за да свърши мъртъв?

— Звучи като случай за детективно разследване — казах аз с хладна усмивка. — Аз обаче мислих по въпроса. Забележете следното. Ами ако онези от фирмата просто са проследили мистър Шарп до дома на Куксън, изчакали са го да слезе от колата и са се опитали да я отмъкнат. Тогава, представете си... страшно разгневеният мистър Шарп изхвърча отвътре, спречкват се, спречкването прераства в сбиване, в резултат на което горкият мистър Шарп остава да лежи мъртъв на земята. Какво биха направили те? Паникьосват се. Наоколо няма никого, затова пренасят тялото в двора на Куксън, обаждат се в *собствения* си офис, представяйки се за мистър Шарп, и тогава от офиса *им* се обаждат обратно, за да им съобщят за местоположението на колата. Двамата мъже изпразват джобовете на мистър Шарп, за да изглежда като грабеж — или защото не могат да устоят на гледката на пари в брой — и изчезват с колата. Работата е свършена!

Полицаяте ме изслушаха търпеливо (може би вече бяха мислили за всичко това и го бяха отхвърлили, макар на мен да ми изглеждаше също толкова правдоподобно, колкото и вариантът мисис Шарп да бъде убиецът), а после по-възрастният попита спокойно:

— Какво ви кара да мислите, че портфейлът на мистър Шарп е липсвал?

Косата ми настръхна.

— Не съм ли го чел във вестника?

Мълчание.

Затършувах из ума си за отговор.

— Не, разбира се — рекох най-накрая. — Всъщност мисис Шарп ми каза, че портфейлът му е липсвал. Заедно е разни други неща. Мисля, че спомена, че чантите му ги нямало. А също и телефонът му?

— Мисис Шарп.

— Да. Аз продавам къщата ѝ.

По-възрастният изглеждаше отегчен.

— Да, сър, така е.

Тогава по-младият попита с нотка на сарказъм, дали има нещо друго, което може да съм си спомнил за въпросния ден.

Аз отново се замислих.

— Не, не мисля — казах. — Сигурен съм, че всичко сме изговорили.

Издишах бавно, докато гледах как колата им се отдалечава.

Тази нощ почти не мигнах. Всеки път, щом затворех очи, виждах каменните лица на двамата детективи. Стомахът ми се бунтуваше. Всичко се изплъзваше — градът, бизнесът ми, Абигейл. Събудих се, плувнал в пот.

Може и да беше лудост, но на сутринта реших да отида до „Уорнинкс“. Тя беше там, жената, с която бях говорил преди няколко седмици, и работеше нещо зад щанда. Веднага я разпознах, макар че пак се зачудих дали бих я разпознал, ако влезеше в офиса ми или ако я видех в някой бар. Категорично нямаше да мога да я опиша. Но не е ли точно такъв начинът, по който работи паметта? Не зависи ли всичко от контекста — и спомнянето, и разпознаването, които не са съвсем едно и също? Ето на това залагах. Минах един или два пъти покрай щанда, после се помотах в полезрението ѝ, преструвайки се, че разглеждам заглавията от „Нови заглавия за тази седмица“ и „Нашият избор“ върху масичката с бестселърите. Може би беше рисковано да я заговоря, но интуицията ми подсказваше друго. Първо, каква беше алтернативата? Да се прокрадвам на прибежки из града, страхувайки се да не бъда разпознат? И второ, казах си, какъв по-добър начин да избегна подозрението от това да се изправя пред нея и, както мистър Мауер винаги ме е съветвал, да я погледна право в очите и да се *осмеля* да ме забележи — приветлив, но не особено запомнящ се мъж, в типичен

провинциален чиновнически костюм от туид, видял сметката на жизнерадостния, умен, модерен д-р Шарп със стик за голф?

Аз бърчих чело и въздишах, прехвърляйки книга след книга, докато тя най-сетне се приближи и попита с какво може да бъде полезна.

— Търся си четиво за ваканцията. Някакви идеи за дълъг полет?

— О, колкото искате. Надалеч ли ще пътувате?

— До Сейшелите. Малко водни спортове.

— Колко вълнуващо — каза тя уж дружелюбно, но с нотка на припряност, която подсказваше за наличието и на друга риба, чакаща да бъде опържена. Нямахше признаци да е прозряла реалната ми позиция нито по отношение на водните спортове, нито по отношение на пътуването ми в чужбина (а какво остава за убийство), просто ми предложи няколко плажни трилъра. Върнахме се на щанда, където тя пхна покупките ми в еко торбичка и ми пожела приятен ден.

Вероятно е имало известно униение в книжарницата при новината за смъртта на Шарп. А също така и смръщени вежди, когато полицията е пристигнала на лов за информация. Точно сега обаче тази жена не даваше никакви признаци, че умът ѝ е ангажиран с нещо повече от рутинна размяна на пари и стоки. Ако я притиснеха, може би щеше да си спомни смътно, че ме е виждала и преди, но това вероятно важеше за повечето ѝ клиенти, голям брой от които сигурно бяха присъствали на поне едно от мероприятията на Шарп и след това бяха говорили с нея много по-дълго, отколкото аз. Всъщност, като си помисля, разговорът ни във въпросния ден беше свързан с търсене на книга, точно като днешния ни разговор. Тя беше предложила да ми я поръча и ме беше посъветвала да я потърся в библиотеката, както вероятно правеше всеки ден за някого, без непременно да си спомня какъв цвят са били очите му и дали е бил плешив, както би подходил един художник например или както е нужно, за да бъде направен портрет на заподозряно лице по описание на свидетели. Вярно, че се бях изказал ласкаво за литературните им вечери, но само между другото. Тя беше тази, която беше споменала името на д-р Шарп и старателно беше търсила визитката му с откровена гордост от връзката между „Уорнинкс“ и един лектор от Кеймбридж, тя ми я беше подала с протегнатата ръка и тържествено беше прочела на глас името и позицията му, сякаш приветстваше самия посланик на САЩ в Хотел

„Риц“ в Лондон по повод годишната галавечеря и бал на Федерацията на независимите книжарници във Великобритания.

Това беше успокоително, но едва ли има нужда да казвам, че успокоението не продължи дълго.

27.

През цялото това време сърцето ми болезнено копнееше за Абигейл. Нямах я в библиотеката. Представях си я затворена у тях, в шок, неможеща и нежелаеща да се разкрие пред полицията. На два пъти, щом се стъмни, минах с колата покрай къщата ѝ и видях прозореца на горния етаж да свети. Не посмях да спра. Ледени тръпки ме побиваха, като си представях как по-младият и по-проницателен детектив ме следва безшумно в необозначена кола или пък души из града по следите ми.

Копнеех за неудобното си скривалище на тавана посред старите мебели на майка ѝ, с Абигейл отдолу, с топлината ѝ и гласа ѝ, носещи се из къщата. Връщах се там в сънищата си — сънувах как лежа с лице, притиснато към дървения под, как прокарвам пръст между успоредните резки, които бях издълбал в дъските и как постепенно всичко се размива и духът ми се слива с нейния, докато тя върши всекидневните си неща — бърше жълтия балатум в кухнята, сменя станциите на малкото си приглушено радио, изпъстря млечнобелите страници на бележника си с лилави прилагателни, излиза от запарената баня, загърната в кърпа и порозовяла. Виждах я на леглото — как лакира бавно перфектните нокти на краката си, а по бузата ѝ се стича сълза. Всичко, което някога бях желал, сега беше там. Сублимен момент на сбъднати желания, за които се бях борил. Ключът от къщата ѝ пареше в ръката ми. Често ми се е налагало да бъда търпелив, научил съм се да се радвам на предимствата на закъснялото възнаграждение. Но да вкусиш от това едничко рядко удоволствие — от този упоиващ дестилат на всички желания — и после да го видиш пометено от жестоки обстоятелства? Имал бях само пет дни и нито минутка повече! Всичките ми инстинкти се бяха опълчили срещу предпазливостта и здравия разум. Единственото, което правеше тези часове по-поносими, беше искреното ми убеждение, че утрото на онзи все неидващ и неидващ шести ден най-накрая ще настъпи и след него ще последват още дни. Умът ми се рееше нагоре в небесата заедно с фантазията за

безкрайна поредица от дни, споделени с Абигейл — за две души, слети в едно: тя — неподозираща нищо, аз — невидим, но виждащ — един пулсиращ живот, приютен в тъканта на майчината ѝ къща на „Рейстрик Роуд“, вдишващ и издишващ зад стените, под стрехите на покрива, под дъските на пода. Бях загубил ума и дума от желание, забравил напълно, че има опасност всичко това да приключи само за един-единствен миг, да се срути, да се сгромоляса и под него да зейне огнен ад, а като се разтвори пъкълът, да се окаже, че аз вървя право към него.

Изминал беше цял месец, откакто бяха идентифицирали тялото на Шарп, когато един ден вдигнах телефона и чух от другата страна млад женски глас. Каза, че сме пуснали брошура в пощата ѝ. И че имала къща, която искала да продаде. Беше Абигейл.

В мислите ми настана пълен хаос — заля ме вълна от паника, когато чух гласа ѝ, а после и още една, когато си представих как продава къщата и заминава. Прокрадна се обаче и надежда за нови възможности. В гласа ѝ като че долових благата вест за предстоящи по-добри дни. И как иначе!

Нужно беше само да подбера правилните думи и да насроча среща у тях и след час двамата с нея вече седяхме в масивните фотьойли с шарена дамска на майка ѝ. Докато ме развеждаше от стая в стая (макар, разбира се, аз вече да познавах всеки сантиметър от това място), забелязах колко съсипана изглеждаше — с тези тъмни сенки от тревога под очите, а докато вървеше, скръстила ръце, току придърпваше около себе си тънката зелена жилетка, обгърнала тялото ѝ като саван. Двата еднакви сака на Шарп бяха изчезнали, вероятно изхвърлени на градското сметище. Представих си я как върви, нервна и потисната, между тежките очукани подемници, как изкачва металните стъпала, може би дори едновременно с мисис Шарп — две неволни сестри по съдба, тръгнали да се отърват от следите на един и същ мъртъв мъж.

— А смятате ли да купувате нещо в друг район? — попитах аз.

— Не — отвърна тя. — Майка ми почина миналата година. Това беше нейната къща. Напускам града.

Сърцето ми се сви. Заради Шарп беше, разбира се — заради загубата, която беше преживяла, но вероятно и заради страха да не бъде въввлечена в разследването. Замислих се дали отношението ѝ към

него не се е променило след всичко, изприказвано по негов адрес — манията му да харчи безразборно от парите на жена си, предполагаемата му връзка с мисис Куксън, която в последно време също беше станала обект на клюки и уличена в любовна връзка с един от общопрактикуващите лекари, които имаха кабинети в съседство с една от нейните аптеки.

Последвах Абигейл навън в скромния заден двор.

— Не е кой знае какво — каза тя, — но пък има допълнителна пристройка откъм улицата отзад. — Отвори една порта и излязохме на кална глуха улица, заградена от едната страна със старомодни гаражи с боядисани врати, всяка от които си имаше номер. — Нашата е зелената. Моята всъщност. — Отключи я и се отдръпна назад. Вътре беше тъмно. — Може да изглежда, че е влажно, но не е — допълни, влизайки и прокарвайки ръка по обърнатите на обратно мебели и стари вещи. — Ако трябва да съм честна, бих желала бърза продажба.

Можех да докосна косата ѝ, ако се протегна.

— Бъдете спокойна — казах. — Бързо ще придвижим нещата.

Тя се усмихна и за първи път ме погледна. Обезоръжаващо беше да си говорим така след цялото това време. Да бъдем така близо един до друг. И тази нощ не можах да спя, но сега Абигейл се върна в сънищата ми и измести лошите мисли. На следващата сутрин я потърсих в библиотеката. Преподреждаше една витрина в детския отдел.

— О, здравейте — поздравих аз изненадано.

— Пак се срещаме — отвърна тя, като се изправи с книга, притисната към гърдите.

— Виж ти — усмихнах се аз. — Вие... тук ли работите? Разбира се, че работите тук, какво говоря? — засмях се и се извиних, че отнемам от времето ѝ. — Отбих се само да видя дали рекламните ни са излезли във вестника — слава богу, всичко е наред!

Тя присви очи.

— Това проблем ли е обикновено?

— Направо няма да повярвате — задържах малко по-дълго погледа си върху лицето ѝ. Имаше лунички покрай връхчето на носа. — Както и да е, исках само да поздравя.

— Разбира се — каза тя и се усмихна. — Здравейте и на вас.

По-късно я изчаках в парка, под дърветата, далеч от пътеката. Като приближи до една пейка, слезе и внимателно подпря колелото на едната страна в тревата. Порови в раницата си, после седна на пейката и започна да пише нещо в някаква тетрадка. Не можех да гледам повече.

На другия ден след обяд отидох отново у тях, за да направя снимки. Пихме кафе и прегледахме документите. Сега тя ми каза, че се връща в предишния си апартамент в Лондон. Отначало се изкушавала да остане и да се установи тук, но не се получило.

— Просто не е за мен — добави.

— Колко жалко — рекох аз. — Предполагам, че Лондон е доста по-вълнуващ.

— Знам ли — отвърна тя.

Ухаеше божествено.

Поинтересувах се за водопроводната и отоплителната инсталация. Тя пък ме попита дали познавам някого, който да дава ван под наем.

— Имам цяла къща с боклуци, от които трябва да се отърва — на майка ми най-вече. Казаха ми, че по пътя за Удстрингам имало голям благотворителен магазин, в който приемали стари вещи, а също така и изпращали за Африка. Аз нямам кола. Всъщност не карам въобще.

— Ами ако ви предложи аз да ви помогна? Ние имаме ван. Разполагам със свободно време.

Усетих как сърцето ми спира да бие. Това си беше чиста лудост.

— И такава услуга ли предлагате?

— Само за нешофиращи клиенти.

Тя се засмя.

— За неделя сигурно и дума не може да става?

— Какъв по-добър ден за добро дело. Десет часа много ли е рано?

— Чудесно е.

Облякох си старото яке и едни ежедневни панталони за случай. Зоуи беше дежурна в офиса и трябваше стоически да изтърпя неизбежния ѝ коментар, когато влязох да взема ключовете от вана.

— Божичко, мистър Хеминг — викна тя. — Дегизирали ли сте се нещо?

— Просто помагам на един съсед да си свърши една работа — казах аз.

— Или по-скоро съседка?

— Възрастен съсед.

В крайна сметка трябваше да се направят три курса. Абигейл вече имаше по-ведър вид. Сложила си беше градинарски ръкавици — защото ноктите ѝ винаги се чупели, обясни.

— И моите така — казах аз.

Приятно ѝ беше да се поразведри. Разказа ми за предишната си работа в една от университетските библиотеки в Лондон и за живота си там. Имала приятел, който обаче побързал да се омете (както се изрази тя), когато ѝ се наложило да се върне у дома, за да се грижи за болната си майка.

— И по-добре, предполагам. Нямах много време за личен живот тук. Но после, след като мама почина, се свързах с двама стари приятели. Освен това започнах работа на смени в тукашната библиотека. И малко по малко нещата се пораздвижиха.

За мен говорихме по-малко, но можете да си представите изненадата ѝ, когато разбра, че една от последните ми любими книги е „Купчина монети“ на Барингтън Гейтс.

— Обожавам тази книга! — каза. — Имам я с автограф!

— Казва много неща за самотата — допълних аз.

— *Напълно* съм съгласна. И за изгнанието.

— Именно.

На връщане тя настоя да ме почерпи с обяд в кафенето на един градински център. По лицето ѝ премина сянка, когато изразих съчувствие за загубата ѝ (имах предвид майка ѝ, но съм сигурен, че мислите ѝ веднага препуснаха към Шарп), а после отново се разведри, когато разбра, че аз също съм сирак, изстрадал в ръцете на суровата си леля. Добавих и една история за връзката ми с местно момиче, завършила с разочарование и душевни терзания, след като един ден тя просто си е тръгнала, без да каже и дума.

— Въпреки че беше преди няколко години, така и не успях да се отърся напълно от това — казах аз, ровейки из паметта си за откъслечни детайли от злополучната ми връзка със Зоуи. — После ми

просветна, че може да е имала емоционални проблеми — допълних, сещайки се за антидепресантите, които бях открил в шкафчето в банята ѝ в началото на „романтичната ни връзка“ (което, честно казано, не бях сметнал за странно, имайки предвид вятърничавата и понякога склонна към залитания природа на Зоуи). — Една нощ я сварих да обикаля из двора ми. Дърпам пердетата, а тя стои срещу прозореца и ме гледа.

— Господи. И какво каза тя?

— Каза, че съм ѝ бил липсвал, но не искала да ме буди. Представяте ли си?

После се разходихме между цветните лехи с ръце, изкушаващо близо една до друга, но без да се докосваме. Тя приседна на една дъсчена пейка и ми направи знак да седна до нея. Забелязах, че един от ноктите ѝ беше счупен. Разказа ми някакъв виц за рязък спад на цените, който аз не разбрах. Но все пак се засмях — с малко закъснение може би, защото тогава и тя се засмя, вероятно усетила моето смущение. Какво се случваше всъщност? Беше тихо, а това предразполагаше към размисъл. Може би тя разсъждаваше върху своята история — онази, която не можеше да разкаже на никого. А аз открих, че не искам да знам нищо. Или по-скоро, прииска ми се да не бях единственият, който вече знаеше достатъчно.

Когато я оставих пред тях, тя отново ми благодари.

— Задължена съм ви — извика от стълбите.

Аз ѝ помахах. Дори и сега все още имам усещането, че това поне беше истинско.

28.

И тогава изникна Зоуи.

— *Бихте ли* ми направили една услуга, мистър Хеминг? — каза тя, донасяйки ми кафето в офиса, преди още да съм седнал да прегледам пощата.

Това *бихте ли*, стана ми ясно веднага, беше продължение на подигравките ѝ от предния ден, когато се беше заяла с непретенциозното ми облекло.

— Услуга? Какво имаш предвид?

— Виж сега — тя затвори вратата и се настани срещу мен, усмихвайки се. — Ще карам направо — имам една форзиция^[1] изсъхнала. Е, умряла, на практика. Та затова трябва да се разкара.

И ме погледна. Погледнах я и аз.

— Всъщност трябва да се изкопае, да се изкорени. Което не е малко работа. И после трябва да се махне, да се откара на сметището. За компост.

— За дърво ли ми говориш?

— Може и дърво да го наречете, ако щете, мистър Хеминг. Аз бих го нарекла храст. Проблемът е, че това си е мъжка работа.

— Еми аз съм доста зает. Не вярвам да не познаваш други мъже.

— Това прозвуча доста гадничко, мистър Хеминг. — После замълча. — Имам един братовчед, Том, в Нортъмбърленд. Колко му е да прескочи на стотина мили и да ми свърши работа.

— Не съм ти отказал, Зоуи. Някоя вечер става ли?

— В сряда следобеда съм свободна. Какво ще кажеш за десет?

Засмя ми се лъчезарно и се изниза.

Минало беше доста време, откакто за последно бях ходил в апартамента на Зоуи — малко, но приятно партерно апартаментче, на не повече от десетина минути от главната улица. Спомнях си, че на горния етаж двама остеопати^[2] държаха общ кабинет, но живееха

другаде. Маломерната ѝ, но добре поддържана градина опираше на гърба на малка автоработилница, а отстрани висока ограда я отделяше от съседната алея, където тя паркираше колата си.

Ако трябва да разкажа някоя странна история за Зоуи, бих избрал тази за нощта, в която ме свари в градината си. Не знам защо реши да дръпне завесите точно в този момент (една смразяваща кръстовидна фигура на прозореца откъм вътрешния двор), но ми се видя подозрително неизненадана от присъствието ми, разкрито от два прожектора със сензори за движение, които, мисля си, трябва да са били включени от самата Зоуи. Заопипва за дръжката на вратата, за да отвори „Мистър Хеминг, какво за бога...“ — и вместо да опици улицата и да повика полицията, взе, че ме пусна вътре, облечена само по нощница. Допускам, че е знаела, че съм аз — че вече ме е била забелязала да се промъквам. Възможно е да ме е видяла две нощи по-рано, когато стоях и се чудех под жълтата светлина на уличната лампа и не смеех да вляза.

Не стана неочаквано. Имали бяхме случка в офиса преди известно време, когато и двамата бяхме оставали до късно да доработваме нещо — случайно допиране на телата, многозначителен поглед, леко задържане на дъха, повишаване на температурата. Можеше да се случи там и тогава, ако аз не се бях отдръпнал. Измънках нещо за това как съм минавал наблизко, как съм си спомнил, че е направила и невъзможното, за да купи този апартамент (нито една от драмите на Зоуи не оставаше незабелязана в офиса), как портата била отворена...

— Портата *не беше* отворена. През оградата ли се прехвърли? Ти да не си луд? Можеше да си счупиш врата.

Усетих аромат на парфюм. Краката ѝ бяха боси.

Пресегна се през мен да загаси лампата и двамата тръгнахме към спалнята ѝ, без да продумахме. Какво мога да кажа? И аз съм човек като всички други. Имаше страст, поне за известно време. Както бях предположил, обаче, колкото повече се разгаряше пламъкът у Зоуи, толкова по-слабо мъждукаше у мен.

Доста време беше изминало оттогава, но въпреки това въобще не се усъмних, че става въпрос за нещо доста повече от изкореняване на някакъв си храст. Твърде много фриволност и нееднозначни погледи имаше. Признавам, че предишната лекота в общуването помежду ни се

беше появила отново в последните седмици. Ходили бяхме заедно до един-два обекта с моята малка кола. Тя си беше все така непохватна във флиртуването и все така симпатична посвоему, но — дори и да не бях така всепогълнат от ядовете с Шарп, да не говорим за емоциите покрай Абигейл — интересът ми към нея отдавна се беше изпарил напълно. Възможно ли беше да съм ѝ дал някой фалшив знак, без да искам?

— Мисля, че трябва да те измъкнем от това яке — подметна тя със снизходителна усмивка, за втори път тази седмица, по адрес на небрежното ми облекло.

После ме хвана за ръката и ме изведе при форзицията, която приличаше по-скоро на дръвче и, макар да не претендирам за експертно мнение, никак не ми се видя умряла на фона на жълтите цветове и избилата зеленина.

— Доста надълбоко стигат според мене, но ти ще се справиш, сигурна съм — рече. — Оставям те да работиш, а аз ще отскоча до магазина за нещо студено за пиене. Няма да се бавя!

Чух я как запали колата откъм алеята и тръгна. Не трябваше да съм тук, щеше ми се изобщо да не бях идвал. Защо ме беше оставила сам? Запитах се щеше ли да се изненада въобще, ако се върнеше и ме завареше да душа из нещата ѝ. А може би точно това искаше да направя. Нищо не ме блазнеше обаче. Любопитството ми към Зоуи отдавна беше секнало поради прекомерно скъсената дистанция. От друга страна нямаше абсолютно никакъв риск. Апартаментът беше малък и ако тя се върнеше твърде скоро, можех просто да кажа, че съм искал да ползвам банята.

Забих лопатата в пръстта, влязох обратно вътре, свалих си обувките и отидох в нейната стая. В контекста на казаното дотук, ще ми простите нескромността, ако ви споделя, че едва ли не очаквах да видя някакъв домашен олтар, посветен на мен, със снимка, заобиколена от свещи, или може би дневник, всяка страница, от който излага любовта ѝ на показ. Но вътре нямаше нищо, освен ако примамката не беше самото легло — красиво натъкмено с бродирана кувертюра и композиция от кремави възглавници. Пердетата бяха спуснати и хвърляха в стаята бледа, жълтеникава сянка. Няколко съвременни романа бяха натрупани на купчина, а до тях се виждаха ръководства за успешна кариера в брокерския бизнес и основи на

мениджмънта. Имаше романи на Гейтс и други популярни заглавия, които разпознах. Не бях разочарован, но останах озадачен.

Върнах се в градината и се залових за работа. Пръстта, която отначало поддаваше, скоро взе да става сбита, а самите корени можеше да са отишли къде ли не. До връщането на Зоуи след петнайсет-двайсет минути бях напреднал съвсем малко.

— Ела да го вземеш — подвикна тя, ситнейки по верандата с поднос, върху който имаше кана и чаши с лед. — Домашна лимонада. Е, домашна, домашна — направена в деликатесния магазин.

Изгълтах една пълна чаша и се върнах към невъзможната си задача, а тя седна на един шезлонг и забърбори.

— Не е ли чудесно, че Катя и Еван най-после са се сгодили?

— Еван? — изпъшках аз. — Не мисля, че познавам Еван.

Тя се изсмя.

— Еван. Нейният мистър Джоунс. Ужасен си.

— Нима?

— За какво те питаха онези полицаи?

— А ти как мислиш? С теб нали също говориха?

— Говориха с всички. Дори с Уенди.

— Значи знаеш.

Веселостта ѝ някак помръкна.

— Питаха за обявяването на къщата на Шарп за продажба. И искаха да знаят дали съм била в офиса онзи петък, а после питаха защо не съм отишла аз на срещата с тях, след като Уенди е приела обаждането.

— И ти какво им каза?

— Казах им, че съм била заета и че е било спешно, и че предполагам, че затова Уенди ти се е обадила на теб. Добре ли си? Притеснявам се...

— Аз ли? — продължих да работя настървено, като сега вече теглех жилавия ствол на растението. Слънцето прежурите, изпреварило лятото. Целият бях плувнал в пот.

— Леле, как сте се *разлепили*, мистър Хеминг — подметна тя.

— Май няма да мога да го изкарам цялото. Мене ако питаш, без резачка няма да мине, а после ще трябва да изтровиш корените, мисля си. Какво ще кажеш?

Тя намери някакъв трион в бараката и след известно бърхане и пъшкане, и още пъшкане, и теглене, най-накрая извадих проклетото нещо и го килнах на едната му страна.

— Ура! — викна тя, като ми налетя с прегръдка, от която склони да се пусне с такава мъка, с такъв пламенен копнеж в очите, че чак жал да ти стане. — Браво!

Помогна ми да извлечем растението и да го натоварим във вана, а после заедно го прекарахме до контейнерите за компост близо до общинските парцели в покрайнините на града. Малко ми трябваше да й кажа, че тази част от работата може и сама да си я свърши, със собствената си кола, та даже и да изчака няколко седмици, докато шумата изсъхне и опада. Но си замълчах и я оставих да си бърбори и да си спомня ту за този, ту за онзи ден от доброто старо време, когато сме били заедно, докато с мъка си пробивахме път през мудния следобеден трафик посред долитаща отвън приглушена следучилищна глъчка. Повече от ясно беше, че внимателно е планирала този следобед, с труда и с почивката — който по план явно се очакваше да ни сближи отново. Когато накрая спряхме пред дома й, тя ме целуна по бузата и се сгуши върху ръката ми. Вероятно очакваше да изключи двигателя.

— Ще влезеш ли пак?

— По-скоро не. Трябва да се изкъпя. Най-добре да се прибирам.

— Можеш да се изкъпеш у нас. Да се поотпуснем малко. Лимонадата още не се е стоплила. Може и нещо по-силно, ако искаш?

— По-добре не.

Зъбите й бяха бели, кожата гладка, дъхът й ментов. И цялата беше за мен.

— А пък аз мисля, че *да* — измърка тя с хипнотизиращ поглед.

— Следващият път, може би! — усмихнах се аз.

---

[1] Декоративен храст, цъфтящ с жълти цветове рано през пролетта. — Б.пр. ↑

[2] Остеопатия — лечение, чрез докосвания с пръсти. — Б.пр. ↑

29.

Зоуи беше последното предупреждение, което обаче само усили глада ми за сладостта на Абигейл. Не бях си представял сексуално обвързване с Абигейл, не бях преследвал такъв изход, нито пък бях мечтал за него. И въпреки това, много скоро, то се случи. Тя се появи в офиса ми със списък с имущество, който спокойно би могла да изпрати по мейла за по-голямо удобство.

— Най-вече килими и завеси — заобяснява, — но искам също така да оставя и печката и миялната машина, и двете са нови, плюс още едно-две неща. В бараката има няколко градински инструмента. Тук съм предложила някои цени.

Изглеждаше останала съвсем без дъх, като че ли беше тичала дотук и сега имаше само няколко секунди, преди да трябва да хукне отново.

— Чудесно — казах аз. — Ще го придвижим бързо. А иначе как са нещата? Къщата сигурно изглежда доста по-празна, заради...

— Нека ви поканя на вечеря — прекъсна ме тя. Аз зяпнах.

— Това би било... — започнах.

— Довечера — добави тя.

— ... чудесно.

* * *

Излязохме и тази вечер, и през уикенда. И в следващите дни. И каквото имаше да се случва, се случи. Сигурно има и такива, на които им е трудно да направят връзка между нестандартния ми начин на живот и успеха ми с жените. Вероятно може да се обясни с липсата на явни намерения от моя страна. Ако не друго, то поне не бихте ме сравнили с нападателен хищник. Що се отнася до Абигейл, възможно е при нея да е било просто копнеж за човешка топлина след смъртта на Шарп и кой може да каже дали с малко повече съчувствие и

прикоткване от моя страна, не е щяла да ми се довери и за него. Не отричам и желанието да се насладя на пълен триумф над Шарп след смъртта му — без този последен фалически удар победата просто нямаше да бъде пълна. Кой знае, може пък тази част да е била най-вълнуващата за мен.

Но и това трябваше да свърши. Защото при цялата физическа красота на Абигейл, при цялата естествена чистота на мислите и думите ѝ, онази, другата, *истинската* интимност — онова отнемащо дъха присъствие и близостта, в които бях вложил толкова много като наблюдател и таен обитател на тавана — започна да избледнява и да губи плътност още в мига на първата ни целувка. Не бих казал, че съм бил апатичен. Както настоявах и по-рано, аз съм просто човек, от плът и кръв. Но доброволно признавам (без да ви обременявам с излишни детайли), че представата за това как стоя скрит високо горе в сумрачната тъмножълта тишина под таванския прозорец с ухо, допряно до пода, и слушам нашите приглушени ласки и съвкупявания, беше също толкова силен двигател за тези първични импулси, колкото и нейното реално откликващо голо присъствие под тялото ми. Бих могъл по-нататък да ви поканя да си представите момента на отстъплението (и обещавам това да бъде последният допълнителен детайл), когато точно в най-сублимния момент аз се отдръпнах рязко — не се случи първия път, нито втория, но на третия, когато нещата сами го подсказаха и Абигейл, решила, че вече се сме се сближили достатъчно, за да бъде откровена, както и Зоуи беше правила неведнъж преди нея, прошепна в меката светлина на стаята си: „Не си длъжен да го правиш“, а аз ѝ дадох същия отегчен отговор, който бях дал и на Зоуи: „Напротив, длъжен съм“.

Използвайте това, както намерите за добре, ако се налага. Както вече казах, Зоуи беше предупреждението — перфектната илюстрация на една неоспорима истина, или поне истина, вярна за мен: мигът, в който се ражда една физическа връзка, е и мигът на нейната смърт. С ранното предупреждение беше дошло и едно тягостно усещане за загуба. Безспорно предстоеше да се случи — това, от което винаги съм се опитвал да се предпазя, това, срещу което винаги категорично съм се обявявал. Загубата на любовта.

30.

Дали по това време се появи братовчедка ми Изобел? Със сигурност беше между полицейските посещения. И по-точно, преди да ме помолят да ги придружа до участъка. Помня, че когато влязох в офиса, Зоуи вече си бърбеше с нея. Отначало не я разпознах, защото не я бях виждал от погребението на леля Лилиан. Отведох ги с дъщеря ѝ Елизабет в една закусвалня. Хич не бях в настроение, макар да запазих добър тон. Доколкото си спомням, разговорът ни беше задушевен, даже банален, нямаше и следа от старата враждебност помежду ни. Кой би предположил, че толкова ме е мразила навремето? Макар да изглеждаше, че са се отбили пътьом просто ей така, да се видим, двете с дъщеря ѝ бяха пропътували сума ти километри от най-отдалечения край на Норфък дотук (докато смучеше розов млечен шейк през сламка, Елизабет каза, че са дошли с два влака и охотно ми сподели имената на училището и учителката си). Изобел спомена, само веднъж и повече не го повтори, че видяла табелата на „Хемингс“ в новините по телевизията и била шокирана от мистерията с мъртвия мъж, намерен в градината на някой си.

Беше изненадана, че старият мистър Мауер се е оттеглил (въпреки че вече беше прехвърлил седемдесетте) и изглеждаше въодушевена, че ме намира толкова преуспял в бизнеса. Гледаше ме с внимание, докато говорех и кимаше усърдно, докато ѝ разказвах за града. А аз, то се знае, имам опит в говоренето и в спазаряването на нашите китни, стилни и достъпни местни преимущества с външни за града новодошли. При нея нещата не се бяха стекли така гладко и щастливо в последно време. Съпругът ѝ я бил напуснал — заминал за Далечния Изток, без дори да се сбогува — и тя трябвало да продаде къщата на майка си. И сега парите от продажбата се били свършили. Настъпи пауза, в която аз ѝ предложих да ѝ дам известна сума, за да си стъпи на краката и още на момента изтеглих 500 паунда от банката.

След ден-два тя ми изпрати съобщение, в което казваше колко прекрасно било да ме види отново и ми благодареше за парите. За

нещастие обаче нещата се били влошили още повече. Случвало се така, че вярната ѝ стара кола стигнала края на дните си, което веднага довело до какви ли не проблеми от логистичен характер (следваше изброяване на проблемите), а сега се оказало, че и покривът на къщата ѝ се нуждае от спешна грижа. И всичко това, тъкмо когато правела нови планове за бъдещето на Елизабет. Местното училище, естествено, било чудесно за момента, но можела ли западналата местна гимназия да отговори на потенциала ѝ? Сравнително наблизко имало престижна девическа гимназия, таксите в която обаче не били по силите им. Дали аз не бих могъл да помогна? Позволявала си била да приложи номера на своята банкова сметка и непременно щяла да се обади след няколко дни.

Внезапно се почувствах отегчен от това натрапване и същевременно безпомощен да направя каквото и да било. Хрумна ми, че Изобел може въобще да не е напускала града всъщност, а още да се спотайва някъде. Глупаво е, знам, но докато бързах за срещите си с клиенти и с мисис Шарп (продажбата на къщата ѝ беше замразена за времето, докато трае разследването, но тя все намираще наложителни причини да изиска присъствието ми) се улавях как хвърлям по някой поглед назад през рамо.

Колкото до мисис Шарп, тя все още беше официално освободена от работа.

— Мога ли да ви изкуша, мистър Хеминг? — попита тя, наливайки ми чаша бяло вино, без да се съобразява кое време на деня беше.

Чувствала се длъжна, каза. На себе си не сипа, заради лекарствата. Пушеше почти непрекъснато. Аз лично нямах нищо против (завеси, напоени с миризма на тютюн, винаги са ми напомняли за майка ми), но когато се стигнеше до продажбата на къщата, възможно беше да се окаже проблем.

Оплака се, че полицията продължава да диша във врата ѝ, което още повече разклащало нервите ѝ. Казала им била каква според нея може да бъде причината мъжът ѝ — при всички положения без достатъчно пари в брой — да остави ценната си брачна халка (твърде сантиментална постъпка за мъж, изхвърлен от дома си само е парите в портфейла си), и признала, че си е била вкъщи сутринта, когато бяха идвали хората от фирмата за вземания. Но така и не беше успяла да

обясни как призовката (с отбелязани върху нея дата и час), пусната от служителите на фирмата в пощенския отвор на входната им врата, се е озовала на предната седалка на колата след не повече от два часа, когато същите тези служители са я прибрали от алеята в близост до къщата, където мъжът ѝ е бил намерен мъртъв следващия уикенд. И беше бясна, че сега полицията се съмнява в упоритото ѝ настояване, че когато съпругът ѝ е напуснал къщата — макар да не можеше да каже дали това е станало в петък вечерта след скарването им или на следващата сутрин — е взел със себе си комплект кожени сакове, в които е имало дрехи и други лични вещи.

На всичкото отгоре мисис Шарп беше изтърпяла и една неприятна среща с брата на мистър Шарп, Иън.

— Никога не го бях виждала досега — каза. — Нахълта вкъщи и взе да ми разправя, че полицията го спипала през някакви телефонни обаждания, които бил направил. И сега, видите ли, *той* трябвало да вземе нещата на Дъглас. Казах му, че не е останало нищо и че при всички положения — поради факта, че съм негова съпруга и, разбира се, поради факта че Дъглас умря, без да остави завещание — всичко, което е притежавал, ще дойде при мен. Не че притежаваше нещо, за което вече не съм платила по един или друг начин. — Издуха носа си и добави, че братът накрая си тръгнал, като затръшнал вратата и отпрашил с мотора си. — Каза, че бил на нефтените платформи в Шотландия. Издирили го и го привикали за разпит. Твърдеше, че не е виждал Дъглас от години. Защо му било да го вижда сега? В това го обвинявала полицията — че бил разпитвал за Дъглас в колежа му в Кеймбридж от преди време, като бил казал, че се опитва да го открие, защото майка им е тежко болна.

— А тя болна ли е?

— Не, разбира се — починала е преди години! Защо му е тогава да търси Дъглас? А да ви кажа, съвсем не ми се струва невероятно за този човек да убие някого. Видя ми се от онези, дето съвсем малко им трябва да ти скочат. Бил е в армията някога. Много брутален. И въобще не изглеждаше да го притеснява това, че брат му е мъртъв. Нищо чудно, че го подозират от полицията. Както и да е, бил е на стотици километри навътре в Северно море, когато се е случило, така че това е положението.

Излезе от стаята и се върна с кърпичката, която ѝ бях дал онази събота, изпрана и изгладена.

— Все забравям — рече, наблюдавайки ме как я пъхам в джоба си.

— Кога ми я дадохте? — попита.

Аз я погледнах. Прозвуча ми като подвеждащ въпрос. Трябваше ли да отговоря? Не можах да преценя. Винаги има повратна точка. Решаващо недоглеждане. Нещо, което някой някъде може да си спомни впоследствие и да те изпрати на бесилката. Извиних се и си тръгнах обратно към офиса пеша. Отново се почувствах изтощен. Не можех да мисля. Спрях на ъгъла и произнесох името ѝ. „Абигейл...“

Някога това щеше да е достатъчно, за да накара всяка моя фибра да тръпне в очакване. Сега звукът се разтвори във въздуха и ме запрати в пълен мрак. От другата страна на площада стоеше зелено-бялата табела, на която беше изписано името ми — две стилизирани линии във формата на X — поклацана от студения вятър. Никога досега не бях чувствал така ясно тежестта на направена грешка. Съжалението ме разяждаше отвътре, увереността ме беше напуснала, а заедно с нея и куражът. В окото ми напираше сълза. Скърбях. Не за това, което вече не желяех, а за чувството, което то ми беше давало и което сега беше изчезнало.

31.

Денят, който последва, беше един от най-рискваните дни в моя живот.

Както може да съм казвал вече, да се снабдиш с ключ от нечий дом е относително лесно. Някои предпочитат да отсъстват, когато купувачите идват на оглед. Обикновено решават да ми дадат ключовете и да оставят аз да движа нещата по-нататък. Това е идеалният вариант. Когато приключа, мога да си извадя копия на ключовете и да върна оригиналите на собствениците. И тъй като нито бившите, нито бъдещите собственици са достатъчно прозорливи, аз добавям нова къща към своята колекция. В действителност обаче повечето клиенти с удоволствие развеждат лично купувачите из дома си, уверени в собствената си мека търговска тактика, основана на интимността им с къщата и познаването на характерните ѝ особености („виждам, че харесвате корнизите — автентични са, Джорджиански“); на превъзходството им като местни по отношение на информираността; на гостоприемството им („Ще пиете ли кафе? Жена ми прави превъзходни медальони с лимонена кора“) и на уникалния емоционален привкус, който могат да придадат на продажбата, вярвайки, че купувачът ще бъде развълнуван от факта, че техните здравомислещи деца са израснали тук (с отдавна неизползваната градинска люлка, трогателно напомняща за идилични отминали времена), преди да заминат за някой университет или театрална академия. Този вариант не е добър за мен. В такива случаи насрочвам оглед в неудобно за клиентите време — когато знам, че ще бъдат на работа или ще заминават някъде за уикенда. „Да, така е, трудно е наистина — казвам им, — но защо не оставите на мен да ги разведа? Не, въобще не е проблем. За мен е удоволствие.“ Ами ако няма достатъчно перспективни купувачи? Е, какво ти пречи тогава да си измислиш един? И най-доброто време да покажеш нечий имот на въображаем надежден купувач е времето, в което клиентът го няма наоколо, за да забележи.

Алтернативният сценарий е когато клиентът категорично не може да си бъде у дома в деня, в който купувачът — да кажем някой особено ангажиран пришълец с пари в брой, разполагащ с много ограничено време за търсене — се е отбил да огледа района за нов имот. Такъв беше последният случай с къщата на Абигейл. Обявата беше публикувана в *Сентинел* в седмицата, когато двамата с нея излязохме на вечеря и скоро след това завляха запитвания, а при две от тях се стигна до уговорки за огледи в неделя, когато Абигейл си беше у дома. Аз не присъствах на нито един от двата огледа. За последния обаче трябваше да бъде взет ключът на Абигейл, докато тя беше на работа в библиотеката. Идеята не беше моя. Зоуи беше организирала нещата в мое отсъствие, но виждайки името ми върху клиентското досие, попита дали не искам аз да се занимая. Това беше моментът, в който можех да се оттегля окончателно. Аз обаче поех дълбоко въздух и се гмурнах. Възможно е да съм си помислил, че все още нещо може да бъде спасено, че мога по някакъв начин да залича проблема от главата си и да се върна обратно там, където сме били преди. Че бих могъл най-малкото да отложа неизбежността на евентуалното ѝ изнасяне от града и от моя живот.

Абигейл беше практична. Вързала беше на ключа кафява връвчица с етикетче, върху което беше надраскала моята фамилия. Колегите ѝ се мотаеха около бюрото и успяхме единствено да си разменим по една дискретна усмивка.

— Ще ти го донеса, веднага щом свършим — казах аз.

— Не се притеснявай. Просто го пусни в пощенския отвор, като свършите.

Минах през общинския покрай реката. Купувачът, мистър Перети — на възраст малко под петдесетте, оплешивяващ, нисък, набит и възмургав — чакаше заедно с един по-млад мъж, също мургав, но по-слаб, а до тях стоеше по-възрастна дребна жена с перука, държаща куче. Поканих ги вътре. Бяха бърбиви и ентусиазирани, помладият хвърляше набързо поглед на всяка стая подред и кимаше. По едно време кръстоса ръце, сякаш нарочно, за да се види малката му татуировка с котва.

— Творческият гений на Джейсън — поясни мистър Перети.

— Мога да си представя.

— О, виж, Пол — възкликна жената, която, доколкото разбрах, беше майката на мистър Перети. — Имат шезлонг, като Мария и Том!

Беше изненадващо пъргава. Говореше с акцента на мисис Дамато.

— Всъщност къщата е от камък — поясних аз и подчертах практичното разположение на стаите и удобството на жилището като цяло — въпреки че някой може да сметне, че малко осъвременяване не би й се отразило никак зле. Като съответно цената е съобразена с това — отбелязах.

Двамата мъже си прошушнаха нещо, а Джейсън направи няколко хоризонтални движения във въздуха със събрани палец и показалец, сякаш се опитваше да накара другия да си представи как мрачното антренце в долния край на стълбището би могло да бъде преобразено в светло обитаемо пространство, вероятно нещо като малка стаичка за четене или шиене. Зачудих се кой ли от тримата щеше да готви и въпреки мрачното ми настроение, във въображението ми взеха да изникват лъснати посуди и широчък килер, накачулен с ароматни колбаси и лавици с вносни консерви с риба, паста, сирене и пъстроцветни ликьори.

Качихме се на горния етаж, където им показах стаята за гости и просторните спални — и от предната, и от задната страна, с възможност (даже необходимост) към една от тях да бъде добавена и втора баня.

— И в допълнение, разбира се, отгоре има едно прашничко таванско помещение. Само дето стълбите са вътре зад вратата.

— Ми тогава да я отворим — провикна се Джейсън.

И за секунди вече беше отворил вратата и припикаше нагоре по стълбата като дете. Двамата с мистър Перети го последвахме. Струпаните на куп мебели още си бяха там, нямаше ги обаче играчките, игрите и старото радио, някои разпродадени, а други взети от един колекционер преди няколко дни.

— Студио? — подхвърли Джейсън с една повдигната вежда.

Просто нямаше как да не ги харесам. Нима не бяха точно от онези семейства, чиито домове винаги чакам да посетя с нетърпение?

Изведох ги на двора в симпатичната градинка с каменна тераса и различни видове саксийни и пълзящи растения.

— Не е кой знае какво — казах аз.

— Перфектно е — каза мистър Перети. — Ние и без това не сме по градинарството, но виж, навън обичаме да седим. Майка ми ще полива, а ние ще си прием биричката.

— О, той синът ми все се шегува — измрънка тя, придържайки перуката си на вятъра. И пусна кучето да подуши сред камъните и листата.

— Собственичката се мести в Лондон — казах аз. — По всяка вероятност ще остави растенията.

Споменала ли ги беше Абигейл въобще в списъка си?

Отведох мистър Перети да види гаража, но той беше заключен.

— Няма проблем — каза той. — Гараж като гараж, нали така?

От предното стъпало посочих към ивицата от дървета, където пътеката слизаше надолу към реката и през парка водеше до града.

— На много удобно място е. А при положение че имате куче, което да разхождате...

— Казва се Пипо — прекъсна ме мисис Перети.

Щом чу името си, кучето веднага вдигна поглед нагоре към нея, а после и към мен.

— Приятно ми е, Пипо.

Тръгнах си със зелената спортна кола на мистър Перети. Чакаха ги и други имоти за разглеждане. Разбрахме се да му се обадя следобед или утре, ако той не ми се обади пръв. Постоях, докато не се скриха от погледа ми, после се обърнах, пъхнах ключа в пощенския отвор и пресякох през пътя.

После спрях и се загледах отново в посоката, в която бяха заминали. Нещо се беше случило. Усецането беше особено. Още ми беше криво и все пак тези непознати хора, това странно трио, което по всяка вероятност щеше да си намери нещо по-подходящо, може би дом с по-малко стълби за мисис Перети и с повече естествена светлина за творческия гений на Джейсън, беше изместило Абигейл в мислите ми за тази къща. Бях я препостроил наново в главата си и там вече нямаше място нито за нея, нито за майка ѝ, нито за Шарп.

Дошло беше време за промяната, която винаги съм знаел, че ще настъпи. Защото всеки идва и си отива, нали така? Константата съм аз. Това важи за всичките хиляда и едно места, които съм завземал, където съм полагал глава и съм обичал. Аз винаги съм бил там, посред омайното бръмчене на идващи и заминаващи камиони за извозване на

покъщнина, зад стените, под покрива, притихнал и наострил слух, притаен някъде или обикалящ наоколо, и винаги съм оставял своя знак.

Тръгнах по пътеката. Слънцето проби през облаците, изострайки контраста на сенките по земята и хвърляйки отблясъци по въртопчетата около тръстиките в реката, където патиците потапяха от време на време глави във водата и разтръскваха пера. А после, също така изведнъж, отново се скри, сякаш всеки момент щеше да завали. Категорично бях решил да не говоря повече с Абигейл. Тя сама щеше да си направи изводите, може би щеше да прозре етичката дилема в моето положение на мъж, въввлечен във връзка със своя клиентка, която отгоре на всичко е и уязвима млада жена в траур, загубила родител съвсем наскоро.

И тя беше грешка, също като Зоуи — или като Марино, да речем — същото пропукване при сближаването, което разваля магията и разкрива фалша на красотата. Както при картините. Приблужиш ли се прекалено близо, започваш да виждаш единствено боята. А когато се отдръпнеш, онова, което е било там преди, вече е изчезнало завинаги. Вече нищо не е същото. Вече знаеш твърде много.

Вече знаех твърде много за Абигейл. Да, болеше ме от загубата, но какво идеше да стане, когато болката утихнеше? Дали всичкото това знание щеше да промени нещо? Или за нула време пак щях да забравя, да сведа глава и да продължа да повтарям все същата грешка отново и отново?

Неувяхващата любов не беше тук или там, на едно определено място, а тъкмо обратното — навсякъде. Интимността в цялата последователност от влюбвания — ето това беше ключът, а не тази повърхностна симулация, не това внезапно vyplъщаване на чувството. Погледни само, рекох си аз, като си представих целия град, разстлан пред мен като на длан, където всяка къща беше отделно ковчеже, пълно със съкровища. Целият град беше всъщност едно голямо семейство, преливащо от любов, фокусирайки се, както неблагоприятно бях постъпил с Абигейл, реално правех точно обратното — загубвах фокуса. Давай сега, все нагоре, по стръмната камениста пътека, отвъд завоя, по ръба на поредната отрезвяваща, смразяваща кръвта пропаст.

Увеличих крачка, въодушевен от тази представа. Сетих се за семейство Финч — техният дом беше първият, който бях посетил с бележника и камерата си преди толкова много години. Замислих се какво ли е станало с тях. Преместили се бяха от „Холанд Роуд“ на „Мейпълс“. Със сигурност можех да ги открия. Синът им, който тогава беше в гимназията, трябваше вече да е пораснал и вероятно вече имаше свое собствено семейство. Къде ли беше сега? Можех да разбера, ако поискам. Можех да издира всекиго, стар или млад.

Минах бързо през мостчето. В общинския парк бяха започнали да разполагат лунапарк и във въздуха се носеха дизелови изпарения и бръмчене на генератори. Тенис кортовете, които се провиждаха през дърветата и храстите, бяха празни. На една пейка близо до мемориала на загиналите във войните седеше мъж, кръстосал крака, и ядеше сандвич. Една чайка — заблудила се вероятно по време на някоя миграция — беше кацнала върху дървения кол на оградата и го наблюдаваше, свивайки и разпервайки криле, като че се чудеше дали да излети. Остани, помислих си аз, тук ще ти хареса. Ако чайките имаха мозъци, щях да ѝ кажа това, което казвам всеки път, когато продавам някоя къща: дошли сте на правилното място. Продължавах да вярвам в това.

Стигнах до края на парка и тръгнах нагоре по хълма към моя апартамент. Колата ми си стоеше във вътрешния двор. Като наближих входа, бръкнах в джоба си за ключа. Този, който извадих обаче — с кафяво плетено шнурче и намачкан картонен етикет — беше ключът на Абигейл. Възможно ли беше дотолкова да съм се омотал в размисли, че най-идиотски да съм пуснал моя ключ през пощенския отвор, вместо нейния? Не, нямаше начин... нали все пак бях *заклучил* вратата ѝ. Бързо прерових джобовете си и го намерих — моят ключ си беше там. И тогава замръзнах. Заклучил бях с копието на Шарп. Това беше *неговият* ключ — ключът, който бях намерил в портфейла му, ключът, който самият аз бях използвал неведнъж — този ключ лежете сега върху килимчето пред входната ѝ врата. Ключът е червеното сърчице, което Абигейл беше дала на своя покоен вече любовник.

Изведнъж пулсът ми задумка така оглушително, главата ми забръмча така силно, че въобще не чух, че в двора беше спряла кола, докато аз продължавах да стоя с лице към входа, вторачен в двата ключа в ръцете си, и да се чудя какво да правя. И все пак положението

не беше чак толкова лошо. Нейният ключ все още беше у мен. До затварянето на библиотеката имаше още време, а и тя едва ли щеше да се прибере преди 17:10. А сега беше... погледнах часовника си... 13:28. Всичко, което трябваше да направя, беше да се върна обратно, да отключа вратата и да заменя другия ключ с този. Аз бях кръгъл идиот, но всичко друго си беше наред. Умът ми започна да охлажда и взе да се поизбистря. Издишах шумно.

— Мистър Хеминг?

Обърнах се. Пред мен бяха моите двама полицаи — с невъзмутими лица, по-младият леко примижал срещу светлината. Сега входната врата беше зад гърба ми. Но единствената мисъл в главата ми в този момент, докато те стояха там, непроницаемо спокойни, беше, че погледите им минават през мен, през вратата и през стените и стигат дотам, където бяха моите ключове — стотиците ми ключове — нанизани като халкички в ризница, осветяващи стаята с матовозлатистата си светлина.

— Нещо против да влезем?

32.

— Да влезете? — пристъпих аз към тях, отдръпвайки се от входа, отдалечавайки се от апартамента си. — Къде да влезете?

Сърцето ми биеше лудо.

— Това е вашият апартамент, нали така?

— Не, разбира се. Това е едно от жилищата, които даваме под наем.

— Но вие тъкмо влизахте в него?

— Не, инспекторе. Тъкмо излизах. Наемателят го няма. Трябва да намеря водопроводчик. Дойдох да видя казанчето в тоалетната.

— Сериозно ли е? — подхвърли по-младият.

— Вързах поплавъка с връвчица — отвърнах аз. — Засега ще свърши работа.

— Вие и с поддръжката ли се занимавате?

— Влезте да видите, ако желаете — рекох.

Подадох му ключа на Абигейл с привързаното етикетче и с моето име, написано отгоре. Той не помръдна.

По-възрастният полицаи видимо губеше вече търпение.

— Не мисля, че ще е нужно. Сержант, ако обичате. Детектив сержант Монкс. И полицаи Робъртс.

— Разбира се. Извинете ме.

— Доста е странно, че никой във вашия офис не може да ни упъти къде живеете, мистър Хеминг — каза той. — Няма ли регистър с данни за служителите?

— Имаме, разбира се. Недоглеждане някакво, предполагам.

— А избирателните списъци? — намеси се полицаи Робъртс. — Голяма загадка сте вие, мистър Хеминг.

— Няма такова нещо. Възможно е да изписват името ми с две М. Или пък вие да сте го написали така, а те иначе. Често се случва. Въпреки всичките ни табели из целия град, при това всеки ги вижда.

Монкс смигна на Робъртс, който погледна в бележника си и сбърчи устни.

— Тогава как стигнахте дотук? — заядох ги аз. — Интуиция?

— Явно сме получили грешна информация.

— Та с какво мога да ви бъда полезен?

— Имаме няколко въпроса. Нещо против да дойдете в управлението?

— Сега?

— Да, сър, ако обичате — отвърна Монкс.

Погледнах часовника си.

— Ами, доста съм зает.

— Налага се, сър. Разследваме убийство.

— Така ли? Да ви последвам ли с колата си?

— Може би най-добре ще е да ни придружите в нашата, сър.

Досега не ми се беше налагало да ходя в полицейското управление, макар да знаех къде се намира — в една забутана зад магазините ниска опушена сграда от червени тухли. Няколко стъпала водеха до тежка тясна двукрила врата, през която се влизаше в малка чакалня с луминесцентно осветление, а навътре следваха още стаи. Беше някак тягостно, все едно си в мазе. Един служител регистрира влизането ми, без да ме удостои с особено внимание и натисна някакъв бутон, който трябваше да ме пропусне по-нататък в сградата. По-възрастният детектив задържа вратата, а по-младият тръгна плътно след мен (може би се страхуваха да не им избягам?), докато вървахме по коридор, от двете страни на който имаше номерирани стаи с врати от дебело стъкло.

— Много ли време ще отнеме? — попитах.

— О, не мисля, сър — отговори Монкс.

После отвори една празна стая и ме подкани да седна зад масата вътре. Той също седна и ме попита за името ми, за възрастта ми и с какво се занимавам. За адрес посочих адреса на празния апартамент до реката. После той повика един униформен полицаи, който, без да каже нищо, застана зад мен. Монкс излезе от стаята. Минутите се заизнизваха. По всичко личеше, че се опитва да ме сплаши и макар да знаех, че е така, това не ми помагаше да се почувствам по-спокоен. Част от мен изтръпна при мисълта, че всеки момент можеха да разбият вратата на апартамента до реката с надеждата да намерят туидените дрехи, съответстващи на влакната под ноктите на ръцете на жертвата (въпреки че аз отдавна се бях отървал от въпросните туидени дрехи)

или пък е намерение да проверят четката ми за зъби за ДНК, съответстващо на пръските пот и засъхнала слюнка по неговите дрехи. Вътре, разбира се, нямаше никакви мебели, което определено щеше да ги озадачи.

Минаха двайсет и пет минути, преди Монкс да се върне с полицай Робъртс, без въобще да се извини за забавянето си. Включи записващо устройство и каза името си, после моето, имената на Робъртс и на другия полицай, датата, часа.

— Просто пести време, сър — вметна.

Пред себе си имаше папка.

— Заподозрян ли съм? Или какво?

— Ако предпочитате да присъства адвокат?

— Не, разбира се. Защо да предпочитам?

— Прав сте, защо ви е...

Увери ме, че не съм задържан. И че съм свободен да си вървя, когато поискам, макар да бях сигурен, че опитам ли да си тръгна, на мига всичко щеше да се промени. Кръстосах крака и се постарях да изглеждам спокоен. Най-голямото ми притеснение в този момент беше да не се наложи да остана и да оказвам съдействие на разследването в продължение на часове. Каквото и да се случеше тук, едва ли щеше да бъде по-лошо от това Абигейл да се прибере и да намери пред вратата си ключа на Шарп, знаейки, че аз съм бил този, който го е оставил.

По напълно ясни причини Абигейл беше премълчала за Шарп. Затова искаше да напусне града — за да остави тези терзания зад гърба си и да се върне към безметежния си живот сред колегите и приятелите в Лондон. По всяка вероятност и тя беше почувствала, че връзката ѝ с мен е грешка — привличане, събудено от потребността ѝ от утеха. Намереше ли ключа, край на всичко. И в момента заплахата лежеше върху входното ѝ килимче. Тя нямаше да се поколебае да излезе напред и да постъпи така, както е правилно (според непоклатимите ѝ принципи на порядъчна жена, интересуваща се от поезия и колоездене), да признае, че тя е другата жена, да даде обяснение за липсващия комплект сакове на Шарп, да опровергае абсурдната теория за връзката му с мисис Куксън и да навре пръста на обвинението в лицето ми, най-вероятно с истеричен панически писък.

— По вашите собствени думи... — нареждаше Монкс, повтаряйки, че това са само свидетелски показания. Трябваше да

минем през цялата история още веднъж — моментът, в който бях пристигнал у семейство Шарп във въпросния ден, състоянието на къщата, какво точно е казала мисис Шарп, какво точно се е случило помежду ни и т.н.

— Помежду ни?

— Всичко. Тя е била разстроена. Вие опитахте ли се да я успокоите?

— Ами, да, разбира се, в известен смисъл.

— Всичко — каза той.

И аз отново разказах всичко — бъркотията, бинтованата ръка на мисис Шарп, неговите предполагаеми изневери, историята за кучето, което тя твърдеше, че било убито от него. Дали да спомена кърпичката, която ѝ бях дал, докато плачеше?

— А да, кучето...

Той непрекъснато ме прекъсваше — да попита за нещо, да потвърди, да изясни или да влезе в по-големи подробности за това или онова. Полицай Робъртс, с отворен бележник, само ме наблюдаваше и не казваше нищо. Той пък какво искаше? Не ми се вярваше да имат категорични доказателства за това, че съм замесен. Единственото, което знаеха със сигурност, беше, че в същия ден съм бил там заедно с мисис Шарп. Може би бяха решили, че сме съучастници. Сигурно затова беше намекът за успокояването. Очевидно просто проверяваха дали ще клъвна.

До момента голяма част от подробностите по случая бяха дошли от пресата и от слуховете из града. Тялото на Шарп беше престояло на открито цяла седмица в топлото време. Плъхове, котки и гарвани го бяха гризали и кълвали; големи парчета месо от горкия човечец бяха завлечени от лисиците. (Според *Сентинел* семейство Куксън наскоро били имали разправия със съсед, който отглеждал кокошки, заради навика на мисис Куксън да изнася храна за лисиците вечер навън.) Онова, което беше останало от Шарп, беше бая разложено. Досега полицията не беше успяла да докаже своята версия, че тялото е било преместено — както би било например, в случай че Шарп е умрял в дома си при спречкването с жена му. Вероятно още работеха и по версия, в която мисис Шарп е действала сама, като е проследила съпруга си до Куксън и после го е ударила с нещо твърдо. Нараняванията обаче бяха два вида: едната травма беше причинена от

удар с неизвестен тъп предмет, който можеше да бъде, а също така и да не бъде, каменната настилка във вътрешния двор, а другата — от удар в главата с оръжие, което беше оставило видим отпечатък, макар да не беше ясно вследствие на кой от двата удара е настъпила смъртта. Във всички случаи обаче, както бяха заявили, разследваха убийство. Възможно беше например мистър Шарп да е отстъпил назад, да е паднал и да си е ударил главата в каменната настилка и тогава да е бил довършен от мисис Шарп или от неизвестни извършители. Това се въртеше в главите на полицаите и на гражданството, макар нито един от сценариите да не беше напълно издържан. Както и да сглабяш парчетата, винаги има едно или две, които явно идват от друг, липсващ пъзел.

Стигнах до края на моя разказ. Май бяхме започнали да се въртим в кръг. Колкото и да не ми се вярваше, минали бяха вече два часа, откакто ме бяха взели от вкъщи. По-възрастният продължаваше да седи с длани върху папката пред себе си, сякаш всеки момент щеше да я отвори.

— Трябва само да преслушаеме записа още веднъж, за да сме сигурни, че всичко е наред, мистър Хеминг. Техника, нали разбирате.

— Разбира се.

Полицай Робъртс излезе от стаята. Монкс взе да ми задава въпроси за бизнеса ми — дали съм единствен собственик, колко служители имам и т.н. Това пък защо беше? Не бяхме ли приключили? Просто си бърбяхме или какво?

— Всъщност има още едно-две неща. Когато си тръгнахте от семейство Шарп във въпросния ден и казахте на мисис Шарп, че ще се върнете по-късно с документите за продажбата, какво се случи после?

— Как така „какво се случи“?

— Къде отидохте?

— Вероятно право в офиса. Беше събота. Доста натоварена, доколкото си спомням. Сигурно съм бил зает с нещо.

— Разбирам, и затова не сте се върнали. Нито същата събота, нито в неделя, нито в понеделник, нито даже във вторник или сряда. Мисис Шарп каза, че се е наложило да се обади в офиса ви в четвъртък. Потвърждава го и дневникът в офиса ви — мисис Пег е регистрирала обаждането.

— Уенди, да, тя е много изпълнителна.

— Но дори и тогава, според записките на мисис Пег, някой е трябвало да отиде вместо вас. Мис Катя Стан-ка...

— Станкевичене, да. Скоро ще стане Джоунс — добавих аз с усмивка.

Той ме погледна.

— Сгодена е за уелсец.

— И каква е причината за отлагането?

— Катя?

— Мисис Шарп. Не ви ли е важна тази сделка?

— Честно казано, имайки предвид отношението на съпруга, чудех се дали семейство Шарп нямаше да създадат повече затруднения, отколкото си заслужаваше. В крайна сметка колегата от „Уърд и Хюм“ беше буквално изхвърлен на улицата от мистър Шарп.

— Да, така е, въпреки че, както знаем сега, по това време — следващия четвъртък или почти седмица по-късно — мистър Шарп е лежал мъртъв в двора на другите ваши клиенти, мистър и мисис Куксън.

— Да, за съжаление, макар че аз едва ли е имало как да знам за това.

Монкс погледна замислено към мен и остана така за половин минута, а Робъртс затвори бележника си и зачака. После Монкс рече:

— Името Дамато говори ли ви нещо?

Сърцето ми едва не спря. Но почти веднага се досетих, че има предвид фирмата, която бях регистрирал, за да минават през нея личното ми имущество и финансите ми. Постарал се бях да не се разбере, но за един опитен детектив не беше невъзможно да свърже и мен, и агенцията ми с Уилям Р. Хеминг, фигуриращ като едноличен директор на Дамато Асошиейтс, чиято собственост бяха апартаментите край реката и други имоти, пръснати из града. Не беше чак такъв проблем. Ако се разровеше човек по-надълбоко — например при данъчните — щеше да се окаже, че Уилям Р. Хеминг е плащал коректно и без възражения през посредник в Лондон, който се е занимавал с финансовите трансакции. И всичко е било напълно законно, макар да съм наясно, че хората, които предпочитат такава неприкосновеност — или тайнственост, както би казала Зоуи — винаги са обект на подозрение. От само себе си се разбира, че като човек,

който държи да остане незабележим, нямах никакъв интерес да бъда заподозрян.

— Мистър Хеминг?

— Не бих отрекъл, да.

— Сигурен съм, че това е просто клевета — каза той. — От някого, който е ровил в миналото. — Извади от папката си фотокопие на изрезка от вестник и го плъзна по масата към мен. — Стари новини от Следствената служба в Норич — поясни.

Щом го видях, сърцето ми отново заблъска в гърдите ми.

Отнасяше се до разследване, свързано със смъртта на Харолд Бъкшоу, 47-годишен, служител към „Комунални услуги“. Нямаше снимка. Заглавието над една от колонките гласеше: „Трагедия с бивш парков служител“.

— Това е от преди двайсет и седем години — успех да кажа.

Безжизненото тяло на мистър Бъкшоу, както научил съдът, било намерено в плитък гьол в едно ранно зимно утро от човек, който разхождал кучето си. Аутопсията показала, че е бил алкохолно зависим. През август предишната година мистър Бъкшоу бил оправдан от магистратите в Норфък във връзка с отвличането на две деца. По показания на свидетели мистър Бъкшоу изпаднал в депресия, когато загубил работата си в служба „Озеленяване“ и редовно бил виждан пиян на различни места в околността. Полицейски служител свидетелствал, че преди време мистър Бъкшоу е подал оплакване за две нападения — посегателство върху него самия и криминална повреда на прозорец в общинското му жилище на „Лоуър Йистли“. Вечерта, преди да бъде намерено тялото на мистър Бъкшоу, две млади жени, излизащи от пивница „Уери“, видели как той бил нападнат от двама младежи. Смъртта му била причинена от удавяне. Съдът постановил, че е било нещастен случай.

Някой беше оградил с червено отпратката към отвличането и беше написал: „ТОВА Е ХЕМИНГ! Да се пита за ДАМАТО!“

— Какво за Дамато?

— Нямам идея — казах аз. — Дамато живееха срещу нас.

Монкс почеса носа си.

— Според бележките по случая, участъковият полицай е говорил с баща ви, но не са били предприети никакви действия.

— А трябвало ли е? Аз нямах нищо общо. Освен това бях малко по-голям от тях.

— Били сте десетгодишен. Тези деца са били тригодишни.

Аз вдигнах рамене.

— Какво мога да кажа?

— И още нещо, „Мемори Лейн“ — продължи Монкс, отваряйки папката отново. — Интересно какво бихте казали за това писмо. Разбрахме, че е от директора на вашето бивше училище до майка Ви.

Още едно фотокопие.

Уважаема мисис Хеминг,

Благодаря ви за приложеното писмо от 12 юли и за любезното ви дарение. Оценявам вашата откровеност и вашето съдействие. Истинско съкровище! И при все това, убеден съм, кутията на Пандора! Както можете да си представите, аз съм също толкова потресен, колкото и вие, от факта, че Уилям е посегнал върху личното пространство и върху вещите на останалите момчета с такава разочароваща липса на уважение към общоприетите норми на поведение, независимо от риска да бъде разкрит! Фактът, че провинението е продължило толкова дълго, е особено обезпокоителен. Няма съмнение, че ако не го бяхте оттеглили от училище въз основа на другата причина, Уилям със сигурност щеше да бъде изключен, тъй като по същество това е кражба, независимо че откраднатите вещи — поздравителни картички, писма, топка от гумени ластици и различни дреболии, които момчетата колекционират — сами по себе си имат малка ценност. В светлината на горното наблюдение, смятам, че най-добре би било да не се опитваме да връщаме тези вещи на техните законни притежатели. Що се отнася до училището, ние сме готови да оставим този епизод зад гърба си и да продължим напред. Сандъчето, разбира се, ще ви бъде върнато.

Приемам смекчаващите вината му обстоятелства, на които вие настоявате — фактът, че смъртта на баща му

през миналата година е била тежък удар за него, но дори и при тези обстоятелства, поведението му е недопустимо. Тетрадките на Уилям, които съдържат информация и опетняващи коментари за другите момчета, са особено проблематични.

Споделяте, че е отказал да продължи образованието си и е постъпил на работа в уважавана семейна фирма. Пожелавам всичко най-добро в това начинание и искрено се надявам, че натрупаният опит и получените уроци ще му бъдат полезни за в бъдеще.

Искрено ваш,
Е. Х. Ейкърс
Директор

И тук имаше бележка, надраскана с червен химикал: „Да се попита за психиатричната му диагноза“.

— Нужно ли е да ви питам за психиатричната ви диагноза? — обади се Монкс.

— Всъщност това е леля ми, не майка ми...

— Ако може да се придържаме към същността на въпроса.

— Наистина нямам представа за какво говорите. Това очевидно е някакъв опит да бъда очернен — и чиста клевета!

— Кой би искал да ви очерни, мистър Хеминг?

— Братовчедка ми, предполагам. Имам сериозни опасения, че тази жена не е с всичкия си. Приема моя успех като лична обида. А и, честно казано, всичко това е било толкова отдавна. Трудно ми е да си спомня що за човек съм бил тогава, а вие искате да отговарям за постъпките му. Кой може да го направи? Пък и, както виждате, щетите са били минимални. Дали съм крал футболни програми и бонбони от стаите на момчетата? Е, добре, спипахте ме, признавам!

— Казват, че старите навици умират трудно, сър.

— А понякога просто умират. Вие нямате ли младежки прегрешения в тайника си, детектив сержант Монкс? Както е казал мистър Ейкърс тук, трябва да продължим напред.

— Как почина баща ви, мистър Хеминг?

— *Моля?* Почина при инцидент с корабче. В Норфък.

— А вие бяхте...?

— На училище. В Йоркшир. Бях травмиран. Затова и имах нужда от психотерапия. Предполагам за това бълнува братовчедка ми.

Монкс се замисли, или може би се престори на замислен, а после хвърли поглед към Робъртс, който излезе от стаята. Погледнах колко е часът, опасявайки се, че колкото повече поглеждах към часовника си, толкова повече Монкс щеше да ме държи тук, търпеливо чакайки ме да се изтопя и сам да се препъна с някоя лъжа. Усещах, че крояха нещо. Не бяха приключили с мен. А Абигейл щеше да си бъде къщи след половин час.

Минаха още десет минути.

Даже и колата ми не беше тук.

Монкс не казваше нищо. Просто чакаше.

Влезеха ли в апартамента до реката (а имаха ли право да го направят всъщност, без да са ме арестували за нещо?) и намереха ли го празен, със сигурност щяха да се върнат до другия апартамент, правилно заключавайки, че в крайна сметка живея там. И тогава...

Вратата се отвори и Робъртс влезе отново. Носеше нещо в найлонов плик. Монкс го отвори и с пресилено внимание сложи съдържанието му на масата пред мен.

— Познато ли ви е?

Двамата мъже ме гледаха изпитателно, докато моята ръка бавно се плъзна към джоба ми и усетих как гърлото ми внезапно пресъхва.

— Театрален бинокъл — успях да кажа.

— Ваш ли е? — Монкс събра длани пред лицето си и погледна над тях към мен, с вдигнати вежди.

— Какво ви кара да мислите така?

— Иззет е от автомобила, който е принадлежал на Дъглас Шарп. Новият собственик на колата го е открил, когато се опитал да отвори органазера с инструментите. Заклецен бил вътре, според думите на човека. Представете си само.

Робъртс, който стоеше със скръстени ръце, се подсмихна едва забележимо.

— Мисис Шарп ни каза, че сте използвали малък театрален бинокъл, когато сте бил у тях?

— Възможно е. Използвам го, за да инспектирам покривите и водосточните тръби. Вероятно вече сте го проверили за пръстови

отпечатъци — казах аз.

Той ме погледна.

— Предполагам, че не сте намерили мои.

Никой от двамата не отговори.

— Иначе вече щяхте да сте ми закопчали белезниците.

— Това вашият бинокъл ли е, мистър Хеминг?

— Бих ли могъл да получа чаша вода?

— Моля отговорете на въпроса, мистър Хеминг. Това вашият бинокъл ли е?

— Не — казах аз. — Защото моят е тук. — Извадих го от джоба си и го сложих до уликата. — Може да ви се виждат еднакви, но не са. Имам този красавец от години.

Монкс го разгледа и го подаде на Робъртс, който го обърна от всички страни, като че ли търсеше нещо, което да му подсказже какви да бъдат следващите му думи.

Аз погледнах часовника си.

— Ако това е всичко, чака ме доста работа.

Хукнах с всичка сила. Тичах така, както не бях тичал никога дотогава. Макар елегантните кожени чепици никак да не стават за тичане. Тракаха по паважа пред стъпалата ми, сякаш бяха нещо напълно автономно, което цялата останала част от мен се мъчеше да настигне. Минувачите, сащисани, отстъпваха от пътя ми. Не минах през центъра, ами се спуснах надолу по алеята, като заобиколих откъм задната страна на сградите. В момента Абигейл със сигурност вече беше отключила колелото си и вероятно се канеше да тръгне през парка към крайречната пътека. Прецених, че от мястото, където се намирах, щях да се придвижа по-бързо, ако се придържам към главния път и следвам маршрута, който самата Абигейл избираше, когато се връщаше от сутрешния си джогинг, и който извеждаше до хълма и кръстопътчето с пекарната и вестникарницата, с чийто собственик бях разговарял преди време. Останал бях вече без дъх. Можех само да се надявам нещо ще я забави — я колега, я спукана гума. Чувах далечната музика от лунапарка в общинския парк. Там щеше да е пълно с деца. Това със сигурност щеше да я забави. Аз обаче продължих да тичам. Оставаше ми вероятно още около километър и половина, а може би

три. Тичах, макар да беше вече безнадеждно. Стисках зъби и тичах — покрай бензиностанцията, покрай „Уелингтън“, покрай познатите улици и къщи от лявата ми страна горе на високото, които гледаха надолу към гората, ширнала се по протежение на реката и парка. Шепнех името на всяка улица подред, докато в един момент просто не можех вече да помръдна и крачка повече. Трябваше да спра. Когато спрях обаче и погледнах назад, видях автобус, който тъкмо излизаше от завоя. И отново се втурнах тичешком. Виждах спирката на около стотина метра пред себе си. Усецах как автобусът все повече ме настига и вдигнах ръка да му помахам да спре. Той избръмча покрай мен, но после забелязах как мигачът му бавно присветна, преди да отбие в разширението на спирката.

Изкатерих се по стълбите почти пълзешком.

— Чудесен ден за малко тренировчица — изгука шофьорът.

Едва отворих уста да продумам.

— „Фаунт Хил“ — промълвих запъхтяно и му протегнах шепа с монети. — Благодаря. Спасихте ми живота.

А дали? Беше вече и двацет. Докато гледах как автобусът изяжда пътя отпред, се приготвих отново да си плюя на петите. Вратата изсвистя и се отвори. Хукнах с големи подскоци покрай вестникарницата, през пътя, срещу движението. Погледнах дали колелото е там, вързано за релсата. Нямах го. Добрах се до къщата, взех стълбите с няколко отскока, спрях се пред синята врата и заопипвах джобовете си за ключа. Хвърлих поглед назад и тогава я видях — червена фигура надолу по пътя. Приближаваше, бутайки колелото си, с единия крак на педала, с лице към колите от лявата си страна. Погледнеше ли нагоре в този момент, щеше да ме види. Отключих вратата и я затворих зад себе си. Ключът на Шарп беше на килимчето. Грабнах го и пуснах нейния на неговото място.

Все още имаше време. Стига да пожелаех, можех просто да отворя вратата и да се усмихна изненадано — да обясня, че кандидат-купувачите са дошли по-късно от уговореното и току-що са си тръгнали. Постоях, поколебах се какво да правя, нервите ми бяха като наелектризирани. Само две или три седмици по-рано щях да се изкатеря по стълбата към тавана, да се метна в своята бърлога от мебели и тихичко да изчакам прибирането ѝ, с очи, примижали в очакване, с уши, наострени за прещракването на ключа, за първите ѝ

движения и промърморени думи. Но това беше минало. Днес успях да избегна куршума и всичко ми се струваше възможно — но не и сега.

Мразех я за това. Мразех я, задето ме беше подмамила в тези плаващи пясъци далеч от моя живот, далеч от моето място и цел, уж за да ми даде нещо ценно, а си го беше придърпала обратно в мига, в който почти го бях стигнал.

Но, разбира се, още не беше загубено всичко. Аз все още дишах. Затова ги имаше и семейство Перети — за да забие отново сърцето ми. Те просветваха в ума ми с меката топлина на предстоящото откритие, докато времето необратимо изтичаше със стъргането и дрънченето на колелото в реката, с отмерените стъпки на Абигейл по стълбите. След секунди ключът щеше да се завърти...

И тогава избягах, както многократно бях правил в други къщи и в други моменти — запазвайки, а може би просто разтегляйки във времето, болезненото удоволствие от мига, съхранено като скъп спомен от този рискован ден — през задната врата, през двора, без дъх, развълнувано, в уличката отзад и надалеч от това място.

33.

Маската е наложителна. Поръчах я от един онлайн магазин и още на следващия ден ми я донесоха в офиса. Зоуи се разписа за доставката. Не е особено лицеприятна. Ако отворите очи и ме видите с нея, надвесен отгоре ви, може и да ви призлее. Но, според инструкцията, гарантира петнайсет минути, което е напълно достатъчно. „Лесна за поставяне“, както уверяваше рекламата, яркооранжева на цвят и със сигурност неизискваща допълнителна щипка за носа или накрайник за устата. Не пречеше на чуването, макар в такъв момент да няма кой знае каква нужда от чуване. При внимателно вслушване, можех да чуя даже и котка на двора. Всякакви странични шумове в моя случай биха били притеснителни.

Съжалявам, че се стигна дотук. Но беше неизбежно. Всяка следваща жертва се явява начин да бъдат елиминирани проблемите с предходната. Надявам се вече да съм теглил чертата и оттук насетне да предстои мир и спокойствие.

34.

Ако Изобел е мислела, че няма да си направя труда да разбера къде живее и после да се кача в колата и да карам стотици километри, за да се уверя с очите си, значи не ме е познавала добре. Лицето ѝ разбираемо пребледня, когато отвори вратата.

— Какво искаш? — каза, отстъпвайки назад.

— Аз ли какво искам? Нали ти ми писа, за да ми кажеш за затрудненото ви положение? Ей ме на.

— Елизабет скоро ще си дойде от училище.

— Чудесно. Как е Елизабет?

Очите ѝ се отместиха към някого или нещо зад мен. Любопитен съсед. Аз ѝ се усмихнах. След известно колебание ме пусна да вляза. Вътре миришеше на влага. Мебелите — диван, пиано, бюфет и барче за напитки, заедно с една противна синя каменна ваза, добре познати ми от къщата на леля Лилиан — бяха твърде големи за мрачната дневна с нисък скосен таван и проветриви касетиранни прозорци^[1]. Дори и в този чудесен пролетен ден вътре беше доста хладно.

— През зимата е като в хладилник — каза тя, като че беше прочела мислите ми.

— Този вятър идва от сибирските степи. Нали е равнинно тук, нищо не го спира.

— Знам — пресече ме тя.

Не ми предложи нито чай, нито бисквити. Аз седнах, а тя остана права, със скръстени ръце. Възобновената враждебност помежду ни ми се стори окуражаваща. Правеше нещата далеч по-лесни. От време на време тя хвърляше поглед навън през прозореца, сякаш съседът все още беше наблизо и можеше да ни види.

Започнах направо с въпроса какво се надява да постигне, като захранва детективи, разследващи убийство, с подробности за младежките ми провинения.

— Бях на десет, за бога — натъртих аз. — Бях травмиран.

— Беше на седемнайсет, когато те изключиха от училище. Нападна съученик. Той загуби окото си. Представи си, ако полицията узнае за *това*.

— Това не е вярно. Въобще не беше близо до окото му.

Тя поклати глава и погледна навън, в профил страшно ми заприлича на леля Лилиан, същата неодобрително извита надолу уста.

— Както и да е, психиатърът каза, че си бил разстроен, не травмиран.

— Какъв психиатър?

— Този, с когото майка те накара да се срещнеш, след като напусна училище. Знам аз.

— Аз продължих напред, като всички останали. И сега съм уважаван брокер. А ти можеш да съсипеш репутацията ми, като разпространяваш клевети по мой адрес. Мислиш, че съм замесен, защото моята табела е била пред къщата, пред която е намерен мъртъв мъж? Това е лудост. Името ми периодично се появява на всяка една улица в града. Виждам, че майка ти добре ти е промила мозъка, за да те настрои срещу мен.

— Знам аз — повтори тя. — А това, което ти не знаеш, е колко много майка ми те защитаваше тогава, при това неведнъж. Искане да те пратят в дом и на баща ти окото нямаше да му мигне.

— Майка ти открадна съпруга на собствената си сестра. На умиращата си сестра, която току-що беше родила.

Изобел поклати глава и изсумтя.

— А ти какво направи?

И отново се обърна към прозореца. Страшно ми накипя. Малко ми трябваше да грабна противната синя каменна ваза и да я стоваря върху нея. Тогава обаче се чу как предната врата се отвори и после се затръшна шумно.

Някой се провикна:

— Здравсти, аз съм.

Не може да се каже, че оставих семейството на братовчедката Изобел щастливо, но поне страстите се поуспокоиха и постигнахме принудително примирие. Къде по-добре, къде по-зле. Тръгнах си по светло. Отдалечавайки се от това затънтено селце, в което на нея ѝ се

беше наложило да се премести, е ниските му къщички, със селското училище и една-единствена запустяла кръчма, в разстояние на няколко километра по посока на път А11 не срещнах жива душа и почти никакъв трафик, след което поех на запад към вкъщи. Все още бях ядосан. Някои от нещата, които ми беше наговорила, първоначално звучаха съмнително, но когато я притиснах за повече подробности — в присъствието на Елизабет, която беше в стаята и се готвеше да си пише домашните с чаша мляко и бисквита за закуска — тя се оказа влудяващо убедителна. Накрая прибягна до знаменитото име Марино.

— Той дойде у нас, знаеш ли — каза.

— Марино? Тук?

— У майка. Бях там, когато дойде. Една неделя. Завършил беше университет и беше дошъл чак от Кеймбридж. Видя ми се странен, ако държиш да знаеш истината. Каза, че е дошъл да прости, но също и да бъде простен, или някаква подобна глупост. Искаше адреса ти, но майка не се съгласи да му го даде. Той заяви, че разбира и уважава решението ѝ. Родителите му, каза, били сгрешили, като настояли да бъдеш изключен.

— Казал е това?

— Много неща каза. Каза, че искал да стане спортист, но сега бил намерил истинското си призвание, имаше предвид Господ, както се оказа. Готвеше се да става свещеник или пастор.

Не знаех какво да кажа.

— Изпратил беше картичка на майка преди една или две година, за да каже къде се е установил. В крайна сметка картичката дойде при мен.

— Ти говорила ли си с него? За това, което се случи?

— Какво те кара да мислиш така?

— Не знам. Струва ми се, че не вярваш в прошката.

А може би вярваше. Зачудих се защо не е занимала полицията с историята с Марино.

Помълча известно време, втренчена в мен като притиснато натясно животно. После изведнъж ми се тросна:

— А ти какво очакваш? Затънал си в охолство — с купища пари и с тоя твой проклет бизнес, а ние нямаме нищо. Тогава ние те приехме. Ти ни изпи и енергията, и времето. Майка ми главата си даваше за тебе. А онова дете... — и замълча. — Аз също страдах,

знаеш ли. Никога не видях моя баща. Даже не знам дали е жив още. Виж ме сега на какво приличам!

— Баща ми самоуби ли се?

— Представа си нямам. Ти му даде достатъчно причини да го направи.

Посегнах към джоба си и тя се сепна, после се вторачи в мен предизвикателно. Усмихнах се на опита ѝ да ме предизвика. Казах ѝ, че ще ѝ дам парите — без друго вече го бях решил. Разгънах чека и ѝ го подадох. Обещах ѝ, че всеки месец ще получава по един такъв. Най-неочаквано тя се разплака. Не ме погледна. Обърна се с гръб към мен и се разхлипа. Повече не говорихме. И сигурно никога няма да го направим отново.

Звъннах до офиса от една отбивка, когато наближих града. Уенди ме увери, че никой не се е обаждал и никой не е оставял съобщения за мен. Взех си сандвич и кафе и продължих. Прибрах се вкъщи малко след шест. Светлините на лунапарка проблясваха откъм общинския парк, музиката пулсираше във въздуха. Паркирах колата. Групи ученици вървяха нагоре по хълма и ядяха захарен памук. На стълбите пред моя апартамент спрях за малко. Наречете го шесто чувство — или просто оттренирана с времето интуиция — но още преди да отваря вратата и да прекрача прага, вече знаех, че вътре има някой.

---

[1] Вид прозорец с крила, разделени на по-малки вътрешни рамки, получени чрез допълнителни вертикални и хоризонтални разделители. — Б.пр. ↑

35.

— Изненада!

Зоуи седеше на страничната облегалка на канапето, с къса пола и кръстосани крака. Очите ѝ светеха. Усмиваше се. Пияна ли беше? Един поглед ми беше достатъчен да заключа, че се е разположила твърде удобно, за да се направя на разсеян.

— Господи, Зоуи, какво, за бога, си мислиш, че правиш?

— Направо съм *влюбена* в твоите ключове — отвърна ми тя. — Влюбена. Надявам се, че не ги използваш вече всичките. Знам как го правиш. Виждала съм те. Гледала съм те, като ходиш да ги вадиш. Как мислиш, че влязох, а? Цяла вечност ми отне да наглася нещата, но това е да си имаш добър учител. — И ми се усмихна широко насреща. — Ама много си лош. Крадец такъв. Взел си ми тайландското огледало с мънистенцата. Как ми го сви? От вкъщи си го взел, естествено. На ти да видиш сега. Така вече е честно.

Чекмеджетата с колекцията ми зад нея си стояха заключени и непокътнати. Няколко папки обаче бяха извадени, имаше и разпръснати снимки и разни надраскани бележки, които не бях писал аз. Пригади ми се.

— Слушай, Зоуи...

— Не-не-не-не-не-не-не, всичко е наред — прекъсна ме тя.

Сега видях, че беше сложила часовника на Шарп на ръката си.

— Така де, че даже и часовникът на Дъглас е у тебе! — продължи. — Бедничкият Дъглас. Ама ти не каза ли на ония полицаи, че никога не си го виждал.

— Дъглас? — изпелтечих аз.

Тя ме погледна многозначително.

— Аха... Мистър Шарп, разбира се. Не бой се. Няма да им кажа. Това ще бъде нашата тайна.

— Какво? Защо мислиш, че часовникът е на мистър Шарп?

— Защото аз му го купих, разбира се! Ще ми се да не бях. Голяма напаст беше, въпреки че за мъртвите лошо не се говори. — И се озърна

стреснато наоколо. — Странно. Защо нямаш легло?

— Ти си му го купила? Познаваше ли го?

— А, ясно. Сега ще се правим на, как се казваше... на кавалери. О, мистър Хеминг, та вие бяхте *там* — в офиса, когато той влезе. Целуна ме точно пред прозореца. Пред очите ви.

— Кой? Кога?

— Отдавна. Миналата година. А после ти ни проследи до боулинг алеята. Да не би да си мислеше, че не съм те видяла? Толкова си ми сладък, ама все пак май доста си загазил, а? Какво се случи, мистър Хеминг? Не, нека аз да ти кажа.

Заяждаше се, естествено. Освен... освен ако не беше вярно. Да, веднъж наистина я бях проследил. Веднъж ли, два пъти ли беше, с някакъв мъж. Със сигурност не повече от три пъти. Миналата година или по-миналата. Шарп ли е било това? Възможно ли беше да е бил той?

— Чакай — рече Зоуи. И както беше пред масата, обърна лаптопа ми към мен. — Може и да се опиташ да отречеш, обаче виж — има го тук, на твоята флашка. Снимал си го в „Уорнинкс“ на една от литературните им вечери. Ето го Дъглас, ето ме мен. Ето и част от литературната ни група. А това е жена му, която той беше пропуснал да спомене, че въобще не е напускал. А малко по-нататк има някаква нещастна женица, на която се е нахвърлил в мига, в който аз го заряхах, и която без съмнение скоро-скоро се е озовала на задната седалка на грамадната му кола в гората. О, много ги обича той тия работи. Двамата бяха заедно в ресторанта. Наистина ли мислеше, че ми пука за него? Това ли целеше, като избра маса точно срещу него и оная кротка женица от библиотеката, седнали там като влюбени гълъбчета, като някакви тийнейджъри? Носа ли се опитваше да ми натриеш? Аз ти прощавам, разбира се. Знам, че сигурно си искал да ми отмъстиш. Може би си мислел, че наистина го обичам. Или нещо подобно. Сериозно, ако си ревнувал от него, няма нужда. Той така ме унижи. Отвратителен беше. Никога не съм го обичала. Винаги си бил ти, винаги.

Явно беше доволна от себе си, така ми изглеждаше. Беше като замаяна. Всичко беше като в сън. Спомних си какво ми беше казала мисис Шарп за анонимната бележка, която била получила.

— Ти ли си изпратила на жена му снимка на Шарп как се прегръщат с другата жена...

— Как се прегръщат! — разсмя се тя. — Страшно си ми смешен. Боже мили! Ама наистина ми се иска да не го бях направила. Оттам тръгна всичко. Затова му е видяла сметката. Като чух, направо се поболях от чувство за вина. Не можех да кажа на никого. Помниш ли? Наложих се да си взема отпуск. Трябваше да попитам доктора за някакви успокоителни. Знаеш ли какъв ти е проблемът на тебе? — изненадващо попита тя.

Мъчех се да си представя как ли ще свърши всичко това. Не можеше да бъде — *отказвах* да бъде — заварен в това положение. Искан да спре да говори, но се страхувах какво може да се случи, когато все пак го направи.

— Твърде си добър — продължи тя. — Искаш на всекиго да помогнеш. Представям си те как си влязъл точно в разгара на кавгата у Шарп или дори когато тя вече го е била ударила с нещо. С бейзболна бухалка. Или не, чакай... това беше на следващата сутрин, нали така? ОК, явно там отново е станало напечено и когато си влязъл ти, мисис Шарп вече си е била изпуснала нервите, на теб ти е станало ясно, че е било нещастен случай или че не е искала да го удари толкова силно. Ти *винаги* виждаш най-доброто у хората! И си си помислил: защо не в имота на Куксън? Защото тя очевидно не е можела да го премести сама. Ти обаче защо не прецени какво може да се случи после? — Тя поклати глава. Майчице! — И наистина не е трябвало да ходиш при нея *толкова* често след това. Нищо чудно, че полицията ще иска да говори с тебе през пет минути.

Наведе се да отпие от една чаша, която сякаш се появи от нищото и сега видях, че на пода имаше бутилка, три четвърти от съдържанието на която вече го нямаше.

— Какво става тук, Зоуи? Какво точно правим двамата с тебе?

Тя се изправи и дойде до мен. Ухаеше на парфюм. Погледна ме в очите и ме целуна сочно по устните.

— Погрижваме се за тебе — беше нейният отговор.

Вечеряхме и пихме шампанско в „Двата лебеда“, което не беше точно моята представа за отпускаща вечер. Както обикновено, Зоуи

беше тази от двамата ни, която пи и говори повече. Не мога да си спомня какво ядохме. Тя не каза нищо за видяното в апартамента ми, което беше успокоително. Спомням си, че имаше очарователни идеи за това как би могла да бъде по-полезна в агенцията. Как можела да ме облекчи, като поеме по-голяма част от моите задачи. Твърде добър съм бил към служителите си; не можело да няма накъде още да се спести от разходи, трябвало да има още някой трик, за да се оптимизират печалбите.

— И все пак — намесих се аз по едно време, — ние сме най-успешната агенция в областта. Трябва да има нещо, което да правим правилно.

— Точно — отвърна ми тя. — А представяш ли си колко по-успешни можем да бъдем, ако се стегнем!

Противно на нагласата ми, тази нейна загриженост ме трогна. Истината — която тя нямаше да узнае — беше, че аз вече имах повече пари, отколкото ми бяха нужни, а също така и бизнес, който си вървеше приятно и спокойно и който беше на път да ме отведе там, където исках да бъда.

И въпреки това тя упорито настояваше да „помогне“.

— Проблемът е, че харчим твърде много — говореше тя в таксито на път за апартамента ѝ.

— Права си, да — отговорих аз. — Трябва да помисля за това.

— Твърде си добър.

— Да, така е.

— О, Уилям...

Нещата се развиха, макар развитие да не беше точната дума.

Заедно бихме били страхотен отбор — продължи да настоява тя, когато се гушнахме под завивката ѝ след пристъп на стеснително енергичен секс. А ако полицията не спреше да нахалства по отношение на местонахождението ми във въпросната сутрин, нейният план беше да признаем за тайната си връзка. От своя страна Зоуи щеше да ме прикрие, тъй като в онази сутрин тя също беше отсъствала от офиса. Нищо сложно: отишъл съм у тях. Любили сме се. Наистина е трябвало да се върна в офиса, но просто не съм могъл да издържам повече далече от нея. Защото сме луди един по друг, макар да се налага да го пазим в тайна, докато не стане официално, така да се каже.

— Официално?

Тя се сгуши на рамото ми.

— Шегувам се — каза, въпреки че ни най-малко не се шегуваше.

В офиса все гледаше пръстите ни да се докоснат, когато се разминавахме, както правеше и при предишната ни прибързана връзка. Веднъж ми донесе едно шоколадово сърце от магазина за подаръци в търговския център и го сложи на бюрото ми заедно с кафето.

Засега трябваше да не губя контрол. Прекарах следващите две нощи със Зоуи. Казах ѝ, че няма да ме има през уикенда, като ѝ обясних, че трябва да пътувам до Норфък, за да говоря с братовчедка ми по семейни финансови въпроси. Зоуи направи кисела физиономия.

— Нали знаеш какво казват за отсъствието — рекох аз.

Тя зарови пръсти в косата ми за успокоение и продължи да ме разпитва надълго и нашироко за семейството ми. Аз ѝ отговорях със също толкова подробни и несъответстващи на истината отговори. Имах и аз един въпрос към нея, разбира се.

— Зоуи, дали мога да взема твоя бинокъл утре. Май съм си загубил моя някъде.

— Всъщност, сега като си помисля, май и аз така — отвърна тя.
— От сума време не съм го виждала.

В петък, докато тя жизнерадостно гласеше в офиса увеличенията на таксите и пакетите с отстъпки за новите ни клиенти, аз отидох с колата си до нейния апартамент и влязох вътре. Използвах лаптопа ѝ. Замислих се за малките размери на двете ѝ стаи. Отворих и затворих вратите. Донесъл си бях комплекта с инструментите и една торба с парцали. С риск да обидя слабия пол, ще вметна, че според беглите ми наблюдения, жените са склонни да подхождат доста безхаберно по отношение на мръсната работа в поддържането на домакинството. Така например шкафът на Зоуи с такъмите за почистване съдържаше един ужасно допотопен стоящ газов котел. Ако се съдеше по патината от запечена мръсотия по него, съмнявам се да беше обслужван от години, да не кажем никога. Разопаковах инструментите и се заех да наглася налягането на газта в горелката. „Марк II“ специално се бяха доказали през годините като особено надежден вариант за задушаване на живущите по време на гледане на телевизия. Станеше ли жълт пламъкът, въглеродът трябваше да блокира топлообменника и накрая

да освободи достатъчно въглероден монооксид, че да повали и слон. Уредът нямаше смукателен въздуховод за пресен въздух, което означаваше, че ще трябва да дърпа въздух от стаята. Което пък означаваше, че най-напред трябва да обиколя всички вентилатори, да отвинтя пластмасовите решетки и да сгъна вътре по един чисто нов парцал. Накрая почистих местата, където бях работил, от случайно изпаднали винтове, гайки и разни остатъци и си прибрах инструментите. Ако не звучи твърде извратено, добре свършената работа ми достави истинско удоволствие.

За вечеря си взехме индийска храна за вкъщи и се настанихме пред някакъв филм с бойни изкуства, пиейки вино. По едно време аз се извиних, че трябва да тръгвам, защото ще хващам пътя рано сутринта. Което в известен смисъл си беше самата истина.

— Карай внимателно — каза тя, прозявайки се.

Въобще не се съмнявах, че до понеделник щеше да бъде мъртва.

36.

Едва ли беше от значение, че излъгах Зоуи. Първо взех влака за Лондон в източна посока, после хванах друг от гара „Кингс Крос“ на запад. В Лийдс наех кола и продължих все на запад, минавайки през замрели градчета с опразнени текстилни фабрики и през разни полуселца по границата на Дейлс^[1]. Убих един час като поседях в едно крайпътно ресторантче с приятна панорамна гледка към долината на река Еър и в ранния следобед пристигнах в енория Уолсуърт.

Оставих багажа си в най-близкото хотелче — или по-точно странноприемница — и излязох да поразгледам наоколо. Тръгнах по уличка, от едната страна на която имаше брокерска агенция, а от другата — поле с умърлушени крави, после следваше поредица от къщи, дълга около километър и половина и накрая се излизаше на широчък площад с шумен открит пазар, където пазаруващите — основно жени, натоварени с пазарски чанти, изопнали вратове и зорко дебнещи за намаления — си проправяха път от сергия на сергия, влачейки в повечето случаи по едно или две малки деца подире си, или маневрираха със седящи бебешки колички в блъсканицата по пътеките между щандовете. Сградата, в която някога се бяха събирали местните първенци, сега явно все още се използваше за по някое тържествено събитие, за разлика от нея обаче солидното търговско здание, в което навремето местните фермери бяха сключвали солидни търговски сделки, вече отдавна се беше превърнало в покрит базар, изпонадраскан с графити от 1970-те, а съседните сгради — някога безспорна гордост за местната търговска гилдия — сега бяха подслонили магазини за обезценени стоки, букмейкърски пунктове и долнопробни кафенета. Група момчета в анцузи бяха седнали под един старинен каменен кръст и пушеха, прехвърляйки си две големи кафяви бутилки един на друг. От време на време някой от тях се изплюваше върху старата замърляна настилка на площада. Повечето от приказките им — а те се чуваха на двацет метра разстояние — бяха абсолютно неуместни за обществено пространство в събота следобед. Пред една

евтина закусвалня седеше уличен музикант — жълтоок мъж на не повече от трийсет години, оплешивяващ, слаб, с прошарена коса — който пееше и свиреше на акустична китара с две липсващи струни. Пуснах монета от един паунд в пластмасовата кутия пред него и бях възнаграден с отчаяна ухилена гримаса.

Това ли беше мястото наистина?

Чух камбанен звън, който започна да отброява часа и тръгнах по посока на звука встрани от площада. Повървах не повече от минута и когато стигнах до един завой, пред погледа ми се откри масивна средновековна църква, разположена навътре от пътя и оградена със зид и метална ограда. Минах през черната желязна порта, изкачих трите тухлени стъпала и вече бях в двора на църквата, връхлетян от мирис на току-що окосена трева, още несъбрана измежду разкривените стари надгробни плочи, някои от които бяха подклекли и посърнали с времето, а други — развеселени със саксии с цветя. Високо горе се издигаше църковната кула — черна на фона на бледото небе и загрозна от гигантски червено-бял барометър, който даваше представа за движението на средствата, отпускани за ремонти и реставрация. А то очевидно никак не беше обнадеждаващо.

Заобиколих църквата и минах покрай сграда със собствен двор — вероятно преустроено някогашно жилище на енорийския пастор, обозначено сега с неугледна табелка като „Църковна зала и Общински център «Сейнт Олбън»“. И там, в дъното на отделна глуха уличка, се показва една безлична тухлена къща, строена през 1970-те. Прашна пътека извеждаше отстрани към голям, голям заден двор, частично закрит от малък, неподрязан жив плет. Отнякъде се чуваше почукване, излая куче. Не видях кучето, но когато приближих, внезапно насреща ми се изправи мъж и застана на портата. Косата му, прилична на безцветно гнездо от слама, беше занемарена досущ като плета му, облечен беше в раздърпана тениска и дънки.

Примигна някак особено срещу мен за момент, на брадичката имаше мацнато от машинно масло. Държеше метална кутийка, пълна с нещо и тогава забелязах рамката на стар мотоциклет, подпрян наблизко, чиито хромирани части лежах разпрострени върху разгънати страници от вестник, където той очевидно беше клечал, когато се бях приближил.

— Привет! — каза.

Аз отвърнах на поздрава с усмивка.

— Ремонтни операции?

— Само малко я почиствам.

Аз кимнах и побързах напред колебливо, чудейки се дали не бях сбъркал. Пътеката се стесняваше и се спускаше надолу между дърветата.

Чух го да подвиква зад мен.

— Ей там, ехо!

Аз се обърнах. Той бързаше подире ми. Беше едър мъж, с извити леко навън в коленете крака и въпреки това се движеше изненадващо пъргаво.

— Опасявам се, че няма да можете да минете през потока там долу в ниското. Малко по-нагоре има брод.

— Оо. Добре. Може би...

Той пак примигна насреща ми. Продължаваше да се усмихва, а сега усмивката му леко са разшири.

— Май ви познавам.

— Да, предполагам.

— Хеминг?

— Преподобният Марино, нали така.

— Виж ти, виж ти — рече той протичко.

Измери ме със здравото си око, а другото остана да гледа някъде над мен в храстите, ледено като мрамор. Какво беше направил?

Здрависахме се, малко посмутени от срещата, и тръгнахме обратно към неговата порта, където кучето го чакаше в двора, махайки с опашка.

— Това е Тоби.

— Но не Фидо^[2], нали?

— Аха! — изсмя се той. — Схванах майтапа. Готино.

Вероятно се беше досетил, че не съм дошъл случайно, но ме попита единствено дали идвам отдалече и изкоментира, че в момента движението е по-натоварено от обикновено заради панаира в Шепинг. Каза, че имал някакъв важен ангажимент там следобеда и когато поясних, че съм отседнал наблизо, погледна часовника си и предложи да отидем заедно.

— Дай ми само пет минути — добави.

Седнах да изчакам на една стара дървена пейка пред къщата под любопитния поглед на Тоби. Дворът включваше ивица от твърда, сбита кал и една по-висока затревена част с ниски храсти, неподкастрирани къпини и бръшлян, с навес и ръждясали люлка и пързалка. Внушително количество тениски и бельо висяха неподвижно на въртящ се простор. Въпрос на не повече от двайсет секунди беше да се пререже маркуча на хидравличната спирачка на колелото му. А защо не и удар по главата с тежък свещник. Този град сигурно беше пълен с брутални пияници без пукната пара, а свещениците по принцип са лесна мишена.

Марино се появи отново, облечен в широк кремав костюм, със свещеническа якичка и драматична черна превръзка на окоето.

— Ще ме прощаваш за маскировката — подхвърли. Отидохме до панаира с неговата стара кола. Каза, че днес бил свободният му ден, но се бил съгласил да съдийства на детски ръгби мач, а след това да присъди награди за сос „чътни“, домашни колбаси и пайове. Когато пристигнахме, куп хора се струпаха да го поздравяват, някои го придърпваха настрани да говорят с него, с развълнувани и очакващи погледи. Наричаха го Дейвид. Аз тръгнах да се поразмотая наоколо. Свиреше брас състав, овчарски кучета се надбягваха с препятствия, дърводелец въртеше струг, измайсторен от въжета и клони. И тогава се появи той — по-тромав, но все така снажен, както винаги, движещ се сред момчетата с абсурдния си кремав костюм и с превръзката на окоето — и аз внезапно си припомних, че точно това правеше и последния път, когато го бях видял преди двайсет години — тичаше сред момчетата от долния курс със заета от физкултурника съдийска свирка през врата и с превръзка през едната половина на лицето.

В частта „Консервирани храни и пайове“ той произнесе остроумна реч и отново спечели сърцето ми — златното момче, което някога ме беше наранило с хладното си пренебрежение и с жестокостта си, преродено в този божи човек, все така обичан от всички, но и даряващ любов в отговор. Аплодисментите за победителите в състезанието за конфитюр и „мътни“ бяха допълнително заредени с възхищение към него.

— По принцип и синовете ми са тука — подхвана той, докато пътувахме на обратно. — Само че сега сестра ми и мъжът ѝ ги взеха във Флорида за една седмица. Със Сара не можем да сме им

конкуренция — добави, смеейки се. Остави ме пред хотелчето. — Аз имам да направя няколко посещения, а на тебе ти предлагам да се отбиеш довечера да хапнеш у нас. Освен ако нямаш някоя по-добра оферта. Доста имаме да си поприказваме. В осем добре ли е?

Досега не беше споменал нищо за съпругата, пък и аз не я бях видял. Зачудих се — с известно безпокойство — дали тази Сара беше онази Сара. Момичето от рожденденското парти. Показа се, че не е. Но, така или иначе, която и да беше жена му, в момента май я нямаше.

— Не — поясни той, докато изваждаше горещото ядене от фурната, — сега сме си само двамата с Тоби. Сара си тръгна преди няколко години. Преди три всъщност. Честно да ти кажа, не я обвинявам — продължи, докато разрязваше хрупкавата коричка на един от наградните пайове от следобеда, гарниран сега с пържени картофи и грах. Облиза върха на пръста си. — Търпя ме петнайсет години и накрая се изнесе. Е, пак се виждаме почти всеки ден. А също и с децата. Не са далече. Разведохме се, за да може тя пак да се ожени. Готин е човекът. Срещна го в същия ден, в който си тръгна от тука. С него ѝ е по-добре.

Въпреки че тя май още се чувства страшно виновна, а няма защо. Нас ни мъчеше беднотията, там ни беше проблемът, като на повечето хора от района тука. Какво да се прави.

Замълча и затвори очи — внезапно разчувстван, помислих си аз, но се оказа, че е заради молитвата.

— Благодаря ти, Господи, за този страхотен пай и за това, че доведе моя стар приятел Уилям да го сподели с мен. — После вдигна глава. — Нападай сега!

Странно ми беше да чувам кръщелното си име толкова често в последно време.

Отворих дума за посещенията му при леля ми преди години, той обаче отклони въпроса.

— От прекалено усърдие предполагам — каза, докато бавно натъпкваше вилицата си с храна, след което светкавично я опразни в устата си. — Почувствал се бях спасен и бързах да изпробвам наученото.

— Спасен от какво?

— От мен самия, естествено. Сара ме спаси. Бяхме заедно в Кеймбридж. Тя следваше богословие, а аз много се бях впечатлил от

нея — хем умна, хем хубава — тя ме запали и в крайна сметка ме убеди да се прехвърля от география на божествени науки. Другото е ясно — додаде през смях. Вдигна ножа си високо като кръст, размахан заплашително срещу злото. — Загубил се бях и се намерих, като в песента: сляп бях, а сетне прогледнах. Е, поне наполовина. Това беше проблемът, няма нужда да го казвам. Спортната ми кариера приключи окончателно. Колкото и да се правех на смел, отчаянието бавно ме тровеше. Преди си мислех, че няма нищо по-важно от ръгбито. Абсолютно невъзможно беше да си се представя на друго място. — Ядеше, като че ли не беше ял цял ден. — Дано не се чувстваш гадно заради окото. Сега мога да кажа, че ти ми направи услуга. Даде ми урок. Накара ме да се замисля. И я ме виж сега. — Отново се засмя. — Ти ме промени. Ти.

— Не знаех за окото, съжалявам.

Той махна с ръка.

— То стана постепенно всъщност, почна с очния нерв, някаква инфекция, която се разнесе и не можа да се изчисти, а после се влоши. Усложни се, ускори се, от травма от ръгбито. Но, както казвам, сега съм нов човек.

Аз кимнах в знак на съгласие. Марино си беше взел поука от миналото. Не го мъкнеше на гърба си. Спомена старото училище — на не повече от тридесет километра оттук — и стария мистър Стамп, който каза, че бил починал наскоро. Но така и не отвори дума за сбиването, заради което ме бяха изключили от училище. Дори и да е имало момент, в който съм бил склонен да намушкам Марино с някой от ножовете му за хранене, събрани от кол и въже, сега този момент беше безвъзвратно отминал.

— Паят наистина е страхотен — казах аз.

— Дойде в точния ден. Вчера бяха наденички с къри. И йогурт за десерт. Днес имаме ябълков кейк!

Видимо се зарадва, като разбра, че съм превъзмогнал изключването от училище и в момента имам собствен успешен бизнес.

— И двамата сме момчета от малки градчета — каза той, обръщайки топосивото си око към мен. — И двамата сме пастири, всеки на своето стадо.

Толкова се впечатлих от тази забележка, че едва можах да преглътна. Сякаш за миг беше прозрял истинската ми същност,

мисията ми, такава, каквато аз я виждах. Моя начин да обичам хората. А когато по-късно ми разказа за някакъв мъж от неговите енориаши, когото посещавал редовно в охранявана психиатрична клиника, разказът му ми прозвуча като притча. Човекът бил фермер и прострелял трима мъже и една жена с ловджийската си пушка, като убил жената.

— Твърдеше, че били влезли незаконно в имота му — каза. — Убеден беше, че са кроили нещо срещу него и жена му. А те са били туристи хората, тръгнали са били на разходка, с раници, с туристически обувки. Даже и в неговия имот не са били. Кой знае какво заплашително е видял у тях. Така и не можа да обясни нищо по-подробно. Просто си беше убеден, че е било така и толкоз. Почувствал го е със сърцето си, хукнал е да ги гони в отчаянието си и в крайна сметка е изпразнил и двете цеви по тях. А може и два пъти да е стрелял, знам ли. Нищо не разбирам от оръжия. Било си е чисто престъпление, но човекът и сега продължава да е убеден, че е бил прав. Че е луд, луд е, то е ясно — официалната му диагноза е шизофрения. И преди е бил прибиран в клиника, и то неведнъж. Но както и да го погледнеш, това си е чист пример за сляпа вяра.

— Нали ти от нея си изкарваш хляба?

— Нали имаме Евангелията — отвърна той. — Разкази на свидетели. И в крайна сметка се оказва, че или приемаме вярата със сърцето, или въобще не я приемаме. Затова е толкова трудно. Разликата между нормалността и лудостта е само в това колко хора могат да се съгласят с тебе. Историята за Исус и чудесата му и за откровенията на Господ — които са в основата на Евангелията — е всъщност историята за това как самите ние минаваме от едно състояние в друго. Преди две хиляди години щяха да ме хвърлят в затвора заради моята лудост. Че даже и по-зле.

Докато говореше, отвори бутилка бренди „Наполеон“, която беше спечелил на собствената си коледна томбола.

— Не можах да я върна обратно. Грях, не грях, изкуших се.

Не съм по алкохола, но пийнах и аз заедно с него. Той изпи доста. Беше в много добро настроение. Каза ми, че не се чувства самотен, че сам си е избрал да живее така.

— Ако щеш вярвай, но съм имал и други предложения, след като Сара си тръгна. Просто сега животът ми е много по-фокусиран. Сега

изцяло съм се посветил на работата, за която съм се клел пред Господ. И се получава, знаеш ли. Никога не наранявам, никого не пренебрегвам, Сара най-вече имам предвид.

Нито веднъж не ме попита дали съм вярващ (не съм), а вместо това ме покани на службата, която щеше да води на сутринта в 10:30.

— Ще има няколко кръщенета, затова не сядай много напред, а после ще е моята проповед, трябва да я чуеш. Тази седмица е за изкушението. По-точно против кредитните карти, омразните ми кредитни карти. Дългът е убийствено нещо. Опитвам се да не съм чак толкова критичен, но с Исус бихме били в пълно единомислие за това на каква жестокост, и то съвсем законно, са подложени клиентите на банките. — Засмя се широко и присви очи срещу мен. — Шегувам се. Утре обаче ще съм сериозен.

Убеди ме да остана за през нощта.

— Свободната стая винаги е на разположение за гости — каза. — Освен това, чух, че твоят хотел имал сериозни проблеми с дървениците. Или май бяха гризачи? Не, глупости, извинявай. Трябва да престана да изстрелвам веднага първото, което ми дойде на ум. И все пак, остани, моля те.

Лежах в тъмното и слушах тихото тиктакане на часовника в дневната. Старият Марино щеше вече да е потърсил възмездие. Замислих се какво ли става със Зоуи сега. Хъркането откъм съседната стая постепенно ме унесе и неусетно засънувах — как не мога да задействам спирачките на някакво тежко возило, което върви бавно на заден към някакви разкопки на пътя в далечината. Когато се събудих, Марино го нямаше. В кухнята намерих бележка: „Двете наденички (без къри) в хладилника са за тебе. Вземи си яйце. В шкафа има корнфлейкс — М“.

Качих се на горния етаж. Стаята му беше разхвърляна. И прашна. До коша за дрехи имаше цяла купчина неизпрано пране. Чекмеджетата, издърпани докрай, целите разрити, подсказваха за трескаво търсене на някой тайнствен елемент от свещеническите одежди — копчета за яка може би. На стената над леглото беше закачено кичозно пластмасово разпятие от сорта на онези, които се продават в италианските сувенирни магазинчета, а на нощното шкафче

лежеше опърпана библия с меки корици. Срещу леглото имаше ярък гоблен, без съмнение изработен от набожните християнки от енорията на Марино, на който се четяха думите: „ИСУС ГОСПОД НАШ“.

Останах разочарован, че не открих следи от стария Марино. Гардеробът глухо издрънча с празните си закачалки, когато отворих да проверя дали коженото му яке с ресните случайно не е там, спортните му трофеи от момчешките години не се виждаха никъде, а в банята вместо страхотния му комплект за бръснене в несесер от крокодилска кожа намерих само една електрическа самобръсначка. Самотна четка за зъби се мъдреше в една чаша на мивката, а над нея имаше замъглено огледало — представих си как Марино застава всяка сутрин пред него и тегли гребена през сплъстената си коса, а после намества превръзката на окото си и се чувства благословен.

На прага се показва кучето и дойде да се погали, подуши ме по крака, изляя и пак излезе. Прерових една папка със стари документи с надеждата да намеря писмо от леля ми или от Изобел, или дори копие от моята злощастна психиатрична диагноза. Под едно коледно преспание с Рождество имаше затисната купчина с по-скорошна кореспонденция — благодарствени послания, известие от семейството на някой починал, пощенска картичка от млада семейна двойка на меден месец. Докато ги прелиствах, попаднах на снимка, която бях виждал и преди, с прикрепено към нея писмо. Отгоре имаше клеймо на Хоспис „Сейнт Мери“, Мелдрингам, датата беше от преди няколко месеца, написано беше с мастило и с нестабилна ръка.

Скъпи Марино,

Трябва да ти върна тази снимка. Сигурно си спомняш деня, в който я направих. Може би си се чудил защо. Но тогава ти беше малък, разбира се, и не ти беше позволено да задаваш въпроси на учителите. Бързаше с класа си към игрището. Аз те извиках и те помолих да се усмихнеш, за да те снимам с моя фотоапарат. Признавам си, че го бях планирал предварително. Глупаво беше от моя страна.

Правил съм снимки и на други момчета, но тази е единствената, която съм запазил. Срамувам се и въпреки

това не съжалявам. Живях в неподходящо време, но вече му се вижда краят.

Така приключвам своята изповед. Никога не съм докосвал момче. Виновен съм само с това, че съм обичал от разстояние. Благодарен съм за посещенията и молитвите ти (без съмнение ще са ми нужни там, където отивам), но бих предпочел да не идваш повече. Сигурен съм, че ще разбереш.

Съжалявам за неудобството, което вероятно ти причинявам.

Искрено твой,
Джефри Стамп

Сърце не ми даде, а пък и стомахът също, да изям последните две наденички на Марино. Вместо това се прибрах в хотела, взех си душ и закусих там. А после се върнах с колата под наем до църквата тъкмо навреме за изказването на благодарностите. Марино стоеше на входа в свещеническите си одежди и с черната превръзка през окото, здрависваше се и се смееше. Дамите от енорията, възхитени от своя ексцентричен и харизматичен пастор, се редяха на опашка да го поздравят, някои го наричаха „Отче“, други „Дейвид“. Когато множеството се разотиде, той остана още десетина минути с един мустакат червендалест господин, който очевидно можеше да бъде само фермер. Така, както се смееха дружно на висок глас, приличаха на комедийно дуо. Изчаках, докато мъжът отпърпори нанякъде с калния си „Рейндж Роувър“ и се приближих към Марино.

— Не успях да дойда за проповедта. А сега, за съжаление, ще трябва да тръгвам.

— Е, жалко. И въобще не се изкушаваш да останеш за благотворителния обяд за бездомните? Безплатно е, ако се включиш в организацията. — Не изчака да му отговоря, а посочи надолу по пътя. — Току-що се уговорихме с онзи мустакатия мъж за едно щедро дарение.

— Добри новини за църковната кула.

— Ха, чакай да ти кажа една малка тайна. Всичко, което успея да заделя в брой, отива за благотворителност — за подпомагане на

младежите и майките с малки деца, за дневния център за бездомни, безработни, самотни, нетрудоспособни, отхвърлени от обществото, изобщо за всички нуждаещи се. Хората са далеч по-склонни да дадат пари за някоя сграда. Понякога си казвам майната ѝ на кулата. Докато съвсем не падне някой ден, предполагам.

Обещах му, както се надяваше, да убедя моята банка да му изпрати някой чек.

Ръкувахме се за довиждане и аз си тръгнах. Защо бях дошъл ли? Исках да се махна от града. А какво по-добро алиби, ако въобще ми потрябваше, от уикенд, прекаран при свещеник в Йоркшир — стар приятел от добро семейство и с добро образование. А сигурно и заради любопитство, и заради усещане за нещо недовършено... Знам ли... Явно той също го беше почувствал така. Не вярвам да е бил особено разочарован, че не бях дошъл да търся „опрощение“, както той би се изразил. Не бях се извинил, не бях искал и не бях предлагал прошка. Неочаквано се бяхме сблизиха, макар да не се беше получило толкова непринудено, колкото явно и на двамата би ни се искало. Замислих се, че свещеническата служба на Марино се изразяваше до голяма степен в привличане на дарители, доброволци, последователи, слушатели — на клиента за вярата. Със същия успех той би могъл да продава и къщи. Сякаш за малко бяхме надникнали един в друг — за една вечер, озарена от благословено сияние — два кремъка, разтръскани заедно в една кутийка.

Сетих се за Изобел и за дъщеря ѝ, за това как благородно се бях отнесъл към нея. Възможно беше дори да е променила мнението си за мен. Явно беше дошло време да продължа напред и, с благословията на Мариновия Господ, да продължа да върша добри дела. А ако ви звучи прекалено самонадеяно, опитайте се да си представите какъв би бил нашият град без мен.

---

[1] Йоркшир Дейлс или Дейлс (The Yorkshire Dales, The Dales) — област в Северна Англия, обявена за национален парк. — Б.пр. ↑

[2] Тоби Фидо — име на осиновено бездомно куче, добило популярност сред любителите на животни и в интернет пространството през 2014 г. — Б.пр. ↑

37.

Отделил си бях целия понеделник. Мислех, че ще отнеме време да открия стика — или по-точно комплекта стикове — за голф на Шарп, но ги открих още в първия благотворителен магазин, в който влязох. Почти веднага разпознах заоблената, набраздена със зелени ивици глава на стика, подаваща се от калъфа. Опасявах се — а сега се надявах — че шарките на металната му ударна повърхност (успоредни линии, които, за щастие, се различаваха от линиите в моя знак) можеха да съвпаднат с отпечатъка, оставен върху кожата, плътта и костта на дясното слепоочие на Шарп. Обиколих магазина, преструвайки се, че разглеждам разните ненужни пъзели, джунджурии и стари дрехи. Не ми се щеше да купя целия комплект стикове и да рискувам възрастната собственичка на магазина да си ме спомни (по време на подновеното разследване, което със сигурност предстоеше). По-малко рисковано ми се струваше просто да изчакам, докато влезе в задната стаичка, за да сортира съдържанието на пликите за смет, които обичайно се струпват през уикенда пред вратите на такива магазини, а после да измъкна стика от калъфа и да го пренеса до колата си, която бях паркирал наблизко.

В офиса Уенди ме посрещна разтревожена с новината, че Зоуи не е отишла на планираната среща с купувачи в дома на семейство Кърис и че днес е свободният ден на Катя.

— А Джош едва ли можем да го пратим сам.

— Не се притеснявай, аз ще се оправя с тях.

— Звънях ѝ, но не се обажда.

— Ще опитам да ѝ звънна аз по-късно. Сигурно пак я е хванала някоя от нейните депресии.

— Депресии ли?

— Да, и следователно не би желала да ѝ се звъни на всеки пет минути.

По-късно същия ден се обадох на детектив сержант Монкс.

— Само да споделя една мисъл — казах. — Може и нищо да не е. Но след като направих някои проучвания, оказа се, че една от служителките ми явно си е загубила бинокъла. Сигурен съм, че е без значение, но...

— Но?

— Ами, там е работата. Доста е деликатно.

— И въпреки това, мистър Хеминг, усещам, че искате да го споделите.

— Нещо съвсем невинно — е, горе-долу. Става въпрос за Зоуи, която, трябва да отбележа, е прекрасна млада жена и ценен член на нашия екип. Та когато ѝ казах за бинокъла, който сте намерили...

— Вие сте ѝ казали?

— Да, и смея да твърдя, че нещо ѝ е просветнало. Защото след това дойде при мен в офиса и ми каза, че преди време е имала кратка връзка с мистър Шарп — Дъглас, както го нарече. Което, както ми обясни, е било причината да не иска да се занимава с продажбата на къщата му. Ако намереният в колата бинокъл наистина е нейният — а тя така смята — ето значи как се е озовал там.

— В багажника?

— Еми, знам ли, това ѝ казах и аз.

— А тя какво ви отговори?

— Ядоса се и каза „Използвайте въображението си, мистър Хеминг.“

— Аа.

— Проблемът е, че не съм сигурен дали наистина би се решила да ви го каже, но убеден съм, че би искала да елиминирате нейния бинокъл от разследването. Разбираемо е, че не желае да бъде замесвана...

— Зоуи в офиса ли е в момента?

— Не. Не е идвала днес. Предполагам, че е заради здравословни проблеми. Страда от депресия от време на време.

— Адресът?

— Аа. За него ще се наложи да ви се обадя пак по-късно. Уенди днес не е на работа, а само тя, опасявам се, може да даде информация по всички въпроси. Става ли да се обадя веднага щом дойде на работа утре сутринта?

Настъпи пауза, в която Монкс въздъхна.

— Ако не ви представлява трудност.

Налагаше се доста да помисля относно комплекта луксозни кожени сакове на Шарп — какво печелех, ако ги взема, рискувайки Абигейл да види, че липсват и да се замисли дали трябва да предприеме нещо по въпроса. Имах идея къде може да ги е сложила. Сторило ми се беше странно, че ключът за гаража липсваше по време на огледа със семейство Перети и беше логично да предположа, че в момента саковете се намират там — преместени от Абигейл, след като двамата с нея бяхме разчистили гаража от непотребните вещи на майка ѝ. Хрумна ми обаче, или по-скоро стигнах до прозрението, че въпросният липсващ ключ може би вече беше у мен, че може би именно него бях взел в онзи рискован ден в библиотеката — ключът със зеления дървен ключодържател.

Първо трябваше да се уверя, че Абигейл е на работа и няма да ме изненада. Знаех от колко до колко бяха смените ѝ, но не я видях никъде в библиотеката. Постоях отвън няколко минути, надявайки се да я мерна, преди да тръгна към „Рейстрик Роуд“. Когато стигнах там, звъннах на стационарния телефон вътре. Отговор не последва. Позвъних на вратата. Заобиколих отзад и през градината отидох до гаража. Зеленият цвят на ключодържателя идеално пасваше на дървената врата и, както и предполагах, ключът се превъртя в ключалката. Саковете обаче не бяха вътре. Нямахше почти нищо, само няколко градински инструмента.

Заклучих и погледнах нагоре към прозорците на спалнята. Нещо не беше наред. Минах откъм предната врата и влязох. От ехото, което отекна из къщата, отговорът ми стана ясен. Проверих в предната стая, в дневната, в зимната градина, в кухнята. Взех стълбите на един дъх. Къщата беше почти напълно опразнена, най-вероятно с помощта на някоя от фирмите, които се рекламираха във вестника. Завесите и килимите бяха оставени, заедно с още няколко неща — една-две лампи, един плетен стол, едно килимче, за които тя вероятно възнамеряваше да се върне. Двата сака също бяха там. Обадох се в библиотеката и попитах за Абигейл.

— Съжалявам, но тя напусна преди два дни. Някой друг може ли да ви бъде от полза?

Звъннах и на мобилния, но не успях да се свържа.

Опитах отново. Представа си нямах какво смятах да кажа. Вероятно просто исках да се уверя, че всичко е приключило.

Накрая минах от задната страна на къщата. Ключът беше във вратата. Отключих, взех двата сака, отнесох ги в колата и се върнах с един лост. После заключих вратата отвън, мушнах лоста между вратата и касата и натиснах с все сила отгоре. Дървото, изгнило около ключалката, изскърца и се разцепи и вратата зейна. Преместих ключа от вътрешната страна в заключена позиция и оставих отворено.

Почти се бях прибрал, когато мобилният иззвъня. Беше тя.

Първо си пое дълбоко дъх.

— Виж, съжалявам. Мислех да ти се обадя. Истината е, че... ами, върнах се в Лондон. Просто ми дойде много, не издържах повече. Съжалявам, че се изнесох като последния страхливец. Стана спонтанно. Истината е, че не съм готова за връзка в момента. Освен това реших, че и разправиите покрай продажбата ще ми дойдат в повече точно сега. Не знам защо... просто, много е трудно, съжалявам. Знаем, че изглеждаше, че ние...

— Не, не, всичко е наред — прекъснах я най-накрая. — Няма проблем. Неподходящ момент, това е. Въобще не се притеснявай. Ще извадя къщата от книжата ни. А ти, разбира се, си свободна да се свържеш с друг агент или както си решиш, наистина.

Постарах се да не звуча прекалено радостен, когато след малко се сбогувахме недодялано. Ето в какво се беше превърнала непреодолимата ми страст към Абигейл. А дали въобще беше възможно да има друг край?

38.

Опасявам се, че това е мястото, на което свършва историята — в тъмна доба, в един малък, но „кокетен“ приземен апартамент във викториански стил, с излаз на улицата и с всички обичайни удобства. „И с двама остеопати в добавка!“ — както се беше пошегувала Зоуи, след като беше подписала договора и беше доприпкала весела и кипяща от енергия подир успешно сключената сделка. Имотът беше обезкуражаващо недосегаем за нея и въпреки това тя беше успяла да се добере до него и по неведоми пътища да договори разумни условия.

— Може би просто са ме харесали — казала беше тогава.

Ще призная, че за триумфа ѝ от онзи ден имах принос и аз, или по-точно „Дамато Асошиейтс“, които все пак разполагат с повече средства за евентуални рискови инвестиции, отколкото може да си позволи да жертва един обикновен човек със скромен начин на живот. Направих го от добро сърце, много преди злощастната ми романтична авантюра със Зоуи. Много преди цялата тази история.

Стоя над нея, нахлузил абсурдната си маска. Големият ми страх беше да не я намеря легнала на дивана пред включения телевизор, или още по-лошо, застинала в страховита поза — подпряна на колене и длани на пода например, като някой зарзаватчия или бръснар от Помпей — предала богу дух в ужасяваща агония за глътка въздух. Тя обаче е тук — издъхнала в съня си, с лице, греещо и румено от светлината на радиотелефона. Убиецът ѝ, естествено, също продължава да е тук — невидим, без мирис — просмуква се в порите на стаята дори и сега, в този момент, с всяка следваща минута удвоява и изфинва злото, което може да причини.

Разгъвам комплекта с инструменти, нагласям фенерчето и се заемам да махна кърпите, които съм напъхал зад пластмасовите решетки на вентилаторите. Втвърдените остатъци от индийската ни храна за вкъщи от петък покриват масичката за кафе в дневната. Двете чаши от виното също са там, с тъмни браздички, открояващи се на светлината от преминаващия през стаята лъч. Отворила е още една

бутилка червено, след като аз съм си тръгнал и е изпила по-голямата част от нея. Взимам едната от чашите — онази отдясно с лице към телевизора — и част от опаковките и кутийките и напъхвам всичко дълбоко в една торба.

Би могло да се приеме като последна вечеря. Утехата на алкохола. Пила е и парацетамол в кухнята. Вероятно се е събудила с главоболие, смятайки, че е хванала грип, а после се е върнала в леглото. В банята има наполовина изпразнен блистер „Прозак“, оставен накрая на бялата мивка, а отстрани — още една чаша, пълна почти догоре с вода. Връщам се в спалнята. Представям си я как лежи там през нощта и през деня, как по краищата на пердетата просветлява, а после притъмнява, как отвън долитат звуци от преминаващи коли и говор на съседни. Лицето ѝ е леко наклонено към прозореца, сякаш в някакъв последен трагичен зов за помощ. Хрумва ми, виждайки я тук сега така, че винаги е изглеждала подобаващо за тази финална сцена.

Ако бях Марино, щях да се помоля за нея, да я поверя на милостта на някоя по-висша сила. Аз обаче съм по-силен от Марино. За мен по-висша сила не съществува. За мен отговорността свършва дотук.

39.

Сигурно си спомняте дребната услуга, която направих на възрастната мисис Уейд преди известно време. Тя все още е жива и здрава. Още си кара малката черешово червена кола до църквата и до пазара в четвъртък, и от време на време до болницата, когато се наложи. Напоследък все по-често отива с влака на гости на дъщеря си Рейчъл в Ели, остава да преспи и се връща на следващия ден. А пък аз с удоволствие гостувам в нейния дом през това време. Днес повече от всякога имах нужда от това. Полягам с леко присвити колене на дивана на мисис Уейд — с полираните дървени подлакътници, с натруфената кувертюра, метната отгоре — и затварям очи.

Представете си го като декомпресия — като постепенно завръщане от голяма височина или дълбочина, макар че можете да го оприличите и на плавно, изпълващо със сила подмладяване — представете си едно развито чуждоземно същество, потапящо се в края на тежък ден във вана с подхранващи химикали, или пулсираща капсула, богата на енергийни вълни. Това съм аз.

Умът ми се връща към Абигейл, но не с копнеж, а със съжаление. Откъдето и да го погледна, абсолютна грешка, също както със Зоуи, и какво разбрах? Това, че загубих любовта и обзелото ме върховно блаженство, оставяйки се да бъда всмукан от нещо по-нереално (или по-реално според общоприетата гледна точка). Прав беше Марино, като обясняваше как е преначертал параметрите си, избирайки самотата — или пътят на самотата — като единствен възможен път. Аз също имам всичко, което желая, в границите, които сам съм си определил — в пространството, което сам съм си избрал — достатъчно приближено до живота, със стриктни, премерени правила и контрол и с нисък, ограничаващ таван отгоре. Вече знам кое върши работа. Стой там, казвам си. Просто стой.

Не мога да не се усмихна, когато вестниците — толкова предсказуеми в опитите си да обяснят поведението на онези, които прекрачват социалните норми, или творенията на някой девиантен ум

— говорят за „двойствен живот“, воден от този или онзи изобретателен престъпник. Всъщност вярно е точно обратното. Нормалните хора са тези, които водят „двойствен живот“. На повърхността е всекидневният живот — ходенето на работа, отиването на почивка. После идва животът, който желаеш да имаш — животът, който те държи буден нощем с надежда, амбиция, планове, напрежение, негодувание, завист, съжаление. Един по-динамичен живот на желаниа, движен от мисли за предстоящи възможности. Живот, който не можеш да имаш никога. Постоянно променящ се и недостижим във всеки един момент. Искате ви се да имате повече пари? Заповядайте, възползвайте се! Атрактивен сексуален партньор? Никакъв проблем. По-високо положение в обществото? По-високо ниво на интелигентност? По-бели зъби? Обсебени сте от това, до което не можете да се докоснете. Място, което сърби, а не можете да почешете. Измъчвани от принципа, че колкото по-невъзможно е да имате нещо, толкова повече го желаете, така и не можете да се почувствате щастливи.

При мен няма раздвоение. В моя живот няма сглобки. Всичките ми желаниа са събрани накуп, това, с което разполагам, ми е достатъчно, за да се справям и да се чувствам удовлетворен. Не се боря с ограничения. (Всъщност какъв по-добър пример за ограничение от една заключена врата? И какво по-просто решение от един ключ?) Моето пространство може да изглежда тясно, но светът вътре е ограничен само и единствено от въображението. Аз съм също толкова сложен и склонен да правя грешки, колкото всички други човешки същества, но по свой начин оставам щастлив и безразличен като звяра под тъмните небеса от стихотворението на Абигейл.

Моята капсула, богата на енергийни вълни, разпръсква спори с далечни спомени. Мисля си за баща ми, който умря в нещастен случай — от удавяне, също като мъжа от гробището, само че в по-дълбока вода. Дали и от това не е искала да ме предпази леля ми? Тогава не почувствах нищо друго, освен облекчение, че той вече няма да бъде разочарован от мен. Вероятно и той като мистър Стамп е обичал от разстояние. Отричам да съм бил формиран от него или от нея. Човекът, който бях и който още съм, е само и единствено мое дело, защото още

от най-ранна възраст знам, че сам трябва да си издълбая местенце, широко точно колкото за мен, и там да бъде моето убежище. В това отношение имам успех. Рядко се сещам за баща ми. Леля ми, която никога не е изглеждала особено щастлива с него — сякаш просто го беше наследила след смъртта на сестра си — все казваше, че той е „зле с нервите“. Спи тогава, спи, настоявам аз.

Насън усещам кокалчето на средния пръст на баща ми между лопатките на гърба си. Смушква ме и ми крещи да отговарям на въпросите му, а на мен устните ми са като залепени. Дни наред, след като избягах от къщата на мисис Дамато, крясъците му кънтят в ушите ми. Сега баща ми, чийто ум ври от подозрения, е намерил едно малко снежнобяло чорапче, напъхано между тръбите в моята стая. Просто спомен, нищо повече, макар че това обяснение едва ли ще задоволи този готов да експлодира мъж. Леля ми го изблъсква от стаята, преди да завалят шамарите. После ме сграбчва за раменете и ме кара да я погледна в подивелите очи. Нещата покрай нас ще се променят, казва.

Улицата ни е вече улица на скръб и шепнещи гласове.

Нощем, под размиващите се пластове на спомените, за един тревожен миг зървам малката Анджела — загубена и разплакана, изпоцапана и боса, прекрачваща от зеленината на оградения парк в плътната сянка на глухата уличка пред нея. Спира, с лице сгърчено от страх. Уличката е тясна, покрита с мъхясал калдъръм, засенчена цялата от надвесени дървета, възправящи се нагоре като страховити великани от приказките на братя Грим — с протегнати ръце и възлести пръсти, с гъби, прорасли по влажните им вдлъбнатости. И в този момент ме вижда да скачам от зида в долния край на стръмния двор на семейство Дамато — милият батко, който ѝ е показал шарените кибритени клечки. Очите ѝ грейват от надежда. Аз обаче само я поглеждам и хуквам нататък. Нейните грижи вече не ме засягат. Дали тръгва бавно по мен? Дали по нея върви някой. С несигурна боса крачка пристъпва по страшната улица към слабата слънчева светлина в далечината някъде напред, а хлипането ѝ остава нечуто за редицата заставени една за друга къщи отстрани, обърнати с гръб към нея, разкриващи тук-там само по някоя висока, почерняла пристройка.

От камиона за сладолед се разнася познатият, подканящ звън на камбанки. Някой ще я спаси. Това ли си мисли? Не мога да знам как вижда света тя. Не мога да знам колко време ѝ отнема да стигне до

края на дърветата — знам само, че уличката свършва също толкова внезапно, колкото и започва, но този път с шосе с доста натоварено движение, където малката Анджела полита във въздуха, подхвърлена от някакво возило, летящо надолу по хълма и ударена повторно от друго, изкачващо се нагоре.

Зайчето ѝ така и не бива намерено и остава загадка.

40.

Нямам повече изненади. Никакви неочаквани обрати не предстоят. Това, което следва, е нещо като епилог, макар да не ми се ще особено да се занимавам с подробностите около горката Зоуи, която умря на днешния ден точно преди две години (отбелязани със скромен некролог от името на родителите ѝ, поместен в тазседмичния брой на *Сентинел*). Ще добавя само още нещо. В последвалия едва ли не комичен обрат на тогавашните събития нейната съдба насмалко не беше сполетяла и полицай Робъртс, който саможертвено беше поел риска да влезе първи в апартамента на момичето след предхождащо тропане и блъскане по входната врата и по прозореца, който според съседите беше стоял заперден в продължение на два, три и дори четири дни. Говореше се, че се бил свлякъл на колене почти веднага щом прекрачил прага. И ако придружаващата го униформена полицайка не била реагирала светкавично бързо — след като веднага разбрала каква е опасността (бидейки бивша пожарникарка) — и не го била извлякла навън, той щял вече да е пътник, според заключението на парамедиците, които бяха дохвърчали само няколко минути покъсно. Верен на себе си, *Сентинел* не обърна внимание на тази подробност, а предпочете да впрегне безупречните си способности за дезинформация в полза на сензационни разкрития — „самотността“ на Зоуи, „зависимостта“ ѝ от успокоителни и алкохол, мъртвата ѝ котка, намерена в коридора (уверявам ви, че тя нямаше котка) и следите от котешки нокти по вътрешната страна на входната врата.

Някъде към обяд детектив сержант Монкс (сега вече инспектор) дойде в офиса, за да съобщи трагичната новина за Зоуи, споменавайки инцидента с Робъртс мимоходом и без излишна драматичност, сякаш отравянията с газ бяха нещо обичайно за тяхната работа. За всичко останало отказа да даде каквато и да било информация. Тогава ми се стори, че следата от Зоуи към Шарп, която му бях посочил, май не му се беше видяла убедителна; явно после началниците му я бяха сметнали за важна и го бяха инструктирали да навърже нещата.

Каквито и да бяха резервите им относно вината на Зоуи, достатъчно беше да обявят, че няма друг заподозрян за смъртта на Шарп. Националните вестници — дружно подкрепени от неделните таблоиди — веднага се заеха да изясняват връзката на Зоуи с Шарп (макар и не точно с акцент върху смъртта му), охарактеризирайки Зоуи ту като „презряна“ и „ревнива“, ту като „изстрадала“ и „злощастна“, и даже изпревариха бъдещата категорична присъда на следователката по въпроса дали Зоуи, изпаднала в депресия след смъртта на Шарп, сама е отнела живота си (по нетипичен начин чрез задушаване с газ от повреден котел). Тази версия беше донякъде потвърдена от справката за интернет търсенията през лаптопа на Зоуи, която разкри скорошни проучвания относно рисковете при повреда в газовата отоплителна инсталация. Ами ако инсталацията наистина е била повредена — попитал беше бащата на Зоуи (човек с отличен следователски нюх) — и тя действително е била притеснена, но не е взела нужните мерки? Монкс не отрече подобен вариант. После се появи една приятелка на Зоуи от читателския клуб и даде показания, че Зоуи и Шарп наистина са имали страстна връзка, която била прекратена от самата Зоуи, след като разбрала, че той я е лъгал за това, че е напуснал жена си. Търсила ли го беше в последно време отново? Приятелката не можа да каже. Аз от своя страна свидетелствах, че Зоуи е проявявала нестабилно поведение и твърдението ми можеше да бъде доказано от доклада на терапевта ѝ, според който през последните години тя се беше лекувала от леки депресивни разстройства, но следователката, която все току понаместваше очилата върху носа си, не се поддаваше лесно на влияние. Мисис Шарп от своя страна, с пълно пренебрежение към чувствата на родителите на покойната, предостави категорични доказателства за това, че Зоуи е била само последната от цяла поредица забегки на съпруга ѝ, като отново настоя, че тя е жената от онази снимка, с която полицията така и *нищо* не беше направила, но в крайна сметка на последвалия разпит беше признала, че само мъжът ѝ се разпознава ясно на кадъра. Следователката споделяше разумното подозрение на Монкс, че мисълта за самоубийство можеше да е провокирана от опасенията на Зоуи да не бъде привикана в полицията във връзка с бинокъла, намерен в багажника на Шарп, въпреки че можеше да има и по-невинно обяснение за местоположението му (полицай Робъртс се беше натъкнал на полицейско предупреждение,

издадено на Шарп преди няколко години, след като бил заловен по време на „сексуален акт“ на задната седалка на личния му автомобил). Съдът така и не прие да разглежда страха от преследване или чувството за вина като възможни причини за смъртта на Зоуи (защото тя така и не беше приета за виновна), макар че вестниците отделиха щедро внимание на уликите в подкрепа на версията, че е била свидетел на смъртта му. В крайна сметка часовникът и портфейлът на Шарп бяха намерени в чекмеджетата с бельо на Зоуи (телефонът му обаче не беше открит никъде, което беше жалко, защото кой знае каква изтрита директория или детайли за обажданията му можеше да бъдат възстановени от компютърните експерти от полицията). Под леглото ѝ беше намерен стик за голф, но полицията не можа да се произнесе със сигурност дали това е оръжието на убийството — а кой може да обвини момиче, живеещо само, че държи стик за голф под леглото си? Кожените сакове на Шарп бяха подредени спретнато един върху друг в килера ѝ, но какво следваше от това? Нищо, както се оказа.

Следователката се ограничи с неоспоримите факти и остави града да си шушука. А какво шушукане падна! Ами ако Шарп просто се е върнал при старата си тръпка Зоуи, когато жена му го е изритала, а на следващата сутрин е изникнал някакъв спешен ангажимент в празната къща на Куксън и там е бил убит от неизвестен нападател? Вероятно е казал на Зоуи, че отива да се поразходи — нали е бил с анцуг — а после е тръгнал със собствената си кола! Дали Зоуи не го е заподозряла, че играе двойна игра? Дали не е разбрала за връзката му с мисис Куксън (опасявам се, че това се утвърди като неоспорим факт) и не го е проследила, а после в пристъп на гняв е повалила лъжливото копеле на верандата на Куксън със стик за голф? А може мисис Шарп да е продължила караницата със съпруга си и на сутринта в събота (той може да се е върнал, за да я вразуми), да го е последвала до семейство Куксън, мислейки най-лошото за мисис Куксън — и с право, доколкото беше запознат градът — и там да са продължили разпратата от предишната вечер, при което мисис Шарп да го е повалила с някакъв градински инструмент или нещо подобно (стикът за голф никак не се връзваше с градината). Други предпочитаха да си представят как Зоуи — в ролята на „презряна“ и „ревнива“ жена в алтернативна версия на горния сценарий — е последвала мъжа, който е отказал да напусне жена си и го е убила в силен пристъп на гняв, когато той е изваждал

саковете си от колата с намерението да се приюти в дома на *новата* си любовница (т.е. мисис Куксън, която, очаквайки Шарп да бъде изхвърлен от жена си, го е снабдила с ключ от дома си), докато тя и съпругът ѝ не са си били вкъщи.

Мога да продължа. Голяма главоблъсканица беше. Така или иначе, след като фокусът на разследването се измести върху Зоуи, единствените, които все още се съмняваха, че Шарп сам е отишъл с колата си у Куксън и е бил убит там, бяха онези, които все още се съмняваха дали въобще става въпрос за убийство. Нали и самите полицаи първоначално го бяха помислили за пиян скитник, паднал върху декоративните камъни на верандата?

Отидох и на двете погребения (трябва ли да вървят все по две?). Зоуи беше почетена подобаващо, въпреки опитите на полицията, съда и вестниците да я очернят. За Шарп дойдоха цяла сюррия млади студентки, които насядаха в дъното на крематориума заедно с трима-четирима размъкнати по-възрастни мъже с нелъснати обувки, които предположих, че са колеги на Шарп от колежа. Абигейл за щастие не се виждаше никъде, както и братът на Шарп. Колкото до мисис Шарп и сестра ѝ, те стоически демонстрираха категоричната си решимост да не проронят нито една сълза.

Мисис Шарп пак ме покани да отида у тях, но сега, след като всичко беше свършило, нямахме вече много какво да си кажем. Едно нещо определено ме изненада (а може би не трябваше да се изненадвам) — неприязънта ми към Шарп се беше стопила също толкова бързо, колкото и „любовта“ ми към Абигейл. Тази нова изгряваща реалност беше като излизане от някакво злоещо заболяване на ума, като избавление от някаква лудост. Не беше трудно да се разпознае същото това заболяване и при Зоуи, чието увлечение по мен беше ескалирало дотолкова, че да ѝ се прииска да премине разумните граници. Що за момиче би изнудило мъж да дойде да изкопае форзицията ѝ, за да може тя най-хладнокръвно да открадне ключа от дома му през това време? Твърдеше, че иска да ми помогне. А какво щеше да стане, когато се събудеше от лудостта си?

* * *

Миналата неделя родителите, роднините и приятелите на Зоуи се събраха на панихида в параклиса „Сейнт Бенедикт“, за да отбележат втората годишнина от смъртта ѝ. По-младата ѝ сестра Ема говори за природата на сестринството и за човешкия потенциал за обновление. Тя е учителка, омъжена, с малко детенце и много се различава от Зоуи. Зачудих се дали живее в града и на коя улица. Аз казах, че Зоуи продължава да липсва ужасно много на всички ни, а тя ме увери, че сестра ѝ често ме е споменавала. Всички от агенцията бяха дошли, с изключение на новото ни момиче — още една източноевропейка, чието име се съкращава като Туни от нещо доста по-дълго. Мила и очарователна, но и страшно нахъсана, което накара Джош да се постегне. Лошата новина е, че Катя е бременна и може би ще напуска, без да се възползва от щедрите условия, при които фирмата ѝ предлагаше да излезе по майчинство. Новият ѝ съпруг Еван явно не ме харесва особено. Според мен някои мъже са като кучетата. Миризмата ми напълно ги дезориентира, ако мога така да се изразя.

Не мога да кажа, че не са ми минавали една-две тревожни мисли за Изобел (като стана въпрос за хора, които не ме харесват особено), която като нищо можеше да обърне внимание на полицията върху „съвпадението“, че двама брокери от една и съща агенция са умрели в жилищата си в разстояние само на седемнайсет години един от друг. Но тя предпочете да запази дистанция. Отговори на скорошните ми запитвания относно нейното здраве и относно това как се справя малката Елизабет в новото си скъпо училище с една пощенска картичка от Лейк Дистрикт. Също толкова сърдечно, колкото сърдечни бяха и отношенията помежду ни.

Извинявам се, ако това започва да ви звучи като семеен информационен бюлетин. Може би просто искам да подчертая усещането си, като повечето хора, че прогресът не означава непременно промяна, а просто случването на нещата такива, каквито бихме желали да бъдат. На този етап мога да кажа, че къщата на „Рейстрик Роуд“ в момента е собственост на „Дамато Асошиейтс“ (грабната на обявената от „Уърд и Хюм“ пазарна цена) и, както съседните ѝ къщи, сега е преустроена в къща със стаи под наем за студенти. Катя придвижи имота на Куксън в покрайнините на града с изненадваща бързина, имайки предвид новата му зловеща история. И

накрая, едно чудесно азиатско семейство се настани на „Бозел Авеню“ №4. Още не съм ги посетил, но и това предстои.

След панихидата в неделя прекарах няколко часа у семейство Перети. В крайна сметка избраха една викторианска къща, подобна на тази на Абигейл, но по-голяма и по-слънчева и с една допълнителна пристройка за мисис Перети с изглед към парка от срещнатата страна на реката. От таванското „студио“ на Джейсън с приличен бинокъл можеше да се надникне право в предишното таванско помещение на Абигейл (но така или иначе, както вече съм казвал, никога не съм бил изкушен от такива неща). Ситуацията е идеална за всички ни. Мисис Перети има достъп до първия етаж на основната къща откъм задната страна, докато горният етаж е запазена територия за момчетата. Тази неделя и двамата бяха на футболен мач в Лондон. Имат абонамент за сезона и никога не пропускат среща. Мисис Перети шеташе на долния етаж и приготвяше вечерята. Обожавам начина, по който бърбори на себе си и на кучето. Никога няма опасност да се появи неочаквано горе, а Пипо — джавкащ развълнувано из кухнята — е твърде дребен, за да се изкачи по стъпалата. Не е като тръпката на пълното проникване (която така и не ми се е получавала след Абигейл), но пък какъв по-добър начин да прекараш един иначе толкова скучен неделен ден? Намерих пакет еклери, скрити в бюрото на мистър Перети и се настаних удобно с една папка, съдържаща непонятни писма от адвоката му, но после се натъкнах на поредица драматични фотографии на Джейсън от участие в някаква арт инсталация. Все още не съм стигнал до същността на това, с което се занимава Джейсън (студиото му е обзаведено като за работа и спане). Но времето е пред мен. Има и такива добри хора, които водят живот, интересен и за мен, и за тях самите.

После се върнах пеша до апартамента си до реката (колкото и да не ми се искаше, възприех далновидния вариант да държа две жилища, в това тук имам легло и стандартна мебелировка), като избрах заобиколен маршрут през зелените улички откъм северната страна на града. Беше вече следобед, но още не беше захладняло. Ранното лято е любимото ми време от годината, с мириса на креозот^[1] и грес за косачки, с бръмченето и дрънченето на дърводелците, със звънтежа по вдигащите се скелета и в пълнещите се контейнери със строителни отпадъци. Тези хора са живият двигател на града. Облечени в работни

дрехи и груби обувки, те сноват из търговските халета и строителните складове, вьоръжават се с чукове и пробивни машини. От време на време мяркам по някое лице, което познавам от другаде, но което не познава мен, вгълбено в собствените си намерения, с поглед, отправен към някакво постижимо бъдеще. Какви ли надежди зареждат въображението им, питам се аз? Накъде ли си мислят, че отиват? Къде ли ще оплодят яйцата си? Къде ли ще умрат?

В бърлогата ми до общинския парк, посред купчините папки, снимки и бележки, има една удивителна карта, на която се вижда къде е бил всеки един жител на града, къде се е установил, къде се е преместил — всяко преместване от дом на дом е отбелязано с линия, начертана от едното място до другото с цветен молив — пресичане на желаниа и мечти, едни върху други, през града, извън града и обратно (новодошлите и напусналите имат малки стрелчици, указващи посоката на придвижване), лъкатушещи във всички посоки, докато се преплетат едни в други и се слоят в едно голямо пано, изтъкано от желаниа, един всеобхватен план на самия живот. Мога с часове да седя и да го съзерцавам, да търся връзки между ключовете и чертежите, и семейните профили, и снимките от ваканциите — един забавляващ се бог.

И защо не? Това съм аз — пазителят на плановете, макар да нямам свои собствени. Аз съм щастлив, когато стоя отстрани, когато слушам и гледам, и очаквам с вълнение всяко следващото разместване. Разтварям се в пространството около вас и дишам вашия въздух. Идвам с мир. Нося ви своята любов.

---

[1] Креозот — токсичен химикал, използван за импрегниране на дървени траверси за жп линии, дървени електрически стълбове, дървени огради и др. — Б.пр. ↑

БЛАГОДАРНОСТИ

Големи благодарности на Крис Ридъл, Джон Линстед и Тим Адамс, без които още щях да бъда на етапа на умуването; на Нийл Смит и Джонатан Уилсън за непоколебимата човешка подкрепа; на всички приятели, които помогнаха на тази книга да уври докрай. Изключителна признателност на Вероник Бакстър и Сузана Уейдсън за напътствията и безценните съвети. И любов за моята съпруга Сю поради всички обичайни и неизброими лични причини.

Издание:

Автор: Фил Хоган

Заглавие: С удоволствие ще намина

Преводач: Зорница Стоянова-Лечева

Година на превод: 2015

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Артлайн Студиос

Град на издателя: София

Година на издаване: 2015

Тип: роман

Националност: английска

Печатница: Артлайн Студиос

Редактор: Мартина Попова

ISBN: 978-619-193-036-4

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/7808>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.